

iKSAD
2. ULUSLARARASI
SOSYAL BİLİMLER
KONGRESİ

22-25 Kasım 2018
GAZİANTEP

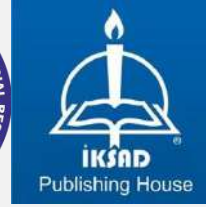
KONGRE ÖZET KİTABI

Editör
Dr. Ayşe ERKMEN
Samira KHODROU
ISBN 978-605-7923-34-9

Gaziantep Üniversitesi - Mavera Kongre Merkezi

KONGRE ÖZET KİTABI

II. İKSAD ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

22-25 Kasım 2018
GAZİANTEP

Editörler

Dr. Ayşe ERKMEN
Samira ONTUNÇ

İKSAD YAYINEVİ®

(TC. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI YAYINEVİ RUHSAT NUMARASI: 2014/31220)

TÜRKİYE

TR: +90 342 606 06 75 USA: +1 631 685 0 853

E-mail: info@iksad.com

www.iksad.org.tr www.iksadkongre.org

Bu kitabın tüm hakları İKSAD Yayınevi'ne aittir.
Yazarlar etik ve hukuki olarak eserlerinden sorumludurlar.

İksad Publications - 2018©

Yayın Tarihi: 03.12.2018

ISBN – 978-605-7923-34-9

KONGRE KÜNYESİ

KONGRE ADI

II. İKSAD ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

TARİHİ VE YERİ

22-25 Kasım 2018, Gaziantep

DÜZENLEYEN KURUMLAR

İKSAD- İktisadi Kalkınma ve Sosyal Araştırmalar Derneği
Gaziantep Üniversitesi

KONGRE ONURSAL BAŞKANI

Prof. Dr. Ali GÜR

KONGRE BAŞKANI

Prof. Dr. Osman Erkmén

DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Mustafa Latif EMEK

KONGRE DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Sarash KONYRBAEVA

Prof. Dr. Necati DEMİR

Prof. Dr. Mustafa TALAS

Kaldygul ADILBEKOVA

Mehmet Nuri MAZICIOĞLU

KOORDİNATÖR

Samira ONTUNÇ KHADHRAOUI

YABANCI KONUŞMACILAR

Z. Sirazitdinov et.-*Başkordistan, Rusya*

Dr. Akbar Valadbígi - *Iran*

Afak Sultankızı MEHMETOVA et.- *Azerbaycan*

Нургүл УТЕМИСОВА - *Kazakistan*

Wang Xiaoli – *Çin*

KONGRE DİLLERİ

Türkçe, İngilizce, Rusça

SUNUM ŞEKLİ

Sözlü Sunum

İKSAD
2. ULUSLARARASI
SOSYAL BİLİMLER
KONGRESİ

BİLİM VE DANIŞMA
KURULU

22-25 Kasım 2018
GAZİANTEP

İKSAD

2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

DR. ABDULHAMİT ŞUAYB	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. A.S. KİSTAUBAYEVA	AL – FARABI KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ABDULHALİM AYDIN	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
DR. ABDİKALIK KUNİM JAN	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ABDİGAPPAR MAVLYANOV	KYRGYZSTAN NATIONAL ÜNİVERSİTESİ
DR. ABDULLAH KIRAN	MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
DR. ADEM ÜZÜMCÜ	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
DR. ADNAN OKTAY	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
DR. ADİL AKINCI	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET BOZYİĞİT	SIİRT ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET GÜNDÜZ	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMED SALİH ABDULVEHHAB	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET İHSAN KAYA	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET KAYAOĞLU	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
DR. ALİYE AKIN	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMED LİD	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET MAZLUM	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET ULUSOY	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. AİOMİ KITAGAVA	TOHOKU ÜNİVERSİTESİ
DR. AYŞE ERKMEN	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. AKMARAL S. SYRGAKBAYEVA	AL – FARABI KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ALİ EROL	EGE ÜNİVERSİTESİ
DR. ALİ RIZA GÜL	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ALİA R. MASALİMOVA	AL – FARABI KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ALLA A. TIMOFEVA	VLADİVOSTOK DEVLET EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ALMA T. AKAJANOVA	ABAY KAZAK MİLLİ PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. AMANBAY MOLDİBAEV	TARAZ DEVLET PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ANATOLİY LOGİNOV	UKRAYNA ŞEVÇENKO LUGAN MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ARMAĞAN KONAK	MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
DR. ARZU ÖZMERDİVANLI	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
DR. ARZU TUNCER	HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ
DR. ASLI GÜLER	ORDU ÜNİVERSİTESİ
DR. A.S. KIDIRŞAYEV	MAKHAMBET U. BATI KAZAKİSTAN DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. ATIF MUHAMMED EL EKRET	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. ATILA DOĞAN	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. ATILLA YÜCEL	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
DR. AYLAKAŞOĞLU	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. AYSLU B. SARSEKENOVA	ORLEU MİLLİ KALKINMA ENSTİTÜSÜ
DR. AYŞE ATAY	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
DR. AYTEN ER	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. AYŞE YANARDAĞ	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
DR. BAHİT KULBAEVA	S.BAYBEŞEV AKTOBE ÜNİVERSİTESİ
DR. BAKİT OSPANOVA	H.AHMET YESEVİ ULUSLARARASI KAZAK-TÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. BARIŞ AYTEKİN	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ

DR. BARIŞ YILDIZ	GÜMÜŞHANEÜNİVERSİTESİ
DR. BAZARHAN İMANGALİYEVA	K.ZHUBANOV AKTOBE DEVLET BÖLGE ÜNİVERSİTESİ
DR. BEKİR BULUÇ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. BEKZHAN B. MEYRBAEV	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. BELGİN AYDINTAN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. BERRİN GÜZEL	ADNAN MENDERESÜNİVERSİTESİ
DR. BENGÜ HIRLAK	KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
DR. B.K.ZAYADAN	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. BİROL YILDIRIM	KASTAMONU ÜNİ
DR. BOTAGUL TURGUNBAEVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. CANAN GAMZE BAL	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
DR. CANER KARAVİT	MİMAR SİNANÜNİVERSİTESİ
DR. CEMAL İNCE	GAZİOSMANPAŞAÜNİVERSİTESİ
DR. CEMİL ÖRGEV	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
DR. CEYLAN GAZİ UÇKUN	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. CHOLPON TOKTOSUNOVA	RASULBEKOV KIRGIZ EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. CİHAN SEÇİLMİŞ	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. CYNTHIA CORREA	SAO PAULO ÜNİVERSİTESİ
DR. COŞKUN ERDAĞ	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. D.K.TÖLEGENOVA	MAKHAMBET U. BATI KAZAKİSTAN DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. DİNARAKHAN TURSUNALİEVA	RASULBEKOV KIRGIZ EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. DURSUN KÖSE	MEHMET AKİF ERSOYÜNİVERSİTESİ
DR. DZHAKİPBK A. ALTAEV	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. EBRU GÜHER	OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ
DR. EDA DİNERİ	HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ
DR. EDİZ GÜRİPEK	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
DR. ELBEYİ PELİT	AFYONKOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
DR. ELENA BELİK VENIAMINOVNA	VLADİVOSTOK DEVLET EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. EMİN ARSLAN	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
DR. ENGİN ÇAKIR	ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
DR. ENGİN KANBUR	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
DR. ERDİNÇ ŞAHİNÖZ	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. ERKAN ALSU	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. EŞREF SAVAŞ BAŞCI	HİTİT ÜNİVERSİTESİ
DR. FATİH TÜRKMEN	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
DR. FATMA FEHİME AYDIN	YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DR. FATMA ÖZTÜRK DAĞABAKAN	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. FETHİ DEMİR	YÜZÜNCÜ YILÜNİVERSİTESİ
DR. FİLİZ METE	BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
DR. FUJİMAKİ HARUYUKI	TOTTORI UNİVERSİTY
DR. FUNDA BUGAN	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. F. ZİŞAN KARA	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. GEORGE RUDIC	MONTREAL PEDAGOJİ ENSTİTÜSÜ
DR. G.I. ERNAZAROVA	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. GİZEM AKBULUT	GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ
DR. GÖKHAN KERSE	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. GÖNÜL ERDEM NAS	BARTIN ÜNİVERSİTESİ

DR. GULMİRA ABDİRASULOVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. GHULAM DASTGEER	PAKİSTAN AIR UNIVERSITY
DR. GULŞAT ŞUGAYEVA	DOSMUKHAMEDOV ATYRAU DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. GUZEL SADYKOVA	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
DR. GÜLAY KARAMAN	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
DR. GÜLCAN AVŞİN GÜNEŞ	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
DR. HACER ARSLAN KALAY	YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DR. HACER MUTLU DANACI	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. HACI YUNUS TAŞ	YALOVA ÜNİVERSİTESİ
DR. HASAN COŞKUN	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
DR. HASAN TUTAR	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
DR. HARUN DEMİRKAYA	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. HAKAN CANDAN	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
DR. HAKAN EVİN	ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ
DR. HALE ALAN	BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
DR. HALİL AKMEŞE	NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
DR. HANİFİ MURAT MUTLU	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. HATİCE KADIOĞLU ATEŞ	İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ
DR. HATİCE NUR GERMİR	MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
DR. HAYRİYE IŞIK	NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ
DR. HEDİYE ŞİRİN AK	ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
DR. HİMMET KARADAL	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. HİKMETULLAH ERTAŞ	NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
DR. HİROSHİ NAKAHARA	SAPPARO CITY ÜNİVERSİTESİ
DR. H.KÂMİL BİÇİCİ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. HÜSEYİN ÇETİN	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
DR. HÜSEYİN KOTAMAN	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. HÜSEYİN YAŞAR	SIİRT ÜNİVERSİTESİ
DR. İBRAHİM BOZACI	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. İBRAHİM KILIÇ	AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
DR. İBRAHİM TÜRKERİ	GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. İBRAHİM TÜRKOĞLU	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
DR. İLKE BEZEN TOZKOPARAN	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
DR. İLKER YAKIN	MERSİN ÜNİVERSİTESİ
DR. İLYAS AKHİSAR	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. İLYAS ERPAY	SIİRT ÜNİVERSİTESİ
DR. İRFAN KALAYCI	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
DR. İSA ÇELİK	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. İSAEVNA URKİMBAEVA	ABILAY HAN ULUSLARARASI İLİŞKİLER ÜNİVERSİTESİ
DR. İSMAİL GÜMÜŞ	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
DR. İSMAİL GÜNEŞ	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. İSMAİL SEKİ	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
DR. JUN NAGAYASU	TOHOKU ÜNİVERSİTESİ
DR. K.A.TLEUBERGENOVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. KADRI KURAM	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
DR. KADİR ÖZTAŞ	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
DR. KALEMKAS KALİBAEVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ

DR. KARLİGASH BAYTANASOVA	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. KELES NURMAŞULI JAYLIBAY	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. KEMAL EROL	YÜZÜNCÜ YILÜNİVERSİTESİ
DR. KENJEHAN MEDEUBAEVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. KENAN İLARSLAN	AFYON KOCATEPEÜNİVERSİTESİ
DR. KENES JUSUPOV	M. TINIŞBAYEV KAZAK ARAÇ VE İLETİŞİM AKADEMİSİ
DR. KULAŞ MAMİROVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. LATKİN A. PAVLOVIC	VLADİVOSTOK DEVLET EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MALİK YILMAZ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. MAHABBAT OSPANBAEVA	TARAZ DEVLET PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MAHA HAMDAN ALANAZİ	RİYAD KRAL ABDÜLAZİZ TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ
DR. MAHBUB UL ALAM	BANGLADESH İSLAMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MAİRA ESİMBOLOVA	KAZAKİSTAN NARKHOZ ÜNİVERSİTESİ
DR. MAİRA MURZAHMEDOVA	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MERİNA B. VLADIMIROVNA	VLADİVOSTOK DEVLET EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MAVLYANOV ABDİGAPPAR	KIRGIZİSTAN ELARALIK ÜNİVERSİTESİ
DR. MASAYA SAITO	SAPPARO CİTY ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET AKSARAYLI	DOKUZ EYLÜLÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET ALİ TÜRKMENÖĞLU	MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET AVCI	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET BURHANETTİN COŞKUN	OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET DİKKAYA	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET EMİN USTA	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET GÜLLÜ	GAZİOSMANPAŞA
DR. MEHMET SAİT ŞAHİNALP	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET SALİH MERCAN	BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET OKUR	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET RECEP TAŞ	YÜZÜNCÜ YILÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET TUNÇER	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET YÜCENURŞEN	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. MELTEM KESKİN KÖYLÜ	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. METİN KOPAR	ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MİCHİO SUZUKI	TOHOKU ÜNİVERSİTESİ
DR. MİNE ERSEVİNÇ	ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
DR. MİRAÇ EREN	ONDOKUZ MAYISÜNİVERSİTESİ
DR. MUHAMMED ASIF YOLDAŞ	AVRASYA ÜNİVERSİTESİ
DR. MUHAMMAD ISMAEEL RAMAY	BAHRİA ÜNİVERSİTESİ
DR. MUHSİN HALİS	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MURAT BAHADIR	ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. MURAT DİLMAÇ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. MURAT KARAHAN	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. MURAT YILMAZ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. MURATHAN KEHA	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA AKMAN	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA ÇAKIR	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA ÇAĞLAYANDERELİ	MERSİN ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA KARAAĞAÇLI	GAZİ ÜNİVERSİTESİ

DR. MUSTAFA METE	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA ŞİT	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA TALAS	NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
DR. MUTLU ÖZGEN	T.C. BAŞBAKANLIK VAKIFLAR GENEMÜDÜRLÜĞÜ
DR. NADEJDA HAN	E.A. BUKETOV KARAGANDA DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. NECATİ DEMİR	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. N. GAMZE ILICAK	İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
DR. NİHAN BİRİNCİOĞLU	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. NOBUAKİ TAKEDA	SAPPARO CITY ÜNİVERSİTESİ
DR. N.N. KERMANOVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. NURAN AKŞİT AŞIK	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
DR. NURHAN PAPATYA	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
DR. NURETTİN BELTEKİN	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
DR. NURAY PAMUK ÖZTÜRK	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
DR. NURİ KAVAK	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. OKTAY AKTÜRK	AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. OSMAN KUBİLAY GÜL	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
DR. OZAN DENİZ YALÇINKAYA	DİCLE ÜNİVERSİTESİ
DR. ÖMER ÇAKIN	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
DR.ÖMER OKAN FETTAHLIOĞLU	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
DR. ÖZLEM GÜZEL	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. ÖMER METİN	ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
DR. ÖMER UĞUR	GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ
DR. P.S. PANKOV	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. RAHMİ YÜCEL	ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
DR. RÖVŞEN MEMMEDOV	SUMGAYIT DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. RAMAZAN KHALIFE	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. RUSTEM KOZBAGAROV	M. TINIŞBAYEV KAZAK ARAÇ VE İLETİŞİM AKADEMİSİ
DR. RÜŞTÜ YAYAR	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
DR. RYO YAMADA	SAPPARO CITY ÜNİVERSİTESİ
DR. SABİNA ABİD	ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ
DR. SADETTİN PAKSOY	KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
DR. SUSIN HASENEYN EL-HUDHUDİ	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. SALİH YEŞİL	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
DR. SARASH KONYRBAEVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. SEDAT CERECİ	MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
DR. SELAHATTİN AVŞAROĞLU	NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
DR. SELAHATTİN KAYNAK	19 MAYIS ÜNİVERSİTESİ
DR. SELÇUK BURAK HAŞILOĞU	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. SELİN SERT SÜTÇÜ	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. SERKAN ÇALIŞKAN	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. SEVCAN YILDIZ	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. SİBEL BAYRAM	DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
DR. SİBEL MEHTER AYKIN	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. SİNAN GERÇEK	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
DR. SHİGEKO KAMISHIMA	SAPPARO CITY ÜNİVERSİTESİ
DR. SUAT KOLUKIRIK	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

DR. ŞABAN ÇETİN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ŞAFAK KAYPAK	MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
DR. ŞARA MAJITAYEVA	E.A. BUKETOV KARAGANDA DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. ŞAYAN ULUSAN	MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
DR. ŞEFİK ÖZDEMİR	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. ŞİRİN ŞENGEL	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. TAKASHİ HASUNİ	SAPPARO CITY ÜNİVERSİTESİ
DR. T. M. ABDULFETTAH MUHAMMED	VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DR. TANSU HİLMİ HANÇER	MARMARA ÜNİVERSİTESİ
DR. TSENDİN BATTULGA	MOĞOLİSTAN DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. T.O. ABİSEVA	KAZAKH STATE WOMEN'S TEACHER TRAINING UNIVERSITY
DR. TUGHRAL YAMIN	PAKİSTAN NATIONAL UNIVERSITY OF SCIENCE
DR. TÜRKMEN TAŞER AKBAŞ	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. UĞUR KURTARAN	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
DR. ULBOSIN KIYAKBAEVA	ABAY KAZAK MİLLİ PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. USAM FARUK İMAM	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. ÜMMÜĞÜLSÜM CANDEĞER	T.C. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
DR. ÜMRAN TÜRKYILMAZ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. VELİ URHAN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. VECİHİ SÖNMEZ	YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DR. VERA ABRAMENKOVA	RUSYA AİLE VE EĞİTİM ÇALIŞMALARI ENSTİTÜSÜ
DR. VEYSEL BOZKURT	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
DR. VEYSEL ÇAKMAK	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. VEYSİ GÜNAL	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. VLADİMİR VISLIVİY	UKRAYNA MİLLİ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. WAKAKO SADAHIRO	SAPPARO CITY ÜNİVERSİTESİ
DR. WALİ RAHMAN	SARHAD UNIVERSITY OF SCIENCE & INFORMATION
DR. YANG ZITONG	WUHAN ÜNİVERSİTESİ
DR. YASEMİN ERTEK MORKOÇ	MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
DR. YASİN ÇAKIREL	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. YASİN DÖNMEZ	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
DR. YASSER ALİ MUHAMMED ALİ	VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DR. YAVUZ SELİM DÜĞER	DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
DR. YOSHIO KANAZAKI	TOHOKU ÜNİVERSİTY
DR. YUNUS EMRE TANSÜ	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. YÜCEL GELİŞLİ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ZEKERİYA NAS	YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DR. ZİA UR REHMAN	A/P NATIONAL DEFENCE UNIVERSITY
DR. ZEYNEP KARAÇOR	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
DR. ZUHAL ÖNEZ ÇETİN	UŞAK ÜNİVERSİTESİ
DR. ZÜBEYİR BAĞCI	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. ZÜLEYHA YILMAZ	ORDU ÜNİVERSİTESİ

FOTOĞRAF GALERİSİ

Kongre esnasında çekilen tüm fotoğraflara **IKSAD KONGRE TOPLULUĞU** Facebook Grubuna üye olarak erişim sağlayabilirsiniz..

İKSAD 2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

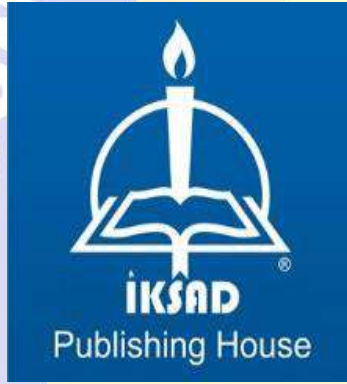
22-25 Kasım 2018

İKSAD 2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

22-25 Kasım 2018

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

KONGRE YERİ: **MAVERA KONGRE MERKEZİ, GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ**

- Kayıt masası kongre süresince 08:00 – 17:00 saatleri arasında hizmet verecektir.
- Kaydınızı oturum saatinizden en geç yarım saat öncesine kadar yaptırabilirsiniz
- Sunum sıralaması, ara verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda oturum başkanları tam yetkilidir.
- Katılım belgeleri oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
- Kongre programında yer ve saat değişikliği **gibi talepler dikkate alınmayacaktır**
- Programda herhangi bir eksiklik/yazım hatası olduğunu düşünüyorsanız lütfen en geç 11 Kasım 2018 tarihine (saat 17:00) kadar email ile bilgilendirme yapınız
- Katılım belgelerindeki yazar isimleri ve bildiri isimleri programdaki gibi basılacaktır

22.11.2018- PERŞEMBE

İKSAD 2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

22-25 Kasım 2018

SAAT 09:30 - 12:00

Salon 3, OTURUM -1	Oturum başkanı: DOÇ. DR. SIDIKA ÇETİN
DOÇ. DR. NAZAN AVCIOĞLU KALEBEK ÖĞR. GÖR. TUĞBA ÖZTÜRK DR. ÖĞR. ÜYESİ GÖKÇE ÖZDEMİR ÖĞR. GÖR. DR. HÜSEYİN ÖZDEMİR DOÇ. DR. EBRU ÇORUH	TUVALERDEN KUMAŞLARA YOLCULUK: KUMAŞ DESEN TASARIMLARI
DOÇ. DR. NAZAN AVCIOĞLU KALEBEK ÖĞR. GÖR. TUĞBA ÖZTÜRK DR. ÖĞR. ÜYESİ GÖKÇE ÖZDEMİR ÖĞR. GÖR. DR. HÜSEYİN ÖZDEMİR DOÇ. DR. EBRU ÇORUH	DOĞADAN İLHAM ALINARAK TASARLANAN KIYAFETLER
Dr. Öğr. Üyesi Ceren YILDIRIM	TEKNİĞİN SINIRLARINDA DOLAŞMAK –RESİMDE HİPERREALİZM, FOTOĞRAFTA SOYUT-
DOÇ. DR. SIDIKA ÇETİN EMİNE DAĞGEZEN	UŞAK ŞEKER FABRİKASININ ŞEHRİN SOSYAL VE MEKÂNSAL YAŞAMINA ETKİLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Nilüfer İLHAN	CAHİT ZARİFOĞLU'NUN YAŞAMAK ADLI ESERİNİ KOPUK YAPIT KAVRAMI IŞIĞINDA OKUMAK
Arş. Gör. Dr. Salim ORHAN	ULUSLARARASI HUKUKTA AZINLIKLARIN ANADİLİNDE EĞİTİM HAKKI VE TÜRKİYE

22.11.2018- PERŞEMBE

SAAT 13:30 - 16:00

Salon -3, OTURUM-2	Oturum başkanı: DR. ÖĞR. ÜYESİ FEHMİ SOĞUKOĞLU
DR. ÖĞR. ÜYESİ HALİL HACİMÜFTÜOĞLU	KURAN HÂLİHAZIRDA YAHUDİLERİN VE HRİSTİYANLARIN ELİNDE MEVCUT TEVRAT ZEBUR VE İNCİL'İ TASDİK EDİYOR MU?
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYHAN ERDOĞAN	BELAGAT TANIMLARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ ALPASLAN ALKIŞ BÜŞRA İLÇİ	İSLAM YÖNETİM HUKUKUNUN MUHAFAFET ANLAYIŞINA YAKLAŞIMI
DR. ÖĞR. ÜYESİ ALPASLAN ALKIŞ AYŞE KÜBRA ARGİN	İSLAM YÖNETİM HUKUKUNDA YÖNETİM İLKELERİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÜZEYİR KÖSE	İSLÂM HUKUKU AÇISINDAN MİRASÇILAR LEHİNE YAPILAN VASIYETLER
DR. ÖĞR. ÜYESİ İBRAHİM TOZLU	KELABÂZİ (Ö. 380/990) VE SÜNNET SAVUNUSU
DR. ÖĞR. ÜYESİ İBRAHİM TOZLU	KUŞEYRİ'NİN (Ö. 465/1072) SÜNNET MÜDAFAASI
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET	BELA VE MUSİBETLER KARŞISINDA SABIR VE ŞÜKÜR EĞİTİMİ

İKSAD 2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

22-25 Kasım 2018

MÜFTÜOĞLU	
DR. ÖĞR. ÜYESİ FEHMİ SOĞUKOĞLU	KIYÂMETİN BÜYÜK ALÂMETLERİNİN TESPİTİ VE SIRALAMASI
DR. ÖĞR. ÜYESİ FEHMİ SOĞUKOĞLU Ahmet SOĞUKOĞLU	KUR'ÂN'IN BİLİMSSEL YORUMUNA BİR KATKI DENEMESİ DUHÂN ÂYETİ (DUHÂN 44/10) VE KALDERA PATLAMASI

22.11.2018- PERŞEMBE

SAAT 09:30 - 12:30

Salon 4, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: DR. SAİME SAĞIROĞLU
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞEGÜL ERDOĞAN DR. ÖĞR. ÜYESİ RAMAZAN AZİM OKYAY	TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE KENDİ KENDİNE İLAÇ KULLANIM YAYGINLIĞI: KESİTSEL BİR ÇALIŞMA
DOÇ. DR. MEHMET MURAT DR. ÖĞRT. ÜYESİ H. İREM ÖZTEKE KOZAN PROF. DR. MUSTAFA BALOĞLU PROF. DR. ŞAHİN KESİCİ	KADINLARA DAİR DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR
DOÇ. DR. MEHMET MURAT DR. ÖĞRT. ÜYESİ H. İREM ÖZTEKE KOZAN PROF. DR. ŞAHİN KESİCİ PROF. DR. MUSTAFA BALOĞLU	BOŞANMA SÜRECİNİN SAĞLIKLI YÖNETİLMESİ
DOÇ. DR. MEHMET MURAT DR. ÖĞRT. ÜYESİ H. İREM ÖZTEKE KOZAN PROF. DR. MUSTAFA BALOĞLU PROF. DR. ŞAHİN KESİCİ	EVLİLİKTE SAĞLIKLI YETİŞKİN OLMA: ETKİLİ ÇATIŞMA ÇÖZME STRATEJİLERİ
DR. SAİME SAĞIROĞLU	SİNÜZİTİN NEDEN OLDUĞU ORBİTAL KOMPLİKASYONLAR
Dr. Sedat ALEV Dr. Öğr. Üyesi Fatih BOZBAYINDIR	OKULLARDA YÖNETİŞİM VE ÖRGÜTSEL GÜVEN ARASINDAKİ İLİŞKİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
Arş. Gör. Merve AKIŞ Dr. Öğr. Üyesi. Fatih BUDAK Dr. Öğr. Üyesi. Ersin AYHAN	SAĞLIK HİZMETLERİ KULLANIMINDA SOSYAL MEDYA
Oya ÖZKANLI Başak BOZ	GASTRONOMİDE YENİ TREND: MOLEKÜLER GASTRONOMİNİN UYGULAMA TEKNİKLERİ

İKSAD 2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

22-25 Kasım 2018

22.11.2018- PERŞEMBE

SAAT 13:30 - 16:00

Salon 4, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: PROF. DR. ORHAN DOĞAN & DOÇ. DR. VEYSİ GÜNAL
PROF. DR. ORHAN DOĞAN	DAVETLİ KONUŞMACI
DOÇ. DR. VEYSİ GÜNAL	SOSYO-EKONOMİK GELİŞMENİN NÜFUSA ETKİSİNE BİR ÖRNEK: GAZİANTEP İLİNDEKİ YEREL NÜFUSUN ORANINDA AZALMA, GÖÇMEN NÜFUSUN PAYINDA ARTIŞ
DOÇ. DR. VEYSİ GÜNAL	GAZİANTEP İLİNDEKİ NÜFUSUN DOĞDUĞU İLLERE GÖRE MİKTAR VE ORANSAL DAĞILIMI (1950-2016)
Doç. Dr. Süreyya EROĞLU BİLGİN	KİLİS TEKKE (CANPOLAT PAŞA) CAMİ VE ÇİNİ SÜSLEMELERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME
Dr. Murat FİDAN Dr. Tolga ULUSOY	1673 – 1806 TARİHLERİ ARASINDA KASTAMONU'DA ET VE ET ÜRÜNLERİNE AİT FİYAT HAREKETLERİNİN ANALİZİ
PROF. DR. AHMET GÜNDÜZ	SULTAN II. BAYEZİD'İN EŞİ BÜLBÜL HATUN'UN VAKIF VE VAKFIYELERİ
PROF. DR. AHMET GÜNDÜZ	XVI. YÜZYILIN İKİNCİ YARISINDA AYINTAB VAKIFLARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ SELAHATTİN ÇELİK	AŞIRI ŞEHİRLEŞMENİN DOĞURDUĞU SORUNLAR
DR. ÖĞR. ÜYESİ GÖZDE İNAL KIZILTEPE DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZGÜN UYANIK AKTULUN	60-72 AYLIK ÇOCUKLARIN BİLİMSSEL SÜREÇ BECERİLERİ VE AKADEMİK BECERİLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
Arş. Gör. Dr. Salim ORHAN	ŞİDDET VE GEÇMİŞLE HESAPLAŞMA BAĞLAMINDA GÜNEY AFRIKA DENEYİMİ

22.11.2018- PERŞEMBE

SAAT 09:30 - 12:00

Salon -5, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Veli BATDI
Dr. Öğr. Üyesi Ebru ŞİRE KAYA Doç. Dr. Yonca ÖZKAN	ASSESSING MICRO-TEACHING PERFORMANCES OF PRE-SERVICE LANGUAGE TEACHERS: INTEGRATION OF ALTERNATIVE ASSESSMENT TOOLS
Dr. Öğr. Üyesi Aykar TEKİN BOZKURT Esma Nur DENİZ	OKUL YÖNETİCİLERİNİN YÖNETİCİLİK KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLAR YOLUYLA İNCELENMESİ
Doç. Dr. Veli BATDI Fatma BUCAK	İLKOKUL 2. SINIF TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMINDA TAM ÖĞRENME MODELİNE GÖRE GELİŞTİRİLEN BAŞARI TESTİNİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI
Doç. Dr. Veli BATDI Şeyma ÖZKAN	PEDAGOJİK FORMASYON PROGRAMININ EĞİTSEL ELEŞTİRİ MODELİNİN DEĞERLENDİRME AŞAMASI BAĞLAMINDA İNCELENMESİ
Doç. Dr. Veli BATDI Hafize TALAN	TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMININ BLOOM'UN PROGRAMIN ÖĞELERİNE DAYALI DEĞERLENDİRME MODELİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ
Arş. Gör. Dr. Aslıhan AYKARA Arş. Gör. Hande ALBAYRAK	OKUL SOSYAL HİZMETİ UYGULAMALARININ DEZAVANTAJLI ÇOCUKLARIN PSİKO-SOSYAL GELİŞİMLERİ AÇISINDAN ÖNEMİ
Arş. Gör. Hande ALBAYRAK Arş. Gör. Dr. Aslıhan AYKARA	EKOLOJİK SİSTEM VE OLUMLU GENÇLİK GELİŞİMİ YAKLAŞIMLARI DOĞRULTUSUNDA DEZAVANTAJLI KOŞULLARDA YAŞAYAN ÇOCUKLARIN PSİKO-SOSYAL GELİŞİMİNDE SPORUN KULLANILMASI

2010

İKSAD 2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

22-25 Kasım 2018

22.11.2018- PERŞEMBE

SAAT 13:30 - 16:00

Salon 5, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Feyzullah ŞAHİN
Dr. Öğr. Üyesi Feyzullah ŞAHİN Öğrt. Elif YILMAZ	ELEŞTİREL DÜŞÜNME ÖLÇEĞİ UYARLAMA ÇALIŞMASI VE PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Bülent DÖŞ	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BİLİNÇLİ TERCİH YAPIP YAPMADIKLARININ İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Feyzullah ŞAHİN	ZİHİNSEL ENGELLİ BİREYLERDE EŞİK DEĞER HİPOTEZİNİN TEST EDİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Bülent DÖŞ	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN MOTİVASYONLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER
Dr. Öğr. Üyesi Feyzullah ŞAHİN	YARATICI DÜŞÜNME BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE YARATICI DRAMA
Dr. Öğr. Üyesi Bülent DÖŞ	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MÜLAKATLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ
MUHARREM ÇAYIRCI	KENT DÜZEYİNDE GIDA POLİTİKASI VE TÜRKİYE TARTIŞMASI
MUHARREM ÇAYIRCI	GIDA KİRLİLİĞİ SORUNU VE YEREL EKONOMİK KALKINMA
Gülfem YARPINAR Dr. Öğr. Üyesi Tuba PEHLİVAN	ÇÖLYAK HASTALARININ BESLENMESİ; GLUTENSİZ KAFE VE RESTORANLARIN MENÜ KARŞILAŞTIRILMASI
Dr. Öğr. Üyesi Övünç Meriç FERMANOĞLU	YENİ MEDYA TİPOLOJİSİ
Doç. Dr. Selva ERSÖZ	TRANSAKSİYONEL ANALİZ KAPSAMINDA REKLAM FİLMLERİNİN ETKİLEŞİM AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: HAVAYOLU SEKTÖRÜ

İKSAD 2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

22-25 Kasım 2018

23.11.2018- CUMA

SAAT 09:30 - 12:30

Salon 3, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: DOÇ. DR. MINE NUR BOZDOĞAN
Dr. Öğr. Üyesi Nazife Özge KILIÇ Arş. Gör. Bengü AÇDOYURAN	YENİLENEBİLİR ENERJİ KULLANIMI VE CO2 SALINIMININ EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: AMERİKA ÖRNEĞİ
Dr. Barış Gürsoy Doç. Dr. Murat Necip Arman	RUSYA FEDERASYONU VE AVRUPA BİRLİĞİ ARASINDA BİR REKABET ALANI OLARAK KARADENİZ
Arş. Gör. Bengü AÇDOYURAN Dr. Öğr. Üyesi Nazife Özge KILIÇ	BRICS ÜLKELERİNDE FİNANSAL GELİŞME VE BÜYÜME İLİŞKİSİ: PANEL VERİ ANALİZİ
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Metin DAM Dr. Öğr. Üyesi Bülent YILDIZ Sümeyye AK	GELİŞMEKTE OLAN SEÇİLMİŞ ÜLKELERDE CARİ AÇIĞIN BELİRLEYİCİLERİ: PANEL VERİ ANALİZİ
Dr. Öğr. Üyesi Murat ÇELİKDEMİR	KİLİS KÜRT DAĞI (DARMIK DAĞI) AŞİRETLERİNİN HİRİSTİYAN AHALİYE SALDIRILARI VE OSMANLI DEVLETİ'NİN BU SALDIRILARA KARŞI ALDIĞI TEDBİRLER
DOÇ. DR. MINE NUR BOZDOĞAN	GENEL TEŞVİK UYGULAMALARI KAPSAMINDA GAZİANTEP İLİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN YATIRIMLARIN ANALİZİ
DOÇ. DR. MINE NUR BOZDOĞAN	YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ ÇERÇEVESİNDE GAZİANTEP İLİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN BÖLGESEL YATIRIMLARIN ANALİZİ
ÖĞR. GÖR. EYLEM EROL ÖĞR. GÖR. TUĞBA TÖLEK ÖĞR. GÖR. ÖZNUR ÖZDİNÇ	HALI TASARIMININ COĞRAFİ BÖLGELERE GÖRE DEĞİŞİMİ
ÖĞR. GÖR. ÖZNUR ÖZDİNÇ ÖĞR. GÖR. EYLEM EROL ÖĞR. GÖR. TUĞBA TÖLEK	<i>MAKİNE HALISI ÜRETİMİNDE BOY KESİM PROSESİNİN ANALİZİ</i>
ÖĞR. GÖR. TUĞBA TÖLEK ÖĞR. GÖR. ÖZNUR ÖZDİNÇ ÖĞR. GÖR. EYLEM EROL	HALI SEKTÖRÜNDE TASARIM VE RENK ALGISI

23.11.2018- CUMA

SAAT 13:30 - 16:00

Salon 3, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Gönül KONAKAY
Dr. Öğr. üyesi Abdullah ÇETİN Dr. Öğretim üyesi Serkan ÜNSAL	2018 - 2019 ÖĞRETİM YILI SINAVLA ÖĞRENCİ ALACAK ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA İLİŞKİN MERKEZİ SINAVIN KONUSU KAZANIM VE BLOOM TAKSONOMİSİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ
Dr. GÜLŞAH GÜRKAN Şulehan KIRAC	ÖĞRENCİLERİN UZAY VE UYDU KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI
Dr. Gülşah GÜRKAN	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİMSSEL EPİSTEMOLOJİK İNANÇLARI
Dr. Öğr. Üyesi Gönül KONAKAY	Z KUŞAĞI ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YAŞAM DOYUMLARININ İŞ ETİĞİ ALGISINA ETKİSİ: KOCAELİ

İKSAD 2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

22-25 Kasım 2018

	ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ
Dr. Öğr. Üyesi Ezlam SUSAM Öğr. Gör. Yahya ADANIR	UZAKTAN EĞİTİM İLE İŞLENEN ZORUNLU YABANCI DİL DERSİNE YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ
Dr. GÜLŞAH GÜRKAN	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞ İHTİYAÇLARI İLE ZİHİNSEL RİSK ALMA DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ
Dr. Öğr. Üyesi Gönül KONAKAY	Z KUŞAĞI ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YAŞAM DOYUMLARININ KARIYER TERCİHLERİNE ETKİSİ
Dr. Öğr. Üyesi Ezlam SUSAM Öğr. Gör. Yahya ADANIR	UZAKTAN EĞİTİM İLE İŞLENEN İNGİLİZCE DERSİNE İLİŞKİN ÖĞRETİM ELEMANLARININ GÖRÜŞLERİ
Dr. Dilek KIRNIK Dr. Öğr. Üyesi Ezlam SUSAM	MİLLÎ EĞİTİM ŞURALARINDA ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERE YÖNELİK ALINAN KARARLARA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ (MALATYA İLİ ÖRNEĞİ)
Dr. Öğretim üyesi Serkan ÜNSAL Abdullah ÇETİN	TÜRKİYEDE ORTAÖĞRETİM DÜZEYİ FELSEFE ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ
Doç. Dr. Melike Özer KESKİN Esma AKSAKAL	BİYOETİK EĞİTİMİNDE GAZETELER: ÖRNEK BİR UYGULAMA
Arş. Gör. Dr. İbrahim AKSU	EPİKÜRCÜ FELSEFENİN TEMEL ERDEMLERİ

23.11.2018- CUMA

SAAT 09:30 - 12:00

Salon 4, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Gökhan OFLUOĞLU
Doç. Dr. Berna BALCI İZGİ Birsen AY Gülistan ZENGİN	SANAYİ TEŞVİKLERİ KAPSAMINDA GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE TÜRKİYE EKONOMİSİNİN YAPISAL DÖNÜŞÜMÜ
Doç. Dr. Berna BALCI İZGİ Gülistan ZENGİN Birsen AY	TÜRKİYE'DE BEŞERİ SERMAYE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ
Dr. Öğr. Üyesi Bülent YILDIZ Dr. Öğr. Üyesi Bilge DOĞANLI Doç. Dr. Tuncay Ercan SEPETÇİOĞLU	BİST SİNAİ İŞLETMELERİNİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ ÖLÇÜMÜ: VERİ ZARFLAMA ANALİZİ İLE BİR UYGULAMA
PROF. DR. İBRAHİM KIRCOVA ALPASLAN KELLEÇİ ASLIHAN KÖSE MEHMET ÇOBAN	SON ÇEYREK YÜZYILDA PAZARLAMININ GELİŞİMİ VE YENİ DÖNEMDE CEVAP ARAYAN SORULAR
ARŞ. GÖR. BULUT DÜLEK	TÜKETİM EYLEMİNE FARKLI BİR BAKIŞ: TÜKETİM KARŞITLIĞI
Doç. Dr. Gökhan OFLUOĞLU	ÖRGÜTSEL YABANCILAŞMA ve İŞ TATMİN İLİŞKİSİ
Doç. Dr. Hakan CANDAN	ÖRGÜTSEL SİNİZMİN ÇEŞİTLİ DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER İLE İLİŞKİSİ: KARAMAN İLİNDE KAMU ÇALIŞANLARINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA
Doç. Dr. Hakan CANDAN	KAMU ÇALIŞANLARININ ÖRGÜTSEL SESSİZLİĞİ İLE ÖRGÜTSEL BAĞLILIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİLER: KARAMAN ÖRNEĞİ

İKSAD 2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

22-25 Kasım 2018

23.11.2018- CUMA

SAAT 13:30 - 16:00

Salon 4, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. M. Fatih Bilal ALODALI
Doç. Dr. M. Fatih Bilal ALODALI	TÜRK-İSLÂM DEVLET GELENEĞİNDE ADALET VURGUSU VE OSMANLI DEVLETİ'NDE ADÂLET DAİRESİ
Dr. Akbar VALADBİĞİ	CIVIL SOCIETY AND SOCIAL CAPITAL IN THE MODERN MENA REGION: A CONCEPTUAL ANALYSIS
Doç. Dr. M. Fatih Bilal ALODALI	KUTADGU BİLİĞ'DE İYİ YÖNETCİLERİN VASIFLARI
ASST. PROF. DR. SONER AKIN	EUROPEAN UNION'S INTEGRATED PUBLIC POLICY APPROACH AND RELATED POLITICAL INSTITUTIONS FOR ENVIRONMENTAL HEALTH
ASST. PROF. DR. SONER AKIN	THE POLITICAL INSTABILITY AND TURKISH AGENTS
Doç. Dr. M. Fatih Bilal ALODALI	İSLÂMİYET'İN KABULÜ ÖNCESİ TÜRK DEVLETLERİNDE YÖNETİM ANLAYIŞI
ASST. PROF. DR. SONER AKIN	THE POLITICAL INSTITUTIONS IN HATAY: AN OUTLOOK STUDY TO DISCUSS SYRIAN REFUGEES
Doç. Dr. Sefa USTA Gülseren ERGÜN	TÜRKİYE'DE GÖÇ POLİTİKALARI: AVRUPA BİRLİĞİ İLERLEME RAPORLARI ÜZERİNDEN BİR İNCELEME
Doç. Dr. Sefa USTA Gülseren ERGÜN	MÜLTECİLERİN KENTE UYUMLARI: KARAMAN İLİNDE BİR ARAŞTIRMA
Dr. Melih Öztop Dr. Öğr. Üyesi Ozan Sever Dr. Yasemin Gök	TÜRKİYE'DE 21. YÜZYILDA SOSYO-KÜLTÜREL GELİŞMELERİN IŞIĞINDA FUTBOLUN YERİ VE ÖNEMİ
Cemre TOKATLI Dr. Öğr. Üyesi Kaplan UĞURLU	SPA VE WELLNESS TURİZMİNDE YENİ BİR TREND: BEBEK SPASI

23.11.2018- CUMA

SAAT 13:30 - 16:00

Salon 5, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi. Günsu YILMA ŞAKALAR
Dr. Öğr. Üyesi Ali BİLGENOĞLU Dr. Öğr. Üyesi Kemal Ramazan HAYKIRAN	TÜRK VE ARAP İSLAMCILIĞINI FARKLILIKLARINI ANLAMADA BİR KRİTİK İSİM İBN TEYMYİYE: DÖNEMİ, YAKLAŞIMI VE GÜNÜMÜZ İSLAMCILIĞINA ETKİLERİ
Öğr. Gör. Esin DEDEMOĞLU	ŞERİF GÖREN'İN "TOMRUK" FİLMİNİN MARX'IN EKONOMİ POLİTİK VE DİYALEKTİK YAKLAŞIMLARI BAĞLAMINDA İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Ali BİLGENOĞLU Dr. Öğr. Üyesi Kemal Ramazan HAYKIRAN	TARİHTE KURULAN MÜSLÜMAN DEVLETLERDE DİN DEVLET İLİŞKİSİ: KAVRAMSAL BİR DEĞERLENDİRME
Dr. Öğr. Üyesi. Günsu YILMA ŞAKALAR	HANS SITT VE DAVID POPPER'İN VİYOLONSEL ESERLERİ VE OSMANLI'DAKİ TEMSİLLERİ

İKSAD 2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

22-25 Kasım 2018

Öğr. Gör. Alper ŞAKALAR Prof. Dr. Turan SAĞER	OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA MÜZİKTE MODERNLEŞME SÜRECİNDE ŞAN ÖĞRETİMİ
Prof. Dr. İbrahim Ethem TAŞ Araş. Gör. Yeter AVŞAR Elif ERKAN SEYDANOĞLU	KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI VE KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU
Prof. Dr. İbrahim Ethem TAŞ Araş. Gör. Yeter AVŞAR Ferit YILMAZ	TÜRKİYE'DE ASKERİ KOLLUK OLARAK JANDARMANIN ÖNEMİ VE KOLLUK HİZMETLERİNİN GELECEĞİ

23.11.2018- CUMA

SAAT 13:30 - 16:00

Salon 6, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: DOÇ. DR. MEHMET HAN ERGÜVEN
Öğr. Gör. Adnan AKIN Dr. Öğr. Üyesi Aliye AKIN Öğr. Gör. Dr. Ayşe ERKMEN	Türkiye ve Rusya'nın Turizm Arz Kaynaklarının Değerlendirilmesine Yönelik Araştırma
Öğr. Gör. Adnan AKIN Dr. Öğr. Üyesi Aliye AKIN Öğr. Gör. Dr. Ayşe ERKMEN	Türk ve Yunan Turizm Sektörünün SWOT Analizi ile Değerlendirilmesi
DOÇ. DR. MEHMET HAN ERGÜVEN	ÜLKELERİN SAĞLIK HİZMETİ STANDARLARININ SAĞLIK TURİZMİNE ETKİSİ Yayımlanmasın
DOÇ. DR. MEHMET HAN ERGÜVEN	SAĞLIKLI YAŞAMDA DOĞAL BİR WELLNESS TRENDİ: ORMAN BANYOSU Tam metin
Öğr. Gör. Dr. Ayşe ERKMEN Öğr. Gör. Adnan AKIN Dr. Öğr. Üyesi Aliye AKIN	1987 GENEL SEÇİMİNDE TURİZM VAATLERİ
Öğr. Gör. Dr. Ayşe ERKMEN Öğr. Gör. Adnan AKIN Dr. Öğr. Üyesi Aliye AKIN	1991 GENEL SEÇİMİNDE TURİZM VAATLERİ
Öğr. Gör. Nurcan GÜNCE	BOBİ FR'S'NİN GETİRDİĞİ DEĞİŞİKLİKLERİN UYGULAYICILAR TARAFINDAN ALGILANMA DÜZEYİ: KOCAELİ İLİNDE BİR ARAŞTIRMA
Öğr. Gör. Nurcan GÜNCE	TURİZM İŞLETMELERİNİN MUHASEBE EĞİTİMİNDEN BEKLENTİLERİ

İKSAD 2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

22-25 Kasım 2018

24.11.2018- CUMARTESİ

SAAT 09:30 - 12:00

Salon 3, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: Dr. Saliha EMRE DEVECİ
Dr. Saliha EMRE DEVECİ	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜREL ZEKA DÜZEYLERİ İLE SOSYAL GİRİŞİMCİLİK ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİYİ BELİRLEMeye YÖNELİK BİR UYGULAMA
Dr. Öğr. Üyesi. Salih Kürşad DOLUNAY Onur DÖLEK	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLE BAĞLAYICILARI KULLANIMLARINA İLİŞKİN GÖRÜNÜMLER
Dr. Saliha EMRE DEVECİ	KADIN GİRİŞİMCİLERİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ İLE CİNSİYET KAYNAKLI ZORLUKLARI ALGILAMA DÜZEYİ ARASINDAKİ FARKLILIKLARI BELİRLEMeye YÖNELİK BİR UYGULAMA
Doç. Dr. Mahmut SAĞIR Emrullah KUTTUR	AKILLI TAHTALARIN VERİMLİLİĞİNE İLİŞKİN OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ
Doç. Dr. Mahmut SAĞIR Mehmet YILMAZ	CUMHURİYETTEN GÜNÜMÜZE EĞİTİM ALANINDA YAPILAN SOSYAL YARDIMLAR
PROF. DR. TUĞBA YANPAR YELKEN BURAK AYÇİÇEK	ÖĞRETMENLERİN YANSITICI DÜŞÜNME EĞİLİMLERİ İLE EĞİTİM İNANÇLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ
Doç. Dr. Mahmut SAĞIR Mehmet KARINSIZ	İLKÖĞRETİM OKULLARINDA UYGULANAN KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİNE İLİŞKİN OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ
ABDULKADİR BORAZAN RECEP ASLANER	DÖNÜŞÜMLER KONUSUNUN ÖĞRETİMİNDE DGY KULLANIMININ AKADEMİK BAŞARIYA ETKİSİ

24.11.2018- CUMARTESİ

SAAT 13:30 - 16:00

Salon 3, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Gülşah HALICI
Doç. Dr. Gül Banu DUMAN Öğr. Gör. Rabia KAHRAMAN	KIRGIZ ATASÖZLERİNDE AT VE KADIN
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Salih SÖNMEZDAĞ Arş. Gör. Yaşar SEVİMLİ Ayşe Gülnihal KAHRAMAN	SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS KAPSAMINDA DÜĞÜN GELENEKLERİ: KONYA 'ESENCE' KÖYÜ ÖRNEĞİ
Doç. Dr. Gül Banu DUMAN Öğr. Gör. Rabia KAHRAMAN	KIRGIZ ATASÖZLERİNDEN HAREKETLE EVLİLİK MÜESSESESİ
Dr. Öğr. Üyesi Gülşah HALICI	GAZİANTEP TÜRKÜLERİNDE YER ALAN MADDİ KÜLTÜR ÜRÜNLERİ
Öğr. gör. Sibel Karadeniz YAĞMUR	TÜRK KÜLTÜRÜNDE KADIN ANLAYIŞININ MİTOLOJİ VE DİN EKSENİNDE KARŞILAŞTIRILMASI
Dr. Öğr. Üyesi Gülşah HALICI	TÜRKÜLERLE "VEDA"
Öğr. gör. Sibel Karadeniz YAĞMUR	GAZİANTEP VE DİYARBAKIR'DA ŞEHİRLEŞMEYLE TAZİYE EVLERİ
Gönül AÇIKGÖZ	AVRUPA DİL GELİŞİM DOSYASININ İÇERİĞİ VE YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETİM MATERYALİ YÖNTEM VE PROGRAM SEÇİMİNİN ÖNEMİ
Rabia UZUN Dr. Öğr. Üyesi Tuba PEHLİVAN	KÖY PAZARINDAKİ YENİLEBİLİR YABANİ OTLARIN GAZİANTEP MUTFAĞINDAKİ YERİ

İKSAD 2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

22-25 Kasım 2018

24.11.2018- CUMARTESİ

SAAT 09:30 - 12:00

Salon 4, OTURUM -1	OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Metin AKSOY
Doç. Dr. Metin AKSOY	SOĞUK SAVAŞ'IN DÜNYA POLİTİKASINA ETKİSİ ÜZERİNE TARİHSEL BİR DEĞERLENDİRME
Öğr. Gör. Dr. Samet ZENGİNOĞLU	DOĞU-BATI TAHAYYÜLÜNDE İKİ FARKLI MEDENİYET İNŞASI
Doç. Dr. Metin AKSOY	GÖÇLERİN ŞEKİLLENDİRDİĞİ DÜNYA DÜZENİ
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet TUNÇ Zeynep Elçin KAMALAK	TÜRK KAMU YÖNETİMİNDE YÖNETİCİ KADINLARIN ORANSAL OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz EVAT	BU ÇAĞIN ADI'NDA KÖTÜ POLİTİKACILAR
Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz EVAT	KADINDAN KENTLER'DE KONUŞMA KÜLTÜRÜ
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet TUNÇ Zeynep Elçin KAMALAK	TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİ VE KAMU YÖNETİMİNE YANSIMALARI
Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz EVAT	BU ÇAĞIN ADI'NDA DEVLET KAVRAMI
Dr. Öğr. Üyesi Tuba PEHLİVAN Özge ÇAYLAK	GAZİANTEP İLİNDE KIŞLIK HAZIRLIKLAR VE KURUTMALIKLAR
Dr. Mehmet GÖK	TÜRK İŞGÜCÜ PİYASASININ ARA İNSAN GÜCÜ İHTİYACININ KARŞILANMASINA ETKİLERİ BAKIMINDAN GAZİANTEP VE KONYA ÖRNEĞİNDE SURİYELİ SİĞİNMACI GERÇEĞİ

24.11.2018- CUMARTESİ

SAAT 13:30 - 16:00

Salon 4, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Nuray GİRGİNER
Dr. Öğr. Üyesi Necat AZARKAN	SORUMLULUK SİGORTALARINDA RİZİKONUN GERÇEKLEŞMESİNE KASTEN SEBEP OLMA
Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan KAYIK AYDINALP	SÖZLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜNÜN BİR UZANTISI OLARAK İTİRAZ HAKKI
Prof. Dr. Nuray GİRGİNER Hülya SAOTAY	ÇALIŞANLARIN ÖRGÜTSEL GÜVEN DÜZEYLERİNİN BOYUTLANDIRILMASINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA
Doç. Dr. Serdar BOZKURT Öğr. Gör. Gamze AYDIN	THE MEDIATING ROLE OF SELF-EFFICACY IN THE EFFECT OF MUSHROOM MANAGEMENT TO THE INTENTION TO QUIT: A MODEL PROPOSAL
Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan KAYIK AYDINALP	İŞÇİLİK ALACAKLARI KONUSUNDA BİR GÜVENCE: TEMİNAT HAKKI
Prof. Dr. Nuray GİRGİNER Hülya SAOTAY	BANKA ÇALIŞANLARININ ÖRGÜTSEL ÇATIŞMAYA YÖNELİK TUTUMLARININ BOYUTLANDIRILMASI
Prof. Dr. Nuray GİRGİNER Fatih ALP	HİYERARŞİK ÖRGÜTLERDE İLETİŞİM ÜZERİNE. KURAMSAL BİR ÇALIŞMA
Dr. Öğr. Üyesi. Beyhan YASLIDAĞ	BALKAN ÜLKELERİNDE FİNANS PİYASALARI VE YAPILMASI GEREKEN DÜZENLEMELER
Dr. Öğr. Üyesi. Beyhan YASLIDAĞ	BLOCHCHAIN VE KRİPTO PARALAR
Dr. Öğr. Üyesi. Beyhan YASLIDAĞ	KUR RISKİ YÖNETİMİ
Prof. Dr. Nuray GİRGİNER Hazal DUMAN Fatih ALP	YÖNETİCİ VE PERSONELLERİN İŞLETMELERİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN PERFORMANS DEĞERLENDİRME UYGULAMALARINA YÖNELİK TUTUMLARININ BOYUTLANDIRILMASI

İKSAD 2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

22-25 Kasım 2018

24.11.2018- CUMARTESİ

SAAT 09:30 - 12:00

Salon 5, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Aydın GÖRMEZ
Dr. Öğr. Üyesi Tahsin ÇULHAOĞLU	TAHAR BEN JELLOUN'UN LEAVING TANGIER ROMANINDAKİ NÂZİM HİKMET
Dr. Öğr. Üyesi. Ahmet İhsan KAYA Ahmet Gürkan KARATAŞ	ÇETİN ÖNER'İN ROMANLARINDA İLETİLER VE İLETİLERİN AKTARIM BİÇİMİ
Doç. Dr. Aydın GÖRMEZ Dr. Öğr. Üyesi Zeki EDİS Öğr. Gör. M. Şirin DEMİR	TOP GIRLS: A GLIMPSE INTO HISTORICAL WOMAN CHARACTERS
Doç. Dr. Aydın GÖRMEZ Dr. Öğr. Üyesi Zeki EDİS Öğr. Gör. M. Şirin DEMİR	VINEGAR TOM: WITCHCRAFT IN MEDIEVAL EUROPE
Öğr. Gör. M. Şirin DEMİR Doç. Dr. Aydın GÖRMEZ Dr. Öğr. Üyesi Zeki EDİS	MULTILAYERED - MULTIDIMENSIONAL INTERPRETATION AND ANALYSIS OF POETRY: A TRANS-DISCIPLINARY PERSPECTIVE
Öğr. Gör. M. Şirin DEMİR Doç. Dr. Aydın GÖRMEZ Dr. Öğr. Üyesi Zeki EDİS	TOWARDS A NEURO ESTHETICAL UNDERSTANDING OF POETRY AS A NEW EPISTEMIC REALM
Dr. Öğr. Üyesi Zeki EDİS Öğr. Gör. M. Şirin DEMİR Doç. Dr. Aydın GÖRMEZ	ESERLERİN VAROLUŞ TABAKALARI: MODERN VE KLASİK ONTOLOJİ PERSPEKTİFİNDEN
Dr. Öğr. Üyesi Zeki EDİS Öğr. Gör. M. Şirin DEMİR Doç. Dr. Aydın GÖRMEZ	MULTI DIMENSIONAL FORMS OF RACISM AS MANIFESTED IN THE SOCIAL DISCOURSES OF THE WEST: A SOCIAL-ANTHROPOLOGICAL PERSPECTIVE
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet İhsan KAYA Veysi ÇELEBİ	SEZA KUTLAR AKSOY'UN ÇOCUK ROMANLARININ ÇOCUĞA GÖRELİK İLKESİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

24.11.2018- CUMARTESİ

İKSAD 2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

22-25 Kasım 2018

SAAT 13:30 - 16:00

Salon 5, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğrt. Üyesi Mustafa KESKİN
Dr. Öğrt. Üyesi Mustafa KESKİN	Hâşiyetü's-Şihab âla Tefsir'ı-Beydâvî - İna'yetü'l-Kadi ve Kifayetu'r-Râdî - Adli Eserde Nahiv ve Belagat Örnekleri
Dr. Öğrt. Üyesi Mustafa KESKİN	Arap Dili ve Belagatında Şart Edatlarından اذنا ve ان nin Cümleye Kattığı Farklı Anlam: Kur'an'da Bazı Ayetler Örneği
Osman FİDAN Doc. Dr. Hanifi Murat MUTLU	TÜRKİYE VE ÇİN'İN LOJİSTİK PERFORMANS ENDEKSİNE GÖRE İNCELENMESİ
Doc. Dr. Cuma BOZKURT Ercan KILINÇ Osman FİDAN	HABERLEŞME TEKNOLOJİSİNDE YAŞANAN GELİŞMELERİN LOJİSTİK YÖNETİMİ ÜZERİNE ETKİLERİ
Ercan KILINÇ Doc. Dr. Hanifi Murat MUTLU	TÜRKİYE VE RUSYA FEDERASYONU'NUN LOJİSTİK PERFORMANS ENDEKSİNE GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI
Asmar Şakir Kızı ALİYEVA	AZERBAYCAN FOLKLORUNDA METAMORFOZ DÖNÜŞÜMLER

24.11.2018- CUMARTESİ

SAAT 13:30 - 16:00

Salon 7	OTURUM BAŞKANI: G. Şamsutdinova
Doç.Dr. Mehmet KAYA Doç.Dr. Bahar BURTAN DOĞAN Mustafa DEMİREL	SANAYİ 4.0 İÇİN DE EĞİTİM ŞART: AMA NASIL BİR EĞİTİM?
Z. Sirazitdinov L. Buskunbaeva A. İşmuhametova G. Şamsutdinova	THE PRINCIPLES OF COLLECTING AND PROCESSING OF EXPEDITION MATERIALS OF THE EASTERN DIALECT OF THE BASHKIR LANGUAGE FOR THE DIALECT CORPUS
Doç.Dr. Bahar BURTAN DOĞAN Doç.Dr. Mehmet KAYA Mustafa DEMİREL	BÖLGESEL KALKINMADA ÜNİVERSİTELERİN ROLÜ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME
Нургүл УТЕМИСОВА	ИСТОРИЯ КАЗАХСКОГО ЯЗЫКА
Doç.Dr. Mehmet KAYA Doç.Dr. Bahar BURTAN DOĞAN Mustafa DEMİREL	ORTA GELİR TUZAĞINDAN ÇIKIŞ YOLU OLARAK İNOVASYON
Dr. Afak Sultankızı MEHMETOVA	XX YÜZYIL AZERBAYCAN'DA ROMANTİZM AKIMININ SOSYAL-SİYASAL TEMELLERİ
Dr. Doç. Habibe MAMMADOVA Dr. Doç. Rovşana KERİMOVA	Azerbaycanlı bestecilerin eserlerinde tarihsel-kahramanlık mevzusu
Arş. Gör. Beydullah SULAK	YENİ KENT STADYUM PROJELERİNİN KENTSEL BELLEK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ
Arş. Gör. Beydullah SULAK	EYOF 2011 TRABZON GENÇLİK OYUNLARI İLE KAZANDIRILAN SPOR KOMPLEKSLERİNİN SOSYAL ETKİLERİ

İKSAD 2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

22-25 Kasım 2018

Wang Xiaoli	FAMOUS CHINESE SOCIOLOGIST LEI JIEQIONG
-------------	---

25.11.2018- PAZAR

SAAT 10:00 - 12:00

Salon 5, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Esin ERTEMSİR
Dr. Öğr. Üyesi Esin ERTEMSİR Doç. Dr. Yasemin BAL	İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİCİLERİNİN İK BİLGİ SİSTEMLERİ KULLANIMI VE TERCİHLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
ÖMER TARKAN TUZCUOĞULLARI	TÜRKİYE ATLETİZM SÜPER LİGİ'NDE GÜLLE ATMA BRANŞINDA YARIŞAN BAZI KADIN ATLETLERİN BENCH PRESS MAKSİMALLERİ İLE GÜLLE ATMA DERECELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
ÖMER TARKAN TUZCUOĞULLARI	MÜZİK EŞLİKLİ YAPILAN SPORTİF YARIŞMA VE GÖSTERİLERDE TELİF HAKLARI ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA
Dr. Öğr. Üyesi Esin ERTEMSİR Doç. Dr. Yasemin BAL	THE ROLE OF LEADERS IN EFFECTIVELY MANAGING WORKFORCE DIVERSITY
Elif Şerifoğlu Doç. Dr. Yasemin BAL	MOBBINGİN ÖZEL SEKTÖR ÇALIŞANLARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: BİR NİTEL ARAŞTIRMA
Araş. Gör. Dr. Atilla Emre KESKİN	TÜRK TİYATROSU TARİHİNDE UYGULAMALARIYLA YER ETMİŞ BİR SANATÇI OLARAK HALE EREN'İN KOSTÜM TASARIMI ANLAYIŞI

İÇİNDEKİLER	
KONGRE KÜNYESİ	i
BİLİM KURULU	ii
FOTOĞRAF GALERİSİ	iii
KONGRE PROGRAMI	iv
İÇİNDEKİLER	v
SÖZLÜ SUNULMUŞ BİLDİRİ ÖZETLERİ	
NAZAN AVCIOĞLU KALEBEK & TUĞBA ÖZTÜRK GÖKÇE ÖZDEMİR & HÜSEYİN ÖZDEMİR & EBRU ÇORUH	1
<i>TUVALLERDEN KUMAŞLARA YOLCULUK: KUMAŞ DESEN TASARIMLARI</i>	
NAZAN AVCIOĞLU KALEBEK & TUĞBA ÖZTÜRK GÖKÇE ÖZDEMİR & HÜSEYİN ÖZDEMİR & EBRU ÇORUH	2
<i>DOĞADAN İLHAM ALINARAK TASARLANAN KIYAFETLER</i>	
CEREN YILDIRIM	3
<i>TEKNİĞİN SINIRLARINDA DOLAŞMAK –RESİMDE HİPERREALİZM, FOTOĞRAFTA SOYUT-</i>	
SIDİKA ÇETİN & EMİNE DAĞGEZEN	5
<i>UŞAK ŞEKER FABRİKASININ ŞEHRİN SOSYAL VE MEKÂNSAL YAŞAMINA ETKİLERİ</i>	
NİLÜFER İLHAN	6
<i>CAHİT ZARİFOĞLU'NUN YAŞAMAK ADLI ESERİNİ KOPUK YAPIT KAVRAMI IŞIĞINDA OKUMAK</i>	
SALİM ORHAN	7
<i>ULUSLARARASI HUKUKTA AZINLIKLARIN ANADİLİNDE EĞİTİM HAKKI VE TÜRKİYE</i>	
HALİL HACİMÜFTÜOĞLU	9
<i>KURAN HÂLİHAZIRDA YAHUDİLERİN VE HRİSTİYANLARIN ELİNDE MEVCUT TEVRAT ZEBUR VE İNCİL 'İ TASDİK EDİYOR MU?</i>	
AYHAN ERDOĞAN	10
<i>BELAGAT TANIMLARI</i>	
ALPASLAN ALKIŞ & BÜŞRA İLÇİ	12
<i>İSLAM YÖNETİM HUKUKUNUN MUHAFAZET ANLAYIŞINA YAKLAŞIMI</i>	
ALPASLAN ALKIŞ & AYŞE KÜBRA ARGİN	13
<i>İSLAM YÖNETİM HUKUKUNDA YÖNETİM İLKELERİ</i>	
ÜZEYİR KÖSE	14
<i>İSLÂM HUKUKU AÇISINDAN MİRASÇILAR LEHİNE YAPILAN VASIYETLER</i>	
İBRAHİM TOZLU	15
<i>KELABÂZÎ (Ö. 380/990) VE SÜNNET SAVUNUSU</i>	
İBRAHİM TOZLU	16
<i>KUŞEYRÎ'NİN (Ö. 465/1072) SÜNNET MÜDAFAASI</i>	
MEHMET MÜFTÜOĞLU	17
<i>BELA VE MUSİBETLER KARŞISINDA SABIR VE ŞÜKÜR EĞİTİMİ</i>	
FEHMİ SOĞUKOĞLU	19
<i>KİYÂMETİN BÜYÜK ALÂMETLERİNİN TESPİTİ VE SIRALAMASI</i>	
FEHMİ SOĞUKOĞLU & Ahmet SOĞUKOĞLU	20
<i>KUR'ÂN'IN BİLİMSSEL YORUMUNA BİR KATKI DENEMESİ DUHÂN ÂYETİ (DUHÂN 44/10) VE KALDERA PATLAMASI</i>	
AYŞEGÜL ERDOĞAN & RAMAZAN AZİM OKYAY	22
<i>TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE KENDİ KENDİNE İLAÇ KULLANIM</i>	

<i>YAYGINLIĞI: KESİTSEL BİR ÇALIŞMA</i>	
MEHMET MURAT & H. İREM ÖZTEKE KOZAN & MUSTAFA BALOĞLU & ŞAHİN KESİCİ	24
<i>KADINLARA DAİR DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR</i>	
MEHMET MURAT & H. İREM ÖZTEKE KOZAN & ŞAHİN KESİCİ & MUSTAFA BALOĞLU	25
<i>BOŞANMA SÜRECİNİN SAĞLIKLI YÖNETİLMESİ</i>	
MEHMET MURAT & H. İREM ÖZTEKE KOZAN MUSTAFA BALOĞLU & ŞAHİN KESİCİ	26
<i>EVLİLİKTE SAĞLIKLI YETİŞKİN OLMA: ETKİLİ ÇATIŞMA ÇÖZME STRATEJİLERİ</i>	
SAİME SAĞIROĞLU	27
<i>SİNÜZİTİN NEDEN OLDUĞU ORBİTAL KOMPLİKASYONLAR</i>	
SEDAT ALEV & FATİH BOZBAYINDIR	29
<i>OKULLARDA YÖNETİŞİM VE ÖRGÜTSEL GÜVEN ARASINDAKİ İLİŞKİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA</i>	
Merve AKIŞ & Fatih BUDAK & ÜYESİ, Ersin AYHAN	30
<i>SAĞLIK HİZMETLERİ KULLANIMINDA SOSYAL MEDYA</i>	
Oya ÖZKANLI & Başak BOZ	32
<i>GASTRONOMİDE YENİ TREND: MOLEKÜLER GASTRONOMİNİN UYGULAMA TEKNİKLERİ</i>	
VEYSİ GÜNAL	33
<i>SOSYO-EKONOMİK GELİŞMENİN NÜFUSA ETKİSİNE BİR ÖRNEK: GAZİANTEP İLİNDEKİ YEREL NÜFUSUN ORANINDA AZALMA, GÖÇMEN NÜFUSUN PAYINDA ARTIŞ</i>	
VEYSİ GÜNAL	34
<i>GAZİANTEP İLİNDEKİ NÜFUSUN DOĞDUĞU İLLERE GÖRE MİKTAR VE ORANSAL DAĞILIMI (1950-2016)</i>	
SÜREYYA EROĞLU BİLGİN	35
<i>KİLİS TEKKE (CANPOLAT PAŞA) CAMİ VE ÇİNİ SÜSLEMELERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME</i>	
MURAT FİDAN & TOLGA ULUSOY	36
<i>1673 – 1806 TARİHLERİ ARASINDA KASTAMONU'DA ET VE ET ÜRÜNLERİNE AİT FİYAT HAREKETLERİNİN ANALİZİ</i>	
AHMET GÜNDÜZ	37
<i>SULTAN II. BAYEZİD'İN EŞİ BÜLBÜL HATUN'UN VAKIF VE VAKFIYELERİ</i>	
AHMET GÜNDÜZ	38
<i>XVI. YÜZYILIN İKİNCİ YARISINDA AYINTÂB VAKIFLARI</i>	
SELAHATTİN ÇELİK	39
<i>AŞIRI ŞEHİRLEŞMENİN DOĞURDUĞU SORUNLAR</i>	
GÖZDE İNAL KIZILTEPE & ÖZGÜN UYANIK AKTULUN	41
<i>60-72 AYLIK ÇOCUKLARIN BİLİMSEL SÜREÇ BECERİLERİ VE AKADEMİK BECERİLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ</i>	
SALİM ORHAN	42
<i>ŞİDDET VE GEÇMİŞLE HESAPLAŞMA BAĞLAMINDA GÜNEY AFRİKA DENEYİMİ</i>	
EBRU ŞİRE KAYA & YONCA ÖZKAN	44
<i>ASSESSING MICRO-TEACHING PERFORMANCES OF PRE-SERVICE LANGUAGE TEACHERS: INTEGRATION OF ALTERNATIVE ASSESSMENT TOOLS</i>	
AYKAR TEKİN BOZKURT & ESMA NUR DENİZ	45
<i>OKUL YÖNETİCİLERİNİN YÖNETİCİLİK KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLAR YOLUYLA İNCELENMESİ</i>	
VELİ BATDI & FATMA BUCAK	47
<i>İLKOKUL 2. SINIF TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMINDA TAM ÖĞRENME MODELİNE GÖRE GELİŞTİRİLEN BAŞARI TESTİNİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK</i>	

ÇALIŞMASI	
VELİ BATDI & ŞEYMA ÖZKAN	
<i>PEDAGOJİK FORMASYON PROGRAMININ EĞİTSEL ELEŞTİRİ MODELİNİN DEĞERLENDİRME AŞAMASI BAĞLAMINDA İNCELENMESİ</i>	48
VELİ BATDI & HAFİZE TALAN	
<i>TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMININ BLOOM'UN PROGRAMIN ÖĞELERİNE DAYALI DEĞERLENDİRME MODELİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ</i>	50
ASLIHAN AYKARA & HANDE ALBAYRAK	
<i>OKUL SOSYAL HİZMETİ UYGULAMALARININ DEZAVANTAJLI ÇOCUKLARIN PSİKO-SOSYAL GELİŞİMLERİ AÇISINDAN ÖNEMİ</i>	52
HANDE ALBAYRAK & ASLIHAN AYKARA	
<i>EKOLOJİK SİSTEM VE OLUMLU GENÇLİK GELİŞİMİ YAKLAŞIMLARI DOĞRULTUSUNDA DEZAVANTAJLI KOŞULLARDA YAŞAYAN ÇOCUKLARIN PSİKO-SOSYAL GELİŞİMİNDE SPORUN KULLANILMASI</i>	55
FEYZULLAH ŞAHİN & ELİF YILMAZ	
<i>ELEŞTİREL DÜŞÜNME ÖLÇEĞİ UYARLAMA ÇALIŞMASI VE PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ</i>	58
BÜLENT DÖŞ	
<i>ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BİLİNÇLİ TERCİH YAPIP YAPMADIKLARININ İNCELENMESİ</i>	60
FEYZULLAH ŞAHİN	
<i>ZİHİNSEL ENGELLİ BİREYLERDE EŞİK DEĞER HİPOTEZİNİN TEST EDİLMESİ</i>	62
BÜLENT DÖŞ	
<i>ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN MOTİVASYONLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER</i>	64
FEYZULLAH ŞAHİN	
<i>YARATICI DÜŞÜNME BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE YARATICI DRAMA</i>	65
BÜLENT DÖŞ	
<i>ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MÜLAKATLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ</i>	67
MUHARREM ÇAYIRCI	
<i>KENT DÜZEYİNDE GIDA POLİTİKASI VE TÜRKİYE TARTIŞMASI</i>	68
MUHARREM ÇAYIRCI	
<i>GIDA KİRLİLİĞİ SORUNU VE YEREL EKONOMİK KALKINMA</i>	70
Gülfem YARPINAR & TUBA PEHLİVAN	
<i>ÇÖLYAK HASTALARININ BESLENMESİ; GLUTENSİZ KAFE VE RESTORANLARIN MENÜ KARŞILAŞTIRILMASI</i>	72
ÖVÜNC MERİÇ FERMANOĞLU	
<i>YENİ MEDYA TİPOLOJİSİ</i>	73
SELVA ERSÖZ	
<i>TRANSAKSİYONEL ANALİZ KAPSAMINDA REKLAM FİLMLEİNİN ETKİLEŞİM AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: HAVAYOLU SEKTÖRÜ</i>	74
NAZİFE ÖZGE KILIÇ & BENGÜ AÇDOYURAN	
<i>YENİLENEBİLİR ENERJİ KULLANIMI VE CO2 SALINIMININ EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: AMERİKA ÖRNEĞİ</i>	75
BARIŞ GÜRSOY & MURAT NECİP ARMAN	
<i>RUSYA FEDERASYONU VE AVRUPA BİRLİĞİ ARASINDA BİR REKABET ALANI OLARAK KARADENİZ</i>	76
BENGÜ AÇDOYURAN & NAZİFE Özge KILIÇ	
<i>BRICS ÜLKELERİNDE FİNANSAL GELİŞME VE BÜYÜME İLİŞKİSİ: PANEL VERİ ANALİZİ</i>	77
MEHMET METİN DAM & BÜLENT YILDIZ & SÜMEYYE AK	
<i>GELİŞMEKTE OLAN SEÇİLMİŞ ÜLKELERDE CARİ AÇIĞIN BELİRLEYİCİLERİ: PANEL VERİ ANALİZİ</i>	78

MURAT ÇELİKDEMİR	
<i>KİLİS KÜRT DAĞI (DARMIK DAĞI) AŞİRETLERİNİN HİRİSTİYAN AHALİYE SALDIRILARI VE OSMANLI DEVLETİ'NİN BU SALDIRILARA KARŞI ALDIĞI TEDBİRLER</i>	79
MINE NUR BOZDOĞAN	
<i>GENEL TEŞVİK UYGULAMALARI KAPSAMINDA GAZİANTEP İLİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN YATIRIMLARIN ANALİZİ</i>	80
MINE NUR BOZDOĞAN	
<i>YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ ÇERÇEVESİNDE GAZİANTEP İLİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN BÖLGESEL YATIRIMLARIN ANALİZİ</i>	81
EYLEM EROL & TUĞBA TÖLEK & ÖZNUR ÖZDİNÇ	
<i>HALI TASARIMININ COĞRAFI BÖLGELERE GÖRE DEĞİŞİMİ</i>	82
ÖZNUR ÖZDİNÇ & EYLEM EROL & TUĞBA TÖLEK	
<i>MAKİNE HALISI ÜRETİMİNDE BOY KESİM PROSESİNİN ANALİZİ</i>	83
TUĞBA TÖLEK & ÖZNUR ÖZDİNÇ & EYLEM EROL	
<i>HALI SEKTÖRÜNDE TASARIM VE RENK ALGISI</i>	84
ABDULLAH ÇETİN & SERKAN ÜNSAL	
<i>2018 - 2019 ÖĞRETİM YILI SINAVLA ÖĞRENCİ ALACAK ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA İLİŞKİN MERKEZİ SINAVIN KONU KAZANIM VE BLOOM TAKSONOMİSİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ</i>	86
GÜLŞAH GÜRKAN & Şulehan KIRAC	
<i>ÖĞRENCİLERİN UZAY VE UYDU KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI</i>	88
Gülşah GÜRKAN	
<i>ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİMSEL EPİSTEMOLOJİK İNANÇLARI</i>	89
Gönül KONAKAY	
<i>Z KUŞAĞI ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YAŞAM DOYUMLARININ İŞ ETİĞİ ALGISINA ETKİSİ: KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ</i>	90
EZLAM SUSAM & YAHYA ADANIR	
<i>UZAKTAN EĞİTİM İLE İŞLENEN ZORUNLU YABANCI DİL DERSİNE YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ</i>	91
GÜLŞAH GÜRKAN	
<i>ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞ İHTİYAÇLARI İLE ZİHİNSEL RİSK ALMA DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ</i>	92
Gönül KONAKAY	
<i>Z KUŞAĞI ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YAŞAM DOYUMLARININ KARIYER TERCİHLERİNE ETKİSİ</i>	93
EZLAM SUSAM & YAHYA ADANIR	
<i>UZAKTAN EĞİTİM İLE İŞLENEN İNGİLİZCE DERSİNE İLİŞKİN ÖĞRETİM ELEMANLARININ GÖRÜŞLERİ</i>	94
DİLEK KIRNIK & EZLAM SUSAM	
<i>MİLLİ EĞİTİM ŞÜRALARINDA ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERE YÖNELİK ALINAN KARARLARA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ (MALATYA İLİ ÖRNEĞİ)</i>	95
SERKAN ÜNSAL & ABDULLAH ÇETİN	
<i>TÜRKİYEDE ORTAÖĞRETİM DÜZEYİ FELSEFE ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ</i>	96
MELİKE ÖZER KESKİN & ESMA AKSAKAL	
<i>BİYOETİK EĞİTİMİNDE GAZETELER: ÖRNEK BİR UYGULAMA</i>	98
İbrahim AKSU	
<i>EPİKÜRCÜ FELSEFENİN TEMEL ERDEMLERİ</i>	99
BERNA BALCI İZGİ & Birsen AY & Gülistan ZENGİN	
<i>SANAYİ TEŞVİKLERİ KAPSAMINDA GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE TÜRKİYE EKONOMİSİNİN YAPISAL DÖNÜŞÜMÜ</i>	101
BERNA BALCI İZGİ & Gülistan ZENGİN & Birsen AY	102

TÜRKİYE’DE BEŞERİ SERMAYE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ	
BÜLENT YILDIZ & Bilge DOĞANLI & Tuncay Ercan SEPETÇİOĞLU	
<i>BİST SİNAİ İŞLETMELERİNİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ ÖLÇÜMÜ: VERİ ZARFLAMA ANALİZİ İLE BİR UYGULAMA</i>	103
İBRAHİM KIRCOVA & ALPASLAN KELLEÇİ & ASLIHAN KÖSE & MEHMET ÇOBAN	
<i>SON ÇEYREK YÜZYILDA PAZARLAMININ GELİŞİMİ VE YENİ DÖNEMDE CEVAP ARAYAN SORULAR</i>	104
BULUT DÜLEK	
<i>TÜKETİM EYLEMİNE FARKLI BİR BAKIŞ: TÜKETİM KARŞITLIĞI</i>	107
Gökhan OFLUOĞLU	
<i>ÖRGÜTSEL YABANCILAŞMA ve İŞ TATMİN İLİŞKİSİ</i>	108
Hakan CANDAN	
<i>ÖRGÜTSEL SİNİZMİN ÇEŞİTLİ DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER İLE İLİŞKİSİ: KARAMAN İLİNDE KAMU ÇALIŞANLARINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA</i>	109
Hakan CANDAN	
<i>KAMU ÇALIŞANLARININ ÖRGÜTSEL SESSİZLİĞİ İLE ÖRGÜTSEL BAĞLILIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİLER: KARAMAN ÖRNEĞİ</i>	111
M. Fatih Bilal ALODALI	
<i>TÜRK-İSLÂM DEVLET GELENEĞİNDE ADALET VURGUSU VE OSMANLI DEVLETİ’NDE ADÂLET DAİRESİ</i>	112
Akbar VALADBİĞİ	
<i>CIVIL SOCIETY AND SOCIAL CAPITAL IN THE MODERN MENA REGION: A CONCEPTUAL ANALYSIS</i>	113
M. Fatih Bilal ALODALI	
<i>KUTADGU BİLİĞ’DE İYİ YÖNETCİLERİN VASIFLARI</i>	114
SONER AKIN	
<i>EUROPEAN UNION’S INTEGRATED PUBLIC POLICY APPROACH AND RELATED POLITICAL INSTITUTIONS FOR ENVIRONMENTAL HEALTH</i>	115
SONER AKIN	
<i>THE POLITICAL INSTABILITY AND TURKISH AGENTS</i>	116
M. Fatih Bilal ALODALI	
<i>İSLÂMİYET’İN KABULÜ ÖNCESİ TÜRK DEVLETLERİNDE YÖNETİM ANLAYIŞI</i>	117
SONER AKIN	
<i>THE POLITICAL INSTITUTIONS IN HATAY: AN OUTLOOK STUDY TO DISCUSS SYRIAN REFUGEES</i>	118
Sefa USTA & Gülseren ERGÜN	
<i>TÜRKİYE’DE GÖÇ POLİTİKALARI: AVRUPA BİRLİĞİ İLERLEME RAPORLARI ÜZERİNDEN BİR İNCELEME</i>	119
Sefa USTA & Gülseren ERGÜN	
<i>MÜLTECİLERİN KENTE UYUMLARI: KARAMAN İLİNDE BİR ARAŞTIRMA</i>	121
Melih Öztop & Ozan Sever & Yasemin Gök	
<i>TÜRKİYE’DE 21. YÜZYILDA SOSYO-KÜLTÜREL GELİŞMELERİN İŞİĞİNDA FUTBOLUN YERİ VE ÖNEMİ</i>	123
Cemre TOKATLI & Kaplan UĞURLU	
<i>SPA VE WELLNESS TURİZMİNDE YENİ BİR TREND: BEBEK SPASI</i>	125
Ali BİLGENOĞLU & Kemal Ramazan HAYKIRAN	
<i>TÜRK VE ARAP İSLAMCILIĞINI FARKLILIKLARINI ANLAMADA BİR KRİTİK İSİM İBN TEYMİYYE: DÖNEMİ, YAKLAŞIMI VE GÜNÜMÜZ İSLAMCILIĞINA ETKİLERİ</i>	127
Esin DEDEMOĞLU	
<i>ŞERİF GÖREN’İN “TOMRUK” FİLMİNİN MARX’IN EKONOMİ POLİTİK VE DİYALEKTİK YAKLAŞIMLARI BAĞLAMINDA İNCELENMESİ</i>	129
Ali BİLGENOĞLU & Kemal Ramazan HAYKIRAN	131

<i>TARİHTE KURULAN MÜSLÜMAN DEVLETLERDE DİN DEVLET İLİŞKİSİ: KAVRAMSAL BİR DEĞERLENDİRME</i>	
Günsu YILMA ŞAKALAR	
<i>HANS SITT VE DAVID POPPER'İN VİYOLONSEL ESERLERİ VE OSMANLI'DAKİ TEMSİLLERİ</i>	133
Alper ŞAKALAR & Turan SAĞER	
<i>OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA MÜZİKTE MODERNLEŞME SÜRECİNDE ŞAN ÖĞRETİMİ</i>	135
İbrahim Ethem TAŞ & Yeter AVŞAR & ELİF ERKAN SEYDANOĞLU	137
<i>KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI VE KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU</i>	
İbrahim Ethem TAŞ & Yeter AVŞAR & Ferit YILMAZ	
<i>TÜRKİYE'DE ASKERİ KOLLUK OLARAK JANDARMANIN ÖNEMİ VE KOLLUK HİZMETLERİNİN GELECEĞİ</i>	138
Adnan AKIN & Aliye AKIN & Ayşe ERKMEN	
<i>Türkiye ve Rusya'nın Turizm Arz Kaynaklarının Değerlendirilmesine Yönelik Araştırma</i>	139
Adnan AKIN & Aliye AKIN & Ayşe ERKMEN	
<i>Türk ve Yunan Turizm Sektörünün SWOT Analizi ile Değerlendirilmesi</i>	140
Ayşe ERKMEN & Adnan AKIN & Aliye AKIN	
<i>1987 GENEL SEÇİMİNDE TURİZM VAATLERİ</i>	141
Ayşe ERKMEN & Adnan AKIN & Aliye AKIN	
<i>1991 GENEL SEÇİMİNDE TURİZM VAATLERİ</i>	143
Nurcan GÜNCE	
<i>BOBİ FRIS'İN GETİRDİĞİ DEĞİŞİKLİKLERİN UYGULAYICILAR TARAFINDAN ALGILANMA DÜZEYİ: KOCAELİ İLİNDE BİR ARAŞTIRMA</i>	144
Nurcan GÜNCE	
<i>TURİZM İŞLETMELERİNİN MUHASEBE EĞİTİMİNDEN BEKLENTİLERİ</i>	145
Saliha EMRE DEVECİ	
<i>ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜREL ZEKA DÜZEYLERİ İLE SOSYAL GİRİŞİMCİLİK ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİYİ BELİRLEMeye YÖNELİK BİR UYGULAMA</i>	146
Salih Kürşad DOLUNAY & Onur DÖLEK	
<i>ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLE BAĞLAYICILARI KULLANIMLARINA İLİŞKİN GÖRÜNÜMLER</i>	148
Saliha EMRE DEVECİ	
<i>KADIN GİRİŞİMCİLERİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ İLE CİNSİYET KAYNAKLI ZORLUKLARI ALGILAMA DÜZEYİ ARASINDAKİ FARKLILIKLARI BELİRLEMeye YÖNELİK BİR UYGULAMA</i>	149
Mahmut SAĞIR & Emrullah KUTTUR	
<i>AKILLI TAHTALARIN VERİMLİLİĞİNE İLİŞKİN OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ</i>	151
Mahmut SAĞIR & Mehmet YILMAZ	
<i>CUMHURİYETTEN GÜNÜMÜZE EĞİTİM ALANINDA YAPILAN SOSYAL YARDIMLAR</i>	152
TUĞBA YANPAR YELKEN & BURAK AYÇİÇEK	
<i>ÖĞRETMENLERİN YANSITICI DÜŞÜNME EĞİLİMLERİ İLE EĞİTİM İNANÇLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ</i>	153
Mahmut SAĞIR & Mehmet KARINSIZ	
<i>İLKÖĞRETİM OKULLARINDA UYGULANAN KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİNE İLİŞKİN OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ</i>	154
ABDULKADİR BORAZAN & RECEP ASLANER	
<i>DÖNÜŞÜMLER KONUSUNUN ÖĞRETİMİNDE DGY KULLANIMININ AKADEMİK</i>	155

<i>BAŞARIYA ETKİSİ</i>	
Gül Banu DUMAN & Rabia KAHRAMAN	
<i>KIRGIZ ATASÖZLERİNDE AT VE KADIN</i>	157
Ahmet Salih SÖNMEZDAĞ & Yaşar SEVİMLİ & Ayşe Gülnihal KAHRAMAN	
<i>SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS KAPSAMINDA DÜĞÜN GELENEKLERİ: KONYA ‘ESENCE’ KÖYÜ ÖRNEĞİ</i>	158
Gül Banu DUMAN & Rabia KAHRAMAN	
<i>KIRGIZ ATASÖZLERİNDEN HAREKETLE EVLİLİK MÜESSESESİ</i>	159
Gülşah HALICI	
<i>GAZİANTEP TÜRKÜLERİNDE YER ALAN MADDİ KÜLTÜR ÜRÜNLERİ</i>	160
Sibel Karadeniz YAĞMUR	
<i>TÜRK KÜLTÜRÜNDE KADIN ANLAYIŞININ MİTOLOJİ VE DİN EKSENİNDE KARŞILAŞTIRILMASI</i>	161
Gülşah HALICI	
<i>TÜRKÜLERLE “VEDA”</i>	163
Sibel Karadeniz YAĞMUR	
<i>GAZİANTEP VE DİYARBAKIR’DA ŞEHİRLEŞMEYLE TAZİYE EVLERİ</i>	164
Gönül AÇIKGÖZ	
<i>AVRUPA DİL GELİŞİM DOSYASININ İÇERİĞİ VE YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETİM MATERYALİ YÖNTEM VE PROGRAM SEÇİMİNİN ÖNEMİ</i>	166
Rabia UZUN & TUBA PEHLİVAN	
<i>KÖY PAZARINDAKİ YENİLEBİLİR YABANİ OTLARIN GAZİANTEP MUTFAĞINDAKİ YERİ</i>	168
Metin AKSOY	
<i>SOĞUK SAVAŞ’IN DÜNYA POLİTİKASINA ETKİSİ ÜZERİNE TARİHSEL BİR DEĞERLENDİRME</i>	170
Samet ZENGİNOĞLU	
<i>DOĞU-BATI TAHAYYÜLÜNDE İKİ FARKLI MEDENİYET İNŞASI</i>	171
Metin AKSOY	
<i>GÖÇLERİN ŞEKİLLENDİRDİĞİ DÜNYA DÜZENİ</i>	172
Ahmet TUNÇ & Zeynep Elçin KAMALAK	
<i>TÜRK KAMU YÖNETİMİNDE YÖNETİCİ KADINLARIN ORANSAL OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	173
Yılmaz EVAT	
<i>BU ÇAĞIN ADI’NDA KÖTÜ POLİTİKACILAR</i>	174
Yılmaz EVAT	
<i>KADINDAN KENTLER’DE KONUŞMA KÜLTÜRÜ</i>	175
Ahmet TUNÇ & Zeynep Elçin KAMALAK	
<i>TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİ VE KAMU YÖNETİMİNE YANSIMALARI</i>	176
Yılmaz EVAT	
<i>BU ÇAĞIN ADI’NDA DEVLET KAVRAMI</i>	177
TUBA PEHLİVAN & Özge ÇAYLAK	
<i>GAZİANTEP İLİNDE KİŞLİK HAZIRLIKLAR VE KURUTMALIKLAR</i>	178
Mehmet GÖK	
<i>TÜRK İŞGÜCÜ PİYASASININ ARA İNSAN GÜCÜ İHTİYACININ KARŞILANMASINA ETKİLERİ BAKIMINDAN GAZİANTEP VE KONYA ÖRNEĞİNDE SURİYELİ SİĞİNMACI GERÇEĞİ</i>	179
Necat AZARKAN	
<i>SORUMLULUK SİGORTALARINDA RİZİKONUN GERÇEKLEŞMESİNE KASTEN SEBEP OLMA</i>	180
Aslıhan KAYIK AYDINALP	
<i>SÖZLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜNÜN BİR UZANTISI OLARAK İTİRAZ HAKKI</i>	182

Nuray GİRGİNER & Hülya SAOTAY	
<i>ÇALIŞANLARIN ÖRGÜTSEL GÜVEN DÜZEYLERİNİN BOYUTLANDIRILMASINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA</i>	183
Serdar BOZKURT & Gamze AYDIN	
<i>THE MEDIATING ROLE OF SELF-EFFICACY IN THE EFFECT OF MUSHROOM MANAGEMENT TO THE INTENTION TO QUIT: A MODEL PROPOSAL</i>	184
Aslıhan KAYIK AYDINALP	
<i>İŞÇİLİK ALACAKLARI KONUSUNDA BİR GÜVENCE: TEMİNAT HAKKI</i>	186
Nuray GİRGİNER & Hülya SAOTAY	
<i>BANKA ÇALIŞANLARININ ÖRGÜTSEL ÇATIŞMAYA YÖNELİK TUTUMLARININ BOYUTLANDIRILMASI</i>	188
Nuray GİRGİNER & Fatih ALP	
<i>HİYERARŞİK ÖRGÜTLERDE İLETİŞİM ÜZERİNE. KURAMSAL BİR ÇALIŞMA</i>	190
Beyhan YASLIDAĞ	
<i>BALKAN ÜLKELERİNDE FİNANS PİYASALARI VE YAPILMASI GEREKEN DÜZENLEMELER</i>	191
Beyhan YASLIDAĞ	
<i>BLOCHCHAIN VE KRİPTO PARALAR</i>	193
Beyhan YASLIDAĞ	
<i>KUR RISKİ YÖNETİMİ</i>	195
Nuray GİRGİNER & Hazal DUMAN & Fatih ALP	
<i>YÖNETİCİ VE PERSONELLERİN İŞLETMELERİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN PERFORMANS DEĞERLENDİRME UYGULAMALARINA YÖNELİK TUTUMLARININ BOYUTLANDIRILMASI</i>	197
Tahsin ÇULHAOĞLU	
<i>TAHAR BEN JELLOUN'UN LEAVING TANGIER ROMANINDAKİ NÂZİM HİKMET</i>	198
Ahmet İhsan KAYA & Ahmet Gürkan KARATAŞ	
<i>ÇETİN ÖNER'İN ROMANLARINDA İLETİLER VE İLETİLERİN AKTARIM BİÇİMİ</i>	199
Aydın GÖRMEZ & Zeki EDİS & M. Şirin DEMİR	
<i>TOP GIRLS: A GLIMPSE INTO HISTORICAL WOMAN CHARACTERS</i>	201
Aydın GÖRMEZ & Zeki EDİS & M. Şirin DEMİR	
<i>VINEGAR TOM: WITCHCRAFT IN MEDIEVAL EUROPE</i>	202
M. Şirin DEMİR & Aydın GÖRMEZ & Zeki EDİS	
<i>MULTILAYERED - MULTIDIMENSIONAL INTERPRETATION AND ANALYSIS OF POETRY: A TRANS-DISCIPLINARY PERSPECTIVE</i>	203
M. Şirin DEMİR & Aydın GÖRMEZ & Zeki EDİS	
<i>TOWARDS A NEURO ESTHETICAL UNDERSTANDING OF POETRY AS A NEW EPISTEMIC REALM</i>	204
Zeki EDİS & M. Şirin DEMİR & Aydın GÖRMEZ	
<i>ESERLERİN VAROLUŞ TABAKALARI: MODERN VE KLASİK ONTOLOJİ PERSPEKTİFİNDEN</i>	205
Zeki EDİS & M. Şirin DEMİR & Aydın GÖRMEZ	
<i>MULTI DIMENSIONAL FORMS OF RACISM AS MANIFESTED IN THE SOCIAL DISCOURSES OF THE WEST: A SOCIAL-ANTHROPOLOGICAL PERSPECTIVE</i>	207
Ahmet İhsan KAYA & Veysi ÇELEBİ	
<i>SEZA KUTLAR AKSOY'UN ÇOCUK ROMANLARININ ÇOCUĞA GÖRELİK İLKESİ AÇISINDAN İNCELENMESİ</i>	208
Mustafa KESKİN	
<i>Hâşiyetü'ş-Şihab âla Tefsir'l-Beydâvî - İnayetu'l-Kadi ve Kifayetu'r-Râdî - Adlı Eserde Nahiv ve Belagat Örnekleri</i>	209

Mustafa KESKİN	
Arap Dili ve Belagatında Şart Edatlarındanإذا ve إن nın Cümleye Kattığı Farklı Anlam: Kur'an'da Bazı Ayetler Örneği	210
Osman FİDAN & Hanifi MURAT MUTLU	
TÜRKİYE VE ÇİN'İN LOJİSTİK PERFORMANS ENDEKSİNE GÖRE İNCELENMESİ	211
Cuma BOZKURT & Ercan KILINÇ & Osman FİDAN	
HABERLEŞME TEKNOLOJİSİNDE YAŞANAN GELİŞMELERİN LOJİSTİK YÖNETİMİ ÜZERİNE ETKİLERİ	212
Ercan KILINÇ & Hanifi MURAT MUTLU	
TÜRKİYE VE RUSYA FEDERASYONU'NUN LOJİSTİK PERFORMANS ENDEKSİNE GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI	213
Asmar Şakir Kızı ALİYEVA	
AZERBAYCAN FOLKLORUNDA METAMORFOZ DÖNÜŞÜMLER	214
Mehmet KAYA & Bahar BURTAN DOĞAN & Mustafa DEMİREL	
SANAYİ 4.0 İÇİN DE EĞİTİM ŞART: AMA NASIL BİR EĞİTİM?	216
Bahar BURTAN DOĞAN & Mehmet KAYA & Mustafa DEMİREL	
BÖLGESEL KALKINMADA ÜNİVERSİTELERİN ROLÜ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	218
Mehmet KAYA & Bahar BURTAN DOĞAN & Mustafa DEMİREL	
ORTA GELİR TUZAĞINDAN ÇIKIŞ YOLU OLARAK İNOVASYON	221
Afak Sultankızı MEHMETOVA	
XX YÜZYIL AZERBAYCAN'DA ROMANTİZM AKIMININ SOSYAL-SİYASAL TEMELLERİ	223
Habibe MAMMADOVA & Rovşana KERİMOVA	
Azerbaycanlı bestecilerin eserlerinde tarihsel-kahramanlık mevzusu	224
Beydullah SULAK	
YENİ KENT STADYUM PROJELERİNİN KENTSEL BELLEK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	225
Beydullah SULAK	
EYOF 2011 TRABZON GENÇLİK OYUNLARI İLE KAZANDIRILAN SPOR KOMPLEKSLERİNİN SOSYAL ETKİLERİ	226
Esin ERTEMSİR & Yasemin BAL	
İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİCİLERİNİN İK BİLGİ SİSTEMLERİ KULLANIMI VE TERCİHLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	227
ÖMER TARKAN TUZCUOĞULLARI	
TÜRKİYE ATLETİZM SÜPER LİGİ'NDE GÜLLE ATMA BRANŞINDA YARIŞAN BAZI KADIN ATLETLERİN BENCH PRESS MAKSİMALLERİ İLE GÜLLE ATMA DERECELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	229
ÖMER TARKAN TUZCUOĞULLARI	
MÜZİK EŞLİKLİ YAPILAN SPORİF YARIŞMA VE GÖSTERİLERDE TELİF HAKLARI ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA	230
Esin ERTEMSİR & Yasemin BAL	
THE ROLE OF LEADERS IN EFFECTIVELY MANAGING WORKFORCE DIVERSITY	231
ELİF Şerifoğlu & Yasemin BAL	
MOBBINGİN ÖZEL SEKTÖR ÇALIŞANLARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: BİR	232

NİTEL ARAŞTIRMA	
Atilla Emre KESKİN	
TÜRK TİYATROSU TARİHİNDE UYGULAMALARIYLA YER ETMİŞ BİR SANATÇI OLARAK HALE EREN'İN KOSTÜM TASARIMI ANLAYIŞI	233
Z. Sirazitdinov & L. Buskunbaeva & A. İşmuhametova & G. Şamsutdinova	
THE PRINCIPLES OF COLLECTING AND PROCESSING OF EXPEDITION MATERIALS OF THE EASTERN DIALECT OF THE BASHKIR LANGUAGE FOR THE DIALECT CORPUS	234
Нургул УТЕМИСОВА	
ИСТОРИЯ КАЗАХСКОГО ЯЗЫКА	235
Wang Xiaoli	
FAMOUS CHINESE SOCIOLOGIST LEI JIEQIONG	236
Mehmet Han ERGÜVEN	
SAĞLIKLI YAŞAMDA DOĞAL BİR WELLNESS TRENDİ: ORMAN BANYOSU	237

TUVALLERDEN KUMAŞLARA YOLCULUK: KUMAŞ DESEN TASARIMLARI

Doç. Dr. Nazan AVCIOĞLU KALEBEK**Öğr. Gör. Tuğba ÖZTÜRK****Dr. Öğr. Üyesi Gökçe ÖZDEMİR****Öğr. Gör. Dr. Hüseyin ÖZDEMİR****Doç. Dr Ebru ÇORUH**

Gaziantep Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi

Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü

nkalebek@gantep.edu.tr, tugbaozturk@gantep.edu.tr, gozdemir@gantep.edu.tr

hozdemir@gantep.edu.tr, ecoruh@gantep.edu.tr

Özet

Kumaş desen tasarımı, tema, çıkış noktası, renk ve doku ile birlikte yüzey tasarımına bağlı olarak malzeme, yapı ve dokuma yöntemi seçimini de kapsamaktadır. Seçim yapma, tasarımcının yaratıcı sürecinde bilgi ve sezgilerini kullanması bakımından çok önemlidir. Kumaş tasarımında yaratıcılık, yeni malzemelerin, tekniklerin ve teknolojik işlemlerin uygulanması şeklinde ortaya çıkarılabileceği gibi, var olan klasik bir kumaş deseninin yeni yapı, malzeme ve teknolojik işlemlerle yorumlanarak ele alınması şeklinde de gelişebilir.

Kumaş deseni tasarımı yapmak ve bunu giysiye çevirip tüketicinin beğenisine sunmak sınırsız bir konudur. Bu alanda tasarımcı herşeyden etkilenebilir. Kumaş deseni ne kadar çarpıcı ve özgün olursa kıyafet koleksiyonu da o kadar etkili olacaktır. Kumaş bir moda tasarımcısının ana kaynağını oluşturmaktadır. Bu anlamda kumaş deseni ne kadar iyiye onu giysiye dönüştürecek kişinin de heyecan duyup yeni fikirler çıkarması açısından çok önemli olacaktır. Orijinallik, yenilik ve yaratıcılık değerleri yüksek giysi koleksiyonları oluşturma çabaları moda ve tekstil tasarımcılarını, sadece özgün giysi tasarımına kalıp formu ile tasarım özelliği kazandırmak yerine farklı disiplinlerden gelen fikirlerle beslenmeye hatta bu disiplinlerin farklı yöntem ve tekniklerini kullanmaya sevk etmiştir. Bu disiplinlerin en önemlilerinden biri olan resim sanatı tarih boyunca moda tasarımcılara esin kaynağı olmuştur. Bu çalışmada Çağdaş ve Modern Türk Sanatını gerek Türkiye'de, gerekse dünyada yaygınlaştırmak amacıyla oluşturulan Çağdaş ve Modern Sanat Müzayesinde açık arttırma ile satışa sunulan gerek ülkemizde gerek yurtdışında çok iyi eğitim almış ressamların resimleri incelenmiş ve bu resimlerin kumaş desenlerine dönüştürme fikri oluşmuştur. Bu anlamda 22 eser incelenerek, desen tasarımcılarına ilham olması düşünülmüştür. Bu tarz desenlerin giysiye dönüştürülmesi ile koleksiyon ve satış değeri yüksek parçalar oluşturulması, tüketiciye sıradan olmayan farklı ürünler sunulması açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Desen, kumaş, ressam, resim, müzayede.

DOĞADAN İLHAM ALINARAK TASARLANAN KIYAFETLER

Doç. Dr. Nazan AVCIOĞLU KALEBEK**Öğr. Gör. Tuğba ÖZTÜRK****Dr. Öğr. Üyesi Gökçe ÖZDEMİR****Öğr. Gör. Dr. Hüseyin ÖZDEMİR****Doç. Dr. Ebru ÇORUH**

Gaziantep Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi

Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü

nkalebek@gantep.edu.tr, tugbaozturk@gantep.edu.tr, gozdemir@gantep.edu.tr

hozdemir@gantep.edu.tr, ecoruh@gantep.edu.tr

Özet

Giysi nesnesi, duyuşsal ve düşünşel olarak deneyimlediğimiz ve de yansıtmak istediğimiz tüm yaşantılarımızın en öncelikli dışavurum aracıdır. Basit hali ile ilk olarak örtünmede kullandığımız ve temel ihtiyaçlarımızla ilişkilendirdiğimiz bu nesne, oldukça uzun bir süredir sosyal ve psikolojik anlamda bizi nasıl temsil ettiğı, kendimizi nasıl hissettirdiğı gibi kavramlar çerçevesinde ele alınmaktadır. Giysi öncelikle tasarım ile ilişkilendirilmektedir. Ancak tasarımın da belli bir temaya bağılı kalınarak yapılması özgün ve yaratıcı koleksiyonlar oluşturulması açısından önem arz etmektedir. Bu anlamda tasarımcının tasarımlarını yaparken bir takım şeylerden etkilenmesi, ilham alması kaçınılmazdır.

Moda sürekli kendini yenileyen bir kavram olduğı için tasarımcının da bu yenilenmeye ayak uydurması gerekir. Tarih boyunca çok çeşitli esin kaynakları tasarımcıları etkisi altına almıştır. Şüphesiz ki doğa her alanda olduğı gibi moda açısından da eşsiz bir esin kaynağı olmuştur. Günümüzde tasarımında doğadan ilham alan birçok tasarımcı ve ürün bulunmaktadır.

Bu çalışmada doğadan ilham alınarak yapılan ünlü modacıların tasarımları incelenmiş ve doğada bulunan varlık ve nesnelerden yola çıkılarak farklı fikirler üretilmiştir. Bu fikirlerden en beğenilen 12 adet çizimin uygulaması yapılarak bir koleksiyon oluşturulmuştur. Bu tasarımlar cansız manken üzerine giydirilmiş ve tek tek model analizleri yapılarak, model ve kullanılan materyaller hakkında bilgi verilmiştir. Sonuç olarak, tasarımda bir olaydan ilham almanın ortaya yeni ve özgün tasarımlar çıkarılması açısından çok önemli olduğuna dikkat çekilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Moda, giysi tasarımı, doğa, ilham.

**TEKNİĞİN SINIRLARINDA DOLAŞMAK –RESİMDE HİPERREALİZM,
FOTOĞRAFTA SOYUT-****PERFORMING AT THE PINNACLE OF TECHNIQUE -HIPREREALISM IN
PAINTING AND ABSTRACTION IN PHOTOGRAPHY****Dr. Öğr. Üyesi Ceren YILDIRIM**

Gaziantep Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik ve Cam Bölümü
cildirim@gantep.edu.tr

Özet

Batı resim geleneğindeki “mimesis”e duyulan inanç, 20. yüzyıl sanatında terk edilir. Fotoğrafın icadı, “ressamın bundan sonraki görevi ne olacaktır” sorusunu gündeme getirmiştir. Sorunun yanıtı en son aşamada, Kandinsky’nin eserleri ile karşılaşılır. Bundan sonra soyut, bir moda rüzgarı halinde Batı sanat dünyasını etkisi altına alırken, mimesisin yeni başrol oyuncusu fotoğraf da bu etkiden kaçamayacaktır. Diğer taraftan fotoğraf makinesi ile saptanan gerçekliğin, geleneğin kurallarını yıkışı ressamı etkilemiş ve Pop-Art’tan sonra ikinci büyük figüratif eğilim olan Foto-Gerçekçilik akımı doğmuştur. Fotoğraf makinesi ile soyut görünüm elde etmek nasıl zorlayıcı bir çaba ise fırça ve boya ile, üstün bir gözlem kabiliyetine dayalı Foto-Gerçekçi resimler boyamak da o denli zorlayıcı bir tekniktir. Serbest piyasa ekonomisine dayalı sanat ortamında varlık göstermek isteyen sanatçılar tekniğin sınırlarını zorlamış, sonunda iki alanın da sınırlarını eritmişlerdir. Bize ise şu soru kalır: “İnsan bunu neden yapar?”

Anahtar kelimeler: Mimesis, Soyut, Resim, Foto-Gerçekçilik.

Abstract

The belief in “mimesis” of the traditional Western painting has been left behind in the 20th Century art. The new trend of abstract painting came up and influenced American Art. This new trend also influenced the photo artists and forced them to make technical trials. On the other hand, the detection of reality by the camera has changed the traditional rules of the painting and deeply affected painters. Then the Photo-Realism arise as the second biggest figurative era after Pop-Art. Although representing opposite ends, the endeavour to get abstract pictures by camera was as challenging as to create Photo-Realistic paints. In the new

age of free market economy the artist had tried to adapt themselves to the new conditions but that was not so easy for them to change their limits of ability. So the artist could not resist to this new trend anymore and chose a new way of looking at the world. This question remains with us: “Why the humanity would do this?”

Key words: Mimesis, Abstract, Painting, Photo-Realism.

UŞAK ŞEKER FABRİKASININ ŞEHRİN SOSYAL VE MEKANSAL YAŞAMINA
ETKİLERİ**Emine DAĞGEZEN**SDÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık ABD Öğrencisi
mimeminecaliskan@gmail.com**Sıdıka ÇETİN**

SDÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü Bina Bilgisi ABD

Özet

Erken Cumhuriyet dönemi, yeni bir düzeni oturtmaya çalışan ülkemiz için oldukça sancılı ve zorlu bir dönem olmuştur. Bu dönemde rejim değişimi ve dünyada etkin olan modernizm yaklaşımının ülkemizde oluşan yansımaları Türkiye halkının sosyal yaşantısını oldukça değiştirmiştir. Sanayileşme ve köyden kente göç olayları ile birlikte halk, modern şehir yaşantısı ile tanışmıştır.

Uşak Şeker Fabrikası, Nuri (Şeker) Bey'in özel girişimleri ve halkın da desteği ile açılan Türkiye'nin ilk şeker fabrikasıdır. Nuri Bey öncelikle kendi çabaları ile şeker pancarından nasıl şeker üretebileceğini araştırır. Şeker üretimini gerçekleştirdikten sonra Uşak halkı ile iletişime geçer. Geneli hayvancılıkla uğraşan halk, pazara getirdikleri peynir, yumurta, süt ve tereyağı gibi malzemeleri satarak geçinmektedir. Molla Ömer oğlu Nuri (Şeker) Bey Pazar yerine gider ve satış yapan esnafa fabrika kuruluşu aşamasında hisse satar. Dolayısı ile köyde yaşayan halk, artık fabrikada hissesi bulunan kişiler haline gelir. Denilebilir ki nispeten hayvancılıkla daha fazla ilgilenen halk, artık tarım ile daha yoğun bir çalışma içine girmiş bulunmaktadır. Fabrikanın en büyük avantajlarından biri de demiryolu ağı üzerine kurulmasıdır. Bu şekilde hem dışarıdan malzeme gelişi, hem de mal satışı kolaylaşmaktadır.

Uşak şeker fabrikasının arkasından bu dönemde devlet desteği ile birçok şeker fabrikası açılmıştır. Önceden hayvancılık ve dokumacılık alanında çalışan halk, ilk başta çiftçiliğe geçiş yapmış, ardından fabrikada ustalaşan kişiler diğer şehirlerdeki fabrikalara giderek Uşak kültürünü oralara taşımıştır. Molla Ömer oğlu Nuri Bey'in yaptığı bu girişim Uşak halkının çevredeki sosyal statüsünü geliştirmesine, farklı yaşam ve çalışma biçimlerinin oluşmasına yol açmıştır. Hatta belki de o günlerde halen Kütahya iline bağlı bulunan Uşak'ın 1953 yılında il haline getirilmesine çok büyük katkıları olduğu da söylenebilir.

Bu çalışmada vizyon sahibi bir kişinin yeni bir düşünce tarzıyla kurduğu fabrikanın, çevresindeki insanların yaşamını ne ölçüde etkilediği araştırılmıştır. Aynı zamanda şehrin dinamiklerini de etkileyen bu girişimin kente sağladığı katkı sosyal ve mekânsal açıdan ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Modernizm, Uşak Şeker Fabrikası, Sosyal yaşam, Uşak.

**CAHİT ZARİFOĞLU’NUN YAŞAMAK ADLI ESERİNİ KOPUK YAPIT
KAVRAMI İŞİĞİNDE OKUMAK****Dr. Öğr. Üyesi Nilüfer İLHAN**Yozgat Bozok Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü YOZGAT
nilufer.ilhan@bozok.edu.tr**Özet**

Tarihsel bir süreçle ortaya çıkan ve dönemin koşullarına göre üretilen edebi türler; metinleri tanımlamaya, sınıflandırmaya ve yorumlamaya yarar. Belli bir yöntem, kural ve normlardan hareket ederek kurumsallaşma niteliği gösterir. Yazarın sunduğu metnin, okur tarafından anlaşılması ve yorumlamasında bir şekilde sözleşme görevini üstlenir. Bu noktada gerek yazara gerekse okura kolaylık sağladığı gibi anlamı sınırlandırma ve kısıtlamayı da beraberinde getirir. Postmodernizmle birlikte türlerin biçim ve anlam özellikleri büyük bir değişikliğe uğrar ve metinler birçok türe uygun yazılarak kopukluk, süreksizlik, çoğulculuk örneği gösterir. Kopuk yapıt kavramı da estetik geleneğe kendini eklemekle beraber parçalı bir gerçekliğin peşinde olan postmodernizmin, türlerin egemenliğini kırması, sınırları aşması ve edebi kalıpları yıkması sonucu ortaya çıkıp bir metinde birçok türün birlikte yer almasına ve anlatı çizgiselliğinin parçalanmasına dayanır. Kopuk yapıt, metnin bir türe uygun olarak yazıldığı ya da metnin bir tür merkezinde yorumlanması görüşünün bir kenara bırakılmasıdır. Bu bağlamda Cahit Zarifoğlu’nun günlük olarak nitelendirilen ancak zaman ve mekân unsurlarını bir çizgisellikten koparıp hatıra, deneme, öykü, mektup, roman, gezi, düz-yazı şiir gibi türleri de içinde barındıran Yaşamak (1980) adlı eserinin kopuk yapıt kavramıyla tanımlanması mümkündür. Eserin yayımlandığı andan itibaren eleştirmen ve okurda kafa karışıklığı oluşturmaları, türlerin iç içe geçmesiyle ilişkilidir. Bu çalışmanın giriş kısmında edebi bir metnin türle kurduğu bağ üzerinde durulup kopuk yapıt kavramı hakkında bilgi verilecektir. Ardından, Yaşamak adlı eserin türüyle ilgili eleştirmenlerin ortaya koyduğu görüşler sunulacaktır. Son düzlemde ise eserin kopuk yapıt olarak tanımlanmasını gerektiren unsurlar değerlendirilip Zarifoğlu’nun Rilke’den etkilenmesinin yanı sıra yeniliği seven, düzene karşı çıkan ve şaşırtan tutumunun bu çoksesli metni kurgulamada öncü rol oynadığı ileri sürülecektir.

Anahtar Kelimeler: Postmodernizm, edebi tür, kopuk yapıt, günlük, Cahit Zarifoğlu

ULUSLARARASI HUKUKTA AZINLIKLARIN ANADİLİNDE EĞİTİM
HAKKI VE TÜRKİYE**Arş. Gör. Dr. Salim ORHAN**Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Anabilim Dalı
salimhukuk@hotmail.com**Özet**

“Azınlık” kavramının kesin ve kapsayıcı bir tanımının yapılmasına yönelik birçok girişim olmasına rağmen, bütün uluslararası kurumların üzerine anlaştığı ve tüm devletlerin bağlayıcılığını kabul ettiği bir azınlık tanımı henüz bulunmamaktadır. Diğer bir ifadeyle, çok taraflı uluslararası hukuk belgelerinde azınlık kavramının evrensel nitelikte bağlayıcı bir tanımı yapıl(ama)mış ve kimlerin veya hangi grupların azınlık statüsünde değerlendirileceği devletlerin egemenlik alanına bırakılmıştır. Bu tanımsal eksikliğe rağmen, azınlıklar meselesi uzun süreden beri uluslararası hukukun konusu olmuş ve birçok belgede azınlık haklarından bahsedilmiş ve garanti altına alınmıştır.

Azınlık hakları ile ilgili uluslararası hukuk belgeleri, ülkelerinde azınlık olarak tanıdıkları grupların haklarını korumaları için devletlere çeşitli yükümlülükler getirmektedir. Bu bağlamda, genellikle “ulusal, etnik, dinsel, dilsel” ölçüt çerçevesindeki azınlık gruplarının ve bu gruba mensup kişilerin haklarının korunması ve geliştirilmesi esas alınmaktadır. Azınlık hakları arasında öne çıkan haklardan biri de dil haklarıdır. Taraf devletler üzerinde bağlayıcılık dereceleri farklılık gösteren birçok uluslararası belgede azınlıkların dil haklarına ilişkin çeşitli hükümler bulunmaktadır. Bu belgelerde tanınan dil hakları hayatın oldukça geniş bir alanına bakmaktadır. Bu çerçevede, eğitim alanında, yargı makamları önünde, kamu hizmetlerinde, medyada ve ekonomik, sosyal ve kültürel hayatta azınlıkların kendi dillerini kullanma gibi dil haklarından bahsedilmektedir. Bu haklar arasında literatürde en öne çıkan haklardan biri, azınlıkların anadilinde eğitim hakkıdır. Azınlık gruplarının anadillerinin eğitimde kullanılmasına yönelik yoğun bir talepleri bulunmaktadır. Genel olarak bir insan hakkı olarak değerlendirilen eğitim hakkının özel olarak anadilde yapılması meselesi, modern ulus-devletler ile bünyesinde bulunan azınlıklar arasında bir gerilime neden olmaktadır.

Evrensel düzeyde uluslararası hukuk belgelerinde eğitim hakkı ile ilgili birçok düzenleme bulunmakta ve hiç kimsenin eğitim hakkında yoksun bırakılamayacağı belirtilmekle birlikte, herkesin anadilinde eğitim hakkına sahip olduğu ifade edilmemektedir. Ancak eğitim hakkı gibi evrensel düzeyde kesinliğe sahip olmasa da, anadilin eğitimde kullanılmasına yönelik birçok uluslararası belge de bulunmaktadır. Başta BM’nin olmak üzere, AGİT ve Avrupa Konseyi’nin belgelerinde azınlıkların anadili eğitimini ve/ya anadilinde eğitim hakkını sağlayan veya teşvik eden birçok

hüküm bulunmaktadır. Türkiye, mezkur hakları tanıyan uluslararası sözleşmelerin bir kısmına taraf olmuş, ancak bu sözleşmeleri imzalarken, bu sözleşmelerde özellikle anadilinde eğitim yapılabilmesini öngören maddelerin bir kısmına da çekince koymuştur. Bu konuda Türkiye için önemli ve bağlayıcı olan uluslararası bir belge, Türkiye'nin kurucu antlaşması niteliğindeki Lozan Antlaşmasıdır. Bu Antlaşma, azınlık statüsünde değerlendirilen grupları ve anadilinde eğitim hakkı dahil bu grupların ve bu gruplara mensup kişilerin haklarını içermektedir. Ancak anadilinde eğitim hakkı Türkiye'de hala tartışılmakta olan bir konudur.

Bu çalışma, uluslararası hukukta azınlıkların anadilinde eğitim hakkını tartışmayı ve bu çerçevede Türkiye'yi de değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Azınlık, dil hakkı, anadilinde eğitim hakkı.

**KURAN HÂLİHAZIRDA YAHUDİLERİN VE HRİSTİYANLARIN ELİNDE
MEVCUT TEVRAT ZEBUR VE İNCİL’İ TASDİK EDİYOR MU?**

Dr. Öğr. Üyesi Halil HACİMÜFTÜOĞLU
Gaziantep Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
halilmuftuoglu@gantep.edu.tr

Özet

Kuran’daki “Bu Kur’ân birileri tarafından uydurulup Allah’a nispet edilmiş değildir. Ama ‘kendinden önceki kitâbların ‘tasdik’i ve hiç şüphesiz bütün insanlığın sahibi tarafından indirilmiş olan kitâbın açıklamasıdır (Yunus/10. 37).” ayetini vb. ayetleri okuyan dikkatli bir araştırmacı veya sıradan bir okuyucu bile eğer küçük yaşlardan beri kendisine belletilen bilgilerle ve kabullerle yetinmeyen, merak eden, soran ve sorgulayan bir kimse ise ister istemez şu hususu merak edecek ve kendi kendine soracaktır:

“Kuran hâlihazırda Yahudilerin ve Hristiyanların elinde mevcut ‘Tevrat, Zebur ve İncil (Kitab-ı Mukaddes)’i tasdik ediyor mu?” Ya da başka bir ifadeyle, “Kuran’ın tasdik ettiğini söylediği Tevrat, Zebur ve İncil hâlihazırda Yahudilerin ve Hristiyanların elinde mevcut Tevrat, Zebur ve İncil midir?” Bizce de ‘Tevrat, Zebur ve İncil’in tahrif, tebdil vs. edilip edilmediği sorusunu sormadan önce, bu konuda lafi dolandırmadan, tersinden ya da ortasından başlamadan evvel tespit edilmesi gereken doğru ve temel soru bu olmalıdır. Çünkü Kuran’daki bir meseleyi bilimsel olarak incelerken sormamız gereken sorular içinde özellikle ilk soru yanında takip eden diğer soruların sırasını –bir bakıma hiyerarşisini- doğru tespit etmek ve dikkatli okumalar yapmak, meseleyi doğru ve kesin bir şekilde çözmeyi kolaylaştıracaktır. Aksi halde yani ilk sormamız gereken doğru ve temel soru yanında incelediğimiz meseledeki soruların sırasını doğru tespit etmez ve dikkatli okumalar yapmazsak meseleyi doğru ve kesin bir şekilde çözmek yerine sadece önceden bize belletilen veya bizim önceden zihnimize bir şekilde belirlediğimiz sonucun ispatı için sözde bilimsel araştırmalara girmiş oluruz. Meseleyi bu açıdan ele aldığımızda Kuran’ın kendisini tanımlarken kullandığı ‘(Yahudilerin) yanlarında bulunanı (Tevrat’ı) tasdik edici bir kitâb (Bakara/ 2.89)’ ve ‘yanınızdakini (Tevrat’ı) tasdik etmek üzere indirdiğimiz (kitâb) [Nisa/ 4.47]’ gibi ifadeler yanında Yahudi ve Hristiyanları kendi kutsal kitaplarını uygulamaya davet vb. birçok husus, esasen Kuran’da ve sahih hadislerde hiçbir dayanağı olmayan ‘Kuran, Tevrat’ın, Zebur’un ve İncillerin kaybolan asıllarını tasdik etmektedir.’ türünden iddiaların bir aslının ve hakikatinin olmadığını aksine Kuran’ın ve sahih rivayetlerin mevcut Tevrat’ı Zebur’u ve İncil’i tasdik ettiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Tevrat, Zebur, İncil, Kitab-i Mukaddes, Kuran, Tasdik, Tahrif.

BELAGAT TANIMLARI

DEFINITIONS OF BELAGAT

Öğr. Üyesi Dr. Ayhan ERDOĞAN
Gaziantep Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
ayhanerdo@gmail.com

Özet

Kişinin söz söyleme melekesine belagat dendiği gibi, konuyu araştıran bu ilim dalına da belagat denmektedir. Biz burada meleke anlamına gelen belagatin, özellikle tanımları üzerinde duracağız.

Cahiliye döneminde, Arap Edebiyat tarihinde meşhur olan, edebiyat panayırlarında edebi tenkid ile başlayan edebiyat ve belagat çalışmaları malumdur. İslami dönemde Arap olmayanların müslüman oluşuyla ortaya çıkan, Kur'an'ı iyi anlama gayretleri, Kur'an üzerine çalışmaları ortaya çıkarmıştır. Özellikle müslümanların Kur'an'ın i'cazını anlamaya yönelik çalışmaları da belagat ilminin ortaya çıkmasının ana sebebidir. Belagat bilgileri ilk dönemlerde genel olarak kelam, tefsir ve edebiyat kitaplarında bölümler halinde işlenmiştir. Ancak bir ilim olarak Belagat Abbasiler döneminde ortaya çıkmış ve hakkında müstakil eserler yazılan bir bilim haline gelmiştir. O günden bu güne belagat üzerine çok şey yazılmış ve birçok tanım yapılmıştır. Yirmiyi aşkın tanıma baktığımız zaman, birbirine yakın olan tanımlara rastladığımız gibi, birbirinden uzak tanımlara da rastlamak mümkündür.

Söz konusu tanımlardan bazıları ise şunlardır:

1. Belagat: Az sözle çok manadır.
2. Belagat: Sözleri en kolay, doğallığı da en güzel olandır.
3. Belagat: Acizlik hissettirmeyen veciz/kısa, hata yapılmayan uzun sözdür.
4. Belagat: İstiarenin güzel olmasıdır.
5. Belagat: Sözün, durumun gereklerine uygunluğudur.
6. Belagat: İ'caz (veciz olma), istiare, teşbih, beyan, nazım, tasarruf ve müşakeleden ibarettir.

Bu tanımlara dikkatli bakıldığında bazılarının belagate değil de belîğ söze, diğer bazıları da belagatin alt yapısı sayılabilecek konulara işaret ettiği görülür. Doğal olarak bu tanımların bir kısmına itirazlarımız olacağı gibi, bir kısmını da tercih edeceğiz. Bunun yanı sıra biz de bu tebliğ vesilesiyle gerekçeleriyle yeni bir tanım geliştirmeye çalışacağız.

Öte yandan belagatin yanında, fasahat konusuna da değineceğiz. Ancak fasahatin tanımı belagatin tanımı kadar çeşitlilik göstermediği için kısa olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Arap Edebiyatı, Belagat, Fasahat.

İSLAM YÖNETİM HUKUKUNUN MUHALEFET ANLAYIŞINA YAKLAŞIMI

Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan ALKIŞ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
alpaslanalkis@gmail.com

Büşra İLÇİ
KSÜ Temel İslam Bilimleri İslam Hukuku
busrailci63@gmail.com

Özet

İslam hukukunda, istişare sürecinde ortaya çıkan muhalefet dışında, yöneticiye ancak itaat öngörülür. Onun yerini almaya çalışan muhalefet ise ancak meşruiyetin kaybolması durumunda gündeme gelebilir. Ayrıca yönetsel bir görev talebine iyi bakılmaz ve gruplaşmalar iyi karşılanmaz. Ancak belli bir ifade sınırları içinde kaldığı sürece, devletin hukuku ve politikasıyla ilgili muhalefet hukuken bir özgürlük konusu kabul edilmektedir.

Hukuka aykırı karar ve politikalara karşı güç ve baskı kullanmaksızın muhalefete izin verilmektedir. Kur'an-ı Kerim de fikir ve ifade farklılıkları, tartışma ve ihtilaf insanın akıl ve irade sahibi öznel bir varlık olmasına bağlı olarak beşerî bir gereklilik, tabii bir olgu olarak görülür. Ancak milletin birliğine zarar verecek muhalefet doğru görülmeyle devlet yöneticisine itaat istenmektedir. İyiliği emretme amacıyla da olsa şiddete başvurma asla tasvip edilmez. Yönetici zalim de olsa azledilmeyeceği ve ona karşı isyan edilmeyeceği, bireysel hakların gaspı halinde dahi sabır ve itaatın gerekliliği ifade edilmektedir. Hz. Ali'nin kendisine muhalefet eden Haricilere karşı "görüşlerini kılıçla desteklemedikleri müddetçe özgürdürler" sözü şiddeti öngörmeyen muhalefetin fikir özgürlüğü olduğu, şiddete başvuran muhalefetin ise isyan olup yasak olduğu sonucuna götürmektedir. Bu nedenle Hasan Basri ve Ebu Hanife Emevilerin yanlış uygulamalarına karşı hiçbir zaman ayaklanmayı ve şiddete başvurmayı caiz görmemişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Muhalefet, İstişare, İsyan, Şiddet, İyiliği emredip kötülükten alıkoymak.

İSLAM YÖNETİM HUKUKUNDA YÖNETİM İLKELERİ

Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan ALKIŞ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
alpaslanalkis@gmail.com

Ayşe Kübra ARGİN
KSÜ Temel İslam Bilimleri İslam Hukuku
akubrabuyukkonuk@hotmail.com

Özet

Yeryüzünde Allah'ın halifesi olarak adlandırılan insanın en iyi şekilde yönetilmesi İslam yönetim hukukunda görüş birliğine varılan bir husustur. İslam'a göre yönetim amaç değil nihai amaca ulaştıran araçtır. Yöneticinin gayesi; insanlar arasında adaleti tesis etmenin yanı sıra halkın hukukunu gözetmek ve sahip olunan iktidar gücünü dünyayı mamur etmek için kullanmaktır. İslam toplumunun kendini koruması ve sağlam şekilde ayakta durabilmesi için yöneticinin işlevi büyük önem taşımaktadır. İnsanın din, akıl, can, mal, nesil hak ve hürriyetlerini koruması yönetimin en önemli görevidir. Yönetim, emri bil ma'ruf nehyi anil-münker sorumluluğu çerçevesinde kardeşlik, hoşgörü, yardımlaşma ve dayanışma yaklaşımıyla emanet, adalet, liyakat, istişare ve eşitlik ilkeleri doğrultusunda yürütülür. İslam, halk arasında dil, din, ırk, renk ve cinsiyet ayrımı yapılmaksızın tüm vatandaşların haklarının korunduğu, karşılıklı güven ortamının oluşturulduğu, huzur ve sükûnun sağlandığı yönetim anlayışını öngörmektedir.

Anahtar Kelimeler: İslam Hukuku, Yönetim, İdare, adalet, İstişare, İlke.

İSLÂM HUKUKU AÇISINDAN MİRASÇILAR LEHİNE YAPILAN VASİYETLER

Dr. Öğr. Üyesi Üzeyir KÖSEKilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
uzeyirkose@kilis.edu.tr**Özet**

Bir mal veya menfaati ölümden sonraya bağlı olmak üzere karşılıksız olarak bir şahsa veya hayır cihetine temlik etmek olarak ifade edilen vasiyet hemen hemen tüm toplumlarda kabul edilen hukuki bir işlemdir. Vasiyetin meşruluğunu kabul eden hukuk sistemleri, fertlerin haklarını ve toplum düzenini korumak maksadıyla vasiyet hakkının kullanımıyla ilgili birtakım düzenlemeler yapmışlardır. İslâm hukukunda da kişinin vasiyet hakkını kullanması noktasında bazı düzenlemeler yapıldığı görülmektedir. Vârise vasiyet yapılmaması bunlardan biridir. Ancak genel kanının aksine bu konuda mezhepler arasında tam bir ittifak olmadığı gibi İslâm ülkelerinde yapılan kanunlaştırmalardaki farklılıklar da dikkat çekmektedir. Bu görüş farklılıklarının sebepleri temel olarak nasslar ve nassların yorumudur. Kur'an ana-baba özelinde vârise vasiyeti caiz hatta zorunlu görürken; sünnette vârisler lehine vasiyette bulunmayı yasaklayan hükümler yer almaktadır. Bu durumu çözmek isteyen İslâm hukukçularından bazıları sünnetin sahih olmadığını, bu sebeple vasiyet âyetinin muhkem olarak hükmünü koruduğunu iddia ederken; karşı tarafta yer alanlar âyetin neshedildiğini ifade etmişlerdir. Ancak vasiyet ayetini nesheden delilin sünnet mi yoksa miras âyetleri mi olduğu noktasında bir ittifaktan söz etmek mümkün değildir. Tüm bunlar mirasçı ya da mirasçılar lehine yapılan vasiyetin hükmü konusunda üç temel yaklaşım ortaya çıkarmıştır. Bunlardan biri vârise vasiyetin mutlak olarak geçersiz olduğunu iddia ederken diğeri terikenin üçte birini geçmediği müddetçe vârise vasiyetin mutlak olarak geçerli olduğunu savunmaktadır. Üçüncü görüş ise vârise yapılan vasiyeti sahih kabul etmekle birlikte geçerlilik kazanmasını diğer mirasçıların onayına bağlamaktadır. Bu görüşlere ilaveten son dönemlerde kişinin mirasçılarının durumlarını göz önünde bulundurarak, diğer mirasçılara haksızlık yapmadan, vârislerden biri ya da birkaçı lehine vasiyette bulunmasının caiz olduğunu ifade eden İslâm hukukçuları da vardır.

Anahtar Kelimeler: İslâm Hukuku, vasiyet, miras, vârise yapılan vasiyet.

KELABÂZÎ (ö. 380/990) VE SÜNNET SAVUNUSU

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim TOZLU

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi

Hadis Anabilim Dalı

tozluibrahim@hotmail.com

Özet

İslam toplumunda sünnet müdafaası her dönem önem kazanmıştır. Hz. Peygamberin (s.a.s) ahirete irtihaliyle başlayan süreçte Müslümanlar, farklı kültürlerle irtibata geçmiş, fetihlerin de etkisiyle İslam dini yeryüzünün birçok yerine yayılmıştır. Hiç kuşkusuz son dinin yayılmasında Sahabenin pek çok gayreti olmuştur. Sahabe, İslam'ı Hz. Peygamberden (a.s) nasıl öğrenmişse o şekilde anlatmaya çalışmıştır. Bu sebeple bir sonraki Tâbiûn nesli, İslam'ı sahabeden aktarmakla önemli bir rol üstlenmiştir. Hz. Peygambere (a.s) ait sözlerin (hadis) tedvin ve tasnifini kaçınılmaz görmüştür. Kur'an ile Sünnetin metodolojik ele alınmasına öncülük eden yine bu devrin İslam âlimleridir. Tarihî süreçte birçok mezhep imamı naslara ilişkin yorumlarıyla dikkat çekmiş, gerek uygulama (amel-fıkıh) gerekse inanç esaslarına (itikâd) dair önemli görüşleriyle Müslümanlar üzerinde etkili olmuştur.

Hadislerin tasnifinde "Altın Nesil" kabul edilen Kütüb-i Sitte imamlarından kısa süre sonra Buhara'da yetişen Kelâbâzî (ö. 380/990), sünnetin ihyasında görüşleriyle öne çıkar. İslam toplumunda önemli mevkiî bulunan bir İslam âlimidir. Kur'an ve hadislerden çıkarttığı yorumlarıyla, dinin zahir ve batın hükümleri olarak adlandırılan manevî hayat tarzını tasavvuf adıyla incelemektedir. Özellikle hadislerle temellendirdiği bu görüşlerini et-Taarruf ve Meâni'l-ahbâr adıyla iki önemli eserde toplamıştır. Her iki eser, Hz. Peygamberin (a.s) uygulamalarından yola çıkarak İslam düşüncesine hadislerle ışık tutmakta ve tasavvuf ilminin erken dönem eserlerinden kabul edilmektedir. Kelabâzî'nin mezkûr eserleri incelendiğinde, Hz. Peygamberin (a.s) sünnetinden vermiş olduğu örneklerle bakıldığında onun bir sünnet savunusu yaptığı görülür. Bu çalışmada, yaşadığı dönemin karakteristik özelliği de dikkate alınarak Hanefî-Mâturîdî çizgide Kelabâzî'nin, sünnetin ihyasına ne şekilde gayret ettiği vurgulanacaktır. Hadislerle irtibatlandığı görüşleri üzerinde genel bir değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kelabâzî, Hanefî, Maturîdî, Sünnet, Savunu.

KUŞEYRÎ'NİN (ö. 465/1072) SÜNNET MÜDAFAASI

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim TOZLU

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi

Hadis Anabilim Dalı

tozluibrahim@hotmail.com

Özet

Büyük Selçuklu Devletinin kuruluş yıllarında yaşayan Abdülkerîm b. Hevâzin Kuşeyrî (ö. 465/1072), “Güneşin Doğduğu Yer” adıyla da bilinen Horasan bölgesi âlimlerindendir. Bölgeye göç yoluyla gelen Araplardandır. Eş’arî mezhebine mensuptur. Yaşadığı dönemde Şîf-Mu’tezilî düşüncenin Eşarîlik ve Maturidîlikle amansız mücadelesine tanıklık etmiştir. Eş’arîler, Tuğrul Bey (ö. 455/1063) zamanında oldukça sıkıntılı günler yaşamış ancak Sultan Alparslan (ö. 465/1072) tarafından Nizâmiye Medreselerinin yaygınlaşmasıyla destek görmüştür. Kuşeyrî yaşadığı devrin tasavvuf, kelim, hadis ve tefsir alanında tanınmış önemli bir İslam âlimidir.

Daha ziyade tasavvufî görüşleri ve kimliğiyle öne çıkan Kuşeyrî, bu tebliğde hadisçi özelliğiyle inceleneyecektir. Meşhur muhaddis Hâkim Nisâbûrî (ö. 405/1014) ile Ebû İshâk Rûknüddîn İsferâyînî’nin (ö. 418/1027) ilim meclislerinde sema yoluyla rivayette bulunmuş, Nisâbur’da meşhur Nizâmiye medreselerinde yirmi yedi yıl boyunca hadis hocalığı yapmıştır. Şikâyetü Ehli’s-sünne bi-hikâyeti mâ lehüm mine’l-mine risalesindeki yaklaşımlarında Eş’arîliğin katı bir şekilde savunduğu görülür. Devrin ilim ehline serzenişini dile getirdiği bu çalışması aynı zamanda önemli bir sünnet savunusu özelliği taşımaktadır. İbnü’s-Sübkî’nin (ö. 771/1370) Tabakâtü’s-Şâfiyye’sinde de yer alan mezkûr risalesinde Kuşeyrî’nin, birçok iddiasını hadislere dayandırdığı anlaşılmaktadır. Pek çok sûfinin biyografisine ve sözlerine yer verdiği, makam ve hallerini açıkladığı tasavvufun temel klasiklerinden er-Risale adlı eserinde ise yaşadığı manevî tecrübelerin yanı sıra sünnetin ihyası adına önemli yorumlar yapmakta ve bir takım sonuçlara varmaktadır. Bu çalışmada, mezkûr iki eser başta olmak üzere Letâifu’l-işârât adlı tefsirinden de istifade etmek suretiyle Kuşeyrî’nin sünnete dair görüşleri –tebliğ kapsamında- analiz ve sentez edilecektir. Bu bağlamda hadis ilmine kattığı değer üzerinde durulacak ve sünnet savunusu bazı örneklerle irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Kuşeyrî, Eş’arî, Sünnet, Hadis, Müdafaa.

BELA VE MUSİBETLER KARŞISINDA SABIR VE ŞÜKÜR EĞİTİMİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet MÜFTÜOĞLU

Trakya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
mehmetmuftuoglu@trakya.edu.tr

Özet

Bela ve musibetler her ne kadar insanın malıyla ve canıyla alakalı olsa da maneviyatını etkilemektedir. Maneviyatı zayıf olan insanların bela ve musibetlerle başa çıkması çok zor veya imkânsız gibidir. Her şey normal bir şekilde devam ederken, hayatındaki ani değişimlere karşı bireyin uyum sağlama ve baş edebilme becerisini kaybetmesi, ümitsizliğe düşmesi ve üzülmeye de tabiidir. Böyle bir durumda çaresizlik duygusu içerisinde olan insanın, karşı karşıya geldiği yeni duruma uyum sağlamasına ve onunla baş edebilme becerisini geliştirmesine yardımcı olacak ve sorularına cevap verecek, böylece onun gönlünü ferahlatacak manevi desteğe ihtiyacının olduğu da inkâr edilemez. Sebep ne olursa olsun ümitsizliğe düşen insanın, hayatındaki bu olumsuz değişikliklerle başa çıkabilmesi için her şeyden önce maneviyatının güçlendirilmesi gerekmektedir. Zira manevi desteğin, hastanelerde şifa bekleyen hastaların, huzurevlerindeki yaşlıların, çocuk yuvalarındaki korunmaya muhtaç çocukların manevi dünyalarına büyük katkısının olduğu düşünülmektedir. (Nevzat Tarhan, İnanç Psikolojisi, Timaş Yayınları, İstanbul 2009, s. 51.) Başta sağlam bir iman olmak üzere, sabır, şükür, zikir, dua ve tevekkül, ümit ve yüce idealler gibi manevi değerlerin insanın maneviyatını güçlendirdiği, cesaretlendirdiği ve bireyi hayata bağladığına inanılmaktadır. Ancak bu değerlerin eğitim yoluyla bireye önceden kazandırılması gerekmektedir.

Bela ve musibetlerle karşı karşıya gelen insan için üç durum söz konusudur:

1. Bela ve musibetlerle karşı karşıya gelen insana manevi bir danışman veya rehber bizzat giderek ona içinde bulunduğu durumdan kurtulmak için rehberlik yapar ve onu teselli eder.
2. Manevi desteğe ihtiyaç duyan insan bir manevi danışmana veya rehberine müracaat eder, içinde bulunduğu durumdan kurtulmak için kendisine yol göstermesini talep eder.
3. Manevi desteğe muhtaç olan insan dertleri ve sıkıntıları ile tek başına mücadele etmek zorunda kalabilir.

Bu üç durumda da kişi ya danışan ve danışılan ya da içinde bulunduğu olumsuz durumdan tek başına kurtulmak için mücadele eden olabilir. Her üç durumda da manevi danışmanlık ve rehberlik eğitimini son derece önemli buluyoruz. Ancak insan her zaman kendisine rehberlik edecek ve manevi destekte bulunacak manevi danışman veya rehber bulamayabilir. İşte bu durumda olan insan, içinde bulunduğu durumdan daha önceden sahip olduğu yukarıda zikredilen manevi değerlerle çıkabilir. Bu değerlerin her birinin ayrı bir araştırma konusu

olduğu düşünöldüğünden bu çalışmada sadece “Bela ve musibetlere karşı sabır ve şükür” eğitimi kapsamında:

1. Bela ve musibet kavramlarının mahiyetini,
2. Manevi desteğin mahiyeti,
3. Sabır ve şükrün mahiyeti,
4. Sabır ve şükrün manevi destekle ilişkisi,
5. Sabır ve şükür eğitimi konuları ele alınacaktır.

Anahtar kelimeler: Bela, musibet, sabır, şükür.

KIYÂMETİN BÜYÜK ALÂMETLERİNİN TESPİTİ VE SIRALAMASI

Dr. Öğr. Üyesi Fehmi SOĞUKOĞLU
Gaziantep Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
fehmisogukoglu@hotmail.com

Özet

Kur'ân-ı Kerîm'deki kıyâmetle ilgili âyetleri, üç kategoriye ayırmak mümkündür. Bu âyetlerin bir kısmı kıyâmet öncesi hakkında bilgi verirken, bir kısmı kıyâmetin kopuş anından bahsetmektedir. Bir kısmı ise kıyâmet sonrası yani diriliş anıyla alakalıdır. Kıyametten önceki durum hakkında bilgi verdiği düşünülen âyetlerde geçen hususlar “kıyamet alametleri” olarak İslamî literatüre geçmiştir. Muhammed sûresindeki “Artık onlar, kıyamet saatinin kendilerine apansız gelmesinden başkasını mı gözlüyorlar? İşte onun işaretleri gelmiştir. Fakat kendilerine geldikten sonra öğüt alıp düşünmeleri onlara neyi sağlar?” âyeti kıyâmetin apansız geleceğini haber verirken, onun işaretlerinin olduğunu da beyân etmiştir. Bu bağlamda Kur'ân-ı Kerîm'de geçen kıyâmet alâmetlerinin şunlar olduğu söylenebilir: Ye'cüc-Me'cüc, Sâlihlerin yeryüzüne hakimiyeti, Dâbbetü'l-arz, Duhân, İnşikâk-ı kamer.

Kıyâmet alâmetlerinin Hz. Peygamber'in beyânlarında da önemli bir yerinin olduğu görülmektedir. İmanın ve İslâmın şartlarının yer aldığı meşhur Cibrîl hadisinde, Hz. Cebrâîl “Kıyamet ne zaman kopacak?” sorusunu yöneltmesi, ardından alâmetlerinin ne olduğunu sorması, bu konunun dinî açıdan önemsendiğinin bir göstergesidir. Bu bağlamda kıyâmet alâmetleriyle ilgili Hz. Peygamber'e isnâd edilen yüzlerce rivâyet bulunmaktadır. Bu rivâyetler, literatürde kıyâmetin küçük alâmetleri ve büyük alâmetleri şeklinde tasnif edilmiştir. Büyük alâmetlerin Müslim'in rivâyet ettiği, Huzeyfe b. Useyd el-Gifârî'den nakledilen alâmetler olduğu genel kabul görmektedir. Rivâyet şu şekildedir: “Bizler aramızda konuşurken Hz. Peygamber çıkageldi. Ne hakkında konuşuyorsunuz dedi. Kıyâmet hakkında konuşuyoruz dediler. Kıyâmet kendisinden önce şu on alâmet çıkmadan kopmaz dedi ve şunları zikretti: Duhan, Deccâl, Dâbbe, Güneşin batıdan doğması, Meryem oğlu İsa'nın inişi, Ye'cüc - Me'cüc, Birisi doğuda, birisi batıda ve birisi de Arap yarımadasında olmak üzere üç yere batma hadisesi, bunların sonuncusu da Yemen'den bir ateş ortaya çıkıp insanları mahşerine götürmesi.

Bu çalışmada Kur'ân-ı Kerîm ve hadislerde geçen kıyâmetin büyük alâmetleri incelenerek bunların öncelik sırası rivâyet ve dirâyet açısından tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kıyamet alâmetleri, Duhan, Deccâl, Dâbbe, Hz. İsa'nın nüzulü.

KUR'ÂN'IN BİLİMSEL YORUMUNA BİR KATKI DENEMESİ

DUHÂN ÂYETİ (DUHÂN 44/10) VE KALDERA PATLAMASI

Dr. Öğr. Üyesi Fehmi SOĞUKOĞLU

Gaziantep Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, İlahiyat Fakültesi

fehmisogukoglu@hotmail.com

Ahmet SOĞUKOĞLU

Jeofizik Mühendisi

ahmet.soukolu@gmail.com

Özet

19. yüzyılda başlayan ve günümüze kadar devam eden bilimsel gelişmeler süreci dünya bilim tarihi açısından önemli gelişmelerin yaşandığı dönemlerdir. Bilimsel alanda yaşanan gelişmeler; sosyal, kültürel, siyasi, tıbbî ve ekonomi gibi alanlara tesiri olduğu gibi dinî metinlerin yorumlanmasını da etkilemiştir. Bu bağlamda, Kur'ân-ı Kerîm'de yer alan insan ve tabiatla ilgili âyetler, ortaya çıkan bilimsel veriler ışığında tefsir edilmeye başlanmıştır. Âyetlerin bilimsel gerçekliklerle uyuşmasıyla birlikte bu konuda kayda değer bir literatür oluşmuştur.

Bilimsel tefsir son yüzyılda popülerliğini artırmış olsa da bu konudaki tartışmalar nihayetine ermiş değildir. Bu noktada, âyetlerde geçen kevnî ve enfüsî bağlamdaki ifâdeleri, bilimsel verilerle anlamaya çalışmak birçok müfessir tarafından mümkün görülmektedir.

Duhan suresinin 10. âyetinde geçen ifadeler de bilimsel tefsirin âfâkî boyutuyla ilişkilendirilebilir bir mahiyettedir. İlgili âyetle gökyüzünü duman kaplayacağı anlaşılmaktadır. Tefsirlerde bu konuda temel üç bakış açısı mevcuttur. Bunlardan ikisinde âyet, Hz. Peygamber zamanında yaşanmış olaylarla ilişkilendirilirken, üçüncü bakış açısına göre âyet kıyâmetten önce zuhur edecek büyük bir olaydan bahsetmektedir. Kelâm literatüründe “kıyâmet alâmetleri” bahsinde zikredilen “duhan” olayının da bu âyetle ilişkili olduğu görülmektedir. Ayrıca “duhan” olayını ifade eden birçok hadis rivâyetinin de var olduğu anlaşılmaktadır.

Gökyüzünün dumanla kaplanması olayı bilimsel açıdan çeşitli şekillerde temellendirilebilir. Bu çalışmada âyetteki duhân ifadesi, kaldera patlamasının neden olduğu dumanla ilişkilendirilerek bir yorum denemesi yapılacaktır.

Süpervolkan olarak da adlandırılan kalderalar, büyüklüğü sebebiyle, dağ yerine çöküntü meydana getiren dev volkanik patlamalarla oluşan alanlardır. Yeryüzünde patlama potansiyeline sahip kaldera sayısı çok azdır ancak kalderalar patlaması halinde bütün Dünya'yı etkileyecek bir güç potansiyeline sahiptir. Bu volkanik patlamaların dumanı, ortaya saçtığı kül ve çeşitli gazlardan oluşmaktadır. Bilimsel olarak tek bir kaldera tüm yeryüzünü saracak kadar kül püskürtme potansiyeline sahiptir.

En son ki kaldera patlamasının yüzbinlerce yıl önce olduğu düşünöldüğünde etkisinin hacmini net bir şekilde ortaya koymak mümkün değildir, ancak Dünya'nın buzul çağına girilmesinin ve dinazorların yok oluşunun bu patlamalarla ilgisi olduğu düşünölmektedir. Kıyaslama için bir örnek vermek gerekirse 2010 yılında İzlanda'da faaliyete geçen Eyyafyallayöküll Yanardağı'nın püskürttüğü küller bölgede büyük bir duman oluşturmuş, olay yüz binden fazla uçak seferinin iptaline ve uluslararası uçuşlarda bir hafta boyunca büyük bir kaos yaşanmasına neden olmuştu. Kaldera'nın etkisinin İzlanda'daki volkanik patlamaya göre binlerce kat fazla olması ve kitlesel ölümlere sebebiyet vermesi öngörülmektedir.

Bu çalışmanın amacı âyetteki duman ifadesiyle kaldera patlamasının kastedildiğini ispat etmek değildir. Bununla birlikte bildiride, kaldera patlamasının âyeti anlamada mâkul bir bakış açısı sunduğu ortaya konulacaktır.

**TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE KENDİ KENDİNE İLAÇ KULLANIM
YAYGINLIĞI: KESİTSEL BİR ÇALIŞMA****PREVELANCE OF SELF MEDICATION IN MEDICAL SCHOOL
UNDERGRADUATES: A CROSS-SECTIONAL STUDY****Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül ERDOĞAN**Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı
ayseguldr@hotmail.com**Dr. Öğr. Üyesi Ramazan Azim OKYAY**Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı
razim01@gmail.com**Özet**

İlaç kullanımı insanların yaşam kalitesini arttıran, beklenen yaşam süresini uzatan bir tedavi yöntemidir. Kendi kendine ilaç kullanımı ise, bireyin fark ettiği hastalık belirtilerini önlemek ve tedavi etmek amacıyla herhangi bir hekime danışmaksızın, bir takım ilaçları alarak kullandığı bir öz bakım şekli olarak tanımlanmaktadır. Kendi kendine ilaç kullanımı; reçetesiz ilaç kullanma, eski reçetelere dayanarak aynı ilaçları tekrar alma, arkadaşların veya akrabaların ilaçlarını kullanma ya da evde var olan artık ilaçları kullanma gibi değişik şekillerde olabilmektedir. Tıp öğrencileri, sağlıkla ilgili bilgilere daha iyi erişebilen, toplumun yüksek eğitimli üyelerinden oluşan bir kesimi temsil etmektedir. Ayrıca gelecekte ilaç reçete etme hakkına da sahip olacak bu öğrencilerin kendi kendine ilaç kullanımıyla ilgili tutumları özellik arz etmektedir. Bu nedenle, bu çalışmada tıp fakültesi öğrencilerinde kendi kendine ilaç kullanım yaygınlığının ve ilişkili faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Kesitsel tipteki bu çalışmanın evrenini 2016-2017 eğitim öğretim yılında bir üniversitenin tıp fakültesinde öğrenim gören 559 tıp öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçilmemiş olup, 2016-2017 eğitim öğretim yılında tıp fakültesinde öğrenim gören tüm öğrencilere ulaşılması amaçlanmıştır. Veriler, araştırmacı tarafından hazırlanmış olan anket formu kullanılarak yüzyüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Anket uygulanmadan önce tüm katılımcılara, çalışmaya katılımın gönüllülük esasına dayalı olduğu bildirilerek onayları alınmıştır. Toplamda 432 öğrenciye (Toplam öğrencilerin %77,2'sine) ulaşılmıştır. Verilerin değerlendirilmesi için Windows için SPSS paket programı kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler sayı ve yüzde olarak ifade edilmiştir. Kategorik değişkenler arasındaki farklar için Pearson ki-kare testi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ değeri olarak kabul edilmiştir. Çalışma, yerel etik kurul tarafından onaylanmıştır.

Çalışmaya katılan 432 tıp fakültesi öğrencisinin %51,2'si erkek olup; %50,2'si 18-21, %41,2'si ise 22-25 yaş grubundaydı. Katılımcıların %59,0'ı ekonomik durumlarının orta seviyede olduğunu belirtti. Katılımcıların %58,1'i başkalarının ilaçlarını kullandığını ya da reçetesi olmadığı halde eczaneden ilaç satın aldığını, %28,4'ü hasta olmadan ilaç yazdığını veya satın alıp evde bulundurduğunu ifade etti. Çalışmaya katılan tıp öğrencilerinin %56,5'i kendi kendine kullandığı ilaçların prospektüsünü her zaman okuduğunu; %48,9'u okuduğu prospektüsün tamamını, %49,6'sı ise bir kısmını anladığını belirtti. Katılımcıların %39,8'i muayene olmadan kendi başına antibiyotik kullandığını belirtti. Kendi başına antibiyotik kullananların %46,8'i ise kendi başına kullandığı antibiyotiği daha önceki deneyimlerine göre seçtiğini ifade etti. Yaklaşık her üç katılımcıdan biri antibiyotik tedavisini uygun olmayan sürede (belirtiler kaybolduktan veya iyileştikten sonra) kesmekteydi. Çalışmaya katılan tıp fakültesi öğrencilerinden %76,2'si herhangi bir biçimde kendi kendine ilaç kullanmaktaydı. Kendi kendine ilaç kullanımı açısından sınıflar arasındaki fark anlamlı olup en yaygın kendi kendine ilaç kullanımı %90,9 ile 6.sınıfta bulundu ($\chi^2=16,35$; $p=0,006$). Akılcı ilaç kullanımı ve akılcı antibiyotik kullanımı ifadelerini daha önce duydunuz mu sorusuna öğrencilerin %81,0'ı evet cevabını verdi. Akılcı ilaç kullanımı ve akılcı antibiyotik kullanımı ifadelerini daha önce duyanlarla duymayanlar arasında kendi kendine ilaç kullanımı açısından anlamlı bir fark yoktu ($\chi^2=0,16$; $p\geq 0,05$).

Araştırmada tıp fak fakültesi öğrencilerinde kendi kendine ilaç kullanımı oldukça yaygın olduğu görülmüştür. Bununla birlikte her üç öğrenciden birinin antibiyotik tedavisini uygun olmayan sürede kesmesi, tıp fakültesi öğrencilerinin akılcı ilaç kullanımı konusunda istendik biçimde davranış sergilemediklerini düşündürmektedir. Çalışmada saptanan bir diğer dikkat çekici bulgu da yaklaşık olarak her iki öğrenciden birinin okuduğu ilaç prospektüsünü kısmen anladığını belirtmesidir. Kanımızca bu oran tıp fakültesi öğrencileri için düşüktür. Ayrıca sağlık alanında eğitim alan tıp fakültesi öğrencilerinin bile prospektüs içeriğini anlamakta zorlanması görece daha az eğitilmiş olan toplum dikkate alındığında oldukça kaygı vericidir.

Anahtar Kelimeler: Akılcı ilaç kullanımı, Tıp fakültesi öğrencileri, Yaygınlık.

KADINLARA DAİR DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Doç. Dr. Mehmet MURAT

Gaziantep Üniversitesi, mmurat@gantep.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi H. İrem ÖZTEKE KOZAN

Selçuk Üniversitesi iozteke@konya.edu.tr

Prof. Dr. Mustafa BALOĞLU

Hacettepe Üniversitesi, baloglu@hotmail.com

Prof. Dr. Şahin KESİCİ

N. Erbakan Üniversitesi, sahinkesici@konya.edu.tr

Özet

Bireyler bazı düşüncelerin doğru olduğuna inanarak bu yönde davranış sergileme eğilimi gösterirler. Hatta bu eğilimi o kadar katı ortaya koyarlar ki zamanla toplum içerisinde bu davranışları göstermeyen insanlar toplum tarafından ayıplanabilir ve hata yaptığı düşünülür. Ama birey bu davranışları sergilediği zaman ise karşı taraf bu yapılan davranıştan dolayı endişe ve gerginlik hissedebilir. Bu da kişide baskı oluşturabilir yani o davranışı sergileyen kişi davranışı yapmadığı zaman toplum tarafından baskı altına alınır, davranışı sergilediği zaman ise karşı taraf o kişiye olumsuz tutum sergileyebilir. Bu nedenle de birey, davranışı yapsa da yapmasa da çelişki yaşayabilir. Bu çalışmada, kadınları rahatsız eden doğru bilinen yanlışlar üzerinde durulacaktır. Kadınları rahatsız eden doğru bilinen yanlışlar arasında “Kadınlar para işlerinden anlamazlar”, “Kadın gösterişli giyinmemelidir”, “Kadın kariyer yapmamalıdır”, “Kadın bir sorun çıktığında bunu kocasına asla duyurmamalıdır” gibi inançlar yer almaktadır. Bu çalışmada bu tarz doğru bilinen yanlışlar üzerinde durulacak, gerçek doğrular belirtilecek ve önerilere yer verilecektir.

Anahtar kelimeler: Cinsiyet rolleri, mitler, kültürel roller.

BOŞANMA SÜRECİNİN SAĞLIKLI YÖNETİLMESİ

Doç. Dr. Mehmet MURAT

Gaziantep Üniversitesi, mmurat@gantep.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi H. İrem ÖZTEKE KOZAN

Selçuk Üniversitesi iozteke@konya.edu.tr

Prof. Dr. Şahin KESİCİ

N. Erbakan Üniversitesi, sahinkesici@kanya.edu.tr

Prof. Dr. Mustafa BALOĞLU

Hacettepe Üniversitesi, baloglu@hotmail.com

Özet

Çiftler, herhangi bir nedenden dolayı boşanmak isteyebilirler. Boşanma süreci, bazen kısa sürede sonuçlanmayabilir. Süreç, uzun karmaşık ve çatışma ile sürdürülebilir. Bu süreçte taraflar sağlıklı yetişkin olarak hareket etmeyerek çatışma çözmedeki kazan-kazan yaklaşımını sürdüremeyebilirler. Bu nedenle bu çalışmada, tarafların yani kadın ve erkeğin kendilerine dair yapması gerekenler, varsa çocuklarına dair yapması gerekenler, kendileri dışındaki üçüncü kişilerle ilgili yapması gerekenler ortaya konulacaktır. Çünkü, çiftler herhangi bir nedenle boşanmaya karar verdiklerinde hem bilişsel hem duyuşsal hem de davranışsal bir süreçten geçmektedirler. Bu süreçler hem kendilerine hem de karşı tarafa zarar verebilir. Bu zararlar, bu çalışmada ayrıntılı olarak ortaya konulacaktır. Bununla birlikte çiftler eğer çocukları varsa boşanma sürecindeki ortaya koymuş oldukları davranışlar nedeniyle çocuğun gelişim ihtiyaçlarını, fizyolojik ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılayamayabilirler. Bu karşılanmayan ihtiyaçlar ve çocukta olası problemler ve çocuğun yaşam kalitesini etkileyen yoğun duygular üzerinde durulacaktır. Son aşamada ise, boşanma sürecinden etkilenen üçüncü kişiler ve üçüncü kişilerde oluşacak bilişsel çarpıtmalar ve yaşam kalitesini etkileyen duygular üzerinde durulacaktır. Sonuç olarak, yapılması gereken önerilere yer verilecektir.

Anahtar kelimeler: Evlilik, boşanma, boşanma süreci.

EVLİLİKTE SAĞLIKLI YETİŞKİN OLMA: ETKİLİ ÇATIŞMA ÇÖZME
STRATEJİLERİ**Doç. Dr. Mehmet MURAT**

Gaziantep Üniversitesi, mmurat@gantep.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi H. İrem ÖZTEKE KOZAN

Selçuk Üniversitesi iozteke@konya.edu.tr

Prof. Dr. Şahin KESİCİ

N. Erbakan Üniversitesi, sahinkesici@kanya.edu.tr

Prof. Dr. Mustafa BALOĞLU

Hacettepe Üniversitesi, baloglu@hotmail.com

Özet

Evlilik, karşılıklı etkileşimden ibarettir. Bu karşılıklı etkileşimde iki tarafın da hem fizyolojik hem de psikolojik ihtiyaçları söz konusudur. Bu ihtiyaçlar karşılanırken bazen taraflar arasında çatışma doğabilir. Bu çatışmanın sağlıklı bir şekilde yürütülmesi gerekmektedir. Çünkü, taraflar evlidir, ortak bir paydaya sahiptir ve bir tarafın kazancı diğer tarafın kazancıdır, bir tarafın kaybı ise diğer tarafın da kaybı anlamına gelir. Eğer taraflar, yarışma ve rekabet duygusuna kapılırsa, birbirlerine küserlerse, göz dağı verirlerse bu tarafların kaybına yol açabilir. Bu tip davranışların evlilik sürecinde olmaması ve tarafların çatışmalarını etkili bir şekilde çözebilmeleri için etkili çatışma çözme stratejilerinin neler olduğunu belirtmek bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Çünkü, etkili çatışma yönetemeyen bir çift sağlıklı yetişkin olamaz. Eğer çift sağlıklı yetişkin olmak istiyorsa etkili çatışma çözme stratejilerini öğrenmeli ve bu stratejileri sadece evlilik yaşamında değil hayatın diğer alanlarında da uygulamalıdır. Bu amaçla, çalışmada evlilikte etkili çatışma çözme stratejileri ele alınarak önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çatışma çözme stratejileri, evlilik, etkili iletişim.

SİNÜZİTİN NEDEN OLDUĞU ORBİTAL KOMPLİKASYONLAR

Saime SAĞIROĞLU

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Tıp Fakültesi
Kulak Burun Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi Bölümü
ssguzelsoy@hotmail.com**Özet**

Sinüzit, sinüslerin ve burun mukozasının inflamatuvar bir durumudur. Sinüzitin orbita ve intrakraniyal dokulara hızla yayılması ile hayati riski yüksek komplikasyonlara neden olabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sinüzit, orbital selülit, subperiostal apse, orbital apse.

Amaç: Sinüzite sekonder gelişen orbital komplikasyonların tanı, takip ve tedavi yöntemlerinin değerlendirilmesi.

Metod: 2015-2018 yılları arasında sinüzite bağlı olarak ortaya çıkan orbital komplikasyonlar nedeni ile kliniğimize başvuran 21 hasta retrospektif olarak incelendi. Hastaların yaşları, görüntüleme yöntemleri, kan tetkikleri ve tedavileri değerlendirildi.

Bulgular: Yaş ortalaması 8.9 yıl olan (6-15 yaş), 12'si erkek, 9'u kız çalışmaya alındı. Hastaların 13'ü (%61.9) periorbital ve orbital sellülit, 8'i (%38.1) ise subperiostal-orbital apse tanısı almıştı. Hastaların 18'inde (%90) üst solunum yolu enfeksiyon öyküsü vardı. Yapılan kan tetkiklerinde 17 hastada lökositoz mevcuttu. Hastalara çekilen kompute tomografide, 5 kişide etmoidal ve maksiler sinüs tutulumu, 16 kişide pansinüzit vardı. Subperiostal ve orbital apse tanısı alan hastalara endoskopik sinüs cerrahisi yapıldı. Cerrahi yapılan hastaların apse kültürlerinde Streptokok türleri ve Stafilokokus aureus ürediği saptandı. Hastaların tamamında komplikasyon oluşmadan tam iyileşme sağlandı.

Tartışma: Sinüzit toplumda çok sık görülen enfeksiyonlardan birisidir. Sıklıkla çocuklarda daha sık görülen orbital komplikasyonların çok ciddi ve mortalite riski yüksek olumsuz sonuçları vardır. Rinosinüzitli hastalarda %3 oranında orbital komplikasyon ortaya çıkmaktadır [1]. Pürülan materyalin periost ile orbitanın kemik duvarı arasında toplandığı tablo subperiostal abse olarak adlandırılır ve en sık sebebi etmoid veya maksiller sinüslerde bakteriyel sinüzittir. Tedavi edilmediğinde, orbital veya serebral abseye kadar ilerleyebilir. Hastalarda kalıcı görme kaybı, santral retinal arter oklüzyonu, optik arter tıkanıklığı, septik

optik nöropati, kavernoöz sinüs trombozu, retina, koroid, optik sinirin tromboembolik olayları gelişebilir [2,3,4].

Sonuç: Sinüzite bağlı olarak ortaya çıkan orbital komplikasyonlar, kalıcı hasar ve hayatı tehdit eden olumsuz sonuçlara neden olabilir. Bu nedenle bu hastalar, medikal tedavi verilerek yakın takip altına alınmalı ve gerekli görüldüğünde cerrahi müdahale gecikilmeden yapılmalıdır.

Kaynaklar

1. Oliverio PJ, Benson ML, Zinreich SJ. Update on imaging for functional endoscopic sinus surgery. Otolaryngol Clin North Am 1995;28:585-608.
2. Wolf SR, Göde U, Hosemann W. Endonasal endoscopic surgery for rhinogen intraorbital abscess: A report of six cases. Laryngoscope 1996;106:105-10.
3. Önerci M, Haberal İ. Sinüzit. Ed: Çelik O. Kulak Burun Boğaz Hastalıkları ve Baş Boyun Cerrahisi. İstanbul: Turgut Yayıncılık 2002; 411-33.
4. Hytonen M, Atula T, Piltkaranta A. Complications of Acute Sinusitis in Children. Acta Otolaryngol Suppl 2000;543:154-7.

**OKULLARDA YÖNETİŞİM VE ÖRGÜTSEL GÜVEN ARASINDAKİ İLİŞKİ
ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA****Dr. Sedat ALEV**MEB, Şahinbey Bilim ve Sanat Merkezi
sedat_alv@hotmail.com**Dr. Öğr. Üyesi Fatih BOZBAYINDIR**Gaziantep Üniversitesi, Nizip Eğitim Fakültesi
fatihbozbayindir@gmail.com**Özet**

Bu araştırmanın amacı, okullarda yönetim ve örgütsel güven arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmada ilişkisel model kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemi, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Gaziantep'teki ilkokullarda görev yapan 341 öğretmenden oluşmaktadır. Veriler, “Kurumsal Yönetişim Ölçeği” ve “Örgütsel Güven Ölçeği” aracılığı ile toplanmıştır. Verilerin analizinde faktör analizi, betimsel istatistikler, korelasyon ve regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin okullarda yönetim ve örgütsel güven algılarının yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Korelasyon analizi sonucuna göre, yönetim ile örgütsel güven arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır. Regresyon analizi sonucunda ise, yönetimin alt boyutlarının örgütsel güveni anlamlı bir şekilde yordadığı belirlenmiştir. Okullarda yönetimin önemli olduğu ve örgütsel güven üzerinde olumlu etkisi olduğu ifade edilebilir.

Anahtar sözcükler: Kurumsal yönetim, örgütsel güven, okul, öğretmen.

Abstract

The purpose of this study to examine the correlation between governance and organizational trust. The study was designed as a relational model. The sample of this research consists of 341 teachers working in the primary schools in Gaziantep in the academic year of 2015-2016. The data were collected by “Corporate Governance Scale” and “Organizational Trust Scale”. Factor analysis, descriptive analysis, correlation analysis, regression analysis are used for the analysis of the data. As a result of the research, it was determined that teachers' perception of governance and organizational trust is high. According to correlational analysis, there is a positive relationship between governance and organizational trust. As a result of the regression analysis, it was determined that the sub-dimensions of governance significantly predicted organizational trust. It can be said that governance in schools is important and has a positive effect on organizational trust.

Keywords: Corporate governance, organizational trust, school, teacher.

SAĞLIK HİZMETLERİ KULLANIMINDA SOSYAL MEDYA

SOCIAL MEDIA IN HEALTH SERVICES UTILIZATION

Arş. Gör. Merve AKIŞ

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, merveakis@kilis.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Fatih BUDAK

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, fbudak@kilis.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ersin AYHAN

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, eayhan@gazi.edu.tr

Özet

Teknolojinin, hayatımızın her alanında kullanılmaya başlanmasıyla birlikte çeşitli olgular karşımıza çıkmaktadır. Geniş bir kitleye hitap eden, kullanımıyla büyük kolaylıklar sağlayan bilgisayar ve internet erişim sistemleri insanların sosyal bir ağ içerisinde iletişimini mümkün kılmaktadır. Sadece oyun, eğlence, zaman geçirme amacıyla değil yaşamın her anında, her konuda bilgi edinme, haberdar olma, paylaşımlarda bulunma ve tüketim tercihlerini yönlendirme açısından da etkili olan sosyal medya kavramı; sağlık hizmetleri kullanımında da önemli bir yere sahiptir. Her ne kadar yanlış yönlendirmeler ve bilgi kirliliği tehlikesi olsa da bilinçli kullanımla birlikte sağlık verilerinin birikimi sağlığın geliştirilmesi konusunda önemli bir yere sahiptir. Hekim seçimi, hastane tercihi, aynı bulgu ve teşhise dayalı hastalık deneyimlerine sahip olan insanların bilgi alışverişi yapması gibi konular sosyal medya kullanımını gerekli hale getirmektedir. Sağlık hizmet sunucularının da sosyal medyayı insanlara ulaşmak için rahatlıkla kullandığı görülmektedir. Yeni nesil pazarlama algısıyla karşı karşıya kalan sağlık hizmet sunucuları, hastalarla iletişim halinde olmak için sosyal medyayı etkili bir biçimde kullanmaktadırlar. Çift yönlü iletişimi giderek mümkün hale getiren sosyal medya, her geçen gün sağlık alanında kullanımını arttırmakta, hastalar ile hizmet sunucular arasında bir köprü görevi üstlenmektedir. Sağlık hizmetlerini kullanma niyetinde olan hastalar, doktorlarıyla bire bir görüşmeden önce belirli bir bilgi birikimine sahip olmaktadır. Bu aşamada sosyal medya, özellikle hem sağlık hizmeti kullanımı öncesi hem de kullanım sonrası deneyimleri aktarmak ve tecrübelerden faydalanmak için başvuru kaynaklarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Sosyal medya; diğer alanlarda kullanımının aksine, sağlık konusunda oldukça bilinçli kullanılması gereken bir iletişim platformudur. Kişilerin yanlış bilgilendirilmesi sebebiyle kesinliği kanıtlanmamış tedavi yöntemlerine teşvik edilmesi gibi tehlikeli sonuçlar doğurabilecek bilgi kirliliği sorunlarıyla karşı karşıya kalınmaktadır. Medikal bilgi arayışı içinde olan hastaların tedavi öncesi ve sonrası için sosyal medyayı kullanırken kontrollü olmaları son derece önem arz etmektedir. Bu çalışmada sosyal medya kavramının sağlık hizmetlerinde kullanımı incelenmiş, sosyal medyanın sağlık hizmeti kullanımına etkisi üzerine yapılan çalışma bulgularına yer verilmiş ve gerekli çıkarımlar yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Sosyal Medya, Sağlık Hizmetleri Kullanımı**Abstract**

Various phenomena emerge with the use of technology in every aspect of our lives. Computer and internet access systems, which address a wide audience and provide great facilities with its use, enable people to communicate within a social network. Social media concept which is effective not only for game, entertainment and time but also for informing about every aspect of life; has an important place in the use of health services. Although there is a risk of misdirection and information pollution, the accumulation of health data with conscious use has an important place in health promotion. Physicians choice, choose a hospital, people do

the same findings and issues such as the exchange of information with the diagnosis of disease based on experience it makes it necessary to use social media. It is seen that health service providers use social media to reach people. Faced with a new generation of marketing perception, health care providers use social media effectively to communicate with patients. Social media, which makes bi-directional communication increasingly possible, increases its usage in the field of health day by day and acts as a bridge between patients and service providers. Patients who intend to use health services have a certain level of knowledge before meeting with their doctors. At this stage, social media, especially before and utilization of health services as well as to transfer experience and after use emerges as one of the referenced resource to benefit from the experience. Social media; In contrast to its use in other areas, it is a communication platform that should be used in a very conscious way about health. Information pollution problems that may cause dangerous consequences such as encouraging unproven treatment methods for misinformation of individuals are faced with. It is of utmost importance that patients who seek medical information are controlled before and after treatment using social media. In this study, the use of the social media concept in health services is examined and the findings of the study on the effect of social media on health service use have been included and necessary inferences have been made.

Key Words: Health, Social, Health Services Utilization

**GASTRONOMİDE YENİ TREND: MOLEKÜLER GASTRONOMİNİN UYGULAMA
TEKNİKLERİ****Oya ÖZKANLI**Gaziantep Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü
ozbayram27@hotmail.com**Başak BOZ**Gaziantep Üniversitesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Ana Bilim Dalı
basak_._boz@hotmail.com**Özet**

Moleküler gastronomi denilen yeni mutfak yaklaşımı kavramsal olarak yiyecek ve içeceklerin biyokimyasal fiziki ve kimyasal süreçlerden geçirilerek değişik şekil ve tatlarda hazırlanarak sunulduğu özgün, yaratıcı ve yenilikçi bir teknik olarak ifade edilebilen, mutfaktaki yeni eğilimlerden biridir. Lezzeti artırmanın bilimi olan bu yeni akım yiyecek ve içeceklere sıvı nitrojen, enzim ve lazerlerle, yeni özellik ve şekiller kazandırma imkânı tanıyan yiyecek ve içeceklerin insana zevk ve keyif veren özelliklerinin bilimsel olarak incelenmesi olarak da tanımlanır. Başka bir deyişle yemeğin bilimle buluşmuş hali olan moleküler gastronomide kullanılan teknikler; küreleşen sıvılar (meyve ve sebze patlakları), yiyeceklerde yoğun aromalar oluşturulması, sıvı nitrojen kullanılarak yapılan yiyecekler, alışılmamış sıcaklıkta yiyeceklerin sunumu, köpük tekniği kullanılarak yiyeceklerin sunulması, sous-vide tekniği ile hazırlanan yiyecekler ve sıcak jöleler olarak sıralanır. Mevcut durumu iyileştiren, yeni yiyecek hazırlama yöntemleri geliştiren ve bunların sonucunda hazırlanan ürünün tadının her seferinde aynı olmasını sağlayarak kalite standardizasyonunu hedefleyen moleküler gastronomi, gastronomi biliminde zaman içerisinde ortaya çıkan yeni araştırma alanlarından birisi haline gelmiştir. Genel olarak sunum amaçlı olan moleküler gastronominin önümüzdeki dönemde sağlıkla ilişkilendirilebileceği ve sunumun yanında fayda odaklı çalışmalarla ilerleyeceği düşünülmektedir. Yiyecekler hazırlanırken besine çok farklı aromalar ve tatlar eklenebildiği için moleküler gastronomi bazı besinleri tüketemeyen bireyler için alternatif ürün geliştirilmesine, yeni standart reçetelerin oluşturulmasına olanak tanıyıp çocuklarda, hastalarda ve yaşlılarda besin tüketiminin teşvik etme potansiyelinden dolayı tercih edilebilir. Son yıllarda popülaritesini koruyan moleküler gastronomi çalışmaları, inovatif yaklaşımları ve farklı teknikleriyle dikkat çekmekte olup literatürde yapılmış moleküler gastronomi çalışmaları da bu kavramın önemini desteklemektedir. Bu çalışmada moleküler gastronomi kavramının detaylı olarak incelenmesi amaçlanmış olup moleküler gastronominin teknikleri çalışma kapsamında değerlendirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Gastronomi, moleküler gastronomi, gastronomi trendi.

**SOSYO-EKONOMİK GELİŞMENİN NÜFUSA ETKİSİNE BİR ÖRNEK:
GAZİANTEP İLİNDEKİ YEREL NÜFUSUN ORANINDA AZALMA, GÖÇMEN
NÜFUSUN PAYINDA ARTIŞ****Doç. Dr. Veysi GÜNAL**Harran Üniversitesi, Coğrafya Bölümü
vgunal@harran.edu.tr**Özet**

Gaziantep ili yaklaşık olarak 30 yıldır sanayileşmenin hızlı artışı bir dönemi yaşamaktadır. Özellikle il merkezindeki bu ekonomik değişimin sonucunda il, daha fazla göç almış ve böylece önceki dönemlerde olan negatif göç hızı pozitif değerlere dönüşmeye başlamıştır. Dolayısıyla artık verdiğiinden daha fazla göç almaya başlamıştır. Göç olgusundaki bu değişim de ilde belirli sosyo-ekonomik değişimleri beraberinde getirmiştir. Bunlardan birisi de nüfus yapısında yaptığı etkidir. Başka bir ifade ile, göçler, yerel nüfusun oransal azalması, buna karşın göçmen nüfusun daha belirgin bir paya sahip olmasına neden olmuştur. Bu çalışmada da söz konusu bu değişimin boyutları ve Türkiye ortalaması ile karşılaştırılması yapılmıştır. Bunu gerçekleştirmek için de ildeki nüfusun doğum yeri verisi baz alınmıştır. Buna göre Gaziantep ilinde ikamet eden diğer il doğumluların (göçmen nüfusun) miktar ve toplam il nüfusundaki payında önemli artışların olduğu görülmektedir. Nitekim 1950 yılında toplam il nüfusunun (328.343) sadece %4.0'ü başka ilde doğan nüfustan oluşmaktaydı. Bu oran, özellikle 1990-2000 yılları arasındaki yüksek artıştan sonra (%13.9'dan %20.9'a), 2016 yılında %22.3'e yükselmiştir. Bu oranlara bakıldığında Gaziantep ilindeki göçmen nüfusun Türkiye ortalamasından daha düşük orana sahip olduğu görülmektedir. Gerçekten de Türkiye'deki ortalaması 1950 yılında %8.1, 2016 yılında ise %32.8 oranında gerçekleşmiştir. Buna karşın ildeki yerel/yerli nüfusun toplam nüfustaki payında ise önemli gerilemeler olduğu anlaşılmaktadır. Öyle ki, yerli nüfusun payı 1950'de %95.7 iken, 2016 yılına gelindiğinde %76.3'e gerilediği görülmektedir. Buna göre ildeki yerli nüfus oranı Türkiye ortalamasından yüksektir. Türkiye'deki ortalama yerli nüfus (sayıldığı ilde doğanlar) oranı 1950 yılında %88.3 iken, 2016'da %64.2'ye düşmüştür. Ancak belirtmek gerekir ki, nüfusun doğum yeri bağlamında Türkiye ortalamasındaki değişim oranları (1950-2016) Gaziantep iline göre daha yüksek olmuştur. Bunun nedeni, aldıkları göçler neticesinde nüfusunun önemli bir bölümünü başka ilde doğanların oluşturduğu İstanbul, Ankara, İzmir, vs. gibi illerin Türkiye ortalamasını yükseltmesidir.

Sonuç olarak, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde özellikle 1990'lı yıllarda meydana gelen terör olayları ve bunun sonucunda bölgenin diğer illerinden Gaziantep'e yönelik zorunlu göçler, ildeki göçmen nüfusun miktarını, artış hızını ve toplamdaki payını etkilemiştir.

Anahtar Kelimeler: Nüfus, nüfus coğrafyası, Gaziantep, göçmen nüfus, nüfusun doğum yeri

GAZİANTEP İLİNDEKİ NÜFUSUN DOĞDUĞU İLLERE GÖRE MİKTAR VE
ORANSAL DAĞILIMI (1950-2016)

Doç. Dr. Veysi GÜNAL

Harran Üniversitesi

vgunal@harran.edu.tr

Özet

Yerleşmelerin nüfusları doğum yerine göre bir takım bileşenlerden oluşmaktadır. Nüfusun bir bölümü sayıldığı ilde doğarken, bir bölümü sayıldığı il dışında veya ülke dışında doğmuş olabilir. İllerin bu nüfus gruplarının miktar ve oran olarak yapısını ortaya koyan unsur da göçlerdir. Gerek göç veren, gerekse göç alan illerin sosyo-ekonomik yapısındaki değişimler nüfus içinde diğer illerin miktar ve payını miktarını ortaya koymaktadır.

Doğum yerine göre Gaziantep il nüfusunun ele alındığı bu çalışmada da, ilde bulunan göçmen nüfusun 1950-2016 yıllarında illere göre dağılımı ile illerin toplam nüfus ve başka il doğumlu nüfustaki payları ortaya konmaya çalışılmıştır. Buna göre öncelikle ifade edilmesi gereken husus, ildeki göçmen nüfusun miktar ve toplamdaki payının sürekli arttığıdır. Nitekim 1950 yılında başka ilde doğanların toplam nüfus içindeki payı %4.0 iken (13.073), 2016 yılında %22.3'e (435.919) kadar yükselmiştir. Türkiye'deki illerin de bu miktarda farklı paylara sahip olmuşlardır. Gerek 1950 yılında, gerekse 2016'da Şanlıurfa, Kilis, K.Maraş, Adıyaman ve Adana gibi illerin payının yüksek olduğu görülmektedir. Öte yandan toplam il nüfusunda ön plana çıkan bu illerin payında önemli değişimlerin de olduğu bir gerçektir. Örneğin Şanlıurfa'nın payı %0.62'den %6.59'a, K.Maraş'ın payı %0.49'dan %2.84'e, Adıyaman'ı payı %0.16'dan %2.23'e, Adana'nın payı %0.28'den, %0.73'e yükselmiştir. 1995 yılında Gaziantep'den ayrılarak il olan Kilis'in payı ise 2016 yılında %2.56 olarak belirmiştir. İldeki başka il doğumlu nüfus içinde illerin payı incelendiğinde ise Gaziantep ili nüfusunun oluşumunda söz konusu illerin ağırlığı daha iyi anlaşılmaktadır. İldeki başka il doğumlu toplam nüfus içinde 1950 yılında Şanlıurfa doğumluların payı %15.69, Malatyalıların (Adıyaman bu ile bağlı idi) payı %12.45, K.Maraşlıların payı %12.19, Adanalıların payı %7.10, İstanbulluların payı %4.93, Hataylıların payı %4.40 olmuştur. Ancak bu oranlar 2016 yılında önemli derecede değişmiştir. Bazı illerin payı azalırken, bazılarının da artmıştır. Hatay (%3.89), Adana (%3.27), İstanbul (%2.38) payı düşen önemli iller olmuştur. Buna karşın 1955 yılında Malatya'dan ayrılarak il olan Adıyaman (%10.00), Şanlıurfa (%29.58), K.Maraş (%12.76) ilinin payı artmıştır. Kilis'in 2017 yılında toplamdan aldığı pay ise %11.49 olarak belirmiştir.

Yukarıdaki açıklamalardan Gaziantep ilinin, özellikle komşu iller ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinin diğer illerinden yoğun bir şekilde göç aldığı anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Nüfus, nüfus coğrafyası, Gaziantep, göç, nüfusun doğum yeri.

**KİLİS TEKKE (CANPOLAT PAŞA) CAMİ VE ÇİNİ SÜSLEMELERİ ÜZERİNE BİR
DEĞERLENDİRME****Doç. Dr. Süreyya EROĞLU BİLGİN****Özet**

Bir süre Memlûkler'in idaresinde kalan Kilis ve çevresi 1516-17 yıllarında Halep'in Yavuz Sultan Selim tarafından fethiyle Osmanlı topraklarına katılmış; akabinde Osmanlı Devleti, bölgede idari ve mimari yapılanmaya gitmiştir. Abbasiler döneminden beri yönetici aileler arasında bölgede söz sahibi olan Canpoladoğulları'nın o dönemdeki idarecisi olan Kasım Bey, Osmanlı Devleti'ne bağlılığını bildirmiştir. Kasım Bey'in oğlu olan Canpolad Bey ise Kanuni Sultan Süleyman tarafından 1535 yılında Kilis Sancak Beyliği'ne atanmıştır. Günümüzde Tekke Mahallesi'nde, Cumhuriyet Meydanı'nın güneyinde yer alan külliye, Canpolad Bey tarafından 1552-53 tarihinde yaptırılmıştır. Külliye bütünlüğünde cami, medrese, türbe, hazire, hamam, han, Mevlevi Tekkesi, Canpolad Paşa'nın sülalesine ait evler ve dükkanlar, yer almaktadır.

Canpolad Bey tarafından yaptırılan, halk arasında “Tekke”, “Tekye” ya da “Canpolat Paşa” adıyla bilinen cami, Canpolad Bey'in 1553 tarihli vakfiyesinde de “Tekye” adıyla kaydedilmiştir. Cami, kullanılan malzemenin kalitesi, mimari özellikleri ve mimariye bağlı süslemeleriyle bölgede bulunan benzerleri arasında dikkat çekmektedir. Mimari bilinmeyen yapı, Klasik Osmanlı Mimarisi özellikleri taşıdığı için Mimar Sinan'a veya kalfalarına atfedilmekle birlikte, bu durumu aydınlatacak bir belgeye henüz rastlanmamıştır. Günümüzde Canpolad Paşa adıyla anılan cami, Suriye etkisinin çok yoğun olarak hissedildiği bölgede, yüzyılların birikimiyle oluşmuş çok renkli taş işçiliğinin devingenliğinin Osmanlı mimari biçimlerinin ağırbaşlılığı, mavi beyaz çinilerin sakinliğiyle dengelendiği, ahenk içinde kaynaştırıldığı örneklerden biri oluşu itibarıyla önemlidir.

Canpolad Paşa Cami, bu tebliğ kapsamında tarihçesi, mimari özellikleri, yapıda görülen etkileşimler ve çini süslemeleri bağlamında ele alınacaktır. Bilhassa caminin mimariye bağlı süsleme programının önemli bir parçası olan “Osmanlı Klasik Üslup” anlayışıyla uygulanmış çini süslemeleri, teknik ve kompozisyon özellikleri açısından benzer örneklerle karşılaştırmalı olarak tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kilis, Tekke Cami, Çini Süsleme, Canpolat Paşa Cami.

1673 – 1806 TARİHLERİ ARASINDA KASTAMONU’DA ET VE ET ÜRÜNLERİNE
AİT FİYAT HAREKETLERİNİN ANALİZİ**Dr. Murat FİDAN**Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü
mfidan@kastamonu.edu.tr**Dr. Tolga ULUSOY**Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Bankacılık ve Finans Bölümü
tulusoy@kastamonu.edu.tr**Özet**

Kastamonu şehri tarihi boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. 15.yy da Osmanlı İmparatorluğu idaresine giren il 1071 de başlayan Anadolu’ya göç akınlarının Selçuklu ve Danişmentli hakimiyet izlerini kısmen de olsa kaybetmeye başladığı 15.yy sonlarına doğru geleneksel bir Osmanlı şehri özelliklerine vakıf olmuştur. Hukukî ve idari teşkilatlanmanın yanı sıra Osmanlı Ekonomik hayatında Şer’iyye Sicil kayıtları önemli bir yere sahiptir. Bu kayıtlarda tutulduğu yerleşim yerine ait hukukî, idarî ve iktisadî bilgiler bulunduğu gibi Kastamonu’nun da hukukî, idarî ve iktisadî hayatına dair de pek çok kayıt bulunmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu’nun dört bir tarafında temel tüketim ürünlerinde fiyatları belirleyici narh kayıtlarının bir etkisi olduğu Şer’iyye Sicil kayıtlarından anlaşılabilmektedir. Kastamonu Canlı Hayvan Pazarında yer alan ürünlere ait narh kayıtları da bunlar arasında yer almaktadır.

Osmanlı tarihinin kaynakları arasında yer alan Şer’iyye sicillerinin, birinci derecede öneme sahip kaynaklar arasında olduğundan şüphe yoktur. Kadıların devlet merkeziyle yaptıkları resmi yazışmaları, halkın şikâyet ve dileklerini, mahalli idarelere ait hukukî düzenlemeler olarak kabul edilen ferman ve hükümleri, en önemlisi de ait olduğu mahallin sosyal ve iktisadi hayatını yansıtan mahkeme kararlarını ihtiva eden bu siciller incelenmeden, Osmanlı Devleti’nin dolayısıyla da Kastamonu’nun iktisadi tarihini hakkıyla ortaya koymak mümkün değildir. Osmanlı Tarihi’nin ve ekonomik hayatının tam anlamıyla günümüzde anlaşılabilmesi için arşivde tasnif edilmeyi bekleyen Şer’iyye Sicillerinin okunmasıyla tarih ve ekonomik hayat arasındaki bağlar canlandırılmış olacaktır.

Çalışma H.1084 –1221 / M.1673 –1806 tarihleri arasında Kastamonu’da tutulan şer’î mahkeme kayıtlarında Kastamonu Canlı Hayvan Pazarında et ve et ürünlerinin fiyat hareketlerini ihtiva etmektedir. Bu çalışmada ortaya konulacak olan şehrin et mamullerine ait iktisadî yapısı ile bu alanda daha önce yapılan çalışmalardaki eksikliklerin tamamlanmasına yardımcı olunmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kastamonu, Narh Kayıtları, Et Ürünleri.

SULTAN II. BAYEZİD'İN EŞİ BÜLBÜL HATUN'UN VAKIF VE
VAKFİYELERİ**Prof. Dr. Ahmet GÜNDÜZ**

Gaziantep Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

agunduz@gantep.edu.tr

Özet

Bülbül Hatun, Sultan II. Bayezid'in eşi olup, köle kökenlidir. Aidiyeti ve Osmanlı sarayına ne zaman ve nasıl geldiği hakkında bilgi bulunmamaktadır. Kaynaklarda Bülbül bint-i Abdullah olarak geçmektedir. 734 nolu ve 1511 tarihli vakfiyede ise Bülbül bint-i Abdulmennan olarak kaydedilmiştir. Şehzade Ahmed ve Hundi Sultan'ın annesidir. Birçok Osmanlı Saray kadını gibi Bülbül Hatun'un da hayırsever bir kadın olduğu yaptırdığı vakıflarından anlaşılmaktadır. Nitekim, Lâdik'te birer cami ve imaret, Amasya'da mescit, mektep ve çeşme, Bursa'da da bir medrese yaptırmış, bunlara ait vakfiyesini 1511 yılında tanzim ettirmiştir.

Hayatı hakkında fazla bilgiye sahip olmadığımız Bülbül Hatun, oğlu Ahmed'in Yavuz Sultan Selim tarafından 1513 yılında öldürülmesinden sonra Bursa'ya yerleşmiş ve ölünceye kadar burada yaşamıştır. Yavuz Sultan Selim, Şehzade Ahmed'in muhallesinin büyük bir kısmını Bülbül Hatun'a bırakmıştır. Bülbül Hatun bu gelirlerle oğlu Şehzade Ahmed'in türbesini yaptırmıştır. 1515 (921) tarihinde vefat edince, kendisi de bu türbeye gömülmüştür.

Bülbül Hatun'un iki adet vakfiyesi bulunmaktadır. Vakıflar genel Müdürlüğü'nde bulunan 734 nolu deftere göre ilk vakfiyesi 1511 tarihinde düzenlenmiştir. İkinci vakfiyesi ise Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde olup, 1513 tarihli'dir. Bu ikinci vakfiye, oğlu Şehzade Ahmed'in Yavuz Sultan Selim'le girdiği taht mücadelesinden yenilmesi ve Nisan 1513 tarihinde öldürülmesi üzerine düzenlenmiştir.

Bülbül Hatun vakfiyelerinde vakıflarının gelir kaynaklarını ayrıntılı bir şekilde açıklamıştır. Buna göre Amasya şehrinde inşa ettirmiş olduğu külliye, çocukların sığınması ve açların doyurulması için bir imarethane, bir mescit ve çocukların Kur'an-ı Kerim'i öğrenmeleri için bir mektep yer almaktadır. Bu eserlerin zaman içerisinde beka ve devamının sağlanması için tasarrufu altında olan mülklerini vakf etmiştir.

Vakıfları için hazırladığı vakfiyesinde; vakıf görevlileri ve alacakları ücretler, vakıf gelirlerinin kimler tarafından ve nasıl toplanacağı ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

Bildiride, Bülbül Hatun'un iki vakfiyesinde belirttiği şartlar çerçevesinde vakıfları, vakıf görevlileri ve vakfın gelir ve giderleri ayrıntılı bir şekilde ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Vakıf, Vakfiye, Bülbül Hatun, II. Bayezid, Osmanlı.

XVI. YÜZYILIN İKİNCİ YARISINDA AYINTÂB VAKIFLARI

Prof. Dr. Ahmet GÜNDÜZ

Gaziantep Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

agunduz@gantep.edu.tr

Genel olarak vakıf, bir malın veya mülkün satılmamak kaydıyla ve gelirinin belirli şartlar çerçevesinde harcanmak üzere bir hayır işine bağışlanmasıdır. İnsanlık tarihinin en eski devirlerinden itibaren pek çok toplum kendi mensuplarının sosyal yardım, dayanışma ve güvenlik ihtiyaçlarını karşılayacak kurumlar tesis etmişlerdir. Bu kurumlar İslam toplumlarında vakıf olarak isimlendirilmiştir. Bütün İslam devletlerinde görülen vakıflar, özellikle Osmanlı Devleti'nde zirveye ulaşmış ve Balkanlar'dan Yemen'e uzanan geniş coğrafi alan içerisinde önemli hayır kurumları olarak ortaya çıkmışlardır.

Vakıf müessesesi, Osmanlı şehirlerinin gelişmesinde önemli yer tutmuş ve şehircilik hizmetlerinde büyük katkı sağlamıştır. Bu katkı sadece büyük kentlerle sınırlı kalmamış, fethedilen yerler yeni bir anlayışla imar edilmiş, ıssız kervan yolları geçitlerinde de yeni yerleşim birimleri kurulmuştur.

Vakıf kurucularının servet ve gelirlerinin önemli bir kısmını kamu hizmetlerine tahsis etmeleri ve bu yolla gelirlerin alt gelir grubuna ait kişilere aktarılması vakıf müessesesinin toplumsal işlevini göstermesi açısından önemlidir. Bu bağlamda çalışmanın temel amacı, öncelikle vakfın tanımı ve kısa bir tarihçesi ele alındıktan sonra, 16. yüzyılın ikinci yarısında Ayıntâb şehrinde bulunan vakıfların işlevini ortaya koymaktır.

Çalışmanın ana kaynağı Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde bulunan Hicrî 964 / Milâdî 1557 tarihli ve 301 nolu Ayıntâb Evkaf Defteri'dir. Defter 36 sahifeden müteşekkil olup, Ayıntâb sancağında mevcut olan vakıfları ve gelirlerini ihtiva etmektedir. Defter birinci elden temel bir kaynaktır ve 1557 tarihinde tutulmuştur. Antep şehri ve yakın çevresinde bulunan Cami, Mescit, Medrese, Zaviye, Çeşme vs. gibi eserler ve bunlara vakf edilen gelir kaynakları hakkında ayrıntılı kayıtlar mevcuttur.

Bildiride, 301 nolu Ayıntâb Evkaf Defteri'ndeki veriler doğrultusunda Ayıntâb'da bulunan vakıf eserleri, bunların gelir kalemleri, gelir tutarları, bu vakıfların görevlileri ve ücretleri ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ayıntâb, Vakıf, Câmî, Mescid, Medrese, Zaviye.

AŞIRI ŞEHİRLEŞMENİN DOĞURDUĞU SORUNLAR
OVER URBANIZATIONS AND ITS PROBLEMS

Dr. Öğr. Üyesi Selahattin ÇELİK

Kilis 7 Aralık Üniversitesi

selahattincelik@kilis.edu.tr

Özet

Şehirler, çeşitli fonksiyonların bir merkezde yürütülmesinin sağladığı imkânlarla bağlı olarak geçimlerini farklı kaynaklardan sağlayan insanların bir araya toplandığı kalabalık yerleşim birimleridir. Şehirselleşmeyi tercih edenler, hemen tüm ihtiyaçlarını bulunduğu yerleşmeden temin ettikleri halde, kırsal alanlarda yaşayanlar, birçok ihtiyaçlarını kendilerine en yakın olan şehir yerleşmelerinden karşılarlar. Bu yüzden şehirler; farklı fonksiyonların canlanıp çeşitlendiği, nüfus ve yerleşme birimlerinin yoğunlaştığı, hayatın daha da kolaylaştığı yerleşme yerleri olarak bilinirler.

Şehirlerin en belirli özelliği olan nüfus, günümüzde ülkelerin en fazla üzerinde durduğu konulardan biridir. 20. yüzyılın ortalarına kadar nüfusun fazlalığı güçlü olmak için gerekli ve yeterli bir faktör olarak görülürken, günümüzde nüfusun nicel miktarından çok nitel özellikleri öne çıkmıştır. Sürekli artan dünya nüfusu, sınırlı olan doğal kaynakları hızla tüketmektedir. Aşırı nüfus artışı, son zamanlarda şehirlerde içinden çıkılması zor çeşitli sorunlara neden olmuştur. Bu sorunlara karşı bazı önlemlerin alınması kaçınılmazdır. Bu bağlamda çeşitli nüfus politikaları geliştirilmektedir. Öte yandan bazı ülkelerde nüfusun çok az artması, durağanlaşması ve hatta gerilemesi, söz konusu ülkelerin geleceğini tehdit eder duruma gelmiştir. Bundan dolayı ülkeler, nüfus politikalarında nüfus artışını kontrol altında tutmayı ve sorunlara sebep olmadan artmasını hedefler.

Özellikle geri kalmış ve gelişmekte olan ülkelerde şehirleşme, hem aşırı hızlı hem de dengesiz bir şekilde gelişmekte, şehirler adeta nüfus yığılma alanlarına dönüşmektedir. Bir yerleşim yerinin barındırabileceği belli bir nüfus kitlesi vardır. Bu sınır aşıldığında sosyal hayat akışını zora sokan bir takım problemlerin ortaya çıkması kaçınılmazdır. Son zamanlarda aşırı ve dengesiz şehirleşme beraberinde barınma, trafik, sağlık, eğitim, gecekondü, güvenlik, çevre kirliliği gibi önemli sorunlara yol açmış ve şehirde yaşayan insanlara büyük sıkıntılar yaşatmaya başlamıştır. Bu çalışmada aşırı ve dengesiz şehirleşmenin sebep olduğu başlıca sorunlar ve bu sorunların yol açtığı sıkıntıların sosyal yapı üzerindeki sonuçları ve çözüm yolları açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Şehirleşme, Nüfus, Sorunlar, Rekreasyon, Çözüm.

Abstract

Cities are highly populated settlement units that allow range of functions to be operated from one centre and thus gather people who make living from variety of sources. While people who choose to live in cities can access all their needs in their cities, people who live in rural areas provide most of their necessities from the closest cities. Therefore, cities are known to be places with variety of functions in where life is easy to live, populations and settlements are concentrated.

Population, as one of determining factors of cities, has been one of the most emphasised issues for countries. Until the mid of 20th century, high population was seen as a need and an indicator of power. In the contemporary world, however, the quality of population is more important than its quantity. Constantly increasing population of the world consumes the limited natural resources. Excessive population growth in cities has created a wide range of difficult issues to deal with. It is necessary to take some actions to prevent from these issues. In this regard, some population policies have been developed. On the other hand, static population and population declines have also threatened many countries' future. For this reason, countries develop population policies to keep their population growth in an optimal level in order to prevent such issues.

Cities have been growing in an excessive and unstable ways in developing and under-developed countries. Thus, they become areas where populations accumulate overly. Every settlement has a certain number of populations to inhabit. When this number is exceeded, it is inevitable to have a series of issues in everyday life and the dynamic of social life practices. Recently, excessive and over urbanization has caused some serious issues such as sheltering, traffic, health, education, slums, security and environmental pollution. This study attempts to explain the issues that unstable and over urbanizations causes and their impacts on social structures. Some possible solutions to these issues will also be given.

Keynotes: Urbanization, Population, Issues, Recreation and Solutions.

**60-72 AYLIK ÇOCUKLARIN BİLİMSSEL SÜREÇ BECERİLERİ VE AKADEMİK
BECERİLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ****Dr. Öğr. Üyesi Gözde İNAL KIZILTEPE**Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Temel Eğitim Bölümü Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı
gozde.kiziltepe@adu.edu.tr**Dr. Öğr. Üyesi Özgün UYANIK AKTULUN**Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Temel Eğitim Bölümü Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı
ozgunuyanik@hotmail.com**Özet**

Bu çalışma okul öncesi dönemde kazanılmasının kritik önem taşıdığı bilimsel süreç becerileri ve akademik becerilerin; cinsiyet, okul öncesi eğitim alma durumu, anne ve baba öğrenim düzeyi değişkenleri ile ilişkisini ortaya koymak amacı ile yapılmıştır. Tarama modelinin kullanıldığı araştırmanın çalışma grubuna Aydın ili Efeler ilçe merkezindeki ve Afyonkarahisar il merkezinde Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı resmi anaokullarına 2017-2018 eğitim öğretim yılında devam eden 60-72 aylık 330 dâhil edilmiştir. Tesadüfi örnekleme yöntemi ile belirlenen çalışma grubundaki çocuklara ait kişisel bilgi formlarındaki eksiklikler nedeniyle araştırma verilerin analizi 311 çocuk ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunda yer alan çocukların 137'si kız, 174'ü erkektir. Çocukların 126'sı daha önce okul öncesi eğitim almış, 185'i ise daha önce okul öncesi eğitim almamıştır. Çalışma grubunda yer alan çocukların annelerinin 69'u ilkokul veya ortaokul mezunu, 98'i lise mezunu, 144'ü ise üniversite mezunudur. Çocukların babalarının ise 40'ı ilkokul veya ortaokul mezunu, 110'u lise mezunu, 161'i üniversite mezunudur. Araştırmada veri toplama aracı olarak, "Kişisel Bilgi Formu", Aydoğdu ve Karakuş (2017) tarafından geliştirilen "Okulöncesi Öğrencilerine Yönelik Temel Beceri Ölçeği" ve Kaufman ve Kaufman (1993) tarafından geliştirilen, Uyanık ve Kandır (2014) tarafından geçerlik güvenirlik çalışması yapılan Kaufman Erken Akademik ve Dil Becerileri Araştırma Testi (K-EADBAT) kullanılmıştır. Ölçeklerden elde edilen veriler normal dağılım göstermediği için değişkenlere göre gruplar arasındaki farklılıklar incelenirken Mann Whitney U Testi ve Kruskal Wallis-H Testinden yararlanılmıştır. Araştırma bulgularına göre çocukların bilimsel süreç becerilerinde daha önce okul öncesi alma durumu, anne ve baba öğrenim düzeyi değişkenleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunurken, cinsiyet göre ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ayrıca araştırmada akademik beceriler ölçeği sözcük bilgisi alt testi ile cinsiyet değişkeni, daha önce okul öncesi eğitim alma, anne ve baba öğrenim düzeyi değişkenleri ile de sözcük bilgisi, sayılar, harfler & sözcükler, telaffuz alt testleri ve K-EADBAT genel toplamı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar sözcükler: Bilimsel süreç becerileri, akademik beceriler, okul öncesi eğitim.

ŞİDDET VE GEÇMİŞLE HESAPLAŞMA BAĞLAMINDA GÜNEY AFRIKA
DENEYİMİ

Arş. Gör. Dr. Salim ORHAN

Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Anabilim Dalı

salimhukuk@hotmail.com

Özet

Modern devletin en temel özelliklerinden biri, “meşru şiddet tekeline” sahip olmasıdır. Esasen kendisi bir araç olan şiddetin uygulanabilmesi de belli araçların kullanılmasına gerektirmektedir. Şiddet araçlarını tekelinde tutan modern devlet, toplumsal ve gündelik hayatı şiddetten arındırma rolünü üstlenmektedir. Ancak modern devletin fiziksel şiddet üzerinden tekel oluşturması, tek anlamlı olmayıp çift taraflı ve çift-yüzlü bir yapıda olmuştur. Çünkü şiddet tekelinin devlete verilmesi, bir taraftan toplumdan şiddeti tasfiye ederek toplumu edileştirmiş ve böylece gündelik yaşam içerisindeki ilişkilerde bir “barış” ortamı sağlamıştır; diğer taraftan ise, modern devletin daha büyük ve yoğun şiddet uygulamasına potansiyel imkan vermiştir. Yani şiddet tekelinin bizatihi kendisi tehlikeli bir silaha dönüşme potansiyeli taşımaktadır. Yirminci yüzyılda bazı modern devletlerin uygulamış olduğu şiddet, ancak şiddet araçlarının devletin tekelinde olması ile mümkün olabilecek boyutta olmuştur. Güney Afrika’da uzun yıllar boyunca siyah çoğunluğa yönelik uygulanan sistematik şiddet, bunun sadece bir örneğini oluşturmaktadır.

Meşru şiddet tekeline sahip modern devlet, her ne kadar uygulamış olduğu her türlü şiddet eylemini “kaçınılmaz” olduğunu gerekçe göstererek haklı kılmaya ve “yasal” olduğunu belirterek meşrulaştırmaya çalışsa da, kendi sicilindeki bir “olumsuzluğu” ve “şiddeti” yansıtmak istememektedir. Bu gerekçeyle de kendi olumsuz ve şiddet geçmişiyle yüzleşmeye ve hesaplaşmaya yanaşmamaktadır. Ancak sicilindeki negatif ve şiddet geçmişiyle yüzleşmeden ve hesaplaşmadan ve böylece geçmişin negatif tahakkümünden kurtulmadan, pozitif bir gelecek inşa etmenin de pek imkanı bulunmamaktadır. Planlanan “pozitif” ve şiddetsiz gelecek her daim kırılgan bir yapı arz etmektedir. Buradan hareketle toplumsal bir uzlaşa ve barış zemini üzerinden sağlıklı bir gelecek kurgusu, geçmişin olumsuzlukları ile hesaplaşmayı gerektirmektedir.

Güney Afrika, toplumsal barış ve sağaltım için yıllar boyu sistematik olarak uygulamış olduğu ağır insan hakları ihlalleri ve sistematik şiddet geçmişiyle oldukça başarılı ve özgün bir yöntem ile hesaplaşmıştır. Çıplak şiddet denilebilecek olan fiziksel ve doğrudan şiddetin yanı sıra Güney Afrika’da yapısal ve kültürel şiddetin de her türlü uygulanmıştır. Bu denli ve bütünlüklü şiddetin kaynağını, bizatihi kendisi “insanlığa karşı suç” niteliğindeki ırk ayrımcılığına dayanan “Apartheid” sistemi oluşturmaktadır. İç ve dış baskılara dayanamayan Apartheid rejiminin 1990’larda son bulması, yaratmış olduğu tahribatın da son bulduğu anlamına gelmemektedir. Çünkü uzun yıllar sürmüş ve toplumda derin yaralara neden olmuş bir şiddetin yaratmış olduğu tahribatların giderilmesi başka yöntemleri gerekli kılmaktadır. Bu gerekçeyle de Güney Afrika; geçmişte yaşanan insan hakları ihlalleri ile yüzleşmek, bu geçmişi aydınlatmak ve bir daha yaşanmasını önlemek, mağdurların insan haklarını ve vatandaşlık haklarını iade etmek gibi toplumsal uzlaşa ve barışa demokratik bir siyasal kültür

üzerine inşa etmek amacıyla bir Hakikat ve Uzlaşma Komisyonu kurmaya karar vermiştir. Komisyonun hedefi, geçmişini mesken edinmek değil; geçmişle yüzleşerek ve hesaplaşarak geleceğe yöneliktir.

Bu çalışma, şiddet ve geçmişle hesaplaşma bağlamında Güney Afrika deneyimini sunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, geçmişle hesaplaşma, Güney Afrika, Apartheid.

***ASSESSING MICRO-TEACHING PERFORMANCES OF PRE-SERVICE
LANGUAGE TEACHERS: INTEGRATION OF ALTERNATIVE ASSESSMENT
TOOLS****Dr. Öğr. Üyesi Ebru ŞİRE KAYA**

Cukurova University

Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi. İngiliz Dili Eğitimi Bölümü Adana

ebrusire@cu.edu.tr

Doç. Dr. Yonca ÖZKAN

Cukurova University

Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi. İngiliz Dili Eğitimi Bölümü Adana

yoncaca@cu.edu.tr

Abstract

Traditional assessment tools are conducted in EFL classes to assess students' language knowledge. However, this assessment usually focuses on the product rather than the process. Nowadays, there is an interest in the use of alternative assessment techniques. Therefore, this study examined the process of self, peer and teacher assessment of 50 participants with regards to micro-teaching in the methodology course. Qualitative and quantitative data were collected from semi-structured interviews, weekly reflective journals, field notes and assessment rubrics. Content analysis was employed to explore the perceptions of pre-service teachers. This study shows alternative assessment –self and peer- enhanced pre-service teachers' personal and professional development and also enabled them to understand their teaching and characteristics as a teacher candidate. However, their experience in alternative assessment was not without flaws. The most commonly perceived downside was the anxiety factor, which may have been attributed to their unfamiliarity and unawareness of this process. Integrating alternative assessment into methodology courses may improve student-teachers' perceptions related to assessment of their teaching skills using appropriate techniques, giving feedback, self-assessment, and lesson planning. It is suggested that pre-service teacher programs should deploy alternative assessment tools, especially in methodology courses.

Keywords: Pre-service language teacher education, alternative assessment, peer assessment, self assessment, mixed-type research design, microteaching, methodology course.

**This study was funded by Cukurova University Research Fund under the Project number of 2018-10265.*

OKUL YÖNETİCİLERİNİN YÖNETİCİLİK KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ
METAFORLAR YOLUYLA İNCELENMESİ**Dr. Öğr. Üyesi Aykar TEKİN BOZKURT**

Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri ABD

aykarbozkurt@gmail.com

Esma Nur DENİZ

Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi EYTPE Tezli

esma63nur@hotmail.com

Özet

Yönetimin kapsamında; insanların yönetilmesi, usullerin yönetilmesi ve kaynakların yönetilmesi olmak üzere üç konu yer almaktadır. Yönetici, emrinde çalışan personeli verimli bir çalışmaya yöneltmenin yanı sıra usulleri zamana en uygun biçimde uygulamak ve ayrıca para, zaman, malzeme ve yer unsurlarından en iyi biçimde yararlanmak olanaklarını aramak zorundadır (Tortop, İsbir, Aykaç, Yayman, & Özer, 2016, s.85). Yönetici, grup halinde bir araya gelen ve belli bir amaç için örgütlenmiş olan insanları hedefe ulaşmak için ahenkli bir şekilde ve işbirliği içinde etkili ve verimli olarak yönetmek sorumluluğunda ve zorunda olan kişilerdir (Erdoğan, 2006). Yöneticiler, organizasyon amaçlarına ulaşmak, başarılı olmak için, personelle iyi ilişkiler kurarak ilgili oldukları konularda bilgi verir ve görüşlerini alırlar (Parlak, 2016, s.211).

Bu çalışmada, kamu okullarında görev yapan okul yöneticilerinin ‘yöneticilik’ konusundaki düşüncelerinin ve zihinsel algılarının metaforlar yoluyla belirlenmesi amaçlanmaktadır. Metafor, TDK (2019) tarafından “Mecaz; Bir ilgi veya benzetme sonucu gerçek anlamından başka anlamda kullanılan söz” şeklinde tanımlanmaktadır. Metaforlar, bireylerin kişisel tecrübelerine anlam vermeleri bakımından, aynı zamanda “tecrübelerin dili” olarak da tanımlanmaktadır (Saban, 2004).

Amaç:

Bu araştırmanın amacı, okul yöneticilerinin yöneticilik kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel algıları metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmaktır. Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır :

- (1) Okul yöneticilerinin yöneticilik kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar (ya da zihinsel imgeler) nelerdir?
- (2) Bu metaforlar ortak özellikleri bakımından hangi kavramsal kategoriler altında toplanabilir?

Yöntem:

Araştırma nitel bir araştırmadır. Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Gaziantep ve Şanlıurfa ili resmi okullarında görev yapan okul yöneticileri

oluşturmaktadır. Bu çalışmada geliştirilen yarı yapılandırılmış form vasıtasıyla katılımcılardan “Yöneticilik gibidir/benzerdir, çünkü” cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Toplanan verilerin analizinde “içerik analizi” yöntemi kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2006, s.227)’e göre içerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul Yöneticisi, Yöneticilik, Metafor.

Kaynaklar:

- Erdoğan, İ. (2006). Okul yöneticilerinin genel özellikleri ve yöneticilik tutumlarıyla ilgili bir araştırma. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi. 1, 103-118.
- Parlak, B. (2016). Yönetim Bilimi ve Çağdaş Yönetim Teknikleri. İstanbul: Beta Basım A.Ş.
- Saban, A. (2004). Giriş Düzeyindeki Sınıf Öğretmeni Adaylarının “Öğretmen” Kavramına İlişkin İleri Sürdükleri Metaforlar. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 2, 2, 131-155.
- TDK, (2019). Türk Dil Kurumu.
- Tortop, N., İsbir, E. G., Aykaç, B., Yayman, H., & Özer, M. A. (2016). Yönetim Bilimi. İstanbul: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri . Ankara: Seçkin Yayıncılık.

**İLKOKUL 2. SINIF TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMINDA TAM ÖĞRENME
MODELİNE GÖRE GELİŞTİRİLEN BAŞARI TESTİNİN GEÇERLİK VE
GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI****Doç. Dr. Veli BATDI**Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi
veb_27@hotmail.com**Fatma BUCAK**Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü
bucakf46@gmail.com**Özet**

Bloom tarafından geliştirilen tam öğrenme modeli, toplu öğrenme yapılan ortamlarda gözlenen bireysel farklılıkların nedenlerinin incelenmesi ve bu farklılıkların daha verimli öğrenmeler sağlamak amacıyla en aza indirilmesi için gereken tedbirlerin alınmasını içermektedir. Tam öğrenme modeli; ek zaman ve öğrenme olanakları sağlandığında, bütün öğrencilerin tüm yeni davranışları öğrenebileceği anlayışına dayanmaktadır. Öğrencilerin nitelikleri, öğretim hizmetinin niteliği ve öğrenme ürünleri bu modelin üç değişkenidir. Bütün öğrencilerin öğrenebileceği fikrine dayalı bu model bağlamında Türkçe 2. Sınıf programının “Vatandaşlık Bilinci” temasına ilişkin bir başarı testi geliştirilerek geçerlik ve güvenirliğinin sağlanması amaçlanmıştır. Eğitim kurumlarında uygulanan öğretim programlarının kazanımları ile ölçme ve değerlendirme araçları arasında bir uyum olması gerekmektedir. Ölçme ve değerlendirme araçları ile öngörülen uyum sağlandığında, istenen düzeyde kazanımlara ulaşılması öğrenme-öğretme durumlarında planlı bir süreç izlemeyi gerektirmektedir. Kazanımlar ve yapılan başarı testleri arasında da öğrencilerin başarılı olması için uyum olması gerekmektedir. Buna göre bu çalışmayla, 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılı Türkçe dersi ilkököl 2.sınıf öğretim programının “Vatandaşlık Bilinci” temasını sağlamış bir başarı testi geliştirmek amaçlanmıştır.

2. sınıf öğrencilerinin ilgili tema bağlamında yer alan kazanımları ölçmeye yarayan başarı testi geliştirip geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılması için Türkçe öğretim programı kapsamında dört temel öğrenme alanı “dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma” olarak belirlenen alanlardan “dinleme/izleme, okuma, yazma” alanlarına yönelik bir çalışma yapılması amaçlanmıştır. Bu bağlamda ilgili alanları kapsayan toplam 11 kazanım bulunmaktadır. Bu kazanımlar, oluşturulan belirtke tablosu ile Bloom Taksonomisi’nin bilişsel alan basamaklarına uygulanarak sınıflandırılacaktır. Her kazanıma ilişkin yeterli sayıda soru sorulması planlanmıştır. Araştırmanın katılımcılarını 2018-2019 eğitim-öğretim yılı sürecinde 2. sınıflarda öğrenim gören Kilis ilinin merkezinden seçilen yaklaşık olarak 110 kadar öğrenci oluşturacaktır. Mevcut çalışmada hedeflenen geçerliği ve güvenirliği istenen düzeyde geliştirilecek olan başarı testinin, öğretmen ve ilgililer tarafından kullanmasının büyük fayda sağlayacağı öngörülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Başarı Testi, Tam Öğrenme, Türkçe öğretim Programı Kazanımları, Bloom Taksonomisi.

**PEDAGOJİK FORMASYON PROGRAMININ EĞİTSEL ELEŞTİRİ MODELİNİN
DEĞERLENDİRME AŞAMASI BAĞLAMINDA İNCELENMESİ****Doç. Dr. Veli BATDI**Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi
vab_27@hotmail.com**Şeyma ÖZKAN**Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü
symozkan94@gmail.com**Özet**

Eisner tarafından geliştirilen eğitsel eleştiri veya uzmanlık modeli nitel boyutlu değerlendirmelere dayanmaktadır. Betimleme, yorumlama ve değerlendirme aşamalarından oluşan modelde, öncelikle eğitimin niteliği ve ilgili özellikleri tanımlanmaktadır. Uygulanan programın yarattığı değişiklikler, bu değişikliklerin etkileri ve sonucunda meydana gelen tepkiler belirlenir. Ardından program sonunda ortaya çıkan sonuçların tahmini yapılarak yorumlamalara gidilir. En sonunda ise betimleme ve yorumlamadaki sonuçlara bağlı olarak gerekli düzenleme ve değişiklikler yapılmaktadır. Bu noktada Dewey'in bahsettiği eğitsel süreç içindeki üç tür deneyimden bahsetmek gerekmektedir. Bunlar mevcut araştırmada da incelenen eğitsel olmayan deneyimler, olumsuz eğitsel deneyimler ve eğitimsel deneyimler olarak belirtilebilir. Diğer yandan, Eisner'a göre öğretim etkiliklerinin etkili bir şekilde değerlendirilmesi amacıyla süreç hakkında detaylı bilgi sahibi olan uzman kişilere gereksinim duyulmaktadır. Bu çalışma ile pedagojik formasyon programındaki öğretmen adaylarının aldıkları pedagojik formasyon programının ilgili Eliot Eisner'ın eğitsel eleştiri modeliyle değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma, Kilis 7 Aralık Üniversitesi'nde 2016-2017 güz dönemi pedagojik formasyon derslerine giren öğretim üyelerinin (2 doçent, 6 yardımcı doçent, 4 öğretim görevlisi) görüşleri bağlamında pedagojik formasyon programının, değerlendirilmesini içermektedir. Nitel boyutlu bu çalışmada, durum çalışması deseni dikkate alınmıştır. Bu araştırmada elde edilen veriler Eisner'ın Eğitsel Eleştiri Değerlendirme Modeli bağlamında eğitsel olmayan deneyimler, olumsuz eğitsel deneyimler ve eğitimsel deneyimler boyutlarını temel almıştır. Araştırmanın çalışma grubunda, ilgili akademisyenler (12) ve Kilis 7 Aralık Üniversitesi Eğitim Fakültesinde pedagojik formasyon eğitimi alan çeşitli bölümlerdeki 595 öğretmen adayı arasından maksimum örnekleme çeşidine göre belirlenen 68 öğretmen adayı yer almaktadır. Programa ilişkin, değerlendirme aşaması dikkate alınarak yapılan araştırmada elde edilen veriler içerik analiziyle çözümlenmiştir. Veriler araştırmacıların hazırladığı görüşme formu ile toplanmıştır. Elde edilen veriler Maxqda-11 programı ile analiz edilmiştir. Ayrıca nitel görüşlerin analizinden elde edilen tema ve kodlara yönelik Cohen Kappa uyum değerleri hesaplanmış ve iyi düzeyde uyumun olduğu görülmüştür. Araştırmanın sonuç kısmında, eğitsel olmayan deneyimler; hazır slâytlarla sürekli sunum yapılması, sınıfların kalabalık olması, günlük yaşama katkı sağlamayan bilgiler sunulması, ezberci bir ders anlatımının olması, öğrencilerin pasif olması vb. şekilde sıralanmıştır. Olumsuz eğitsel deneyimler, sınav öncesi kaygı olması, rahat bir ortamın

olmaması, dersi geçememe kayısı, kişinin kendisini ifade etmesinde endişeli davranması, öğretmenin adaletsiz davranması vb. şeklinde ifade edilmiştir. Eğitimsel deneyimler ise analitik düşünmeyi sağlama, çağdaş eğitim anlayışını kavrama, merak duygusunu geliştirme, öğrenciyi öğrenmeye teşvik etme, eleştirel düşünme becerisi kazandırma, sürece saygı ve nitelik kazandırma, öz güven sağlama, sınıf ortamında etkili iletişim sağlama gibi ifadeler içermiştir.

Anahtar Sözcükler: Eğitsel eleştiri değerlendirme modeli, pedagojik formasyon programı, öğretmen adayı görüşleri.

**TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMININ BLOOM'UN PROGRAMIN ÖĞELERİNE
DAYALI DEĞERLENDİRME MODELİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ****Doç. Dr. Veli BATDI**Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi
veb_27@hotmail.com**Hafize TALAN**Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü
hafizetalnn@gmail.com**Özet**

Programın öğelerine dayalı değerlendirme modeli, program öğelerinin ayrıntılı bir biçimde incelenmesini içermektedir. İlgili değerlendirme modeli kapsamında, kullanılan bazı sorularla programın hazırlanması ve uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek muhtemel hataların fark edilmesi sağlanmaktadır. Bu bağlamda, hedeflerin beklentilere, ihtiyaçlara ve konu alanlarına uygunluğu ile birbiriyle tutarlılığı var mı; içeriğin hedeflerle tutarlılığı; dayanıklılığı; öğrenme ilkelerine uygunluğu ve anlamlılığının ne düzeyde olduğu; eğitim durumlarında kullanılan yöntemin etkililiği, öğrenilmesinde zorluk çekilen davranışlar, öğrencilerden beklenen faaliyetlerin gerçekleştirilme durumu; sınama durumlarında ölçme sonuçlarının geçerliği, güvenirliği ve uygunluğu gibi soruların sorulması ile programın öğelerine dayalı değerlendirme yapılması sağlanmaktadır. Bu değerlendirme modeli ile herhangi bir öğede olabilecek bir hatanın önüne geçilmesi veya önlemler alınması mümkün olabilmektedir. Böylece daha nitelikli ve sağlam bir program oluşturulabilmektedir.

Bu bağlamda mevcut çalışmada 2. Sınıf Türkçe Öğretim Programının, söz konusu programın öğelerine dayalı değerlendirme modeli çerçevesinde ve uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu konuda bahsi geçen derse giren öğretmenler 2018- 2019 eğitim-öğretim döneminde Kilis ilinin kırsal kesiminde görev yapan 15 öğretmenden oluşmaktadır. Yapılan görüşmelerde ulaşılan verilerin analizinde, durum çalışmasına başvurulmuş, içerik analizi bağlamında Maxqda programıyla çözümlemeye gidilmiştir. Oluşturulan tema ve kodların Cohen kappa uyum değerlerine ulaşılmış ve bu süreç iki kodlayıcı tarafından gerçekleştirilerek kodlama güvenirliği sağlanmıştır. Tema ve kodların sunumu ise model şeklinde yapılmıştır. Çalışmaya katılan öğretmenler kazanımların öğrencilerin seviyesine uygun olmadığını, daha temel becerilerin olduğu kazanımların ön plana çıkması gerektiğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin bir kısmı ise, kazanımların seviyeye uygun olduğunu, bir problem görmediklerini belirtmişlerdir. Diğer yandan çalışmaya katılan öğretmenlerin birçoğu içerik kısmındaki etkinlikleri fazla bulmuş, etkinliklerin dağınık olduğunu, öğrencilerin dikkatlerinin dağıldığını, aynı tür etkinliklerin fazla olduğunu, daha eğlenceli etkinliklere yer verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Etkinlikler arasındaki dağınıklığın ise öğrencilerin etkinlikler arasında bağlantı kurmasını zorlaştırdığını belirtilmiştir. Süreçte genelde uygulama için okullardaki materyalin eksikliğinden bahsedilmiş, metinlerin etkinliklerin arka sayfada olmamasından dolayı geri dönüşlerde süre kaybının yaşandığı, çocukların dikkatinin çabuk dağıldığı ve çocukların sıkıldıkları belirtilmiştir. Değerlendirme boyutunda, kitaptaki değerlendirme sorularına daha çok açık uçlu ve test soruları eklenmesi gerektiği, soruların bazılarında cevapların net olmadığı, cevapların sübjektif kaldığı belirtilmiştir. Genel olarak öğretmenler, kırsal kesim öğretmeni oldukları için çocukların hazır bulunuşluk seviyelerinin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Programın sadeleştirilmesi gerektiği, etkinliklerin sınıfta

yetiştirilemediği, bu nedenle de programda belirtilen süreden daha uzun süreye yayıldığı; dil bilgisi konularının ise azaltılması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Türkçe Öğretim Programı, Program Öğeleri, Öğretmen Görüşleri.

**OKUL SOSYAL HİZMETİ UYGULAMALARININ DEZAVANTAJLI
ÇOCUKLARIN PSİKO-SOSYAL GELİŞİMLERİ AÇISINDAN ÖNEMİ****Arş. Gör. Dr. Aslıhan AYKARA**Hacettepe Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Sosyal Hizmet Bölümü, Ankara**Arş. Gör. Hande ALBAYRAK**Hacettepe Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Sosyal Hizmet Bölümü, Ankara
hndalbayrak@gmail.com**Özet**

Okul sosyal hizmeti, çocukların okul ortamına uyum sağlamalarında, aile ve sosyal ilişkilerini geliştirmelerinde, kültürel çatışmalar yaşadıkları durumlarda, uyumsuz davranışlarının nedenlerinin anlaşılmasında ve bu davranışlarının dengelenmesinde, fiziksel (engellilik vb.), psikolojik (kaygı ve korkular vb.), sosyal (ilişki sorunları vb.) ve ekonomik (ailenin maddi durumu vb.) sorunlarıyla baş etmelerinde onlara destek olmaktadır. Bu açıdan bakıldığında okul sosyal hizmet uzmanlarının çocukların fiziksel, psikolojik, sosyal ve ekonomik sorun ve gereksinimlerini değerlendirmek ve bunlara müdahale etmek, okul ortamına uyumlarını sağlamak, aile ve sosyal ilişkilerini geliştirmek, okul sistemindeki öğrenciler, öğretmenler, personel ve ebeveynler arasında karşılıklı iletişimi geliştirmek gibi sorumlulukları bulunmaktadır.

Okul sosyal hizmetinin söz edilen bu özellikleri, özellikle dezavantajlı konuma sahip çocuklar için büyük bir önem taşımaktadır. Dezavantajlı çocuklar kavramı ile engelli, yoksul, mülteci, suça itilmiş, ihmal ve/veya istismara uğramış, erken evliliğe zorlanmış, fiziksel ve/veya psikolojik şiddete uğramış, eğitim yaşamından yoksun bırakılmış çocuklar ve dahası ifade edilmektedir. Bu özelliklere sahip çocuklarla gerçekleştirilecek okul sosyal hizmeti uygulamaları, onların eğitim yaşamları ve tüm yaşamları açısından hayati bir yere sahiptir. Örneğin bedensel engelli çocukların fiziksel çevre koşullarına ilişkin gereksinimlerinin belirlenerek diğer tüm çocuklarla eşit fırsatlara sahip olmalarının; mülteci çocukların içinde bulundukları yeni ortama uyum sağlamalarının; istismara uğramış çocukların yaşadıkları travmalarla baş etmelerinin; düşük sosyo-ekonomik düzeydeki çocukların eğitim masraflarının karşılanması; suça itilmiş çocukların suç davranışlarının altında yatan nedenlerin belirlenmesinin ve rehabilite edilmelerinin sağlanmasına yönelik gerçekleştirilebilecek birçok çalışma bulunmaktadır ve bu çalışmalar öğretmenler, psikolojik

danışmanlar ve okul sosyal hizmet uzmanları işbirliğiyle, çok disiplinli bir ekip çalışması ile gerçekleştirilmelidir.

Okul sosyal hizmeti uygulamalarının, dezavantajlı çocukların psiko-sosyal gelişimlerini ortaya koymaya yönelik bu çalışma, literatür taramasına ve yapılmış diğer araştırmaların bulgularına yer veren bir derleme çalışmasıdır.

Dezavantajlı çocuklara yönelik okul sosyal hizmeti kapsamında gerçekleştirilebilecek çalışmalar açısından, gelişmiş ülkelerde önemli uygulamaların gerçekleştirildiği, ancak Türkiye'de halen yerleşmiş bir okul sosyal hizmeti yaklaşımı bulunmamaktadır. Türkiye'de okullarda sosyal hizmet uzmanı istihdamı bulunmamaktadır ve bu nedenle birçok dezavantajlı çocuk, sözü edilen hizmetlerden yararlanılamamaktadır.

Çalışmada, okul sosyal hizmetinin dezavantajlı çocukların sorun ve gereksinimlerinin giderilmesindeki önemine, karşılaşılan sorunlara ve çözüm önerilerine yer verilmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okul sosyal hizmeti, dezavantajlı çocuklar, psiko-sosyal gelişim.

THE IMPORTANCE OF SCHOOL SOCIAL WORK PRACTICES FOR PSYCHO-SOCIAL DEVELOPMENTS OF DISADVANTAGED CHILDREN

Abstract

School social work supports children to accommodate to school environment, to improve the relationships with families and social environment, about cultural conflicts, to understand the causes of children's incompatible behaviors, to cope with physical, psychological, social and economic problems. The responsibilities of school social workers are to assess and intervene in the physical, psychological, social and economic problems and needs of children, to ensure their adaptation to the school environment, to improve family and social relations and to promote mutual communication between students, teachers, staff and parents in school environment. These mentioned features of school social work are of particular importance for children with disadvantaged status. The concept of disadvantaged children is expressed by the disabled, poor, refugees, children who have been criminalized, neglected and/or abused, forced to early marriage, to have been exposed to physically and/or psychologically violence, deprived of education, and more. School social work practices to be carried out with children with these features have a vital place in terms of their educational and all their lives. For example, there are many interventions for children with physical disabilities to have equal opportunities with all other children by determining their physical environmental

requirements; refugee children to adapt to the new environment; abused children to cope with the trauma they experience; children at low socio-economic level to meet their educational costs; criminalized children to determine the causes of their behaviors and to ensure their rehabilitation and these interventions should be carried out by a multidisciplinary team work with the cooperation of teachers, psychological consultants and school social workers.

This study, which aims to reveal the psycho-social development of school social work practices and disadvantaged children, is a review of the literature review and the findings of other studies.

In terms of interventions that can be performed within the scope of social work for disadvantaged school children, it can be said that, there are many important interventions in developed countries, but still it does not have an established approach of school social work in Turkey. Turkey doesn't have employment of social workers in schools and therefore many disadvantaged children, can't benefit from the services mentioned.

The aim of the study is to provide school social work with the importance of solving the problems and needs of disadvantaged children, the problems encountered and suggestions for solutions.

Keywords: School social work, disadvantaged children, psycho-social development.

**EKOLOJİK SİSTEM VE OLUMLU GENÇLİK GELİŞİMİ YAKLAŞIMLARI
DOĞRULTUSUNDA DEZAVANTAJLI KOŞULLARDA YAŞAYAN ÇOCUKLARIN
PSİKO-SOSYAL GELİŞİMİNDE SPORUN KULLANILMASI****Arş. Gör. Hande ALBAYRAK**Hacettepe Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Sosyal Hizmet Bölümü, Ankara
hndalbayrak@gmail.com**Arş. Gör. Dr. Ashhan AYKARA**Hacettepe Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Sosyal Hizmet Bölümü, Ankara
aaykara@gmail.com**Özet**

Dezavantajlı koşullarda yaşayan çocukların spora katılımında uygun destekler sağlandığında ve sağlanmadığında çocuğun gelişimine olan yansımalarını ekolojik sistem ve olumlu gençlik gelişimi yaklaşımı çerçevesinden literatürde yapılan çalışmalarla ortaya koymak amaçlanmıştır. Bunun yanında özellikle sporun hangi dezavantajları ortadan kaldırmaya nasıl yardımcı olabileceğinden bahsedilecektir

Bu çalışma ilgili literatür çalışmalarının da gözden geçirilmesi ile ele alınacak bir derleme çalışmasıdır.

Spor çocukların biyo-psiko-sosyal gelişimlerini etkileyen önemli bir araçtır. Sporun özellikle dezavantajlı koşullarda yaşayan çocukların hayatlarındaki psiko-sosyal gelişimlerine yansımalarının nasıl olduğuna baktığımızda psikolojik açıdan ergenlik döneminde; benlik saygısının gelişmesinde olumlu rol modelleri sağlaması, özgüven sağlaması, stres atma aracı olması dolayısıyla depresyonu önleme, ait olma duygusuna yanıt vermesi gibi katkılarının olduğu görülmektedir. Sosyal açıdan ise sporun; güçlü hissettirmesi, çocukların akran zorbalığına maruz kalma durumunu azaltması, takım çalışmasını ve sosyal becerileri öğretmesi, olumlu ahlak ve değerlerin kazanılması, çocukların anti-sosyal davranışlardan uzaklaştırılması gibi dezavantajlı çocukların hayatlarında etkili olduğu görülmelidir. Çocuğun spora katılımında aile, yaşanan çevre, kültür, eğitim, arkadaş çevresi, sosyal hizmetler, sosyal politikalar, ekonomi gibi birçok sistemin etkisi bulunmaktadır. Bireyin davranışlarını çevresi içindeki sistemlerle etkileşim için değerlendirmek gerektiğini ifade eden ekolojik sistem yaklaşımı ile çocuğun spor faaliyetlerine katılamamasının nedenlerini değerlendirmek önemlidir. Olumlu gençlik gelişimi perspektifi, en dezavantajlı koşullara veya en sorunlu

geçmişe sahip gençlerin sözde yetersizliklerinden, ziyade açık bir şekilde potansiyellerini vurgulamaktadır.

Gençler onlara dokunan aile, topluluk ve diğer kurumlardan gelen desteklere ve kaynaklara bağlı olarak gelişim gösteren varlıklardır. Dezavantajlı koşullarda yaşamını sürdüren çocuklar düşünüldüğünde spor faaliyetlerine katılım göstermenin yalnızca bir tercih meseleleri olmadığı, aynı zamanda farklı sistemlerde yer alan bireylerin desteklenmesi ile ilgili bir durum olduğu da görülmelidir. Çünkü günümüzde spor faaliyetlerinde yer almak için bireyin yatkınlığı ve ailenin desteği dışında maddi olanaklar da etkilidir. Çocuklara spor faaliyetlerine katılım fırsatları sunarak teşvik etmek ve kaynaklar sunarak onları desteklemek çocukların geleceğine yatırımdır ve dolayısıyla da toplumun geleceğine yatırımdır.

Anahtar Kelimeler: Eko sistem perspektifi, dezavantajlı çocuklar, psiko-sosyal gelişim, spor.

ECOLOGICAL SYSTEM AND POSITIVE YOUTH DEVELOPMENT APPROACHES USE SPORTS IN PSYCHO-SOCIAL DEVELOPMENT OF CHILDREN LIVING IN DISADVANTAGED CONDITIONS

Abstract

This study is aimed to reveal the reflections of children living in disadvantaged conditions on the development of children when appropriate support is unprovided with the perspectives of ecological system and positive youth development approach. And also it will be discussed especially how the sport can help eliminate disadvantages.

This study is a compilation study which will be discussed with the review of relevant literature studies.

Sport is an important tools of influencing children's bio-psycho-social development. When we look at how sports reflect especially on disadvantaged children's psycho-social development in their lives, psychologically, during adolescence; providing the role models in the development of self-esteem, self-confidence, prevention of depression due to tools of blow off steam, and responding to the sense of belonging. On the social side, sports; it should be seen that disadvantaged children's lives are affected such as feeling strong, reducing their exposure to peer violence, teaching teamwork and social skills, acquiring positive ethics and values, and removing children from anti-social behavior. In the child's participation of sportive activities in the spore there are many system effects such as family, living environment, culture, education, friend environment, social services, social policies, economics. It is

important to assess the reasons for the child's participation or non-participation situation in sports activities through the ecological system approach, which states that individual behaviors should be assessed for interaction with systems within the environment.

Positive youth development perspective emphasizes clearly more the potential of young people than their so-called inadequacies with the most disadvantaged circumstances or the most troubled past. Young people are assets that develop depending on the support and resources from the family, community and other institutions that touch them. When children who live in disadvantaged conditions are considered, participation in sporting activities should be considered, is not merely a matter of preference, but also about the support of individuals in different systems. Because today, in order to take part in sports activities, financial possibilities are also influential besides the individual's propensity and family support. Encouraging children to participate in sporting activities by offering opportunities and supporting them by providing resources is an investment in the future of children and therefore a future investment in society.

Keywords: Ecological system perspective, disadvantaged children, psycho-social development, sports.

ELEŞTİREL DÜŞÜNME ÖLÇEĞİ UYARLAMA ÇALIŞMASI VE PSİKOMETRİK
ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Feyzullah ŞAHİN
Düzce Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Öğr. Elif YILMAZ
Düzce İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Özet

M.Ö 600’li yılında ilk defa Sokrates tarafından kullanılan ve sonrasında hayatına mal olan eleştirel düşünme klasik olarak “Bir şeyi iyi ya da kötü yanlarıyla değerlendirme” olarak tanımlanabilir. Bu çalışmanın ana amacı, Demir (2006) tarafından 4 ve 5 sınıflar üzerinde geliştirilmiş olan “Eleştirel Düşünme Ölçeği”nin 5–7 sınıflar üzerinde uyarlanmasıdır. Ölçek, analiz, değerlendirme, çıkarım, yorumlama, açıklama ve öz düzenleme olarak isimlendirilen beş alt ölçekten oluşmaktadır. Analiz, Değerlendirme ve Çıkarım alt ölçeği bir yönergeye ilişkin “Doğru veya yanlış” veya “Destekler veya Desteklemez” gibi ikili düzeyde yanıt verilmesini içeren sorulardan meydana gelmektedir. Öz düzenleme ölçeği ise 3’lü Likert tipidir. Yorumlama ve Açıklama ölçeği ise dört şıklı çoktan seçmeli maddelerden oluşmaktadır. Ölçeğin uyarlama çalışması kapsamında öncelikle Demir’den izin alınmıştır. Veriler, Düzce İl merkezinde hizmet veren altı farklı okuldan, yüz yüze görüşme tekniği ile toplanmıştır. Ölçeklerin 350’si çalışmaya dahil edilmiştir. Katılımcıların 180’i (%51.40) kadın (45’i beş, 98’i altı ve 38’i yedinci sınıftadır) ve 170’i (%48.60) erkektir (24’ü beş, 93’ü altı ve 53’ü yedinci sınıftadır). Çalışma verilerinden Analiz, Değerlendirme ve Çıkarım alt ölçeklerinin analizleri için çift serili (biserial) korelasyon analizine başvurulmuştur. Öz düzenleme ölçeğinin yapı geçerliliği ise faktör analizi tekniği ile incelenmiştir. Yorumlama ve Açıklama ölçeğinin analizlerinde ise madde güçlük değerleri, ayırtetme gücü, çeldiricilerin dağılımı ve nokta çift serili (point biserial) korelasyon sonucu elde edilen değerler dikkate alınmıştır. Çalışmanın raporlama süreci devam etmektedir. Analiz sonuçları, alan yazın bulguları ile tartışılacaktır.

Anahtar kelimeler: Eleştirel düşünme, analiz, değerlendirme, çıkarım, yorumlama, açıklama ve öz düzenleme, ölçek uyarlama.

ADAPTATION OF THE CRITICAL THINKING SCALE AND INVESTIGATION OF
ITS PSYCHOMETRIC PROPERTIES

Asist. Prof. Feyzullah ŞAHİN
Duzce University Education Faculty
Tec. Elif YILMAZ
Düzce Provincial Directorate of National Education

Abstract

Critical thinking used by Socrates for the first time in 600 BC and later costing his life can be described as "Evaluating something in good or bad terms". The main aim of this study is to adapt the "Critical Thinking Scale" developed by Demir (2006) on 4th and 5th grades on 5-7 classes. The scale consists of five subscales called Analysis, Evaluation, Inference, Interpretation, Explanation, and Self-Regulation. The Analysis, Evaluation and Inference

subscale comes from a question that involves a dual-level response to a directive such as "True or False" or "Supported or Unsupported". The self-regulating scale is the 3-point Likert type. The Interpretation and Explanation scale consists of four multiple choice items. Permission was first obtained from Demir under the scope of the adaptation study of the scale. The data were gathered from face-to-face interview techniques from six different schools serving in Düzce city center. 350 of the scales were included in the study. Of the respondents, 180 (51.40%) were women (45 were five, 98 were six and 38 were seventh graders) and 170 (48.60%) were male (24 were five, 93 were six and 53 were seventh range). Biserial correlation analysis was used to analyze the Analysis, Evaluation and Inference, subscales from the study data. The construct validity of the Self-Regulation scale was examined by factor analysis technique. In the analysis of Interpretation and Explanation scale, item difficulty values, distinction power, distribution of distractors and point biserial correlation result values were taken into account. The reporting period of the research continues. The analysis results will be discussed with the literature.

Key words: Critical thinking, analysis, evaluation, inference, interpretation, explanation and self-regulation, scale adaptation.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BİLİNÇLİ TERCİH YAPIP
YAPMADIKLARININ İNCELENMESİ**Dr. Öğr. Üyesi Bülent DÖŞ**Gaziantep Üniversitesi Nizip Eğitim Fakültesi
bdos@gantep.edu.tr**Özet**

Liseyi bitirdikten sonra öğrencilerin yaşam boyu içinde olacakları bir işte mutlu ve istekli bir şekilde çalışacakları bir meslek seçmeleri ve tercih yapmaları çok önemlidir. Çünkü birçok öğrenci bulunduğu bölümü ya bırakarak ya da tekrar sınava girerek değiştirerek zaman, para ve emek kayıpları yaşamaktadır. Üniversite öğrencileri ile yapılan konuşmalarda birçok öğrencinin yanlış, eksik ya da hiç bilmeden tercih yaptıklarını belirtmesi bu araştırmanın çıkış noktası olmuştur. Eskicumalı (2002) tarafından yapılan bir çalışmada eğitim fakültesine gelen öğrencilere öğretmenlik mesleğini niçin seçtikleri sorulduğunda araştırmaya katılanlardan sadece üçte biri kendi istekleri doğrultusunda öğretmen olmayı istediklerini belirtmişlerdir. Ubuz ve Sarı (2009) tarafından yapılan bir çalışmada da öğretmen adaylarına neden öğretmen olmak istedikleri sorulmuş ve büyük çoğunluğu üniversiteye giriş sınav puanlarının bu bölüme yettiği için ve/veya aile ve çevre etkisinden dolayı seçtiklerini belirtmişlerdir. Diğer nedenler olarak ise ‘çocukları sevmek’, ‘öğretmeyi sevmek’ ve ‘öğretmenliğin kutsal bir meslek olması’ gibi nedenler ön plana çıkmıştır.

Bu çalışmada da öğretmen adaylarına sınav alanları, tercih sıralamaları, öğretmen olmak istekleri ve tercihleri ile alakalı sorular sorularak, öğretmen adaylarının bilinçli bir tercih yapıp yapmadıkları, yatırsa veya yapamadıysa neden yaptıkları ya da yapamadıkları, tercihlerini yapmada nelerin ya da kimlerin etkili olduğu araştırılmaya çalışılmıştır. Bu maksatla eğitim fakültesinde bulunan değişik kademelerdeki öğrencilere yarı yapılandırılmış veri toplama aracıyla sorular sorularak verilerin toplanması amaçlanmıştır.

Araştırma sonucunda araştırmaya katılan öğrencilerin yaklaşık üçte ikisi bilinçli bir tercih yapmadığını belirtmiştir. Ayrıca öğrencilerin sadece %20 si tercihlerinde kendilerinin etkili olduğunu, diğerleri ise ailelerinin, akrabalarının ve çevrelerinin etkisiyle yaptıklarını belirtmişlerdir. Bu durumda lise seviyesindeki öğrencilerin birçoğunun profesyonel, öğrenci ilgi ve ihtiyaçlarına uygun, ülkemizin uzak hedeflerine ilişkin tercihlerin yapılamadığı söylenebilir. Bu maksatla lise seviyesinde yapılacak tercihlerin uzun uzun analiz edilerek, düşünülmüş ve tüm etkenler göz önünde tutularak yapılması ve öğrencilerin istedikleri bölümlere yönlendirilmesi hem üniversite eğitiminin başarısı açısından hem de öğrencilerin mesleki doyumları ve eğitimde verimlilik açısından önemli görülebilir.

Anahtar kelimeler: Üniversite tercihleri, rehberlik, lise, yönlendirme.

Kaynakça

Eskicumalı, A. (2002). Eğitim, öğretim ve öğretmenlik mesleği. (Ed. Y. Özden) Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Ankara: PegemA Yayıncılık.

Ubuz, B. & Sarı, S. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğini seçme nedenleri. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24, 113–119.

ZİHİNSEL ENGELLİ BİREYLERDE EŞİK DEĞER HİPOTEZİNİN TEST
EDİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Feyzullah ŞAHİN
Düzce Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Özet

Eşik değer hipotezi (Threshold effect), zeka ve yaratıcı düşünme arasındaki ilişkinin açıklamada kullanılan hipotezlerden birisidir. Eşik değer hipotezine göre bireyleri yaratıcı düşünme becerilerini performansla dönüştürebilmeleri için en az orta düzey bir zekaya sahip olması gerektiği varsayılır. Hatta, 85-120 IQ puan aralığında zeka puanına sahip bireylerin yaratıcılıkları ile zekaları skorları arasındaki ilişkinin, $120 \geq$ IQ sahip bireylerden daha yüksek çıkması beklenmektedir. Bu çalışmanın genel amacı, zihinsel engelli bireylerin zeka puanı ile yaratıcılıkları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışma, 31 hafif düzeyde zihinsel engel tanılı bireyle sürdürülmüştür. Veri toplama aracı olarak, bireylerin yaratıcı düşünme becerilerinin belirlenmesi için Torrance Yaratıcı Düşünme Testi “Sıra Dışı Kullanım Etkinliği” ve “Daireler” etkinliği, zeka puanlarının belirlenmesi için Stanford Binet zeka testi kullanılmıştır. Analizler sonucu, öğrencilerin zeka puanları ile şekilsel veya sözel akıcılık, esneklik ve yaratıcılık indeks puanları arasında anlamlı korelasyonlar olmadığı saptanmıştır. Bu sonuçlar, zihinsel engelli bireylerin yaratıcı düşünme becerilerinin zeka dışında diğer etmenlere bağlı olarak ortaya çıktığına işaret etmektedir.

Anahtar kelimeler: Zihinsel yetersizliği olan öğrenci, eşik değer hipotezi, sözel ve şekilsel yaratıcılık.

TESTING THE THRESHOLD EFFECT HYPOTHESIS IN PEOPLE WITH
MENTHAL RETARD

Asist. Prof. Feyzullah ŞAHİN
Duzce University Education Faculty

Abstract

Threshold effect is one of the hypotheses used to explain the relationship between intelligence and creative thinking. According to the threshold effect hypothesis, it was assumed that individuals should have at least a middle level of intelligence to turn creative thinking skills into performance. In fact, the relationship between the scores of creativity and intelligence scores of individuals with intelligence points in the range of 85-120 IQ is expected to be

higher than the individuals who have $120 \geq IQ$. The general aim of this study is to examine the relationship between the intelligence score and creativity score of mental retarded individuals. The study was conducted with 31 people with mild mental disability. As data collection tool, Torrance Creative Thinking Test with “Outstanding Use Effectiveness” and “Circles” activity were used creativity scores and Stanford Binet Intelligence test were used for determination of intelligence scores. As a result of the analyzes, it was found that there were no significant correlations between the students' intelligence scores and the figurative or verbal fluency, flexibility and creativity index scores. These results indicate that the creative thinking skills of the mentally handicapped individuals occur due to other factors other than intelligence.

Key words: Student with mental retarded, threshold effect hypothesis, verbal and figurative creativity.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN MOTİVASYONLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Dr. Öğr. Üyesi Bülent DÖŞGaziantep Üniversitesi Nizip Eğitim Fakültesi
bdos@gantep.edu.tr**Özet**

Motivasyon bireyin hareket ve davranışlarını başlatan içsel bir güç olarak tanımlanabilir. Bu içsel gücü eğer dışarıdan bazı etkenler harekete geçiriyorsa buna dışsal motivasyon (Para, ödül vb.), eğer insanın kendi inançları, tutumları veya akademik özgüveni, öz yeterliliği harekete geçiriyorsa buna da içsel motivasyon diyoruz. Üniversite öğrencilerinin çoğu zaman ders çalışmak istemediği, okula isteksiz geldikleri, ödevlerini yapmadıkları, eğlence ve tembelliğe daha çok önem verdikleri görülmüştür. Alanyazında öğretmen adaylarının okula ve derslere yönelik motivasyonlarının nitel bir çalışma ile derinlemesine çalışılmadığı görülmüştür. Bu maksatla bu araştırma öğrencilerin üniversiteye gelmeden önceki ders çalışmaya ve okula yönelik motivasyonları ile üniversiteye geldikten sonraki motivasyonları arasında öğrenci görüşlerine göre bir karşılaştırma yapmaktır.

Öğretmen adaylarına üniversiteye gelmeden önceki motivasyonları ile geldikten sonraki motivasyonları arasında nasıl bir değişiklik olduğu sorulmuş, ayrıca motivasyonları düştüğünde ne yaptıklarını belirtmeleri istenmiştir. Araştırma bir eğitim fakültesinde çeşitli bölümlerde okuyan öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya 100 öğrenci katılmıştır. Veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir.

Analiz sonucunda öğrencilerin büyük çoğunluğu lise öncesindeki motivasyonlarının üniversiteye geldikten sonra düştüğünü belirtmiştir. Nedenler olarak en önemliden önemsize doğru sırasıyla; üniversitenin bulunduğu lokasyon ve imkanlar, yanlış bölüm tercihi, KPSS, mülakat gibi nedenler sıralanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin çok az bir kısmı motivasyonları kaybetmediklerini belirtmiştir. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin lise seviyesinde bilinçli tercih yapmaları, üniversitede bulunan imkanların artırılması ve lokasyonların uygun seçilmesi, KPSS gibi bir sınavın önlerinde olması dolayısıyla sınav kaygısının giderilmesine yönelik bazı çalışmaların yapılması, öğretmenlik atamalarında mülakat sisteminin adayların ve toplumun isteklerine uygun şekilde yeniden tasarlanması ya da kaldırılması önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Motivasyon, eğitim fakültesi, KPSS, mülakat

YARATICI DÜŞÜNME BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE YARATICI
DRAMA

Dr. Öğr. Üyesi Feyzullah ŞAHİN
Düzce Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Özet

Düşünme, bilgi edinme, anlama ve öğrenme sürecinin en önemli bileşenidir. Bilgileri sorgulama, değerlendirme ve yeni bilgiler üretme çalışmalarının temelini oluşturmaktadır. Sorunları sağlıklı olarak çözebilmek, bağımsız düşünürler olabilmek ve geleceğe yön verebilmek için bir gerekliliktir. Düşünme becerilerinden biri de yaratıcı düşünmedir. Yaratıcı düşünme, öğrenilebilen bir beceridir. Bu becerinin kazandırılmasında kullanılan yöntemlerden birisi de yaratı dramadır. Yaratıcı drama, önceden yazılmış bir metin olmaksızın, katılımcıların kendi yaratıcı buluşları, özgün düşünceleri, anıları ve bilgilerine dayanarak oluşturdukları eylem durumları, doğaçlama ve canlandırma (San, 1998) olarak tanımlanabilir. Bu çalışmanın genel amacı, zihinsel engelli bireylerde yaratıcı drama yönteminin onların yaratı düşünme becerileri gelişimine etkisinin incelenmesidir. Çalışma, kapsamında yaratıcı drama içerikli bir program hazırlanmış ve 2017 Güz döneminde öğrencilere uygulanmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak Torrance Yaratıcı Düşünme Testi “Sıra Dışı Kullanım Etkinliği” ve “Daireler” etkinliği kullanılmıştır. Öğrencilerin yanıtları akıcılık, esneklik ve yaratıcılık boyutları ile incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda, deney grubunun ön test puanları son test puanlarına göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Cinsiyet düzeyinde yapılan analizlerde ise anlamlı bir farklılık saptanamamıştır. Bu sonuçlar, şekilsel ve sözel yaratıcılığı artırmada yaratıcı drama yönteminin etkili olduğuna işaret etmektedir.

Anahtar kelimeler: Zihinsel yetersizliği olan öğrenci, sözel ve şekilsel yaratıcılık, yaratıcı drama, yaratıcı düşünme becerilerinin geliştirilmesi.

CREATIVE DRAMA IN THE DEVELOPMENT OF CREATIVE THINKING
SKILLS¹

Asist. Prof. Feyzullah ŞAHİN
Düzce University Education Faculty

Abstract

Thinking is the most important component of information acquisition, understanding and learning process. Information is the basis of inquiry, evaluation and production of new information. It is a requirement to be able to solve the problems in a healthy way, to be independent thinkers and to be able to direct the future. One of the thinking skills is creative thinking. Creative thinking is a learned skill. One of the methods used to gain this skill is the creation drama. The overall aim of this study is to examine the impact of creative drama on the development of creative thinking skills in mentally retarded individuals. In the scope of the study, a program with creative drama content was prepared and applied to the students during the fall semester of 2017. "Unusual Usage Activity" and "Circle" which is a sub-activity of Torrance Creative Thinking Test activities were used as a means of collecting data in the study. Students' responses were analyzed with fluency, flexibility and creativity dimensions. As a result of the research, it was determined that the pre-test scores of the experimental group differ significantly from the post-test scores. There was no significant difference in the analyzes made at the gender level. These results indicate that the creative drama method is effective in enhancing formal and verbal creativity.

Key words: Students with intellectual disabilities, verbal and figurative creativity, creative drama, development of creative thinking skills.

¹ This research was supported by Düzce University Research Fund Project Number: DÜBAP.2017.10.04.615.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MÜLAKATLARINA İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ**Dr. Öğr. Üyesi Bülent DÖŞ**Gaziantep Üniversitesi Nizip Eğitim Fakültesi
bdos@gantep.edu.tr**Özet**

Öğretmenlik mesleğine ülkemizde doğrudan Eğitim fakültesi mezunları, fen edebiyat, mühendislik vd. Bölüm mezunları pedagojik formasyon almak şartıyla başvuruda bulunabilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı öğretmen alımlarında önceden sadece KPSS puanına göre sıralama yaparak atama yapmaktaydı. 2016 yılından itibaren ise KPSS puan sıralaması yanında Bakanlık tarafından sözlü mülakat yapılmaktadır. Mülakat yapmanın temel mantığı hem eski zamanlarda hem de şimdiki zamanda, hem ülkemizde hem de diğer ülkelerde, sayısal, sözel mantık gibi bilişsel becerileri ölçülmüş olan öğretmen adaylarının duyuşsal ve psiko-motor yönlerden; konuşma ve iletişim becerileri yönünden de uygun olup olmadıklarının tespiti maksadıyla yapılmaktadır. Son zamanlarda bakanlık tarafından yapılan mülakatlara ilişkin bir çok şikayet hem bireysel, hem de toplu olarak değişik platformlarda dile getirilmektedir. Mülakatların asli amaçlarına uygun şekilde yapılmadığını, mülakatlarda kazananların önceden belli olduğunu, başka yerlerden gelen listelere göre değerlendirmelerin yapıldığı gibi şikayetler birçok basın yayın organında görülmektedir. Ayrıca öğretmen adayları sosyal medya yoluyla da mülakat sitemindeki yanlışları dile getirmeye çalışmaktadırlar. Bu kadar problemin ortaya çıktığı mülakat sistemi hakkında öğretmen adaylarının ne düşündüğü, görüşlerinin ne olduğu önemli görülmektedir. Çünkü Eğitim fakültesindeki birçok öğrenci KPSS yen yönelik çalışmaları bırakmış, ne de olsa mülakatta elenirim düşüncesiyle derslerine de çok çalışmamaktadır. Bu amaçla bir Eğitim fakültesindeki öğrencilere öğretmenlik mesleğine atanmada karşılaşacakları mülakat sistemi hakkında görüşleri sorulmuştur. Veriler 70 birinci sınıf öğrencisinden toplanmıştır ve içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Verilerin analizi sonucunda öğrencilerin çok büyük çoğunluğu mülakat sisteminin şu haliyle yapmak istediği seçim işini hakkıyla yerine getiremediğini, mülakat sisteminin kaldırılması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Anahtar kelimeler: Öğretmenlik ataması, mülakat, KPSS.

KENT DÜZEYİNDE GIDA POLİTİKASI VE TÜRKİYE TARTIŞMASI

FOOD POLICY AT THE LEVEL OF URBAN ENVIRONMENT AND A DISCUSSION
FOR TURKEY**Muharrem ÇAYIRCI**Osmaniye Korkut Ata University, Faculty of Engineering
Department of Food Engineering
Alumni Food Engineer**Özet**

Gıda politikası, kamu politikaları arası önemli bir yer tutar. Günümüzde, kamu politikalarının kentteki boyutu tartışılmaktadır. Bu çalışma, gıdanın nasıl işlendiği, üretildiği ve tüketildiği mevzusunu kent ölçeğinde ele almaktadır. Artık göçün de eklemlendiği bir boyut düşünüldüğünde, gıda politikalarının kamu politikaları arasında görülmemesi imkânsız hala gelmiştir. Gıda politikalarının gıda sektörünü ve zirai sektörü tekrardan ele alması ve dönüşüme uğratması kaçınılmazdır. Gıda ile ilgili mevzuların yerel karar alma sürecine dâhil edilmesi gerekir. Burada üretim teknikleri, dağıtım ve tüketim tartışılmalıdır. Sosyal hedeflerin pek çoğu gıda ile ilgilidir. Artık yalnızca yerel aktörler değil, sivil toplum kuruluşlarının da varlığı bu sürece etki etmektedir. Gıda ile ilgili standartların oluşturulması için güvenlik, etiketleme ve nitelik tartışmaları ele alınmaktadır. Gıda Sorununu kentlerin sorunlarından ayırmak imkânsızdır. Türkiye'nin hukuksal yapısı bunu anlamada önemlidir. Türkiye ve AB adaylık süreci de bu yapının bir parçası olmuştur. Suriyeli mülteciler 2013 yılından sonra bu durumu yeni bir boyuta taşımıştır. 21. yüzyılın yeni sorunlarından biri gıda güvenliği ve sağlığı olmuştur. Gıda standartlarını yerel yönetimden ayrı düşünemeyiz. Çevre sağlığı ve gıdaya olan yaklaşım son derece hayati bir önem arz eder. Türkiye'nin farklı bölgeleri için karşılaştırmalı bir değerlendirme yapmak ve bu konuyu kalkınma öncelikleri ile birlikte değerlendirmek gerekir. Türkiye'nin kendine has toplumsal yapısı değişim geçirmektedir. Dolayısıyla yemek kültürü ve bu sektöre ait dinamikler de değişmiştir. Artık yalnızca bu sektörün girdileri değil bu sektöre ait çalışanlar ve tüketiciler de siyasete ortak edilmelidir. Bu dinamiklerin değişimi politikaların da değişimi anlamına gelecektir. Bunu yapabilmek için kentsel öncelikler ve stratejiler incelenmelidir. Bu çalışma kent düzeyinde gıda politikalarını ele almakta ve Türkiye ile Avrupa Birliği adaylık süreci için bir tartışma gerçekleştirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gıda Politikası, Gıda Standartları, Kentlerde Gıda Sorunu.**Abstract**

Food policy has an important place among public policies. Today, the size of public policies in the city is discussed. This study deals with the issue of how food is processed, produced and

consumed at the urban scale. Considering a dimension where migration is now articulated, it is still impossible for food policies to be among the public policies. It is inevitable for food policies to reconsider and transform the food sector and the agricultural sector. Food-related issues should be included in the local decision-making process. Production techniques, distribution and consumption should be discussed here. Most of the social goals are related to food. The existence of non-governmental organizations, not only local actors, is now affecting this process. Security, labeling and qualitative discussions are discussed for the establishment of food standards. It is impossible to distinguish the Food Problem from the problems of cities. Legal structure of Turkey is important in understanding it. Turkey and the EU candidacy process has also been a part of this structure. Syrian refugees have taken this situation to a new level after 2013. One of the new problems of the 21st century has been food safety and health. We cannot consider food standards separate from local governance. The approach to environmental health and food is of vital importance. Turkey must make a comparative assessment for the different regions and assess these issues with national development priorities. To do this, urban priorities and strategies should be examined. Turkey's unique social structure is undergoing changes. Therefore, food culture and dynamics of this sector have also changed. Employees and consumers belonging to this sector should not only be involved in this sector, but also in politics. The change of these dynamics will also change policies. This study performs a city-level discussions with the nomination process for the European Union and Turkey to address food policy.

Key Words: Food Policy, Food Standards, The Food Problem in Urban Area.

GIDA KİRLİLİĞİ SORUNU VE YEREL EKONOMİK KALKINMA

THE PROBLEM OF FOOD CONTAMINANT AND LOCAL DEVELOPMENT

Muharrem ÇAYIRCIOsmaniye Korkut Ata University, Faculty of Engineering, Department of Food Engineering
Alumni Food Engineer**Özet**

Gıdalara ilave edilen kimyasal katkıları, tüketici sağılığı ve kişisel refahı sağlamada birer tehdit haline gelmiştir. Uzun süreli bu kimyasallara maruz kalmak hem insan ömrünü tehdit etmekte hem de kanser gibi birçok ölümcül hastalığa sebebiyet vermektedir. Gıda üretim ve muhafaza sürecine etki eden kimyasal katkı maddelerinin güvenliği birer tartışma konusu olmuştur. Sağlıklı gıdayı elde etmek, eğitim ve diğer sektörler kanalıyla sağlıklı beslenmeyi teşvik etmek kadar önemlidir. Artık dengeli beslenme yalnızca kişisel manada ele alınmaz hale gelmiştir. Bu denge kişisel tercihler ve sağılık bilimcilerin etkisi kadar, devletin yarattığı sektörler ve tüketim ile gıda tercihlerini yönlendirmesi ile de ilgilidir. Sağlıklı yaşam ve sağlıklı toplumun daimi kılınması önemli bir gereksinimdir. Bu Türkiye için de vazgeçilmez ideallerden biridir. Türkiye’de kentlerin kendilerine has gıda tüketim kültürü vardır. Bu kültürün birer parçası olan gıda hammaddeleri ve gıda tüketim unsurlarını denetimden geçirmek kaçınılmaz bir prosedürdür. Bu süreci doğru yönetmek kentlerin ilerleyen kalkınma hedeflerine de doğru adımların atılmasına aracı olmaktadır. Nitekim gerek standartların ve diğer prosedürlerin doğru seçilmesi gerekse bir çok kuruluşun dahil olması anlamında bu süreç kritik bir yola girmektedir. Bu çalışma ile kentlerin kalınma hedefleri incelenecek ve buna etki eden gıda kaynaklı açmazlar tartışılacaktır. Türkiye’de hem yerel idarelerin hem de ulusal iradelerin durumu tartışılacaktır. Bu anlamda koruyucu maddelerin insan sağılığına olan etkisi bu konudaki farkındalık masaya yatırılacaktır. Ülkemizde yerel kalkınma hedeflerinin de önemli bir sac ayağı olan gurme turizmi, gastroloji kültürü bu sebeple tartışılacak olup sağlıklı beslenme stratejileri ile uyumu ele alınmak istenmektedir. Gıdaların gerek muhafazası gerekse ambalajlanması sahasında tehlikeli kimyasallardan nasıl uzak durulabileceği hususunda kalkınma önceliklerine uygun stratejilerin ön plana çıkartılması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Kimyasal Kirlilik, Gıda Kirliliği, Yerel Kalkınma**Abstract**

Chemical additives added to foods have become a threat in providing consumer health and personal health. Long-term exposure to this chemical threatens the life of the human being and also causes many lethal diseases such as cancer. The safety of chemical additives affecting food production and preservation has been a matter of discussion. Achieving healthy food is as important as promoting healthy nutrition through education and other sectors. Balanced diet is no longer just personal. This balance is related to the personal preferences and the effects of health scientists as well as the sectors created by the state and the direction

of consumption and food. It is an important requirement to make a healthy life and a healthy society permanent. This is one of the indispensable ideals to Turkey, and to the cities in Turkey they have their own food consumption culture. It is an inevitable procedure to control the food raw materials and food consumption elements that are part of this culture. Managing this process correctly makes it possible to take steps towards the progressive development goals of cities. As a matter of fact, this process is in a critical way in the sense that both standards and other procedures should be chosen correctly and many institutions are involved. With this study, the survival goals of the cities will be examined and the food-borne stalemates affecting it will be discussed. The status of both the national and local administrations in Turkey will be discussed. In this sense, the impact of preservatives on human health will be discussed. In our country, gourmet tourism and gastrology culture, which is an important pillar of local development goals, will be discussed for this reason. It is important to highlight the strategies that are appropriate for development priorities in order to avoid how dangerous chemicals can be avoided in the field of both food storage and packaging.

Key Words: Chemical Contaminants, Food Pollution, Local Development

ÇÖLYAK HASTALARININ BESLENMESİ; GLUTENSİZ KAFE VE
RESTORANLARIN MENÜ KARŞILAŞTIRILMASI**Gülfem YARPINAR**Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Gastronomi ve Mutfak Sanatları Anabilim Dalı
gulfemyarpinar@gmail.com**Dr. Öğr. Üyesi Tuba PEHLİVAN**Gaziantep Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü
tpehlivan1@hotmail.com**Özet**

Çölyak hastalığı; çevresel ve genetik faktörlerin etkisiyle bireylerde tahıl ve tahıl ürünlerinde bulunan glutene karşı ince bağırsak mukozasının zedelenmesi ve faydalı gıdaların yeteri kadar alınamama durumuyla sonuçlanan bir hastalıktır. Çölyak hastalığı, glutene karşı olan bir intoleranstır ve bu hastalık yaşam boyu devam eder. Hastalığın oluşmasını sağlayan gluten maddesi sakıza benzeyen sert ve esnek bir maddedir. Buğday unu suyla karıştırılıp yoğrulduğunda bu madde suyu tutar ve esnek gluten zincirlerini oluşturur. Çeşitli araştırmalar sonucunda bu hastalığın her yaşta görülebileceği saptanmıştır. Hastalık belirtileri; çocuklarda sıklıkla ishal, karın şişliği, demir eksikliği, ileriki yaşlarda ise daha hafif şekilde karşımıza gelebilmektedir. Hastalığın Avrupa'da görülme oranı 350' de bir ila 2000'de bir arasında değişkenlik göstermektedir. Çölyak hastalığının İrlanda ve Avusturya'da görülme sıklığı daha yüksektir. Ülkemizde ise görülme sıklığı yüzde 1 ile binde 3 arasında değişmektedir.

Çölyak hastaları, gluten içeren yiyeceklerden uzak durmalıdır. Bunlar; buğday, arpa, çavdar gibi tahılların unlarından elde edilen makarna, hamur işleri gibi besinlerdir. Bazı çölyak hastalarında laktoz içeren besinlere de intolerans gerçekleştiği için diyetlerinde süt ürünlerinden de uzak durulmaları gerekmektedir. Çölyak hastalarının mısır unu, pirinç unu gibi gluten içermeyen gıdaları tüketmeleri önerilmektedir. Hazırlanması bir hayli titizlik gerektiren glutensiz ürünler, üzerinde çalışılan bir konu haline gelmiştir. Glutensiz tariflerin yer aldığı kitaplar yayımlanmakta bunun yanı sıra yemek dergilerinde çölyak hastalarının diyetleri için geliştirilmiş özel tariflere sıklıkla yer verilmektedir. Günümüzde farkındalığı gittikçe artan bu hastalık ile ilgili restoran ve kafeler de özel menüler oluşturmaktadır.

Bu çalışmada çölyak hastalığının beslenmesinin nasıl olması gerektiği hakkında bilgiler verilmiştir. Buna ek olarak, dört ilde (Ankara, İzmir, İstanbul, Gaziantep), belirlenen glutensiz kafelerin menüleri karşılaştırılmıştır. Çalışma grubunu oluşturan kafelerin seçimi, ölçüt örnekleme ve kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi ile yapılmıştır. Veriler, işletme sahibi ile sözlü görüşme yapılarak elde edilmiştir. Ayrıca verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşmeler, güvenilirliği sağlamak ve bilgi kaybını engellemek amacıyla video ve ses kaydı ile kaydedilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çölyak beslenmesi, Gastronomi, Gluten, Menü.

YENİ MEDYA TİPOLOJİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Övünç Meriç FERMANOĞLU

İstanbul Şehir Üniversitesi İletişim Fakültesi Yeni Medya ve İletişim Bölümü

ovuncmeric@sehir.edu.tr

Özet

“Yeni medya” 1980’lerin sonunda hızla kullanılmaya başlayan terim olarak karşımıza çıkmaktadır. Burada medya kelimesi İngilizce ‘araç’ anlamına gelen ‘medium’ kelimesine vurgu yapmaktadır ve yine aynı zamanda bu dönemde medya ile iletişim birbirinden farklı alanlar olarak görülmeye başlamıştır. Bu farklılık herhangi bir sektörle kısıtlanmamışsa da basın, fotoğraf, televizyon, telekomünikasyon gibi medyalarda farklı gelişimlerle kendisini göstermiştir.

Yeni medya iletişimciler açısından oldukça verimli bir alandır çünkü hala bu medyanın teknolojik, kurumsal ve kültürel değişimi ya da gelişimi devam etmekte, sona ermemiş bir süreç varlığını sürdürmektedir. Bu verimli alan içinde yeni medya üzerine çalışan pek çok akademisyen ve araştırmacı, yeni medyanın kullanım alanları, çevrimiçi mimarisi, toplumsal etkileri vb. açısından tanımlar oluşturma ve yeni medyayı belirli sınıflandırmalar dahilinde tasnif etme çabası içine girmişlerdir. Dolayısı ile bugün yeni medya ile ilgili geniş bir literatür, çok sayıda tanım ve tipoloji bulunmaktadır.

Bu tür bir tipoloji oluşturmak yeni medya tanımının kapsamını açığa çıkartırken aynı zamanda başlangıcından bu yana yeni medyanın gelişiminin Özet:lenebilmesine olanak sağlayacaktır. Dolayısıyla aslında iletişim tarihi içinde kısa sürede diğer medyalara göre büyük bir hızla gelişip, yaygınlaşarak, küresel bir trend haline dönüşen yeni medyanın bu kısa tarihsel süreci içerisinde hangi teknolojik aşamalardan geçtiği ve nasıl bir gelişim gösterdiği görülebilecektir.

Yeni medyanın tipolojisine dair yapılan çalışmalar sadece teknolojik gelişmelerin getirdiği değişimleri ortaya koymanın dışında daha geniş bir perspektifte bu medyanın ortaya çıkardığı ekonomik ve sosyo kültürel değişimin parçası olan tezahürleri okumayı olanaklı kıldığı için de önemlidir. Bu çalışmada da Hansen, Shneiderman ve Smith (2011)’in yeni medya tipolojisinden yola çıkılarak, yeni medyanın günümüzde nasıl ve hangi pratiklerle kullanıldığı ele alınacaktır.

Bu kapsamda yeni medya: Eşzamansız izlekli konuşma, eşzamanlı izlekli konuşma, world wide web, ortak yazarlık, bloglar ve podcastler, sosyal paylaşım, sosyal ağ hizmetleri, çevrimiçi pazar ve üretim, fikir üretimi, sanal dünyalar ve mobil tabanlı hizmetler altında tasnif edilerek derinlemesine incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Yeni medya, Sosyal ağlar, Çevrimiçi iletişim.

**TRANSAKSİYONEL ANALİZ KAPSAMINDA REKLAM FİLMLERİNİN
ETKİLEŞİM AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: HAVAYOLU SEKTÖRÜ**

Doç. Dr. Selva ERSÖZ
İstanbul Şehir Üniversitesi
selvaersoz@sehir.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın amacını transaksiyonel analiz kapsamında reklam filmlerinin etkileşim açısından değerlendirilmesi oluşturmaktadır. Çalışmanın kuramsal çerçevesini transaksiyonel analiz içinde yer alan benlik durumları, tüketici davranışları ve marka kimliği kavramları oluşturmaktadır. Harris (1997) tarafından sınıflandırılan sözcükler, sesler ve davranışlardan oluşan göstergeler benlik durumları hakkında bize bilgi verirken, markalar ebeveyn, yetişkin ya da çocuk benlik durumlarından bir ya da birkaçını benimseyerek tüketici ile etkileşme geçmektedir. Tüketici ve reklam analizleri konusunda farklı çalışmalarda kullanılan transaksiyonel analiz, daha çok markaların ve markalardan doğan kimliklerin tüketici gözünde nasıl değerlendirildiğine konu olmuştur. Bu çalışmada ise belli markaların, reklam filmi dahilinde kendini hangi benlik durumu ile tüketiciye sunduğu incelenecektir. Çalışmanın araştırma alanını Türkiye’de faaliyet gösteren havayolu şirketlerinin son bir yılda hazırladığı reklam filmlerinin transaksiyonel analiz kapsamında incelenmesi oluşturmaktadır. Farklı havayolu şirketlerinin hangi göstergeler altında ebeveyn, yetişkin ya da çocuk benlik durumunu taşıdığı çözümlenirken, hava yolu sektöründe faaliyet gösteren firmaların, tüketicisine ulaşmak için hangi benlik durumunu ya da durumlarını ortaya koyduğu araştırılacaktır. Bu amaçla öncelikle tüketici davranışları ve markaların benlik durumları hakkında literatür incelemesi yapılacak, ardından havayolu sektörünün pazarlama ve reklam faaliyetleri ortaya konacak ve seçilen reklam filmleri kapsamında çalışmanın araştırması ve sonuçları tartışılacaktır.

Anahtar sözcükler: Transaksiyonel analiz, tüketici davranışları, reklam çözümlemesi.

YENİLENEBİLİR ENERJİ KULLANIMI VE CO2 SALINIMININ EKONOMİK
BÜYÜME ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: AMERİKA ÖRNEĞİ**Dr. Öğr. Üyesi Nazife Özge KILIÇ**

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İktisat Bölümü

nokilic@agri.edu.tr

Arş. Gör. Bengü AÇDOYURAN

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İktisat Bölümü

bcetin@agri.edu.tr

Özet

Dünya ekonomisindeki hızlı küreselleşme ve teknoloji alanındaki gelişmeler enerji ve enerji kaynaklarına olan ihtiyacı ön plana çıkarmıştır. Yenilenebilir enerji kaynakları; sürdürülebilir olmaları, kaynakların dışa bağımlı olmaması ve çevresel açıdan temiz olmaları gibi sebeplerle dünya ekonomileri için önemli enerji kaynaklarıdır. Bu çalışmada yenilenebilir enerjinin ekonomik büyüme üzerindeki etkisi 1990-2017 dönemini kapsayan yıllık verilerle Amerika ekonomisi için zaman serisi analizi yardımıyla incelenmiştir. Araştırmada öncelikle serilerin durağan olup olmadıklarının araştırılması amacıyla ADF ve Philips-Perron birim kök testi uygulanmıştır. Yapılan bu testler sonucunda serilerin birinci farkında durağan olduklarının tespit edilmesi sonucu Johansen Eşbütünleşme testine karar verilmiştir. Daha sonra uzun dönemli eşbütünleşme katsayılarını test etmek için FMOLS, CCR ve DOLS testlerinden yararlanılmıştır. Uygulamadan elde edilen sonuçlar değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. Regresyon analizine göre ise, Amerika'da yenilenebilir enerji kullanımındaki 1 birimlik artışın ekonomik büyümeyi %0.42 ve CO2 emisyonundaki 1 birimlik artışın ise %1.02 artırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir Enerji, Ekonomik Büyüme, Zaman Serisi Analizi, Amerika.

ABSTRACT

Rapid globalization in the world economy and developments in technology have highlighted the need for energy and energy resources. Renewable energy sources; they are important sources of energy for world economies due to their sustainability, non-dependence on resources and environmental cleanliness. In this study, the effect of renewable energy on economic growth was analyzed with the help of time series analysis for the American economy with annual data covering 1990-2017 period. Firstly, ADF and Philips-Perron unit root tests were performed to investigate whether the series were stationary or not. As a result of these tests, it was decided that Johansen Cointegration test was performed as a result of the first observations of the series. Then, FMOLS, CCR and DOLS tests were used to test the long-term cointegration coefficients. The results obtained from the application show that there is a long-term relationship between the variables. According to regression analysis, it was concluded that the 1 unit increase in renewable energy use in the USA increased the economic growth by 0.42% and the 1 unit increase in CO2 emission by 1.02%.

Key Words: Renewable energy, Economic Growth, Time Series Analysis, USA.

RUSYA FEDERASYONU VE AVRUPA BİRLİĞİ
ARASINDA BİR REKABET ALANI OLARAK KARADENİZ**Dr. Öğr. Üyesi Barış GÜRSOY**Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Aydın İktisat Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
baris.gursoy@adu.edu.tr**Doç. Dr. Murat Necip ARMAN**Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Aydın İktisat Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
mnarman@adu.edu.tr**Özet**

Karadeniz çağlar boyunca zamana meydan okuyan jeopolitik öneminin yanında çevresindeki toplumlara ve devletlere zenginlik üretmeyi bilmiş ve çok sayıda kültüre ev sahipliği yapmış bir havzadır. Karadeniz'deki hakimiyet mücadelesinin son halkası Avrupa Birliği (AB) ve Rusya arasında gerçekleşmektedir. Esasen AB'nin son genişleme hamlesiyle Romanya ve Bulgaristan'ın tam üyeliklerine kadar böyle bir rekabetten söz etmek bir hayli zordur. Gürcistan ve Ukrayna ile geliştirilen ortaklık ilişkileri AB'yi bu rekabetin içine daha derinden sürüklemiştir. Rusya Federasyonu için Karadeniz'de rakip bir küresel aktör sorunu Sovyetlerin dağılıp kendisinin kuruluşu ile başlamıştır. Çünkü Sovyetler Birliği döneminde Karadeniz, Batı ittifakına karşı – Türkiye'yi dışarda tutmak kaydıyla – neredeyse kapalı bir denizdir. Ancak Sovyetlerin dağılmasının ardından bağımsızlığını yeni kazanan kıyıdaş devletler ile AB'nin geliştireceği ilişkiler daha henüz kurulmuş ve kendi iç sorunlarıyla mücadele eden Rusya Federasyonu için uzun vadede bir meydan okuma olarak değerlendirilecektir. AB'nin Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri ile yaptığı Avrupa Antlaşmaları bu ülkeleri AB'ye yakınlaştırırken, Karadeniz çevresindeki Ukrayna, Moldova, Gürcistan ve hatta Azerbaycan'ın da AB ile ilişkilerini geliştirmeye niyetli görünmeleri Rusya Federasyonu için eski Sovyet coğrafyasının Karadeniz boyutundaki nüfuzu konusunda endişe üretecektir. Bu endişesi karşısında ilk tepkisini “yakın çevre doktrini” olarak ifade edecek olan Rusya, iç sorunlarını zamanla çözüp istikrara kavuşmaya başladıkça daha yüksek sesle dile getirmeye başlayacaktır. AB ise 1990'lı yıllarda ve 2000'li yılların başlarında bölgeye yönelik politikalarına hız verecektir. Rusya Federasyonu'nun ekonomik ve siyasal gücünü artırmasıyla Karadeniz'deki rekabet daha da gerilimli bir hale gelecektir. Bu noktada iki aktörün bölgedeki dış politika araçları ve yöntemleri de büyük farklılıklar gösterecektir. AB genel itibarıyla bölgeye dönük olarak kendi kimliğine de uygun düşen yumuşak güç unsurlarını harekete geçirirken Rusya'nın sert güç unsurlarını kullanmaktan çekinmeyen dış politika eylemleri ve söylemleri karşısında gün geçtikçe pozisyonunu kaybetmeye başladığını gözlemlemek mümkündür. Bir bölge üzerinde herhangi bir aktörün hâkim noktaya gelmesinde o bölgenin sorunlarına olan ilgisi, bilgisi ve deneyimi büyük etkiye sahiptir. Diğer taraftan bölgesel sorunların çözüme ulaşmasında ya da en azından çatışmaya dönüşmemesi anlamında gözlerin çevrildiği aktör olması bölgesel liderliği tayin edici bir durumdur. Rusya Federasyonu bu noktada bugün için bölgenin lideri olduğunu ve AB ile girilen rekabette önde olduğunu göstermektedir. AB'nin Karadeniz'e yönelik yeni bir bakış açısı ile yeni yöntem ve araçlar oluşturamadığı takdirde Rusya karşısında zayıf bir konumda olacağı açıktır.

Anahtar Kelimeler: Rusya Federasyonu, Avrupa Birliği, Bölgeselleşme.

BRICS ÜLKELERİNDE FİNANSAL GELİŞME VE BÜYÜME İLİŞKİSİ: PANEL
VERİ ANALİZİ**Arş. Gör. Bengü AÇDOYURAN**

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İktisat Bölümü

bcetin@agri.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Nazife Özge KILIÇ

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İktisat Bölümü

nokilic@agri.edu.tr

Özet

1980’li yılların sonunda pek çok ülkede finansal piyasaların serbestleşmeye başlaması uluslararası işlemlerin yoğunlaşmasına ve buna bağlı olarak finansal hizmet kalitesinin ve çeşitliliğinin artmasına neden olmuştur. Gelişmiş bir finansal sistem, bilgi ve kurumsallaşmanın artması, gelişmiş ödeme sistemleri ile mal ve hizmet alışverişinin kolaylaşması ve tasarrufların harekete geçerek yatırımların artması gibi işlevleri de beraberinde getirmektedir. Bu durum özellikle gelişmekte olan ülke ekonomileri açısından büyük bir avantaj olarak düşünülmektedir. Bu bağlamda çalışmamızda 1996-2016 yıllık verileri kullanılarak BRICS ülkelerinde finansal gelişme ve ekonomik büyüme arasındaki ilişki panel veri analizi yardımı ile incelenmiştir. Analiz sonucunda finansal gelişme ve ekonomik büyüme arasında çift yönlü nedensellik bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Finansal Gelişme, Ekonomik Büyüme, BRICS Ülkeleri.

CARİ AÇIK VEREN SEÇİLMİŞ ÜLKELER İÇİN PANEL VERİ ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Metin DAM

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Nazilli İİBF

Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü

Aydın metindam@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Bülent YILDIZ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Nazilli İİBF

Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü, Aydın

bulent.yildiz@adu.edu.tr

Sümeyye AK

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Ana Bilim Dalı, Aydın

aksumeyy3@gmail.com

Özet

Özellikle gelişmekte olan ülkelerin en önemli ekonomik sorunlarından biri olan cari açığın belirleyicilerinin inceleneceği bu çalışmada, 2000-2017 dönemi yıllık verileri kullanılarak cari açık veren gelişmekte olan 9 ülke seçilmiş ve elde edilen veriler panel veri analizi ile test edilmiştir. Literatürde cari açığın belirleyicilerini açıklamaya yönelik yaklaşımlarda pek çok farklı değişken tanımlanırken, bu çalışmada, faiz oranı, büyüme, kamu harcamaları, enflasyon ve döviz kuru değişkenleri kullanılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda teorik beklenti ile uyumlu olarak büyüme, kamu harcamaları, enflasyon ve faiz oranlarındaki artışın cari açık üzerinde etkisinin yüksek, döviz kurunun etkisinin ise düşük olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Cari Açık, Büyüme, Kamu Harcamaları, Döviz Kuru, Enflasyon, Seçilmiş Ülkeler.

**KİLİS KÜRT DAĞI (DARMIK DAĞI) AŞİRETLERİNİN HİRİSTİYAN AHALİYE
SALDIRILARI VE OSMANLI DEVLETİ'NİN BU SALDIRILARA KARŞI ALDIĞI
TEDBİRLER****Dr. Öğr. Üyesi Murat ÇELİKDEMİR**

Gaziantep Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

celikdemir@gantep.edu.tr

Özet

Bu bildiri, T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Osmanlı Arşivi'nden temin edilen belgelerden yararlanarak hazırlanmıştır. Bu çalışmada, Kilis Kürt dağı (Darmık Dağı), aşiretlerinin Hassa bölgesindeki Hristiyan halka saldırıları ve Osmanlı Devletinin bu saldırılar karşısında aldığı tedbirler değerlendirilmiştir. 1896 Tarihi Mart ayında Kilis Kürt Dağı (Darmık dağı) bölgesindeki aşiretler, Hassa'ya bağlı Ekbaz (Akbez) Köyü'nü kuşatıp tehdit etmişler ve bu bölgedeki (Hassa-Islahiye) hayvanları gasp etmişlerdir. Osmanlı devleti, saldırıyı düzenleyen şahıslar hakkında tahkikat yapılması ve sorumluların cezalandırılması talimatını vermiştir. Bunun üzerine asayiş yeniden sağlanmış, gasp edilen hayvanlar da geri alınarak sahiplerine iade edilmiştir. Kilis Kürt Dağı (Darmık Dağı) aşiretleri Ekbaz (Akbez) Köyü'nü kuşatıp tam baskın yapacakları sırada, askerler tam zamanında yetişerek saldırıya engel olmuşlardır. Bundan dolayı Ekbaz (Akbez) ahalisi, Osmanlı devletine bir mektup göndererek teşekkürlerini iletmışlerdir. Osmanlı devleti ise bir daha bu türden eylem ve faaliyetlerin gerçekleşmemesi için yerel yöneticilerden gerekli tedbirlerleri alınmasını istemiştir.

1896 Mart ayında Hassa'ya bağlı Ekbaz (Akbez) Köyünde meydana gelen bu hadisenin nedenleri, bu olayın Osmanlı Devleti tarafından nasıl önlendiği ve çözüldüğü, bir daha bu türden olayların yaşanmaması için ne gibi tedbirlerin alındığı arşiv belgeleri ışığında izah edilmiştir.

Bu çalışmada Osmanlı sınırları içerisinde Hristiyan vatandaşların yaşadığı bir köye yapılan saldırılar karşısında, Osmanlı Devletinin sergilediği tutumu, soruna yaklaşımı ve bu sorunu çözüm metoduna dair tespitlere yer verilmiştir. Ayrıca aşiretlerin saldırılarına maruz kalan Hristiyan ahalinin de devletten beklentileri ve bu hadiseden dolayı devlete karşı tutumları ele alınmıştır.

Anahtar sözcükler: Aşiret, Akbez (Ekbaz), Darmık Dağı (Kürt Dağı), Hassa.

GENEL TEŞVİK UYGULAMALARI KAPSAMINDA GAZİANTEP İLİNDE
GERÇEKLEŞTİRİLEN YATIRIMLARIN ANALİZİ**Doç. Dr. Mine Nur BOZDOĞAN**Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü
minenur@gazi.edu.tr**Özet**

Ekonomi politikalarıyla uyumlu biçimde tasarlanan yatırım teşvik politikası çerçevesinde, kalkınmanın sağlanması için gerekli toplam yatırım hacminin artırılabilmesi, özel girişimin üretim gücünün ihtiyaç duyulan bölgelere ve sektörlerle yönlendirilebilmesi, küresel rekabet gücünün yükseltilebilmesi amacıyla vergi teşvikleri ve vergi dışı mali teşviklerden oluşan etkili kamu destek mekanizmalarından yararlanılmaktadır. Bu yaklaşımdan hareketle uygulanmaya başlanan ve yasal dayanağını "2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar"dan alan son yatırım teşvik sistemine göre, yatırımların "genel teşvik uygulamaları" kapsamında desteklenmesi, bölgesel teşvik uygulamaları, büyük ölçekli yatırımların teşviki ve stratejik yatırımların teşviki ile teşvik edilmeyecek yatırım konuları ve teşviki için öngörülen belirli şartları sağlayamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, tüm bölgeler için belirlenmiş olan asgari sabit yatırım tutarları ve üzerindeki yatırımların İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) açısından bölge ayrımı yapılmaksızın teşvik edildiği bir yapıyı ifade etmektedir. Bölgesel anlamda seçicilik sözkonusu olmaksızın, Türkiye'de belirli şartlar çerçevesinde tüm bölgelerde geçerli olan genel teşvik uygulamalarına ilişkin destek unsurları ise, gümrük vergisi muafiyeti ve katma değer vergisi istisnasından oluşurken bu kapsamdaki yatırımlar İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS)'ye göre 6. bölgede gerçekleştirildiğinde, gümrük vergisi muafiyeti ve katma değer vergisi istisnasının yanı sıra gelir vergisi stopajı desteği ve belirli yatırımlar için sigorta primi işveren hissesi desteğinden de yararlanılabilmektedir.

Bu çalışma, sistematik anlamda önemli değişikliklerin gerçekleştirildiği son yatırım teşvik sisteminde, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) Düzey-3 esasına göre il bazında şekillendirilen yeni bölgesel haritada 3. Bölge kapsamında yer alan Gaziantep ilimizde, 2012 yılından günümüze "genel teşvik uygulamaları" kapsamına giren yatırımların sermaye türü, belge adedi, sabit yatırım tutarı, istihdam miktarı ve yatırım sektörü açısından detaylı olarak analiz edilmesi, yatırımlardaki genel eğilimlerin ortaya konulması ve uygulama sonuçlarının değerlendirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: Yatırım Teşvik Sistemi, Genel Teşvik Uygulamaları, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS), Gaziantep.

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ ÇERÇEVESİNDE GAZİANTEP İLİNDE
GERÇEKLEŞTİRİLEN BÖLGESEL YATIRIMLARIN ANALİZİ**Doç. Dr. Mine Nur BOZDOĞAN**Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, Ankara
minenur@gazi.edu.tr**Özet**

Ülkeler, gerek bölgelerarasındaki ekonomik ve sosyal gelişmişlik farklarının giderilmesi gerekse bölgesel kalkınmanın sağlanması için kamu yatırımları aracılığıyla doğrudan politikalar izleyebileceği gibi, kalkınma için ihtiyaç duyulan yatırım düzeyine ulaşılabilmesi, özel girişimin üretim gücünün, ülkenin ihtiyaç duyulan bölgelerine, alanlarına ve sektörlerine yönlendirilebilmesi amacıyla teşvik sistemleri çerçevesinde vergi ve vergi dışı mali teşvikler aracılığıyla dolaylı politikalara da başvurabilmektedir. Bu doğrultuda, ülkemizde geçmişten günümüze kadar yatırım teşvik sisteminde çok sayıda genel nitelikli düzenlemenin yanı sıra, bölgesel nitelikli düzenlemenin gerçekleştirildiği, en köklü değişikliklerin ise yatırım teşvik mevzuatındaki son düzenlemeler çerçevesinde yapıldığı görülmektedir.

Bölge tanımlaması, amaçlar, araçlar, bileşenler yönünden önemli yenilikler getiren ve "2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar"a dayanan yatırım teşvik sistemi, "genel teşvik uygulamaları", "bölgesel teşvik uygulamaları", "büyük ölçekli yatırımların teşviki"nden oluşurken, "2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" çerçevesinde ülkemizde uygulanmakta olan son yatırım teşvik sistemi, "genel teşvik uygulamaları", "bölgesel teşvik uygulamaları", "büyük ölçekli yatırımların teşviki" ve "stratejik yatırımların teşviki" bileşenlerinden oluşmakta; mevcut destek unsurlarının yanı sıra yatırımlara yönelik önemli yeni destekler sağlamaktadır. İller arasındaki gelişmişlik farklarının azaltılmasına, illerin üretim ve ihracat potansiyellerinin artırılmasına, istihdamın artırılmasına, destek oran, süre ve yoğunluğunun illerin gelişmişlik düzeyine göre belirlenmesine ve desteklerin az gelişmiş bölge ve illerde en yoğun biçimde uygulanmasına, destek unsurlarının etkinliğinin artırılmasına odaklanan yatırım teşvik sistemi, sözkonusu hedeflere yönelik olarak gümrük vergisi muafiyeti, katma değer vergisi istisnası, vergi indirimi, sigorta primi işveren hissesi desteği, yatırım yeri tahsisi, faiz desteği, gelir vergisi stopajı desteği, sigorta primi işçi hissesi desteğinden oluşan araçlarla ülke genelinde bölgesel ve sektörel anlamda yaygınlaştırılmış uygulamalar yerine, bölgelerin ve illerin sosyo-ekonomik yapısını esas alan kademeli uygulamalarla etkinliğin artırılmasını hedeflemektedir.

Bu çalışmanın temel amacı, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) Düzey-3 esasına göre il bazında şekillendirilen yeni bölgesel haritada 3. Bölge kapsamında yer alan Gaziantep ilimizde, son yatırım teşvik sistemleri itibarıyla gerçekleştirilen ve "bölgesel teşvik uygulamaları"ndan yararlanan yatırımları sermaye türü; yatırım sektörü, yatırım alt sektörü; belge adedi, sabit yatırım tutarı ve istihdam miktarı itibarıyla ayrıntılı biçimde analiz etmektir.

Anahtar kelimeler: Yatırım Teşvik Sistemi, Bölgesel Teşvik Uygulamaları, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS).

HALI TASARIMININ COĞRAFİ BÖLGELERE GÖRE DEĞİŞİMİ

Öğr. Gör. Eylem EROLGaziantep Üniversitesi
konur@gantep.edu.tr**Öğr. Gör. Tuğba TÖLEK**Gaziantep Üniversitesi
cevikkol@gantep.edu.tr**Öğr. Gör. Öznur ÖZDİNÇ**Gaziantep Üniversitesi
oznurtan@gantep.edu.tr**Özet**

Tasarım kavramı Türkçede, bir yapı veya aygıtın kısımlarının kâğıt üzerine çizilmiş şekli anlamında kullanılan “tasar” kökünden türetilmiş olan tasar kavramına dayanmaktadır. Tasarı, bir kimsenin yapmayı düşündüğü şey; olması veya yapılması istenen bir şeyin tasarlama sonucu zihinde aldığı biçim olarak kullanılmaktadır (Sezgin, ve Önlü, 1992).

Bir tasarımın oluşabilmesi için; bir konunun olması, ana fikrin yakalanması, bir planın oluşması, planın denetim ve geliştirme çalışmalar gereklidir. Bir planlamanın olduğu yerde tasarım olgusundan söz edilebilir. Örneğin, akşam yemeği için sofa hazırladığımız sırada bile tasarımla ilgili bazı sorulara yanıt bulmak zorunda kalırız. Dolayısıyla ne zaman tanımlanmış bir amaç için bir şey yapıyorsak, o zaman “tasarlıyoruz” demektir(Arslan,2009).

Doğru tasarım yapmak için renkler ve renk bilgisi de çok önemlidir. Renklerin tarihin ilk zamanlarından itibaren kültürlerde sembolik değerler ve anlamlar içerdiği görülmektedir. Renkler bazen sanatsal çalışmalarda bir ifade aracı olarak bazen de toplumdaki bireylerin duygu ve düşüncelerini anlatmada, mesaj vermede bir iletişim aracı olarak kullanılmıştır.

Renkler toplumların kültürlerinde eski çağlardan bu yana önemli bir sembol olarak yer almıştır. Renklerin halı tasarımı üzerindeki etkisi küçümsenemeyecek kadar etkili ve önemlidir.

Türkiye bir halı ülkesidir ve üretim yapısına bakıldığında makine halısının, el halısına kıyasla çok hızlı bir gelişim gösterdiği görülmektedir. Türkiye’deki halı üretiminin yaklaşık %85’i makine halısıdır ve Türkiye halı ihracatının %70’i Gaziantep’ten yapılmaktadır

Son yıllarda makine halısı sektörüne bakıldığında halı tasarımlarının çok çeşitlilik gösterdiği gözlemlenebilmektedir. İnsanların yaşadığı çevreye, yaşadığı zamana, yaşadığı bölgenin coğrafik özelliklerine, kültürüne ve insanların dini inancına göre çeşitlilik göstermektedir.

Bu çalışmanın yöntemi literatür taramasına ve anket çalışmalarına dayanmaktadır. Bu çalışma kapsamında araştırmanın amaçları doğrultusunda verilerin elde edilmesi için bir anket formu oluşturulmuş ve bu anket uygulanmıştır. Bu çalışma, anket sonucunda elde edilen verilere göre hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Halı, Tasarım, Coğrafi Bölge.

MAKİNE HALISI ÜRETİMİNDE BOY KESİM PROSESİNİN ANALİZİ

Öğr. Gör. Öznur ÖZDİNÇGaziantep Üniversitesi
oznurtan@gantep.edu.tr**Öğr. Gör. Eylem EROL**Gaziantep Üniversitesi
konur@gantep.edu.tr**Öğr. Gör. Tuğba TÖLEK**Gaziantep Üniversitesi
cevikkol@gantep.edu.tr**Özet**

Makine halısı; zemin çözgü ipliği, dolgu çözgü ipliği, atkı ipliği ve hav iplikleri gibi farklı iplik gruplarından meydana gelmektedir. Zemin ve dolgu çözgü ipliği adı verilen iki temel çözgü ipliği halı sırtını oluşturmaktadır: zemin çözgü iplikleri yapıyı ve kararlılığı sağlarken, dolgu çözgü iplikleri kumaşın hacmini ve sertliğini arttırmaktadır. Hav ipliği ise halılara üçüncü bir boyut kazandırmaktadır.

Emek yoğun bir sektör olan makine halısı sektörü, tekstil sektöründe çok önemli bir yere sahiptir. Son yıllara bakıldığında ülkemiz halı pazarında dünyada söz sahibi konumundadır. Türkiye'deki halı üretiminin yaklaşık % 85'i makine halısıdır. Bugün Türkiye'de üretilen halının yaklaşık % 60'ı ihraç edilmekte, ihracatın % 88'ini makine halısı, % 12'si ise el halısından oluşmaktadır (Anonim, 2011).

Türkiye'deki toplam halı pazarının yaklaşık %90'lık bölümünü makine halısı oluşturmaktadır. Son yıllarda Türkiye'nin makine halısı ihracatı önemli boyutlara ulaşmıştır ve artmaya da devam etmektedir. Türkiye'nin makine halısı üretiminin büyük çoğunluğu Gaziantep'te gerçekleşmektedir. Gaziantep'te 250'yi aşan firma bu alanda faaliyet göstermekte ve bu firmalar 850 makineden oluşan bir makine parkıyla yıllık ortalama 300 milyon metrekare makine halısı üretmektedirler. Bütün bu rakamlar Gaziantep makine halısı sanayisini dünyada çok güçlü ve rekabetçi bir yerde konumlamaktadır (www.domotexturkey.com).

Makine halısı dokunduktan sonra çiti, lark ve tıraş işlemlerinden geçirilip boy kesim makinesine gönderilmektedir. Yapılan çalışmada öncelikli olarak boy kesim prosesi detaylı olarak incelenmiş ve çalışma sonucunda boy kesim makinesinde çalışan personelin bıçağı kullanırken dikkat etmesi gereken noktalar saptanmıştır. Halı ile ilgili çalışmalar genellikle hav-dolgu-zemin çözgü ipliklerinin özelliklerini ve halıdaki hav sıklığının halı üzerinde oluşturduğu performansı üzerindeki değişimleri üzerine yapılmıştır. Ancak halıya uygulanan ard işlemler ile ilgili çalışmalar sınırlıdır. Bu çalışmada makine halısı dokunduktan sonra halıların boyu yönünde birbirinden ayrılması için uygulanan boy kesim prosesi hakkında bilgi verilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Makine Halısı, Halı, Boy Kesim, Prose.

Öğr. Gör. Tuğba TÖLEKGaziantep Üniversitesi
cevikkol@gantep.edu.tr**Öğr. Gör. Öznur ÖZDİNÇ**Gaziantep Üniversitesi
oznurtan@gantep.edu.tr**Öğr. Gör. Eylem EROL**Gaziantep Üniversitesi
konur@gantep.edu.tr**Özet**

Dilimize tasarlama sözcüğü, İngilizce ve Fransızcadaki “desing” kelimesinin karşılığı olarak kullanılmaktadır.

Tasarım; yapısal, işlevsel ve simgesel kısıtlamalar arasındaki bütünlüğü gerektiren ve bir biçim, bir sanatsal el ürünü yaratan bir süreçtir (Ertürk ve Erdoğan, 2011).

Tasarım, bir kimsenin yapmayı düşündüğü şey, olması ya da yapılması istenen bir şeyin zihinde aldığı biçim olarak tanımlanabilir. Hayatımızın her alanında tasarım vardır ve olacaktır. Tasarımın bir ortamdan söz etmek için insanın ve düşüncenin olmadığı, yaşamın yalnızca organik süreçlerden oluştuğu ilk çağlardan söz etmek gerekmektedir (Arslan,2009).

Tasarım ve tasarımcının önemi gerçek anlamda I. Dünya Savaşından sonra fark edilmiştir. İhracat potansiyelinin artışının kaliteli tasarımdan geçtiği anlaşıncı, tekstil endüstrisinde Avrupa’da ulusal düzeyde çalışmalar başlamış, İtalya iç mekân ürünlerini, Fransa geleneksel ve modern tasarımlarının karışımını üretmiştir. Almanlar mobilya kumaşlarında yenilikçi desenler için çalışırken, İngilizler tekstil tasarımını çeşitli organizasyonlarla destekleyerek, Endüstriyel Sanatlar ve Tasarımcılar Topluluğu’nu, Endüstriyel Tasarımcılar Konsülünü kurmuşlardır. Bu çalışmalar Avrupa sınırlarının dışına taşmış ve Amerika Birleşik Devletleri’nde 1946’da Modern Sanatlar Müzesi bünyesinde tekstil tasarımı alanında halk eğitimleri başlamıştır. 1940’lardan 1960’lara kadar olan dönemde açılan tasarım sergileri, 1947’den 1964’e kadar olan dönemde de Endüstriyel Sanatçılar ve Tasarımcılar Topluluğu tarafından yayınlanan yayınlar baskılı ve dokümanlı tekstillerin üretiminde tasarımcılar ve sanatçılar arasında iletişimi sağlamıştır (Turgut, 2010).

Tekstil sektörünün Türkiye’deki en iddialı ve en büyük pazara sahip sektörlerinden birisi halı sektörüdür.

Halı sektöründe tasarım denilince akla ilk gelen renk olgusudur. Renk kavramını değişik alanlardan yansıyan ışık miktarlarındaki değişimler olarak tanımlamaktayız. İnsan gözünün renk algılayışı tümüyle göz yapısının saptayabildiği ışık ışınları ile dalga boylarına bağlıdır.

Renk ögesi, diğer tasarım öğelerinin değerlerinin belirlenmesinde önemli bir organizasyon görevi yüklenmektedir (Dandul).

Tasarımcı, yapacağı tasarımının ulaşacağı kitlenin farkında olmalıdır. Neyi hangi fiyata satabileceğini, neyi niçin satamayacağını iyi bilmelidir. Açıkçası bir tasarım yaparken tasarım yapacağı kitleyi ve özelliklerini çok iyi tanımalıdır.

Anahtar Kelimeler: Halı, Tasarım, Renk.

**2018 - 2019 ÖĞRETİM YILI SINAVLA ÖĞRENCİ ALACAK ORTAÖĞRETİM
KURUMLARINA İLİŞKİN MERKEZİ SINAVIN KONU KAZANIM VE BLOOM
TAKSONOMİSİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ****Dr. Öğr. Üyesi Abdullah ÇETİN**Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü
abdcecin46@gmail.com**Dr. Öğr. Üyesi Serkan ÜNSAL**Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü
serkan-unsal09@hotmail.com**Özet**

Türkiye’de merkezi sınavlar farklı amaçlar için yapılsa da, en önemli görülen merkezi sınavlar bir üst öğrenime öğrenci seçmek amacıyla yapılan sınavlardır. Bu sınavlardan birisi de ortaöğretime öğrenci seçmek için yapılan merkezi sınavdır. Literatür incelendiğinde bu sınavın tarihsel süreçte Liselere Geçiş Sınavı (LGS), Ortaöğretim Kurumlarına Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı (OKS), Seviye Belirleme Sınavı (SBS) ve Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi (TEOG), Merkezi Ortak Sınav (MOS) gibi çeşitli adlarla gerçekleştirildiği görülmektedir. Son olarak 2018 yılında ortaöğretime geçiş sınavında köklü değişikliklere gidilerek sınavın adı, kapsamı, süresi ve soru sayısı değiştirilmiştir. Üst öğrenime geçiş sınavları öğrenci, veli, okul, öğretmen için önemli olduğundan, toplumun büyük bir kısmını ilgilendirdiğinden ve literatürde 2018 yılında yapılan ortaöğretime geçiş sınavıyla ilgili her hangi bir çalışmaya rastlanmadığından, araştırmacılar bu sınavın analizini yapmaya karar vermişlerdir.

Bu araştırmanın amacı 2018 - 2019 öğretim yılı sınavla öğrenci alacak ortaöğretim kurumlarına ilişkin merkezi sınavda sorulan fen bilimleri sorularını; konu, kazanım ve yenilenmiş bloom taksonomisi bağlamında İncelenmektir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmada doküman olarak Milli Eğitim Bakanlığı Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Sınavla Öğrenci Alacak Ortaöğretim Kurumlarına İlişkin Merkezi Sınav Sayısal Bölüm A Kitapçığında yer alan Fen Bilimleri soruları ve 2018 yılında yenilenen Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) incelenmiştir. Araştırma verilerinin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. 2018 yılında merkezi sınavda sorulan sorular yenilenen Fen Bilimleri Öğretim Programı ve yenilenmiş Bloom taksonomisi kapsamında iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı analiz edilmiştir. Daha sonra analiz sonuçları birleştirilmiştir. Farklı analiz sonuçlarının olduğu durumlarda araştırmacılar tartışarak ortak karara varmıştır.

Araştırmada merkezi sınavda sorulan fen bilimleri sorularının, fen bilimleri öğretim programında yer alan kazanımlara uygun olduğu, altı adet sorunun “Canlılar ve Yaşam” konu alanından, yedi adet sorunun “Madde ve Doğası” konu alanından, yedi adet sorunun “Fiziksel

Olaylar” konu alanından olmak üzere 20 adet soru sorulduğu sonucuna ulaşılmıştır. “Dünya ve Evren” konu alanında ise soru sorulmadığı görülmektedir. Merkezi sınavlarda sorulan sorular yenilenen Bloom taksonomisi bilişsel süreç boyutu kapsamında incelendiğinde soruların daha çok “anlama” basamağında sorulduğu, bunun yanında “uygulama, analiz ve değerlendirme basamağında soruların da olduğu görülmektedir. Araştırmada “hatırlama” ve “yeniden oluşturma” basamağında soru sorulmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fen Bilimleri, Merkezi Sınav, Doküman analizi, Bloom Taksonomisi.

ÖĞRENCİLERİN UZAY VE UYDU KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK
ALGILARI**Dr. Gülşah GÜRKAN**

MEB, gulsah5gurkan88@gmail.com

Şulehan KIRIÇ

MEB, nursule.49@hotmail.com

Özet

Bu çalışma ilköğretim üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinin “uzay” ve “uydu” kavramlarına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. Bu bağlamda, “Öğrencilerin uzay ve uydu kavramına ilişkin metaforları nelerdir sorusuna cevap aranmıştır”. İlkokul öğrencilerinin uzay ve uydu kavramına ilişkin metaforik algılarını belirlemenin, süreci tasarlayan, uygulayan ve yürüten eğitimciler için fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Çalışmada bireylerin bir olguya ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla fenomenolojik (olgubilim) desen kullanılmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim desenine göre tasarlanan çalışmada, içerik analizi teknikleri kullanılmıştır. Veriler, 2018-2019 öğretim yılı güz yarısında Malatya’da bir ilköğretim okulunda okumakta olan 49 kız, 44 erkek öğrenci olmak üzere toplam 93 öğrencinin “Uzay gibidir. Çünkü” ve “Uydu gibidir. Çünkü” ifadelerini tamamlamasıyla elde edilmiştir. Sonuçlarımıza göre, öğrenciler “Uzay” kavramı için 91 geçerli metafor üretmiştir. Öğrencilerden elde edilen verilerde uzay kavramı için en çok “Sonsuz Boşluk” metaforu (f=35), en az ise “Sıcak” (f=1), “Farklı” (f=2), “Havasız Yer” (f=4), metaforu kullanılmıştır. “Uydu” kavramı için 68 geçerli metafor üretmiştir. Öğrencilerden elde edilen verilerde uydu kavramı için en çok “TV Çalıştırıcı” metaforu (f=27), “Uzay Aracı” (f=10), en az ise “Böcek” (f=1), “Kitap” (f=1), “Gözlük” (f=1), metaforu kullanılmıştır. Sonuçlarımıza göre, öğrencilerin uydu ve uzay kavramına ilişkin algıları çok yönlü ve farklılıklar içermektedir. Metaforlar öğrencilerin uzay ve uydu kavramına ilişkin sahip oldukları kişisel algıları ortaya çıkarmada güçlü bir araştırma aracı olarak kullanılabilir. Dolayısıyla, farklı eğitim düzeylerinde hem öğretmenler hem de öğrencilerden metafor yoluyla çeşitli eğitim kavramlarına ilişkin zihinsel imgelerini sunmaları istenebilir.

Anahtar kelimeler: Uzay ve Uydu, İlkokul Öğrencileri, Metafor.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİMSEL EPİSTEMOLOJİK İNANÇLARI

Dr. Gülşah GÜRKAN

MEB, gulsah5gurkan88@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı, ortaokul 5., 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin, bilimsel epistemolojik düzeylerini belirlemektir. Araştırma, 2018-2019 öğretim yılı güz yarısında Kahramanmaraş'ta bir ortaokulda okumakta olan 76 kız, 82 erkek öğrenci olmak üzere toplamda 158 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin bilimsel epistemolojik inançlarının sınıf düzeyi ve cinsiyet değişkenlerine göre incelenerek, nicel araştırma yöntemlerinden tarama deseni kullanılmıştır. Araştırmanın verileri Conley, vd., (2004) tarafından 5. sınıf öğrencilerinden oluşan ilköğretim grubu için geliştirilmiş Türkçe'ye uyarlaması ise Kurt (2009) tarafından yapılmış dört boyuttan oluşan 26 maddelik beşli likert tipte olan "Bilimsel Epistemolojik İnançlar Ölçeği" kullanılarak elde edilmiştir. Bilimsel epistemolojik inanç ölçeğinin **kaynak** boyutunun güvenirlik katsayısı 0,706, **kesinlik** boyutunun güvenirlik katsayısı 0,747, **doğrulama** boyutunun güvenirlik katsayısı 0,749 ve **gelişim** boyutunun güvenirlik katsayısı 0,741 olarak hesaplanmıştır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin bilimsel epistemolojik inançlarının bilgi elde etme kaynağının sadece otoritede olmadığını, bireyin kendisinin de bilgiyi yapılandırıldığını belirten kaynak boyutunda epistemolojik inançlarının gelişmişe yakın olduğu görülürken bilginin kesin, değişmez olduğu kesinlik boyutu, iddiaların savunulmasında verilerin kullanılması ve açıklamaların kullanılmasının gerekliliğini belirten doğrulama ve yeni veri ve kanıtların varlığında teori, düşünce ve gelişimin var olacağını içeren gelişim boyutlarında öğrencilerin epistemolojik inançlarının gelişmemiş olduğu görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin bilimsel epistemolojik inançlarının cinsiyete göre farklılaşmadığı ve sınıf düzeyine öğrencilerin kaynak, kesinlik ve doğrulama boyutlarına göre farklılaştığı bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Ortaokul Öğrencileri, Bilimsel Epistemolojik İnanç, Sınıf Düzeyi.

**Z KUŞAĞI ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YAŞAM DOYUMLARININ İŞ ETİĞİ
ALGISINA ETKİSİ: KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ****Dr. Öğr. Üyesi Gönül KONAKAY**Kocaeli Üniversitesi
gkonakay @kocaeli.edu.tr**Özet**

Yaşam doyumu bireyin istekleri ile sahip olduklarının karşılaştırılması sonucunda oluşan duyuşsal ve bilişsel değerlendirmeleridir. Bu değerlendirmeler kuşaklar arası farklılıklar göstermektedir. Türkiye’de 2000’den sonra doğanlardan oluşan kuşak Z kuşağı olarak adlandırılmakla birlikte ‘Kristal Nesil’ olarak da adlandırılmaktadır. Uzmanların ‘derin duygusal’ sıfatıyla nitelendirdiği bu kuşak, Türkiye’nin %17’sini oluşturmaktadır.

Çalışmanın amacı çalışma hayatında var olacak Z kuşağının yaşam doyumlarının ölçülmesi ve gelecekteki iş etiği algısına etkisi olup olmadığını ölçmektir. Araştırma ölçeği Kocaeli Üniversitesi Hereke Ömer İsmet Uzunyol Meslek Yüksek Okulunda okuyan Dış Ticaret ve Muhasebe Bölümünün 297 öğrencisidir. Dağıtılan anketlerin 220 tanesi değerlemeye tabi tutulmuştur. Araştırma da(Yetim, 1993) yaşam doyumu ölçeği ile (Meriac et al., 2013) iş etiği ölçeği kullanılmıştır. İş etiği ölçeğinin faktör analizi sonucu çıkan boyutları Öz-Güven, Ahlak, Boş Zaman, İşe Odaklanma İsteği, Çok Çalışma, Boşa Harcanan Zaman ve Doyumu erteleme olarak adlandırılmıştır. Yapılan t-testi, Anova ve Regresyon analizlerinde olumlu farklar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kuşak Kavramı, Z Kuşağı, Yaşam Doyumu, İş Etiği.

**UZAKTAN EĞİTİM İLE İŞLENEN ZORUNLU YABANCI DİL DERSİNE İLİŞKİN
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ****STUDENTS' VIEWS ON COMPULSORY FOREIGN LANGUAGE COURSE WHICH
IS TAUGHT THROUGH DISTANCE EDUCATION****Dr. Öğr. Üyesi Ezlam SUSAM**

İnönü Üniversitesi

ezlam.susam@inonu.edu.tr

Öğr. Gör. Yahya ADANIR

Muş Alparslan Üniversitesi

y.adanir@alparslan.edu.tr

Özet

Uzaktan öğrenme, e-öğrenme ve çevrimiçi öğrenme olarak da adlandırılan uzaktan eğitim, öğretim sırasında temel öğeler olan öğretmen ve öğrencilerin fiziksel olarak ayrı ortamlarda bulunmasını ve öğrenci-öğretmen ve öğrenci-öğrenci iletişimini kolaylaştırmak için çeşitli teknolojilerin kullanımını içeren bir eğitim biçimi olarak adlandırılabilir. Öğretmen ve öğrencilerin aynı yerde olmadan etkileşimde bulunmalarına olanak tanıyan bu sistem, yeni teknolojiler sayesinde hem kurumlar hem de öğrenciler için gittikçe popüler bir seçenek haline gelmiştir. Ülkemizdeki yükseköğretim kurumları da son yıllarda bu sistemden yoğun bir şekilde faydalanmaya başlamışlardır ve birçok üniversitede zorunlu yabancı dil dersi uzaktan eğitim sistemi ile verilmektedir. Bu araştırmanın temel amacı, uzaktan eğitim İngilizce dersine ilişkin üniversite 1.sınıf öğrencilerinin görüşlerini analiz etmektir. Araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında Muş Alparslan Üniversitesine bağlı fakülte ve yüksekokullarda öğrenim görmekte olup, İngilizce dersini uzaktan eğitim yoluyla alan 1.sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sağlık Yüksekokulu ve Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulunun 1.sınıflarında okuyan 294 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri anket yoluyla elde edilmiştir. Verilerin analizinde SPSS paket programı kullanılmıştır. Uzaktan Eğitim İngilizce dersine ilişkin öğrencilerin görüşleri frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma kullanılarak belirlenmiştir. Katılımcıların cinsiyetlerine ve öğrenim kademelerine göre görüşleri arasındaki farklılık t-testi, bölüm durumuna göre görüşleri arasındaki farklılık ise tek yönlü varyans analizi ile test edilmiştir. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre, öğrencilerin görüşleri arasında cinsiyete ve öğrenim kademesine göre farklılık bulunmamıştır. Öğrencilerin görüşleri arasında devam edilen bölüme göre ise anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Yabancı Dil, Öğrenci.

**ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞ İHTİYAÇLARI İLE ZİHİNSEL RİSK
ALMA DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ****Dr. Gülşah GÜRKAN**

MEB, gulsah5gurkan88@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı, ortaokul 5., 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin, biliş ihtiyaçları düzeyi ile zihinsel risk alma davranışları arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Araştırma, 2018-2019 öğretim yılı güz yarısında Kahramanmaraş'ta bir ortaokulda okumakta olan 76 kız, 82 erkek öğrenci olmak üzere toplamda 158 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin biliş ihtiyaçları düzeyi ile zihinsel risk alma davranışları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama deseni kullanılmıştır. Araştırmanın verileri bireylerin bilişsel etkinliklere katılma istekleri ve zor bilişsel etkinliklerden memnun olup olmadıklarını ölçmek amacıyla Cacioppo ve Petty (1982) tarafından geliştirilmiş beşli likert türü 18 maddeden oluşan ve Uçar (2017) tarafından Türkçe'ye çevrilen "Biliş İhtiyacı Ölçeği" ve bireylerin sonucunda ne olacağını kestiremedikleri, ilk defa bir performansla karşılaştıkları ve başka seçeneklerinden haberdar olmadıkları durumlarda tepki gösterme ya da tahminde bulunmaya isteklilik durumlarını (Çakır ve Yaman, 2015) belirten Beghetto (2009) tarafından geliştirilen Türkçe'ye uyarlaması Yaman ve Köksal (2014) tarafından yapılmış 6 maddelik "Fen Öğrenmede Zihinsel Risk Alma Ölçeği" ile elde edilmiştir. Araştırmanın sonucunda biliş ihtiyacı ölçeği güvenirlik katsayısı 0,692 ve zihinsel risk alma davranışı ölçeği güvenirlik katsayısı 0,751 olarak hesaplanmıştır. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin biliş ihtiyacı düzeyleri ile zihinsel risk alma davranışları arasında orta düzeyde pozitif korelasyon bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Ortaokul Öğrencileri, Biliş İhtiyacı, Zihinsel Risk Alma Davranışı.

**Z KUŞAĞI ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YAŞAM DOYUMLARININ
KARİYER TERCİHLERİNE ETKİSİ****Dr. Öğr. Üyesi Gönül KONAKAY**Kocaeli Üniversitesi
gkonakay@kocaeli.edu.tr**Özet**

Z kuşağı bazı kaynaklarda 1995 bazılarında ise 2000 sonrası doğumluları kapsamaktadır. İş hayatına yeni yeni adım atmaya başlayan bu kuşağın en belirgin özelliği teknolojik yetkinliklere sahip olmalarıdır. Yapılan literatür araştırmalarında, yaratıcı, çoklu iş yapabilen, anlık tüketici, aceleci, gelenekselden uzak, otoriteye karşı saldırgan, sonuç odaklı bir profil sergiledikleri gözlemlenmiştir. Çok duygusal bir nesil oldukları için “Kristal Nesil” olarak adlandırılan bu kuşak Türkiye nüfusunun %17’sini oluşturmaktadır.

Araştırmanın amacı Z kuşağının kariyer tercihlerini tespit etmek ve bu tercihlerinin yaşam doyumlarına etkisinin olup olmadığını araştırmaktır. Araştırma ölçeği Kocaeli Üniversitesi Hereke Ömer İsmet Uzunyol Meslek Yüksek Okulunda okuyan Dış Ticaret, Lojistik, Çevre, Muhasebe ve İşletme Bölümü öğrencileridir. 480 öğrenciye anket dağıtılmış. Gelen 280 anket değerlemeye tabi tutulmuştur. Araştırma da(Yetim, 1993) yaşam doyumu ölçeği kullanılmıştır. Yapılan t-testi, Anova ve Regresyon analizlerinde olumlu farklar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kuşak Kavramı, Z Kuşağı, Yaşam Doyumu, Kariyer.

UZAKTAN EĞİTİM İLE İŞLENEN İNGİLİZCE DERSİNE İLİŞKİN ÖĞRETİM
ELEMENLARININ GÖRÜŞLERİTEACHING STAFF'S VIEWS ON COMPULSORY FOREIGN LANGUAGE
COURSE WHICH IS TAUGHT THROUGH DISTANCE EDUCATION

Dr. Öğr. Üyesi Ezlam SUSAM
İnönü Üniversitesi
ezlam.susam@inonu.edu.tr
Öğr. Gör. Yahya ADANIR
Muş Alparslan Üniversitesi
y.adanir@alparslan.edu.tr

Özet

Bilgi çağı olarak adlandırılan 21.yüzyılda bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler eğitim alanına da yansımış ve bunun bir sonucu olarak teknoloji destekli eğitim uygulamaları büyük bir yaygınlık kazanmıştır. Teknoloji alanındaki bu gelişmelere ülkemiz de kayıtsız kalmamış ve eğitimin hemen hemen her kademesinde bu teknolojilerden azami derecede faydalanılmaya başlanmıştır. Ülkemizde özellikle yükseköğretim kurumları bu sürece çok hızlı bir biçimde adapte olmuşlardır. Bunun sonucu olarak geleneksel eğitimin yanı sıra uzaktan eğitim sistemi ile verilen dersler de yaygınlık kazanmaya başlamıştır. Zaman ve mekandan bağımsız, mevcut bilgisayar ve iletişim teknolojilerinin kullanılabildiği, canlı, görüntülü, sesli ve interaktif olarak ders yapılabilen, katılımcının daha sonradan bunları tekrar izleyebildiği, kaynak ve materyal paylaşılabilen bir sistem olarak tanımlanabilecek olan uzaktan eğitim sistemi, günümüzde birçok yükseköğretim kurumu tarafından yaygın olarak kullanılmaktadır. Ülkemizdeki yükseköğretim kurumlarının tümünde zorunlu olan Yabancı Dil, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Bilgisayar gibi bazı dersler birçok kurumda uzaktan eğitim sistemi ile verilmektedir. Bu araştırmanın temel amacı, üniversitelerde zorunlu olarak okutulan Yabancı Dil Dersini uzaktan eğitim yöntemi ile işleyen öğretim elemanlarının görüşlerini incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında Muş Alparslan Üniversitesinde Yabancı Dil Dersini uzaktan eğitim yöntemiyle işleyen 6 öğretim elemanı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formları aracılığıyla elde edilmiştir. Verilerin analizinde nitel bir araştırma tekniği olan betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre, yabancı dil dersinin uzaktan eğitim sistemiyle işlenmesinin hem avantajlarından hem de dezavantajlarından bahseden öğretim elemanlarının yüz yüze eğitimi uzaktan eğitime tercih ettikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Yabancı Dil, Öğretim Elemanları.

**MİLLÎ EĞİTİM ŞÛRALARINDA ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERE YÖNELİK
ALINAN KARARLARA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ
(MALATYA İLİ ÖRNEĞİ)****Dr. Dilek KIRNIK**

MEB, dilek1984_melek@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Ezlam SUSAM

İnönü Üniversitesi, ezlam.susam@inonu.edu.tr

Özet

Milli Eğitim Bakanlığının en büyük danışma kurulu olan Milli Eğitim Şûrası, Millî Eğitim Sistemini geliştirmek, niteliğini yükseltmek için eğitim öğretimle ilgili tüm hususları inceler ve tavsiye niteliğinde gerekli kararları alır. Her dört yılda bir yapılan bu toplantılar bakanın isteği üzerine erkenden de yapılabilir. Şura toplantılarının gündemi Milli Eğitim sistemi ile ilgili önemli görülen her konu olabilir. Bu açıdan üstün yetenekli bireylerin özel eğitim gereksinimlerine yönelik uygulamalar da zaman zaman Milli Eğitim Şûraların konusu olmuştur. Üstün yetenekli öğrenci farklı ve çok sayıdaki yetenek alanında diğer çocuklardan daha yüksek performans gösteren çocuklardır. Üstün yetenekli olan öğrencilerin diğer öğrencilerden farklı düzeylerde ihtiyaçları (program, materyal, öğretmen, öğrenme ortamı, sosyal ilişkiler geliştirme vb.) bulunmaktadır. Şûralarda üstün yetenekli öğrencilere yönelik alınan kararların eğitim sisteminin en önemli bileşenlerinden biri olan öğretmen açısından değerlendirilmesi önemli görülmüştür. Bu nedenle bu çalışmanın amacı Milli Eğitim Şûralarında üstün yetenekli öğrencilere yönelik alınan kararlara ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemektir. Bu araştırma, şûralarda uzmanlar tarafından özel yeteneklilere yönelik alınan kararların alanda uygulayıcı olan öğretmenler tarafından uygulanabilirliğini ve etkililiğini belirlemek açısından önemlidir. Bu çalışmada öncelikle şu ana kadar yapılan 19 şûra doküman analizi ile incelenmiş ve özel yeteneklilere yönelik alınan kararlar belirlenmiştir. Araştırmanın ikinci aşamasında alınan kararlara yönelik öğretmenlerle görüşme yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu Bilsen’de ve RAM da üstün yetenekli öğrencilerle çalışan öğretmenlerdir. Çalışma için yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış ve veriler bu form yardımıyla elde edilmiştir. Bu çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre Özet:lanması ve yorumlanmasını içeren nitel veri analiz türü olan betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırma sonucunda alt problemler doğrultusunda, öğretmenlerin görüşlerinde çeşitli farklılıklar olduğu yapılan analizler sonucunda ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Üstün Yetenekli, Milli Eğitim Şûrası, Öğretmen Görüşleri.

TÜRKİYEDE ORTAÖĞRETİM DÜZEYİ FELSEFE ALANINDA YAPILAN
ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ**Dr. Öğr. Üyesi Abdullah ÇETİN**Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü
abdccetin46@gmail.com**Dr. Öğr. Üyesi Serkan ÜNSAL**Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü
serkan-unsal09@hotmail.com**Özet**

Felsefe, II. Meşrutiyetten sonra ortaöğretim seviyesi öğretim programlarında bağımsız bir ders olarak yerini almaya başlamıştır. 1910 yılından itibaren sultanilerin ikinci devre öğretim programında felsefe ders olarak okutulmaya başlanmış ve Cumhuriyet'e kadar programların tümünde felsefe dersine yer verilmiştir. Cumhuriyet sonrası felsefe dersine yönelik ilk öğretim programı 1924 yılında geliştirilmiş, sonraki dönemlerde ise sırasıyla 1927, 1931, 1934, 1935, 1938, 1950, 1957, 1976, 1985, 1993, 2009 ve 2017 olmak üzere toplam 13 defa felsefe öğretim programında değişiklikler yapılmıştır. 2017 yılındaki değişiklikle daha önce sadece 11. sınıfta 2 saat olan felsefe dersi, 10. sınıfta 2 ve 11. sınıfta 2 saat olmak üzere toplam 4 saate çıkartılmıştır. 2017 Felsefe dersi öğretim programı ile öğrencilere kazandırılması hedeflenen başlıca yeterlilik ve beceriler ise felsefi kavram ve bilgi edinimi, akıl yürütme, sorgulama, argümantasyon, analitik düşünme, eleştirel düşünme, ifade ve yazma becerisi, felsefi okuryazarlık, özgün fikirler üretme şeklindedir.

Orta öğretimde felsefe'nin uzun bir geçmişi olmasına rağmen felsefe konusunda yapılmış çalışmaları çeşitli değişkenler açısından inceleyen araştırma bulunmamaktadır. Bu durum araştırmacılar açısından bir eksiklik olarak düşünülmüştür. Orta öğretimde felsefe konusuna yönelik yapılan araştırmaların sistemli olarak toplanması ve analiz edilmesini amaçlayan bu çalışmayla alanda bahsedilen eksikliğin giderilmesi beklenmektedir. Bununla birlikte bu çalışma ortaöğretimde felsefe konusuna yönelik yapılan çalışmaların konu ve model açısından genel yönelimi tespit etmesiyle, alandaki eksiklik ve ihtiyaçların sistemli bir şekilde görülmesine, bundan sonraki çalışmalarda araştırmacıların neler yapmaları konusunda yol göstermesine de katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu açıklamalar ışığında araştırmanın problem cümlesi 2000-2018 yılları arasında Türkiye'de orta öğretimde düzeyinde felsefe alanında Türkiye de yapılan çalışmalar çeşitli değişkenler açısından nasıl bir dağılım göstermektedir? şeklinde oluşturulmuştur.

Nitel araştırma deseniyle yürütülen bu çalışmada yöntem olarak doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma verilerini 2000-2018 yılları arasında Türkiye'de orta öğretimde düzeyi felsefe alanında yapılan tez, makale ve sunulan kongreler oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama süreci 2000- 2018 yılları arasında YÖK Ulusal Tez Merkezi, Google akademik arama motoru, sobiad arama dizininde "ortaöğretim felsefe dersi", "felsefe öğretim programı", "onbirinci sınıf felsefe dersi" gibi kelime gruplarının taramasıyla başlamıştır.

Tarama sonucunda belirlenen ölçütlere uygun olan 29 çalışma; araştırmanın türü, araştırma konusu, araştırmanın modeli, yöntemi, çalışma grubu, veri toplama araçları ve veri analiz yöntemleri, değişkenlerine göre incelenmiştir. Araştırma bulguları tablo şeklinde uygun alt başlıkta verilmiştir.

2000 yılından itibaren ortaöğretim felsefe alanına yönelik 29 çalışma yapıldığı, bu çalışmaların 12'sinin lisansüstü tez, 14'ünün makale, 3'ünün ise bildiri olduğu bu araştırmanın sonucunda ulaşılmıştır. İncelenen 14 makalenin 3'ü uluslararası, 11'i ise ulusal

makale iken 12 lisansüstü çalışmanın 11'i yüksek lisans 1'i ise doktora çalışmasıdır. Bildirilerin tamamı ise uluslararası düzeyde yapılan kongrelerde sunulmuştur. Çalışmalarda konu alanı olarak çoğunlukla felsefe öğretim programının değerlendirilmesine yoğunlaşıldığı, model olarak sırasıyla en çok nitel, nicel ve karma modeller kullanıldığı, örneklem/çalışma grubu olarak genellikle öğretmenlerin seçildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Felsefe, Felsefe öğretim programı, Doküman analizi.

BIYOETİK EĞİTİMİNDE GAZETELER: ÖRNEK BİR UYGULAMA**Doç. Dr. Melike ÖZER KESKİN**

Gazi Üniversitesi, mozerkeskin@gazi.edu.tr

Esmâ AKSAKAL

Gazi Üniversitesi, esmaaksakal06@gmail.com

Özet

Gazetelerin eğitimde kullanılma fikri 1890 lı yıllar gibi çok eski tarihlere dayanmakla birlikte 20. yy'ın ilk yarısından itibaren farklı ortamlarda ağırlıklı olarak gündeme getirilmiştir. Gazeteler hem güncel bilgileri içermesi hem çok geniş kitlelere hitap edebilmesi hem de öğrencilere sınıf ortamı dışında öğrenme ortamı sunması gibi özellikleri nedeniyle önemli bir eğitim materyali olarak görülmektedir. Gazeteler dünyanın farklı ülkelerinde bulunan pek çok okulda öğretimsel amaçla kullanılmakta ve giderek artan sayıda araştırma bu eğitim materyalinin etkinliğini ortaya koymaktadır. Öğretmenler sınıf içerisinde gazeteleri anlama, eleştirel düşünmeyi öğretme, öğrencilerin kendileri, toplum ve dünya hakkında farkındalıklarını artırma gibi farklı amaçlarla kullanılabilmektedir.

Günümüzde genetik mühendisliği, biyoteknoloji gibi biyolojik bilimlerdeki hızlı gelişmeler hayatımızı çok yakından etkilemektedir. Pek çok soruna çözüm üreten bu gelişmeler beraberinde bazı belirsizlikleri riskleri taşımaktadır. Bu yönüyle yaşanan gelişmeler etik tartışmaların odağında yer almaktadır. Bu durum biyoetik eğitimi biyoloji eğitiminin önemli ve zorunlu bir parçası olarak karşımıza çıkarmaktadır. Bilimsel araştırmaların ve bunların uygulamalarının etik boyutunun ders içerisinde yer alması öğrencilerin etik ikilemler hakkında farkındalıklarının artırılması ve etik ikilemle karşılaşan bireylerin karar verebilme becerisine sahip olmaları açısından önemlidir.

Bu araştırmada biyoetik eğitiminde eğitim materyali olarak gazete haberlerinden yararlanılmıştır. Ulusal basında yer alan yüksek tirajlı gazetelerin internet arşivleri taranarak taşıyıcı annelik ile ilgili gazete haberlerine ulaşılmıştır. Ulaşılan gazete haberleri incelenmiş ve bir gazete haberi seçilerek bu haber üzerinden biyoetik eğitimi süreçleri gerçekleştirilmiştir. Uygulama Ankara ili sınırlarında bulunan bir devlet sağlık meslek lisesinin dört şubesinde okuyan 74'ü kız 38'i erkek toplam 112 10. sınıf öğrencisi ile yapılmıştır. Araştırmada Smith (1992) tarafından ortaya konulan biyoetik eğitime yönelik model kullanılmıştır. Sınıf içerisinde model uygulanırken gazete haberinin öğrenciler tarafından okunması sağlanmış daha sonra modelde yer alan ikilemi tanımlama, ön bilgileri ortaya koyma, bireysel bakış açıları/değerlerini oraya koyma, küçük grup tartışması, sınıf tartışması, tartışmayı sonlandırma ve Özetleme aşamaları gerçekleştirilmiştir. Grup ve sınıf içi tartışmalarında konunun etik boyutunun farklı paydaşlar açısından ele alınması sağlanmıştır. Uygulama sonrasında yarı yapılandırılmış görüşme soruları aracılığıyla farklı akademik başarı düzeyindeki öğrencilerin uygulanan biyoetik eğitimi süreçleri ve gazete haberlerinin sınıf içerisinde kullanımı ile ilgili görüşleri belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Biyoetik eğitimi, gazete, öğrenci görüşleri, taşıyıcı annelik.

EPIKÜRCÜ FELSEFENİN TEMEL ERDEMLERİ

Arş. Gör. Dr. İbrahim AKSU

Erzincan Binalı Yıldırım Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

aksuibrahim34@gmail.com

Özet

Felsefî bir terim olarak temel erdem, verili bir ahlak felsefesi içerisinde çeşitli nedenlerle ve farklı açılardan diğerlerine nispetle daha önemli, dolayısıyla da ayrıcalıklı görülen erdemi ifade etmektedir. Felsefe tarihinde ilk kez Sokrates (M.Ö. 469-399) ile karşımıza çıkan ayrıcalıklı erdem fikrinin, diğer bir deyişle temel erdem kavramının Sokrates'i müteakiben başta Platon (M.Ö. 427-347) ve Aristoteles (M.Ö. 384-322) gelmek üzere önde gelen filozoflarda ve felsefe okullarında değişik biçimlerde karşımıza çıktığını, erdem konusunun önemini nispeten yitirdiği modern dönemlere değin gelişerek ve elbette ki aynı zamanda değişerek varlığını sürdürmeye devam ettiğini görmekteyiz. Burada sunmaya çalışacağım tebliğ, ilgili kavramın bu uzun serüveni içerisindeki ana duraklardan birine odaklanmaktadır. Söz konusu durak, kabaca M.Ö. 4. yüzyıl ile M.S. 2. yüzyıl arası zaman dilimini kapsadığını belirtebileceğimiz Helenistik dönemin dört felsefe okulundan biri olan ve gerek etki gerekse yaygınlık itibarıyla Stoacılıkla birlikte diğerleri arasında öne çıktığını söyleyebileceğimiz Epikürcülüktür. Epikürüs (M.Ö. 342-271) tarafından kurulan ve hayatın gayesini mutluluk olarak vaz edip onu da haz (hêdonê) ile özdeşleştiren bu felsefe okulu, teklif ettiği ahlakî yaşam içerisinde ayrıcalıklı görülmeye ve temel sıfatını almaya aday üç erdemi öne çıkarmaktadır. Bunlar arkadaşlık, adalet ve amelî hikmet (phronesis) erdemleridir. Tebliğimizde onlardan her birini konumuz çerçevesinde değerlendirmeye ve anılan felsefe okulunun temel erdemi yahut erdemlerini belirlemeye gayret göstereceğiz. Böylelikle de Epikürcülüğün ahlakî yaşamın temeline hangi erdem veya erdemleri yerleştirdiğini tespit etmiş olacağız. Böylesi bir tespitin ise bize, Epikürcü felsefenin idealize ettiği ahlakî failin tam olarak nasıl bir mahiyete sahip bulunduğunu ve dolayısıyla da okul müntesiplerine ne türden bir ideal ahlakî yaşam vadedildiğini daha iyi anlama noktasında katkı sağlayacağını düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Epikürcü Ahlak Felsefesi, Epikürcülüğün Temel Erdemleri, Arkadaşlık, Adalet, Amelî Hikmet.

THE CARDINAL VIRTUES OF EPICUREAN PHILOSOPHY

ABSTRACT

The cardinal virtue, as a philosophical term, refers to the virtue seen from different perspectives and for different purposes more valuable and privileged than others in the certain moral philosophy. The idea of privileged virtue, in other words, the concept of cardinal virtue

manifested itself for the first time in the history of philosophy with Socrates (B.C. 469-399). Following him, we confront this concept in different ways within the philosophy of prominent philosophers, like Plato (B.C. 427-347) and Aristotle (B.C. 384-322), and philosophical schools. The concept of cardinal virtue had maintained its existence by flourishing and also changing until modern times when the issue of virtue relatively lost its importance. This paper focuses on one of the main stops in this long adventure of that concept. The aforementioned stop is Epicurean philosophy, which was one of four philosophical schools of the Hellenistic period (roughly B.C. 4.-A.D. 2) and became prominent alongside Stoicism among others in terms of influence and predominance. Epicurean school, established by Epicurus (B.C. 342-271), defined the principal goal of life as happiness and identified it with pleasure (hêdonê). This school highlights three virtues within the moral life that it offers, which they may be seen as privileged and get the adjective of 'cardinal'. These are friendship, justice and practical wisdom (phronesis). In this paper, I will try to evaluate each of them in the framework of the topic and specify the cardinal virtue or virtues of Epicurean philosophy. In this way, I hope to uncover which virtue or virtues Epicurean school placed at the foundation of moral life. As a consequence, such determination, I think, will contribute to the better understanding about both the essential character of the moral agent that Epicurean philosophy idealizes and which kind of ideal moral life Epicurean school promises to its followers.

Keywords: Epicurean Moral Philosophy, Epicurean Cardinal Virtues, Friendship, Justice, Practical Wisdom.

SANAYİ TEŞVİKLERİ KAPSAMINDA GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE TÜRKİYE
EKONOMİSİNİN YAPISAL DÖNÜŞÜMÜ**Doç. Dr. Berna BALCI İZGİ**

Gaziantep Üniversitesi SBE İktisat Bölümü

izgi@gantep.edu.tr

Birsen AY

Gaziantep Üniversitesi SBE İktisat Bölümü

birsenay2810@hotmail.com

Gülistan ZENGİN

Gaziantep Üniversitesi SBE İktisat Bölümü

gulistanzengin@hotmail.com

Özet

Bu çalışmada Türkiye’de Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana üretime yönelik sanayi teşvikleri kapsamındaki sanayileşme politikaları incelenmiştir. Türkiye’de uygulanan sanayi politikaları ile ilgili kalkınma programları incelendiğinde dönemler itibariyle farklı uygulamalar barındıran ve belirli kanunlar çerçevesinde düzenlenen sanayi teşvik tedbirleri ele alınmıştır. 1980’lerden itibaren dışa açılma politikalarıyla birlikte ithal ikamesine dayalı sanayileşme uygulamaları yerine ihracata yönelik sanayileşme stratejileri tercih edilmiştir. 2000’li yıllar öncesindeki teşviklerde kamusal mali disiplin analizlerindeki aksaklıklar nedeniyle başarısızlık söz konusu olmuştur. Ancak 2000’li yıllar itibariyle uzun vadeli getirisi muhtemel üretim faaliyetlerinin yaygınlaşması amacına yönelik kamusal teşviklerde iyileştirmeler yapılmıştır. 1 Ocak 2012 tarihi itibariyle uygulamaya geçen yeni yatırım teşvik sistemi yerli ve yabancı yatırımlar için eşit oranda imkânlar sunmaktadır. Yeni yatırım teşvik sistemi ülke ekonomisi için önemli role sahip stratejik sektörlerin ithalat bağımlılığını azaltma özelliği taşıyan yatırımları teşvik etmektedir. Söz konusu teşvik sisteminin temel amaçları arasında cari açığın azaltılması, teknoloji dönüşümünü hızlandıracak bölgesel yatırımların ve kümelenme faaliyetlerinin desteklenmesi konuları yer almaktadır.

Endüstriyel dış ticaret ortamında bireysel sermaye gruplarının güç dengelerini değiştirmeye elverişli sektörel rekabet payının fazla olması nedeniyle Türkiye ekonomisine yönelik sanayileşme politikalarının aslında küresel hiyerarşiyle bütünleşik şekilde ve örgütsel bir boyuta göre anlamlandırıldığı görülmektedir. Uluslararası pazarlarda endüstriyel rekabet ortamının beraberinde getirdiği sektörel kıstaslardaki politik ve yapısal değişim sürecine rağmen iç piyasa koşullarındaki sanayi üretiminin yönü, güncellenmiş yeni sanayi politika hedefleriyle uyumlu şekilde belirlenebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sanayileşme Politikaları, Kamusal Teşvikler, Yapısal Dönüşüm.

TÜRKİYE’DE BEŞERİ SERMAYE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ

Doç. Dr. Berna BALCI İZGİ

Gaziantep Üniversitesi SBE İktisat Bölümü

izgi@gantep.edu.tr

Gülistan ZENGİN

Gaziantep Üniversitesi SBE İktisat Bölümü

gulistanzengin@hotmail.com

Birsen AY

Gaziantep Üniversitesi SBE İktisat Bölümü

birsenay2810@hotmail.com

Özet

19. yy başlarına kadar iktisat yazınında iktisadi büyüme için yalnızca fiziki sermaye yeterli bulunmuştur. 20. Yüzyılın ikinci yarısına doğru ekonomik büyüme ülkeler için daha fazla önem kazanmış ve ülkelerin ekonomik büyüme aşamalarında karşılaştıkları sorunların çözümünde beşeri sermaye kavramı var olmaya başlamıştır. Ekonomik büyümeye verilen bu önem sonrası ekonomik büyümeyi belirleyen faktörler sorgulanmaya başlanmıştır. Yapılan çalışmalarda ekonomik büyümeyi belirleyen faktör olan fiziki sermayenin ekonomik büyümeyi açıklamakta yetersiz kaldığı sonucu görülmüştür. Klasik Büyüme Teorilerinden İçsel Büyüme Teorilerine kadar geçen süreçte iktisadi büyümenin çıkış noktası sermaye birikimidir. İçsel Büyüme Modellerinin iktisat yazınına girmesi ile birlikte ekonomik büyüme sürecine sermaye birikimine ek olarak teknolojik gelişme, bilgi birikimi, araştırma-geliştirme faaliyetleri ve beşeri sermaye de eklenmiştir. Bundan dolayıdır ki teknolojik gelişmelerin bir ivme kazanması sonucunda kabul gören büyüme modelleri büyümenin kaynağını açıklamakta zorlanmış ve yeni büyüme modelleri geliştirmek zorunluluğu doğmuştur. Yeni büyüme modellerinin geliştirilmesi ile beşeri sermayeye verilen önem artmıştır. İçsel büyüme teorileri beşeri sermayenin, ekonomik büyümeyi belirleyen önemli bir faktör olduğunu göstermektedir. Bu, fiziksel sermayenin ekonomik büyüme için tek başına yetersiz olduğunu göstermektedir. Bu çalışmanın amacı, beşeri sermaye ve ekonomik büyüme ilişkisini Türkiye için analiz etmektir. Yapılan analizlerde Türkiye’deki beşeri sermaye düzeyine ve ekonomik büyüme göstergelerine yer verilmiştir. Beşeri sermaye birikimi fiziksel sermayenin etkinliğine katkı yapmakta ve teknolojik gelişmeleri harekete geçirmektedir. Fiziksel sermaye birikimi ve beşeri sermaye birikimi sonucunda var olan teknolojik bilginin verimliliğini yükselterek uzun vadede ekonomik büyümeye olumlu etkide bulunur. Böylelikle uygulanacak aktif kamu politikaları da daha fonksiyonel hale gelir. Beşeri sermaye yatırımlarının iktisadi büyümeye olan etkisi uzun dönemli özel sektör ve planlı kamu politikalarıyla mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Beşeri Sermaye, İktisadi Büyüme, Türkiye.

**BIST SINAI İŞLETMELERİNİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ
ÖLÇÜMÜ: VERİ ZARFLAMA ANALİZİ İLE BİR UYGULAMA****Dr. Öğr. Üyesi Bülent YILDIZ**Adnan Menderes Üniversitesi, Nazilli İİBF, Uluslararası Ticaret ve Finansman
Bölümü, Aydın
bulent.yildiz@adu.edu.tr**Dr. Öğr. Üyesi Bilge DOĞANLI**Adnan Menderes Üniversitesi, Nazilli İİBF, Uluslararası Ticaret ve Finansman
Bölümü, Aydın
bilge009@yahoo.com**Doç. Dr. Tuncay Ercan SEPETÇİOĞLU**Adnan Menderes Üniversitesi, Nazilli İİBF, Sosyal Hizmet Bölümü
tesepetcioglu@gmail.com**Özet**

Bu çalışmanın amacı BIST SINAI endeksinde yer alan işletmelerin finansal etkinliklerini işletmelerin mali tablolarından elde edilen finansal oranlar aracılığıyla ölçmektir. Bu amaçla endekste yer alan işletmelerin 2012-2017 dönemine ait yıl sonu verileri kullanılarak elde edilen finansal oranların aritmetik ortalamaları alınarak, bunların arasından verileri süreklilik arz eden ve finansal oranları itibarıyla negatif değere sahip olmayan işletmeler çalışmaya dâhil edilmiştir. Analiz için birden çok girdi ve çıktı değişkeninin bir arada kullanılmasına imkân tanıyarak etkinlik/performans ölçümü yapabilen ve nonparametrik bir uygulama yöntemi olan Veri Zarflama Analizi (VZA) kullanılmıştır. Uygulamada finansal raporlardan elde edilen rasyolar nihai etkinlik skorlarını elde etmek amacıyla girdi ve çıktı değişkenler şeklinde ayrılarak Frontier Analyst programına veri girişi yapılmıştır.

Model olarak VZA'nın çıktı yönelimli CCR (Toplam Etkinlik), BCC (Teknik Etkinlik) yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen “Toplam Etkinlik” ve “Teknik Etkinlik” sonuçları kullanılarak “Ölçek Etkinliği” hesaplanmıştır. Analiz sonucunda elde edilen skorlara göre çalışmaya dâhil edilen 114 BIST SINAI işletmesinin %51'inin Toplam Etkinliğe, %62'sinin Teknik Etkinliğe, %51'inin ise Ölçek Etkinliğe göre etkin olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre etkin olmayan bazı işletmelerin etkinsizlik nedenleri ve girdi ve çıktı değişkenler ile ilgili önerilen iyileştirme rakamları elde edilerek yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: BIST SINAI, Finansal Performans, Finansal Oranlar, Veri Zarflama Analizi, Etkinlik.

Jel Kodları: C14, G10, L25, M1

SON ÇEYREK YÜZYILDA PAZARLAMANIN GELİŞİMİ VE YENİ DÖNEMDE
CEVAP ARAYAN SORULAR**Prof. Dr. İbrahim Kircova**[\(kircova@yildiz.edu.tr\)](mailto:kircova@yildiz.edu.tr)

Yıldız Teknik Üniversitesi

Alpaslan Kelleci[\(alpaslankelleci@gmail.com\)](mailto:alpaslankelleci@gmail.com)

Beykent Üniversitesi

Ashhan Köse[\(demirciogluasli@hotmail.com\)](mailto:demirciogluasli@hotmail.com)

Beykent Üniversitesi

Mehmet Çoban[\(mehmetcoban@gmail.com\)](mailto:mehmetcoban@gmail.com)

Beykent Üniversitesi

Pazarlama disiplini son 25 yıllık dönem içerisinde çok hızlı bir şekilde evrim geçirmiştir. 1996 ile 2004 yılları arasındaki dönemde teknoloji ve özellikle veri tabanı teknolojilerindeki gelişmeler; bireysel müşteri bazında verilerin elde edilmesini, depolanmasını ve işlenmesini mümkün hale getirmiştir. Böylece pazarlama faaliyetleri müşteri grupları bazında yapılabildiğinden, pazarlama yönetiminde müşteri bazında karlılık ve müşterinin ömür boyu değeri gibi kavramlar ön plana çıkmaya başlamıştır.

2005 ile 2012 yılları arasındaki dönemde ise işletmelerde pazarlama kaynaklarının etkin bir şekilde kullanımı sorgulanmaya başlanmıştır. Bu dönemde pazarlamanın hesap verebilirliği ve işletme değerine katkısı gibi kavramlar ön plana çıkmıştır. Pazarlama yatırımlarının işletme bilançosuna ne derecede katkıda bulunduğu işletmedeki tüm paydaşlar tarafından sorgulanmış, pazarlama giderek artan bir şekilde baskı altına girmiştir. Böylece pazarlamanın İcra Kuruluna hesap verebilirliği hususunda, finansal performansı açık bir şekilde ölçümleyecek standart ölçek ve ölçütleri geliştirmek amacıyla 2007 yılında ABD’de Pazarlama Sorumluluk Standartları Kurulu oluşturulmuştur.

Ancak 2013 yılından bu yana Web 2.0 teknolojilerindeki gelişmeler, “büyük verinin” kullanımıyla elde edilen derinlemesine pazarlama analizleri ve işletmelerin şebeke tipi açık örgüt yapılarına olan evrimi gibi gelişmelerden dolayı pazarlama yönetimi çok daha büyük bir değişim içerisine girmiştir. Bu gelişmeler çerçevesinde, yeni dönemdeki değişikliklerden bazıları ve cevaplanması gereken sorular tarafımızca aşağıdaki şekilde ele alınmıştır:

Öncelikle pazarlama yönetimi teknolojiye en çok dayalı iş fonksiyonlarından bir tanesi haline gelmiştir. Bu bağlamda veri madencileri, web tasarımcıları ve dijital güvenlik analistleri gibi uzmanlıklarının sayısında bir artış yaşanmıştır.

Bu bağlamda pazarlama açısından cevap bekleyen sorulardan ilki, bu yeni rollerin geleneksel pazarlama rolleri ve işletmenin diğer rolleri ile nasıl entegre edileceği konusudur.

Narver ve Slater 1990 yılında Journal of Marketing dergisinde, pazar odaklı yaklaşıma sahip bir işletme için pazarlama departmanının en önemli fonksiyonlarından bir tanesinin, bölümler arasındaki çapraz fonksiyonel koordinasyonu (interfunctional coordination) sağlanmak olduğunu belirtmiştir.

Christine Moorman ve George S. Day de Kasım 2016 tarihli Journal of Marketing dergisinde, “pazarlamanın işletmelerdeki etkisinin giderek azalacağı ya da daha etkin hale geleceği” konusunda araştırmacıların çalışma yapması gerektiğini belirtmiştir.

Pazarlamada yaşanan değişimlerden önemli değişikliklerden bir diğeri ise; ürün geliştirme süreçlerinde kitle kaynak tabanlı iş modellerinin güçlü ve değerli bir iş modeli olarak ortaya çıktığı gerçeğidir. Kohler’e göre işletme-odaklı geleneksel iş modelleri genellikle sistematik ve sürekli olarak değişen müşteri ihtiyaçlarının anlayabilme konusunda başarısızlığa uğramaktadır. Kitle kaynak kullanımında işletme genellikle, gerçek ihtiyacı karşılamayacak ürünleri kapalı kapılar ardında tek başına geliştirmekten ziyade, kitlelerin sağladığı girdilere dayanmaktadır. Bu bağlamda yeni dönemde “müşteri ile ortak-yaratım” (co-creation) faaliyetleri, değer yaratma faaliyetlerini işletmenin kendisinden kitlelere havale etmiştir.

Dolayısıyla yeni dönemde cevap bekleyen sorulardan bir başkası; kitle-kaynak kullanımlı iş modellerinin ya da “müşteri ile ortak-yaratım” faaliyetlerinin (co-creation) pazarlamayı yenilik, hız ve etkinlik açısından nasıl etkileyeceği ve bu faaliyetlerin işletme performansına nasıl etki edeceğidir.

Pazarlamada yaşanan değişimlerden üçüncüsü ise, pazarlamanın işletme performansına dolaylı olarak etki eden daha farklı stratejileri (kişiselleştirilmiş ve derin ilişkiler sunan stratejiler ya da müşteri ile ortak üretim veya ölçek üretime izin veren stratejiler ya da müşteri ile ortak üretim yapmaya izin veren stratejiler gibi) hayata geçirdiğidir. Bu stratejiler yapısı itibarıyla, işletmenin üst düzeyinde konumlandırılmış

stratejilerden daha farklı olmak durumundadır. Rekabet avantajı artık «düşük maliyet liderliği» ya da «ürün farklılaştırması» gibi jenerik stratejiler ile sağlanamamaktadır.

Christine Moorman ve George S. Day, işletmenin sahip olduğu ana stratejiler ile pazarlamanın ihtiyaç duyduğu stratejiler arasındaki uyumun sağlanması konusunun araştırmacılar tarafından öncelikli olarak ele alınıp, cevaplanması gerektiğini belirtmiştir.

Son olarak, pazarlama disiplininin giderek daha fazla dijital, sosyal ve mobil özellikler kazanmıştır. Dolayısıyla, kullanılan pazarlama metrikleri de (markanın kaç müşteriye ulaştığı, kaç müşteriden dönüşün olduğu, müşteri üzerinde bıraktığı etki, tavsiye edilme oranı, vs) geleneksel pazarlama metriklerinden farklılıklar göstermektedir.

Yeni dönemde etkin pazarlama yöneticileri hangi metrikleri dikkate almalıdır? Müşteriyi anlama ve pazarın isteklerine önceden cevap verebilme açısından, “farkındalık, toplam müşteri sayısı ve pazar payı” gibi geleneksel pazarlama metrikleri, yeni dönem pazarlamacıların ihtiyacına cevap verebilecek midir?

Özetle bu çalışmada, son çeyrek yüzyılda pazarlamanın gelişimi ele alınmış olup, pazarlamada son dönemde yaşanan önemli değişimler ve bu değişimlerin etkileri tarafımızca yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yeni Dönemde Pazarlamanın Gelişimi, Pazarlamada Yeni Roller, Kitle Kaynak Tabanlı İş Modelleri, Müşteri ile Ortak Yaratım (co-creation), Pazarlamada Yeni Stratejik Uygulamalar, Pazarlama Performansının Ölçümünde Yeni Metrikler

TÜKETİM EYLEMİNE FARKLI BİR BAKIŞ: TÜKETİM KARŞITLIĞI

Arş. Gör. Bulut DÜLEK
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
bulutdulek@gmail.com

Özet

Tüketim kültürünün günümüz insanını sınır tanımayan boyutlarda tüketimin öznesi haline getirmiş olması tüketim karşıtlığı hareketin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Tüketim kültüründe birey, tüm arzu ve isteklerini karşılamaya çalışan, tükettikçe daha da fazlasını arzu eden, toplumdaki diğer bireylerin hakkını düşünmeden toplumsal kaynakları israf etmekten kaçınmayan bir kimliğe sahiptir. Özellikle postmodernizm anlayışı ile bireylerin tüketim eylemine yaklaşımları daha farklı boyutlara taşınmıştır. Artık bireyler tüketim eylemini sadece fizyolojik ihtiyaçlarını karşılama amacıyla değil psikolojik ve sosyolojik ihtiyaçlarını karşılama beklentisiyle de tercih etmektedirler.

Tüketim karşıtlığı kavramı genel olarak tüketim eylemine yönelik belli bir karşı tutum, tüketim kültürüne ve sınır tanımayan aşırı tüketime karşı bir direniş olarak ifade edilmektedir. Tüketim karşıtlığı bir ürün veya markaya yönelik olabileceği gibi bir işletmeye, bir organizasyona veya bir eyleme yönelik olabilir. Bireylerin tüketim karşıtı yaklaşımları bazen bir ürünü satın almama davranışı olarak kendini gösterirken bazı durumlarda ise söz konusu tepkinin kapsamı genişletilerek eylem grupları oluşturmasını içeren genel bir direnç şeklinde de görülebilmektedir. Tüketim karşıtı tutumları benimseyen gruplar, küresel etki odaklı tüketiciler, basitleştiriciler, pazar aktivistleri ve bağılılık karşıtı tüketiciler olmak üzere dört başlık altında değerlendirilmektedirler. Bu grupların davranışları, kişisel veya sosyal nedenlerden kaynaklı olmaktadır. Bu gruplardan bazılarının tüketim karşıtlığı davranışları tüm tüketim eylemlerine yönelik olurken bazılarının ise sadece belli ürün ve markalara yönelik olmaktadır.

Bu çalışmada tüketim karşıtlığı davranışı kavramsal olarak ele alınmakta, tüketim karşıtlığı fikrini benimseyen gruplar ve bunların eylemleri incelenmekte ve söz konusu davranışların pazarlama uygulamaları açısından nasıl değerlendirilebileceğine yönelik yaklaşımlar geliştirilmektedir. Bu çalışma ile birlikte sınırlı sayıda eserde ele alınan tüketim karşıtlığı konusunda farklı bir bakış açısıyla alan yazınına katkı sunmak hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tüketim Karşıtlığı, Tüketim Kültürü, Post-Modernizm.

ÖRGÜTSEL YABANCILAŞMA ve İŞ TATMİN İLİŞKİSİ

Dr. Gökhan OFLUOĞLU

Bülent Ecevit Üniversitesi, İktisadi ve İdari
Bilimler Fak, Çalışma Ekonomisi Bölümü
67100 Zonguldak
gofluoglu@yahoo.com

Özet

Yaşamının çok büyük bir kısmını örgütlerde geçiren birey için yaptığı iş büyük önem arz etmektedir. Gerek özel işletme, gerek kamu kuruluşları, gerekse bireyler için örgüt içerisindeki çatışmalar ve artan negatif davranış ve tutumlar büyük sorunları da beraberinde getirmektedir. Bireyin yaşamı ve iş yaşamını birbirinden ayırması mümkün olmamakla beraber bireyin örgüt içerisindeki karşılaştığı her durum işgörenin özel yaşamını da etkilemektedir. Dolayısıyla yabancılaşıma ile bireyin yaşam kalitesi arasında doğrudan bir ilişki bulunmaktadır. Bireyin işinde olduğu zaman kendinde olmaması, kendinde olduğu zaman işinde olmaması durumu olarak yabancılaşıma tarif edilebilir.

Bireyler örgütün değişmez yapısı içinde kendi amaçlarıyla örgüt amaçlarını uyusturmak zorundadır. Bu iki amacı dengeleyemediği takdirde örgüt içinde ve bireyde olumsuz sonuçlar ortaya çıkacak ve bu durum örgüt içinde etkin ve verimli çalışmayı engelleyecektir. Engellemenin sonuçlarından biri de yabancılaşıma olgusu ve iş tatmini/tatminsizliği olması durumudur. Örgüt içi pek çok etmene bağlı olarak nitekim bu tek taraflı değildir; bireyin içinde düştüğü durum birey-örgüt-toplum ekseninde gerçekleşmektedir. Yabancılaşımanın birçok boyutları bulunmaktadır. Kişinin işine, çalışma arkadaşlarına, üretim sürecine, topluma yabancılaşıması bu boyutlardan sadece birkaçıdır. Yabancılaşımanın sebep olduğu olumsuz sonuçlar, örgütlerde yabancılaşımanın fark edilmesini sağlamış ve bunun üzerine yabancılaşımayla mücadele edebilmek için birçok araştırma yapılmıştır.

Yabancılaşıma sonucu sergilenen ve istenmeyen davranışlar örgüt içerisindeki diğer bireylerin iş tatmini/tatminsizliğini etkilemiştir. Yabancılaşıma bireydeki belirtiler, onun iş tatmini/tatminsizliği yaşadığının göstergelerini taşımaktadır. Yaşam tatmini ile iş tatmini arasındaki ilişkinin varlığı bilinmekle birlikte bunun yabancılaşıma olgusuyla birlikte ele alınması çok çeşitli araştırma bulgularının elde edilmesini sağlayabilecektir. İş yaşamı dışında mutsuz olan ya da yabancılaşıma duygusunu barındıran bireyin bunu çalışma yaşamına nasıl aktardığı, yaptığı işten doyum sağlayamayarak yabancılaşıma yaşayan bireyin iş dışındaki yaşamına bunu ne şekilde aktardığı ve sonuçları ayrıntılı olarak incelenebilir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılaşıma, Örgütsel Yabancılaşıma, İş Tatmini.

**ÖRGÜTSEL SINIZMIN ÇEŞİTLİ DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER İLE İLİŞKİSİ:
KARAMAN İLİNDE KAMU ÇALIŞANLARINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA****A RESEARCH ON THE DETERMINATION OF ORGANIZATIONAL SYNCISM
OF PUBLIC EMPLOYEES IN KARAMAN PROVINCE****Doç. Dr. Hakan CANDAN**Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
İİBF Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
hakancandan@kmu.edu.tr**Özet**

Yaşadığımız dönemin en belirgin özelliklerinden birisi olan değişim, bireysel, örgütsel ve toplumsal düzeydeki etkilerini giderek arttırmaktadır. Özellikle çalışma hayatındaki etkileri, bireylerin olup bitenler karşısında çoğu zaman şaşkınlık yaşamalarına, içinde yer aldıkları işyerlerine, yöneticilerine, kurumlarına ve nihayetinde topluma yönelik bazı olumsuz tutum ve davranışlarda bulunmalarına neden olabilmektedir. Bu değişim süreçlerinden kamu yönetiminin de nasibini aldığı, yeni yöntem ve yaklaşımların benimsendiği ve uygulamaya geçildiği görülmektedir. Kamu yönetiminin yaşadığı bu değişimin doğrudan ve en çok etkilenen kesiminin kamu çalışanları olduğu kolayca görülebilir.

İşe alım aşamasından, yükselme ve terfi uygulamalarına, işyerindeki adil olmayan eylem ve uygulamalardan, fiziksel ve psikolojik şiddete varan davranışlara, yeniden yapılanma süreçlerinden kaynaklanan yer değişiklikleri ve görevlendirmelerden, özelleştirme işlemlerine ve hukuksuzca yapılan keyfi inceleme ve soruşturmalara kadar geniş bir alana yayılan çalışanları doğrudan etkileyen çalışma hayatına ilişkin uygulamalar, günümüz kamu çalışanlarının güvensizlik, kızgınlık, hayal kırıklığı ve ümitsizlik yaşamalarının nedenleri arasında yer almaktadır. En basit anlatımıyla çalışanların örgütlerinin ahlaki bütünlükten yoksun olduğunu, hakkaniyet, doğruluk ve dürüstlük ve içtenlik gibi ilkelerin kolayca kurban edilebileceğine yönelik inançları şeklinde tanımlanan örgütsel sinizm, son dönemde kamu çalışanları açısından da öne çıkmış kavramlardan birisi olmuştur.

Aslında M.Ö 4. ve 5. Yüzyıla kadar eskiye kadar köklerinin uzandığı ileri sürülen sinizm kavramının çalışma hayatındaki etkileri ve sonuçları nedeniyle araştırmacıların ilgisini çektiği görülmektedir. Sinizm konusunda son yıllarda çok sayıda araştırma yapılmış, sinizme neden olan faktörler ve sinizmin sonuçları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu çalışma da, önemi ve etkileri nedeniyle Karaman ilinde görev yapan kamu çalışanlarının örgütsel sinizm düzeylerini belirlemeyi, kamu çalışanlarının çeşitli demografik özellikleri ile örgütsel sinizm algıları arasındaki ilişkiyi ortaya koymayı hedeflemektedir. Bu kapsamda Karaman ilinde görev yapmakta olan farklı kurum ve kuruluşlarda görevli kamu çalışanları araştırmaya dahil edilmiş, anket tekniği ve kolayda örnekleme yöntemi ile elde edilen veriler, SPSS paket programlar aracılığıyla test edilmiştir.

Elde edilen bulgulara göre; kamu çalışanlarının orta düzeyde ($\bar{X}=2,4014$) örgütsel sinizm algısı içinde oldukları, cinsiyet, medeni durum, yaş, eğitim durumu, hizmet süresi

değişkenlerinin örgütsel sinizm ile anlamlı bir ilişki içinde olmadıkları, gelir düzeyi ve görev pozisyonu ile örgütsel sinizm arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: örgütsel sinizm, demografik özellikler, kamu çalışanları, Karaman.

**KAMU ÇALIŞANLARININ ÖRGÜTSEL SESSİZLİĞİ İLE ÖRGÜTSEL
BAĞLILIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİLER: KARAMAN ÖRNEĞİ****THE RELATIONSHIPS BETWEEN ORGANIZATIONAL SILENCE AND
ORGANIZATIONAL COMMITMENT OF PUBLIC EMPLOYEES: THE CASE OF
KARAMAN PROVINCE****Doç. Dr. Hakan CANDAN**

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

İİBF Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

hakancandan@kmu.edu.tr

Özet

Çalışanların örgütlerine yönelik olumlu algılar içinde olmaları, kendilerini örgütlerinin bir üyesi olarak görmeleri, örgütlerine sadakatle bağlı hissetmeleri günümüz iş yaşamının arzu edilen çalışan davranışları arasında kabul edilmektedir. Özellikle bu bağlılığın gönüllü olması, örgütlerini içselleştirmeleri halinde örgütlerinin amaç ve ilkelerini benimseyerek daha yüksek düzeyde çaba sarf eden ve örgütlerinden ayrılmayı düşünmeyen bireyler olmalarına yol açar. Örgütsel düzeyde verimlilik ve başarı için son derece önemli olan örgütsel bağlılık, son yıllarda çok sayıda araştırmaya da konu olmuş ve çok sayıdaki değişken ile ilişkisi belirlenmeye çalışılmıştır. İş yaşamının son dönemde yine önem kazanan kavramlarından birisi olan örgütsel sessizlik de çalışanların örgütsel problemler ile ilgili olarak görüş ve düşüncelerini ifade etmekten kaçınmalarıdır ve çalışanların performansları üzerinde önemli etkilerinin olduğu ileri sürülmektedir.

Bu çalışmada, iş yaşamının son dönemde öne çıkan iki değişkeni örgütsel sessizlik ve örgütsel bağlılık arasındaki ilişkiler araştırılacaktır. Karaman ilinde görev yapan kamu çalışanlarından anket tekniği ve kolayda örnekleme yöntemi ile toplanan veriler, SPSS programlar aracılığıyla analiz edilecek ve öncelikle kamu çalışanlarının örgütsel sessizlik ve örgütsel bağlılık düzeyleri belirlenecektir. Araştırmaya katılan kamu çalışanlarının demografik özellikleri ile örgütsel sessizlik ve örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişkiler ortaya konulacaktır. Daha sonra bağımsız değişken örgütsel sessizliğin bağımlı değişken örgütsel bağlılık üzerindeki etkisi bulunmaya çalışılacaktır. Bu kapsamda faktör analizi, güvenilirlik testi, bağımsız değişkenler t testi, ANOVA, korelasyon ve regresyon analizlerinden yararlanılacaktır. Son olarak da elde edilen bulgular literatürdeki yerli ve yabancı araştırmalar ile tartışılarak, uygulamacı ve araştırmacılar için çeşitli önerilere yer verilecektir.

Anahtar kelimeler: Örgütsel sessizlik, Örgütsel bağlılık, kamu çalışanları, Karaman.

**TÜRK-İSLÂM DEVLET GELENEĞİNDE ADALET VURGUSU VE OSMANLI
DEVLETİ'NDE ADÂLET DAİRESİ****Doç. Dr. M. Fatih Bilal ALODALI**

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi
Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü
fatihalodali@konya.edu.tr

Özet

Hukuki bir kavram olarak adalet; herkesin kanun önünde eşit sayılması, fırsat eşitliğinin bulunması, herkese kişiliğini geliştirme imkânı verilmesi, buna engel olan maddi ve manevi sebeplerin ortadan kaldırılması, her türlü imtiyaz ve keyfiliğin önlenmesini ifade eder.

Adalet; “tavır, davranış ve hükümlerde doğru olmak, hak, hakka göre hüküm vermek, hak sahibine hakkını verme, haksızları terbiye etmek, insaf, eşit olmak, eşit kılmak” gibi anlamları taşıyan Arapça bir masdar-isimdir. Farsça “dâd” kelimesi de, Osmanlı’da genel olarak “adalet” anlamında kullanılmıştır ancak ikisi arasında fark vardır. Adalet, bizzat adaletli davranıp zulmetmemektir. “Dâd” ise başkalarının zulüm yapmasını engellemek ve bir zulüm yapılmışsa onu ortadan kaldırmaktır.

Osmanlı Devleti’nin yönetim ve hukuk sisteminin temel kavramlarından birisi de “Daire-i Adliye- Daire-i Adâlet”dir. Osmanlı Devleti, klasik dönemde Adalet Dairesi’ni kendine özgü siyasal bir kurum olarak oluşturup yaşatmıştır. Osmanlı yöneticileri ile ilim adamları, devletin ayakta kalabilmesini ve çöküşten uzak yaşamasını Adalet Dairesi’nin ilkeleriyle açıklama yoluna gitmişlerdir.

ANAHTAR KAVRAMLAR: Adalet, Haksızlık, Daire-i Adliye, Daire-i Adâlet, Zulüm,

**CIVIL SOCIETY AND SOCIAL CAPITAL IN THE MODERN MENA REGION: A
CONCEPTUAL ANALYSIS****Akbar VALADBİGİ**Elmi-Karbordi University, Sanandaj, Iran
karvan74@gmail.com**Abstract**

The unfolding unrest in the Middle East opened new debates on the relationship between social capital and civil society. This work has a threefold focus: first, it explores how the existing stock of social capital spurred on the contemporary civic activities in the search of constructing stable democracies across the Middle East; second, it examines how civic movements in this region can contribute to increasing the current deficit of social capital; and third, it analyses the implications of the deployment of social media tools in the recent uprisings. This work suggests that although the Middle Eastern states have always been subject to severe violence and suppressive political systems, civil society organizations and the stock of social capital has been steadily rising.

Keywords: Social Capital, Civil Society, Democracy, Uprising, Social Media, Internetworked Social Movements.

KUTADGU BİLİĞ'DE İYİ YÖNETCİLERİN VASIFLARI

Doç. Dr. M. Fatih Bilal ALODALI

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi
Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü
fatihalodali@konya.edu.tr

Özet

Yusuf Has Hâcib tarafından 1069/1070 yıllarında, 18 ayda tamamlanan Kutadgu Bilig, bilinen en eski üç nüshanın karşılaştırılması ile meydana getirilen eserin günümüz Türkçesi'ne çevirisini Reşit Rahmeti Arat tarafından hazırlanmış ve 1974 yılında Türk Tarih Kurumu tarafından yayınlanmıştır. 82 bab (bölüm) ve 6645 beyitten oluşan kitap, Tavgaç Kara Buğra Han'a sunulmuş, o da kitabı çok beğenerek Yusuf'a "Has Hâcib" ünvanı vermiştir.

Bu eser devlet adamlığı, devlet yönetimi, hükümdarlık, vezirlik, komutanlık, eğitim, bilgi gibi konular üzerinde, adalet, akıl, devlet ve kanaati temsil eden dört şahıs konuşturulup tartışılır. Kutadgu Bilig, Bey (Hükümdar), Vezir, Kumandan (Komutan), Ulu Hacıp, Kapug Başçısı (Kapıcı Başı-Teşrifatçı), Yalvaç (Elçi), Kâtip (Saray Kalemi), Hazinedar, Aşçıbaşı, İçkicibaşı gibi yönetici sınıfında görevli olacak olan kişilerde bulunması gereken vasıfları sayarak, çeşitli bilgiler vermektedir.

Anahtar Kavramlar: Yusuf Has Hâcib, Kutadgu Bilig, Devlet Yönetimi, Yöneticilerde Bulunması Gereken Vasıflar.

**EUROPEAN UNION'S INTEGRATED PUBLIC POLICY APPROACH AND
RELATED POLITICAL INSTITUTIONS FOR ENVIRONMENTAL HEALTH**

ASSIST. PROF. DR. SONER AKIN
HATAY MUSTAFA KEMAL UNIVERSITY
FACULTY OF ECONOMICAL AND ADMINISTRATIVE SCIENCES
DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION
sakin77@gmail.com

Abstract

Public Policies and related demands and praxis on integrated patterns have revealed as a new approach to realize sustainability for available circumstances and welfare conditions in European Union. Being an alternative integrated policy suggestion, the policy model which is on environment and health will be an applicatory praxis for all member countries and their problem solving potential. European Union has many supranational institutions to exercise those praxes. The intergovernmental organizational sphere and multi-political notion of those institutions market in this structure is a topic to discuss and investigate. The main theme of environmental health integrated policy was firstly structured in European Union Environment Health Action Plan. The optimal financial effectiveness, the strategic advantages and the easy applicatory perspective on integrated policies strengthened the motivation for these type of policy making and organizational attempts in European Union. The policy making progress on Health and Environmental sphere will be separately discussed in this study at first. Integrated Policy making perspective constructed across some countries such as Belgium and United Kingdom in Europe will have a special scope to take complementary perspectives as well. In this respect, the strategic approaches which have been already prepared in different decades on environmental policy strategy making across the Union, and the political institutions and actors in this area will be discussed in an inspirational approach to show a model for further national or supranational level in governmental zone, also through local measurements and legislator actions. To discuss new policy alternative in an effective manner is a crucial topic for generations, thinking urgent public policy making and solving attitudes for a high need on responding citizens' demands as soon as possible.

Key Words: Environmental Health, Integrated Policy, European Union, EHAP.

THE POLITICAL INSTABILITY AND TURKISH AGENTS

ASSIST. PROF. DR. SONER AKIN
HATAY MUSTAFA KEMAL UNIVERSITY
FACULTY OF ECONOMICAL AND ADMINISTRATIVE SCIENCES
DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION
sakin77@gmail.com

Abstract

Today, political instability is one of basic pathologies across the nations. Its roots can be discussed in organizational and social scientific spheres to find solutions, through new perspectives. Being dependent on different regimes, political party and ruling perceptions, having different level of adjusting potential for regimes determine the dimension of stability and instability in political terms. Many studies investigated the relations between political stability and economic growth, environmental sustainability, public policy efficiency etc. However, nature of this instability and its possible roots on looking at the perceptions for changing ideologies and the role of agents such as political parties, local organizations, media sector and other institutions have to be discussed at first. Political decays, corruptions, misusing of resources and patriarchal steps can be main reasons for general terms. Francis Fukuyama's own perspective for political decays and its relation with economic development will be discussed in this study in order to find a comparative perspective for different nations and inference for Turkey. In this respect, its roots with modernization, social development decays, bureaucratic failures, and role of leaders will be taken into consideration. Samuel P. Huntington's own perspective for social development ideals will also be paid special attention to discuss Turkey's social stability aims to find a healthy political arena for representing different views and complaints. Herein, the common political approaches and thoughts such neo-liberalism, individual liberties and social welfare terms will also be discussed to find an easy way for routes about stability in political arena.

Key Words: Political Instability, Turkish Institutions, Economic Development.

**İSLÂMİYET'İN KABULÜ ÖNCESİ TÜRK DEVLETLERİNDE YÖNETİM
ANLAYIŞI****Doç. Dr. M. Fatih Bilal ALODALI**Necmettin Erbakan Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi
Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü
fatihalodali@konya.edu.tr**Özet**

Türkler ilk kez tarih sahnesine Orta Asya'da çıkmış olsalar da, orada kalmayarak eski dünyanın birçok bölgesine de yayılmışlardır. Bu yayılış üç kol üzerinden gerçekleşmiş olup; ana kol olarak da ifade edilen ilk kol, İran üzerinden Kafkaslar, Anadolu, Suriye, Mısır, Kuzey Afrika ve Avrupa'ya uzanmış; ikinci kol ise Hazar Denizi'nin kuzeyinden Ukrayna, Balkanlar ve yine Avrupa'ya inmiştir. Son olarak üçüncü kol ise diğer iki kolun tam tersi yönde giderek Hindistan'a ulaşmıştır. Türkler, tarih boyunca değişik zaman ve mekânlarda çeşitli devletler kurmuşlardır (Ünal, 2002: 54; Güngör, 2007: 11).

İslâm öncesi Türklerin tarihleri hakkında bilgiler eski Çin tarih kaynaklarından elde edilmektedir. İslâmiyet'in kabulü öncesi Türkler, bugün Orta Asya diye bilinen yerde, Tanrı Dağları ile Altay Dağları arasında Çinlilere komşu olarak yaşamışlardır.

Anahtar Kavramlar: Devlet, İl, Töre, Adalet, Hükümdar.

**THE POLITICAL INSTITUTIONS IN HATAY: AN OUTLOOK STUDY TO
DISCUSS SYRIAN REFUGEES**

ASSIST. PROF. DR. SONER AKIN
HATAY MUSTAFA KEMAL UNIVERSITY
FACULTY OF ECONOMICAL AND ADMINISTRATIVE SCIENCES
DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION
sakin77@gmail.com

Abstract

Political institutions are public organizations which create, enforce and apply legislative norms. They often on praxis to solve chaotic environment, and conflicts. Today to make a decision for the economy and social systems, those also provide representation for the different demographic scales. They are the main bridges to realize political changes and give an urgent response for crisis management as well as giving a reaction for different alternatives. Resource allocation, different political power structures' contruction and using networks, today, are mostly realized with using poltiical institutions efficently. After 2013, one of the biggest transnational immigration wave occured in Middle Eastern zone, via Syrian people, who wanted to escape from Civil War in their home county. The southern border line of Turkey opened its doors for those people. Different transnational agencies came to the region to manage and monitör some political attempts on improving people's conditions and health status. The legal framework and potential conditions for Turkey's scope across those border provinces determined the fate of the policy making patterns. In those patterns, national and local actors began to be involved in the process and policy making, and discussing new alternatives became highly urgent topic to find efficent ways to solve those problems in public policy terms. Hatay is one of the highly populated province in the southern part of country and lives a very dramtic condition, giving big losses in terms of postponing its develeopment plans. Herein, in this study, the polital life and instiutions in Hatay will be discussed at first, and then the problem of refugees will be taken as a case study to produce solution in public policy making sphere.

Key Words: SYRIAN REFUGEES, POLITICAL INSTUTIONS, LOCAL POLICY.

TÜRKİYE'DE GÖÇ POLİTİKALARI: AVRUPA BİRLİĞİ İLERLEME RAPORLARI
ÜZERİNDEN BİR İNCELEMEIMMIGRATION POLICIES IN TURKEY: ANALYSIS ON EUROPEAN UNION
PROGRESS REPORTS**Doç. Dr. Sefa USTA**Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, İİBF
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü sefausta@kmu.edu.tr**Gülseren ERGÜN**Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı
gulseren.ergun@mynet.com**Özet**

Türkiye’de göç politikalarının şekillenmesinde ulusal aktörler ile birlikte uluslararası aktörlerin de etkisi olmaktadır. Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı başta olmak üzere BM, Avrupa Birliği gibi uluslararası kuruluşların da göç politikalarının belirlenmesinde ve uygulanmasında önemli rol oynadığı söylenilebilir. Bu bağlamda, Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne üyelik süreci sebebiyle Avrupa Birliği Türkiye’ye yönelik yaşanan sığınma hareketlerini yakından takip etmektedir.

Avrupa Birliği tarafından 1998 yılından bu yana her yıl düzenli olarak Türkiye adına ilerleme raporları yayınlanmaktadır. Yıllara göre yayımlanan ilerleme raporlarının üzerinde durduğu temel husus, Türkiye’nin maruz kaldığı kitlesel ve bireysel sığınma taleplerine yönelik Türkiye’nin uygulamakta olduğu göç politikalarıdır. Yürütülen göç politikaları ve mültecilere yönelik uygulamalara ilişkin olumlu ve olumsuz eleştiriler ve tavsiyeler raporlarda yer almaktadır.

Buradan hareketle hazırlanan çalışma kapsamında, Türkiye’de göç politikalarının şekillenmesinde rol oynayan aktörler genel hatlarıyla ele alınacak, uluslararası sözleşmeler başta olmak üzere uluslararası aktörlerin mültecilere yönelik uygulanacak politikalarda oynadığı roller irdelenecektir. Çalışmada son olarak, Avrupa Birliği ilerleme raporları perspektifinden hareketle Türkiye’nin göç politikaları değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Çalışmada betimsel analiz yönteminden yararlanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Göç Politikaları, Mülteciler, Avrupa Birliği, İlerleme Raporları.**Abstract:**

International actors affect in shaping immigration policies together with national actors in Turkey. Particularly international conventions to which Turkey is a party to, the international organizations such as European Union, United Nations play an important role in the determination and implementation of immigration policies. In this context, because of

European Union membership process of Turkey, European Union is closely following the movements of asylum experienced towards Turkey.

It is published regularly on progress reports for Turkey every year since 1998 by the European Union. The key issues on which progress reports issued by year, are immigration policies that Turkey implement against mass or individual asylum request. Positive and negative criticisms and recommendations regarding the immigration policies and practices for refugees are included in the reports.

Within the scope of the study, the actors involved in shaping immigration policy in Turkey will be discussed in general terms, firstly roles of the international conventions, international actors in policy to apply towards refugees will be discussed. Finally, in this study, with reference to perspective of the European Union progress report, immigration policy of Turkey will be evaluated. Descriptive analysis method will be used in this study.

Keywords: Immigration, Immigration Policies, Refugees, European Union, Progress Reports.

MÜLTECİLERİN KENTE UYUMLARI: KARAMAN İLİNDE BİR ARAŞTIRMA
ADAPTATION OF THE REFUGEES TO URBAN: A RESEARCH IN KARAMAN
PROVINCE**Doç. Dr. Sefa USTA**Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, İİBF
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
sefausta@kmu.edu.tr**Gülseren ERGÜN**Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı
gulseren.ergun@mynet.com**Özet**

Son yıllarda siyasetin ilgi alanlarından biri de bireylerin kendi tercihlerinden ziyade göçe zorlanmalarıdır. Zorunlu göç konusunda son dönemde ilk akla gelen Suriyeli mültecilerdir. Ancak Türkiye’de geçici koruma altında bulunan Suriyeliler dışında, diğer ülkelerden birçok mülteci bulunmaktadır. Zorunlu göçe maruz bırakılan kişiler yaşadıkları yerleri terk etmek zorunda kaldıklarından dolayı, evlerini, işlerini, okullarını, akrabalarını, dostlarını, ülkelerini, vatanlarını ve hatta ölümlerini bırakarak bilmedikleri bir yolculuğa çıkmaktadırlar. Geldikleri yerde kendilerini neyin beklediğini ve hatta geri dönüp dönmeyeceklerini bilememektedirler. Göç olgusu sosyal dokuyu değiştirmekte, hem mülteci için hem de yerleşik halk için yeni bir hayat anlamına gelmektedir.

Bu çalışmada öncelikle kavramsal bilgilere yer verilerek, mülteci- sığınmacı- vatansız- göçmen gibi kavramlar açıklanıp farkları ortaya konulacaktır. Mültecilerin kente uyumu, beklentileri ve eksiklikler Karaman ilinde bulunan mülteciler ile yapılan anket ile tespit edilmeye çalışılacaktır. Alan araştırmasında elde edilen bilgi ve bulgular ışığında genel değerlendirmelerde bulunularak, sorun alanlarına yönelik çözüm önerileri ortaya konulmaya çalışılacaktır. Kavramsal çerçevenin oluşturulması aşamasında betimsel analiz yönteminden, uygulama kısmında ise nicel araştırma yöntemlerinden birisi olan anket tekniğinden yararlanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mülteci, Zorunlu Göç, Uyum, Karaman.**Abstract**

In recent years, one of the areas which politics interest in is migration that individuals are forced without their own preferences. Syrian refugees are the first to come to mind about

forced migration in the last period. However, apart from Syrians who are granted temporary protection in Turkey, there are many refugees from other countries.

People who are exposed to forced migration, have had to leave their places and because of that they took the unknown road and left their homes, their works, their schools, their relatives, their friends, their country, their homeland and even their dead. They do not know what kind of situation they will encounter and even do not know whether they will return or not. The phenomenon of immigration changes the social fabric and means a new life for both the refugee and the settled public.

In this study, firstly conceptual information is given and the concepts such as refugee-asylum seeker-stateless person-immigrant will explain and their differences will reveal. Adaptations of the refugees in the city, anticipations and deficiencies will try to be clarified by a questionnaire with the refugees in Karaman province. General evaluations will make on the information and finding sobtained from field research and the solution proposal for the problem areas will try to be put forward. The descriptive analysis method will utilize in the constitution of the conceptual framework and, in the application part, survey technique which is one of the quantitative research methods was used.

Keywords: Refugee, Forced Migration, Adaptation, Karaman.

TÜRKİYE’DE 21. YÜZYILDA SOSYO-KÜLTÜREL GELİŞMELERİN IŞIĞINDA

FUTBOLUN YERİ VE ÖNEMİ

Dr. Melih ÖZTOP

Gaziantep Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ozan SEVER

Atatürk Üniversitesi

Dr. Yasemin GÖK

Spor Genel Müdürlüğü

Özet

Avrupa Birliği ülkeleri ve Amerika Birleşik Devletleri ile siyasal, ekonomik ve sosyo-kültürel düzlemde bir takım sorunlarla karşı karşıya kalan Türkiye’nin yirmi birinci yüzyılın ilk periyodunda liberal ekonominin içinde kendine yer bulmaya çalışmaktadır. Avrupa Birliği Komisyonu’nun hazırladığı 2018 Türkiye ilerleme raporunda vurgulanan çeşitli fasıllarda eksiklikler belirtilmiştir. AB üyeliği ile ilgili olarak ‘sınırlı bir hızla da olsa, AB müktesebatına uyum sağlamaya devam etmiştir’ diye vurgulanır. Türkiye’nin uluslararası konjonktürde yaşadığı krizler büyük spor organizasyonlarını düzenleme hususunda ev sahipliğini alamaması teknik gerekçelerle açıklansa da (bkz: Tokyo 2020, Almanya 2024) sosyolojik anlamda karar verici üyelerin Türkiye’de yaşanan krizlerden etkilenmesi tartışma konusudur. Buna paralel olarak yıllar içinde futbol yirminci yüzyılın başlarından başlayarak gelişim göstermektedir. Özellikle, 1950’li yıllarda çok partili döneme geçişten, 1980’lerde Turgut Özal önderliğinde liberalleşmenin ilk adımları atılırken futbol bu gelişmelerden büyük ölçüde etkilenmiştir. Yirmi birinci yüzyıla gelindiğinde Boniface’in (2007) belirttiği üzere futbol küreselleşmenin son evresi olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye’de futbol toplum içinde siyasi ve tarihsel olaylara dayanan kutuplaşmaları ortadan kaldıran, uzlaşılı kültürünün bir sembolü olarak halk arasında afyon etkisi yaratmaktadır. Ünlü yazar Aziz Nesin’in Gol Kralı (1974) adlı eserinin kendi yapıtları arasında en çok yabancı dile çevrilenlerden biri olması, sinemaya uyarlanması; futbolun her toplumda spor olmanın dışında bir boşalım aracı olarak görüldüğü anlaşılmaktadır. Özellikle yeni yüzyılın ilk çeyreğinde küreselleşmenin

etkisiyle futbolu yaşayan yerel kulüplerin, taraftar gruplarının, işçi ya da burjuva sınıfı ayrımı yapmaksızın toplumun her kesiminin Türkiye'nin siyasi, ekonomik, sosyo-kültürel olaylarından etkilendiği gözlenmiştir. Huizinga'nın (2006) oyun kavramındaki doğallık endüstriyel futbol içerisinde kendine yer bulamamakla beraber rekabetçi ortamı yaratan küreselleşme içinde futbol neo-liberal hareketlerden etkilenmiştir. Bu bilgiler ışığında betimsel çerçeveye dayandırılarak yapılan bu çalışmanın amacı yirmi birinci yüzyılın ilk çeyreğinde Türkiye'de futbolun gelişimini yaşanan krizler ışığında değerlendirmektir.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Türkiye, Avrupa Birliği.

Kaynakça

Boniface, P., (2007). Futbol ve Küreselleşme.

Huizinga, J., (2006). Homo Ludens: Oyunun Toplumsal İşlevi Üzerine Bir Deneme.

Nesin, A., (1974). Gol Kralı. 5.bas.

SPA VE WELLNESS TURİZMİNDE YENİ BİR TREND: BEBEK SPASI

Dr. Öğr. Üyesi Kaplan UĞURLU

Kırklareli Üniversitesi

kugurlu@superonline.com

Cemre TOKATLI

Kırklareli Üniversitesi

cemre.tokatli94@outlook.com

Özet

İnsanları turizm hareketlerine yönelten nedenlerden birisi olan sağlık bugün turizm sektörünün önemli konularından biri haline gelmiştir. İnsanlar sağlık sorunlarına ya da istedikleri sağlık çözümlerine ulaşabilmek amacıyla bulundukları yerlerden kilometrelerce uzaklıktaki ülkelere seyahat etmektedirler. Bu seyahatler bazen estetik güzellik aramak bazen süregelen hastalıklarına çare bulabilmek ümidiyle yapılmaktadır. Şehirleşmenin ve sanayileşmenin neticesi olarak insanların beden, zihnen ve psikolojik olarak artan sorunları sağlık konularını ve buna bağlı olarak sağlık turizmini ortaya çıkarmıştır. Nitekim büyüyen bir sektör haline gelen sağlık turizmi kendi içerisinde seçenekler sunmaya başlamıştır. Bunlardan bir tanesi de spa ve wellness turizmidir. Alternatiflerden biri olan spa ve wellness turizmi, bedeni sağlıklı tutmak, zihni yenilemek ve rahatlamak için insanlara bir yaşam tarzı sunmaktadır. Spa ve wellness hizmetleri içerdiği su, masaj, terapi, kürler vb. alternatif yöntemler ile hastaların, yaşlıların, hamile kadınların ve bebeklerin sağlık ile ilgili ihtiyaçlarına cevap verdiği gibi sağlıklı insanların da iyi vakit geçirebilecekleri alternatif tatil imkanı da sunmaktadır. Bunun neticesinde artan talebe karşılık günümüzde spa ve wellness hizmeti veren işletmelerde artış gözlemlenmektedir.

SPA Latince "Salus Per Aquam" teriminin baş harflerinden oluşmaktadır. "Su ile gelen sağlık" anlamına gelen bu terim vücut bakımı ve iyileştirmeleri amacıyla termal su ya da deniz suyunun temel alındığını ifade etmektedir (Kesikbıyık, 2012: 8). Spa; suyun sıcak, soğuk ve farklı biçimlerdeki akıtma, damlama, duşlama, püskürtme gibi uygulamaları ile kazanılan dinlenme ve ferahlama duygularının edinildiği bütüncü terapi anlamına gelmektedir. Ancak spa günümüzde yalnızca su terapilerini değil; çeşitli masaj ve aroma terapileri, güzellik ve bakım hizmetleri gibi farklı sağlık kürü uygulamalarını da kapsamaktadır. Wellness kelimesi ise "Well Being ve fitness" kelimelerinin birleşiminden türemiş olup (Rančić vd., 2013: 45); akıl, vücut, ruh ve ilişkilerde iyi ve zinde olmayı ifade etmektedir. Bu kapsamda insanın kendisini ruhsal, bedensel, zihinsel ve ilişkisel olarak iyi ve zinde hissetmesini sağlayan her türlü masaj, cilt bakımı, çamur ve yosun banyoları, küvet bakımları, thalasso terapi gibi doğa ve doğal ürünlerle sağlıklı yaşam yöntemleri ile yapılan vücut bakımları wellness kapsamına girmektedir (Özsarı ve Karatana, 2013: 139-140).

İnsanlar bedenlerine ve zindeliklerine önem vermeye başladıkça her yaştan insan spa ve wellness uygulamalarına ilgi duymaya başlamış ve hizmetlerinden yararlanmaya başlamışlardır. Genel olarak üçüncü yaş grubunun rağbet gösterdiği spa ve wellness hizmetleri son birkaç yılda yeni doğan bebek ve çocuk sağlığı üzerine özelleştirilmiş spa merkezleri açılmış ve çok ilgi gösterilmeye başlanmıştır. Ebeveynlerin çok ilgi gösterdiği bebek spa merkezleri birinci sınıf kalite de bebeklere hidroterapi, masaj ve yüzme hizmeti sunmaktadır. Uzman doktorlar ve masaj terapistleri ile hizmet veren bu tesisler bebeklerin yanında anneye yönelik hamilelik dönemi sonrası için hizmetler vermektedir. Bebek sağlığı, kas ve kemik gelişimi için oldukça önemli olan bu spa merkezlerinin Türkiye’de ve Dünyada

örneklerini görmek mümkündür. Bu kapsamda çalışmamızın amacı yeni bir trend olan bebek spalarının sağlık turizmine katkısını ortaya çıkarmaktır.

Bu çalışma keşifsel bir araştırma olup nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Çalışmanın ilk bölümünde sağlık turizmi adı altında spa ve wellness turizmi hakkında bilgi sunulmuştur. İkinci bölümünde spa ve wellness alanında ki bebek spalarına değinilmiş bu alanda hizmet sunan dünyadan ve Türkiye ‘den birer örnek seçilerek web siteleri incelenmiştir. Çalışmanın son kısmında ise bu yeni trendin daha çok tanıtılmasına ve pazarlanmasına yönelik öneriler sunulmuş, sektöre katkıları ortaya çıkarılmıştır. Bu çalışmanın alanyazına ve sektöre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spa, Wellness, Bebek Spası.

KAYNAKÇA:

Kesikbıyık, H. (2012). Antalya İlindeki Otellerin Spa Ve Wellness Merkezi Ziyaretçilerinin Profili Ve Memnuniyet Durumlarının Belirlenmesi, (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.

Özsarı, S. H , Karatana, Ö. (2013). Sağlık Turizmi Açısından Türkiye’nin Durumu, J Kartal TR, 24 (2), 139-140

Rančić, M., Raljić, J. P. & Pavić, L. (2013). Spa-Wellness Center as Part of the Hotel Facility. Turizam, 17 (2): 45 – 59.

TÜRK VE ARAP İSLAMCILIĞINI FARKLILIKLARINI ANLAMADA BİR KRİTİK

İSİM İBN TEYMIYYE:

DÖNEMİ, YAKLAŞIMI VE GÜNÜMÜZ İSLAMCILIĞINA ETKİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Kemal Ramazan HAYKIRANAydın Adnan Menderes Üniversitesi
Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü
krhaykiran@gmail.com**Dr. Öğr. Üyesi Ali BİLGENOĞLU**Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Aydın İktisat Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
ali.bilgenoglu@adu.edu.tr**Özet**

İslam düşünce tarihi içinde Selefilik diye bilinen akım, Özetle tarihi süreç içinde Müslümanlar arasında oluşan geleneği veya Müslüman olan toplumların kendileri ile birlikte getirip de İslam medeniyet havuzuna armağan ettikleri kültür birikimini hiçe sayan hatta daha açık ifade ile bunları “şirk” kabul edip reddeden ve kendilerini doğrudan Kur’an ve Rasûl’un selefleri sayan bir düşünce yapısıdır. İslam tarihi içerisinde mezheplerin oluşmaya başladığı süreç ile birlikte böyle bir yaklaşım hep varlığını korudu ve tarihsel süreç içerisinde giderek keskin bir söyleme dönüştü. Kültürü Geleneği Özet:le beşeriyete dair var olan her şeyi yok sayarak mekanik bir inanç tasavvur eden bu söylem tarih boyunca Müslüman toplumlar arasında marjinal bir hareket olarak kalmakla yetindi.

10 Rebülevvel 661’de (22 Ocak 1263) Harran’da doğan ve köklü âlim bir aileden gelen İbn Teymiyye’nin en belirgin özelliği tasavvufi guruplara karşı olan tavrı idi. O tasavvufu yukarıda aktarılan düşünce mantığı çerçevesinde İslam dışı bir yapı olarak görmekteydi. Onu tasavvufi guruplar ile daha da derinden ayıran ayrım Moğol istilasını ile başlamıştı. 656 (1258) yılında Moğollar’ın Bağdat’ı istilâ etmeleri ve akınlarının kendi yaşadığı bölgeye kadar uzanması üzerine 667’de (1269) Dımaşk’a göç etti. Sükkeriyye Dârülhadisi’nde müderrislik yaptı. Böylelikle İbn Teymiyye pek dillendirilmese de açık bir biçimde Memlûk Devletinin himayesine girmiş oldu. Tasavvuf akımının daha az etkin olduğu bu dünyada tasavvufa karşı fikirleri daha kolay yeşerecek bir zemin bulmuş oluyordu.

Bu koşullar altında gelişen İbn Teymiyye düşüncesi günümüze kadar uzan bir fikri akımında neredeyse kurucusu oldu. Bu gün özellikle Orta Doğu’da pek çok İslamcı aksiyonist hareketin fikri arka planını belirleyen İbn Teymiyye etkisi açıkça görülmektedir. Bu çalışmada modern

arap radikalizminin dayanaklarından biri olan İbn Teymiyye düşüncesinin gelişim zemini değerlendirilecek ve Anadolu coğrafyasının fikri ve kültürel gelişimi ile mukayesesi yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İbn Teymiyye, Selefilik, Radikalizm, Tasavvuf, Anadolu İslam'ı.

**ŞERİF GÖREN’İN “TOMRUK” FİLMİNİN MARX’IN EKONOMİ POLİTİK VE
DİYALEKTİK YAKLAŞIMLARI BAĞLAMINDA İNCELENMESİ****Öğr. Gör. Esin DEDEMOĞLU**

Gaziantep Üniversitesi TBMYO

Elektronik ve Otomasyon Bölümü/Radyo ve Televizyon Teknolojisi Programı

esindedemoglu@gmail.com

Özet

Engels’in insan toplumunda maddesel yaşama araçlarının üretim ve değişimini yöneten yasaların bilimi olarak tanımladığı ekonomi-politik, geçmişten günümüze özellikle toplumsal içerikli filmlerin temelini oluşturan bir unsur olması yönüyle sinema araştırmacılarının ilgisini çekmiştir. Temel olarak medyanın kurumsal sahipliği ile medyanın konumlanışını başka endüstrilerle birlikte ekonomik, sosyal ve iktidar ilişkileri çerçevesinde inceleyen ekonomi politik sadece kültürel ürünlerin üretim ve dağıtım süreçleriyle ilgilenmekle kalmamış; ürünlerin kendi doğası ve ideolojik görünümüne de odaklanmıştır.

Endüstrileşme ve kentleşmeyle birlikte yoğunlaşan toplumsal ve ekonomik değişim, sosyo-kültürel dönüşüm, sınıf çatışmaları, sınıf atlama mücadelesi, üretim tarzlarının değişimi, kapitalist üretim ilişkileri, kontrol, emek süreci, rıza, yoksullaşma, toplum bilinci vb. konular gerek dünya gerekse Türk sinemasında sistemi eleştiren sosyal içerikli filmlerde önemli ölçüde yer bulmuştur. Değişim halindeki toplumu incelemeye yönelik sistemli bir arayış olarak; metaların nasıl üretildiğine, mübadele edildiğine ve dağıtıldığına odaklanmak suretiyle, toplumsal sistemin bütününe hem yapısını hem de değişim dinamiklerini ve böylelikle de bu sistemin kökenlerini ve gelecekte alacağı olası biçimleri açıklamaya çalışan Marksizm, bizi yöntemle (diyalektik) ve pratikle (sınıf mücadelesi) donatarak sürekli değişen topluma dair çıkarımlarımızı güncellememizi sağlamaktadır.

Bu çalışmada Şerif Gören’in yönetmenliğini yaptığı ve aynı zamanda yapımcılığını üstlendiği 1983 yılında vizyona giren “Tomruk” filmi, Karl Marx’ın ekonomi politik ve diyalektik yaklaşımları bağlamında incelenmiştir. Sanayileşme ve makineleşme ile birlikte yaşanan değişimin, geçim kaynaklarını ve üretim biçimlerini nasıl etkilediğini açıkça ortaya koyan filmde dönemin ekonomik koşullarına da gönderme yapılmakta; zam ve gelir eşitsizliği, emek üretimi ve emeğin karşılığının alınamaması gibi konular özellikle vurgulanmaktadır. Ayrıca

filmin genelinde bireysel ve toplumsal değişim, dönüşüm vurgusu yoğun olarak hissedilmekte, değişimin kaçınılmaz olduğu metaforlar aracılığıyla sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Diyalektik, ekonomi politik, sınıf çatışmaları, emek süreci, kapitalist üretim ilişkileri.

**TARİHTE KURULAN MÜSLÜMAN DEVLETLERDE DİN DEVLET İLİŞKİSİ:
KAVRAMSAL BİR DEĞERLENDİRME****Dr. Öğr. Üyesi Ali BİLGENOĞLU**Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Aydın İktisat Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
ali.bilgenoglu@adu.edu.tr**Dr. Öğr. Üyesi Kemal Ramazan HAYKIRAN**Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü
krhaykiran@gmail.com**Özet**

Sosyal hayatın ayrılmaz iki gerçekliği olan din ve devlet arasındaki ilişkiler tarihi süreç içerisinde her toplumda farklı nitelikler taşıyarak günümüze kadar ulaşmıştır. Söz konusu ilişki, geçmişte olduğu gibi bugün de güncelliğini korumaktadır. Din ve devlet ilişkisinin iyi anlaşılabilmesi ve sağlam bir zemine yerleştirilebilmesi, her şeyden önce onun tarihi süreç içerisinde geçirdiği evreleri ortaya koymakla mümkündür. İnsanlık tarihi kadar eski bir geçmişi olan din ve devlet ilişkileri her dönem ve coğrafyada farklı tezahür ettiği gibi Müslüman toplumlarda da kendi özgü bir şekilde cereyan etmiştir. Hz. Muhammed'in, yalnızca bir din getirici değil, aynı zamanda bir devlet kurucusu ve reisi. Olma özelliği Müslüman toplumlarda bu ilişkiye daha farklı bir boyut kazandırmaktaydı. Bu bağlamda Mekke'den Yesrib'e yani Medine'ye hicret ettikten sonra ortaya koymuş olduğu "Medine Sözleşmesi" Peygamberin bu özelliğinin en açık göstergesiydi.

Modern sosyolojinin kuramlarını dayandırdığı Avrupa tecrübesinde din ile devlet ilişkilerinin İslam dünyasından daha başka bir seyirde geliştiği açıktır. Batılı toplumlarda eski dönemlerde tek iktidar alanı olarak din görülürken, toplumsal örgütlenmenin büyümesiyle siyasal iktidar önem kazanmış ve dinden ayrı bir iktidar alanı olarak ortaya çıkmıştır. Bu dönemden sonra kimi zaman devlet, dini kontrol ederken kimi zaman da din, devleti hâkimiyeti altına almıştır. Kimi zaman da aynı toplumda iki farklı iktidar olarak birbirlerine müdahale etmeden yaşamaya çalışmışlardır. İslam toplumunda ise bu ikisi asla farklı iktidar odaklarına dönüşmemiştir.

İslam düşünürlerinin devlet niçindir sorusuna cevaben "devlet din içindir" yani "devlet dinin ihyasını ve himayesini sağlar" savunusunu kabul eden bu çalışmada devlet din içindir

kuramının tersine zemin hazırlayıp hazırlamadığı, yani dinin de devlet için bir araç haline dönüşüp dönüşmediği sorusuna tarihsel sürecin analizi çerçevesinde cevap aranacaktır.

Anahtar Kelimeler: İslamiyet, Din, Devlet, Halife, Sultan.

**HANS SITT VE DAVID POPPER'İN VİYOLONSEL ESERLERİ VE
OSMANLI'DAKİ TEMSİLLERİ****Dr. Öğr. Üyesi Günsu YILMA ŞAKALAR**

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü

gsakalar@ksu.edu.tr

Özet

Osmanlı İmparatorluğu, tarih boyunca geniş bir coğrafyaya sahip olup; içerisinde çeşitli etnik ve kültürel yapıyı barındıran bir imparatorluktur. Tanzimat'tan Cumhuriyet'e dek süregelen yenilik hareketleri, birçok alanda olduğu gibi müziğe de yansımıştır. Avrupa müziğinin Osmanlı'ya girişinin, saraya davet edilen müzisyenler ile başladığı söylenebilir. Böylelikle, piyano başta olmak üzere birçok Avrupaî çalgı saraya girmiştir. Sultanların da içerisinde yer aldığı hanedan mensupları, Avrupa'dan gelen müzisyenlerden çalgı ve bestecilik eğitimi almış; piyano, keman, viyolonsel vb. çıkış yeri Avrupa olan bu çalgıları öğrenmiştir. Aldıkları bestecilik eğitimi ile ise; Avrupa müziğinin tür ve biçimlerini yansıtan eserler bestelemiştir. Bunun dışında ayrıca; yurtdışından gelen müzisyenler çeşitli çalgı toplulukları ile İstanbul'da konserler vermiş, Avrupa müziğini icra etmiştir. Dolayısı ile; Avrupa müziğinde 19.yy, Osmanlı için hem müzik öğretimi, hem çalgı temini hem de nota yazımı ve basımı açısından önemli bir yüzyıl olmuştur. Ayrıca bu yüzyıl, dünyada da viyolonsel repertuarı için ayrı bir önem teşkil etmektedir. Bestecilerin hemen hemen hepsi bu yüzyılda viyolonsel için solo eserler bestelemiştir. Özellikle 1850 yılından itibaren bu solo eserlerin sayısı gittikçe artmıştır. Araştırmada, 19.yy'da doğmuş, Çekoslovakya (günümüz Slovakya ve Çek Cumhuriyeti) asıllı; viyolonsel için solo eserler besteleyen Hans Sitt ve David Popper'in eserleri yer almıştır. Bestecilerin viyolonsel için bestelemiş olduğu diğer eserlerinin yanı sıra; ayrıca Osmanlı İmparatorluğu'nda İstanbul'da verilen konserlerde gerek Osmanlı tabasından olan, gerekse yabancı viyolonselistlerin icra ettiği eserleri de yer almaktadır. Bu eserlerin ve viyolonselistlerin bilinmesi ve literatüre kazandırılması, viyolonsel çalgısının tarihine hakim olabilmek açısından önemlidir. Ayrıca, ülkemiz viyolonsel öğretiminde bir dağarcık oluşturabilmek adına bu araştırma, viyolonsel öğrencilerinin öğrendikleri eserleri daha bilinçli bir halde icra etmelerine imkan sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Viyolonsel, Ondokuzuncu Yüzyıl, Avrupa Müziği.

**MUSICAL WORKS OF HANS SITT AND DAVID POPPER FOR VIOLONCELLO
AND PERFORMANCES IN OTTOMAN****ABSTRACT**

The Ottoman Empire has a wide range of geography throughout history; It is an empire that has a various ethnic and cultural group. Novelty from the Tanzimat to Republic reflect the music as it is in many areas. Introduction of European music of the Ottoman Empire, said to start with the musicians invited to the palace. Thus, the palace has entered many European instruments, especially the piano. The members of the dynasties, including the sultans learned

to playing instrument as piano, violin and violoncello etc. and composition from musicians who came from Europe. With their composing education, they have composed works that reflect the genre and forms of European music. Apart from that; musicians from abroad gave concerts in Istanbul with various instrumental ensembles and performed European music. Consequently, 19th century in European music has become an important century for the Ottoman in terms of both teaching music, writing instrument and writing notes. Also this century, poses a different significance for the cello repertoire in the world. Almost all of composers composed solo works for violoncello in this century. Especially since 1850, the number of these solo works has increased steadily. In the study, born in the 19th century, Czechoslovakia (modern-day Slovakia and the Czech Republic) and works by Hans Sitt and David Popper, who composed solo works for violoncello. In addition to other works that Composers have composed for cello; Also in the concerts given in Istanbul by the Ottoman Empire, there are works from the nationality of Ottoman and also performed by foreign violoncellists. It is important to know these works and acquire the literature in order to be able to master the history of the violoncello and violoncellists. In addition, in order to be able to create a repertoire in the violoncello teaching of our country, this research will enable the cello students to perform the works learned in a more conscious.

Keywords: Music, Violoncello, 19th Century, European Music.

OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA MÜZİKTE MODERNLEŞME SÜRECİNDE
ŞAN ÖĞRETİMİ**Öğr. Gör. Alper ŞAKALAR**Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü
asakalar@ksu.edu.tr**Prof. Dr. Turan SAĞER**Yıldız Teknik Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi
Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü
tsager@yildiz.edu.tr**Özet**

Ülkemizde müzikte modernleşme çalışmaları Osmanlı İmparatorluğu'na dayanmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu'nun batı müziğiyle ilk ilişkisi, 16. Yüzyılda (1553) Fransa Kralı I. François'ın seçkin müzisyenlerden oluşan batı müziği orkestrasını İstanbul'a göndermesi ve bu orkestranın bir kaç konser vermesiyle başlamıştır. Yine 16. yüzyılda İtalya'da ortaya çıkan operanın Osmanlı İmparatorluğu'nda biliniyor olmasının nedeninin ise Avrupa ile ilişkilerin yoğun bir şekilde devam etmesi ile bağlantılı olduğu düşünülebilir. Osmanlı İmparatorluğu'nun Avrupa müziğiyle resmi ilişkisi 1826 yılında Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasıyla başlamış ve mehter yerine Muzıka-yı Hümayun isminde modern bir orkestra kurulmuştur. Bu doğrultuda Osmanlı'dan günümüze müzikte modernleşme çalışmaları batı müziği eksenli devam etmiştir. Tanzimat sonrası ise ivme kazanan çalışmalar günümüz Türkiye'sindeki çalışmalara zemin hazırlamıştır. Modernleşme sürecinde çeşitli çoksesli korolar kurulmuş, opera temsilleri sergilenmiş, şan dersleri verilmiş ve sözlü polifonik eserler bestelenerek gerek çalgı, gerekse ses ile icra edilmiştir. Bu çalışmalar günümüz Türkiye'sindeki müzikte modernleşme çalışmalarına da zemin hazırlamıştır.

Bu araştırmada Osmanlı İmparatorluğu'ndaki müzikte modernleşme çalışmaları; şan öğretimi ve şan icrası ekseninde değerlendirilmiş, şark ticaret yıllıkları ve üzerinde bilimsel çalışmaların mevcut olmadığı bazı kaynaklar incelenerek o dönemde İstanbul'a gelmiş olan şan hocaları ve icracıları tespit edilmiş, bu bilgilerin literatüre kazandırılması hedeflenmiş, ayrıca Osmanlı İmparatorluğu'nun opera ile ilişkileri irdelenmiştir. Araştırma, ülkemizdeki müzikte modernleşme sürecinde şan öğretimiyle ilgili yapılan çalışmaların saptanması ve literatürde olmayan bilgilerin edindirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Modernleşme, Osmanlı İmparatorluğu, Şan Öğretimi.

**MODERNIZATION PROCESS OF MUSIC AND VOCAL TRAINING IN OTTOMAN
EMPIRE**

Modernization of music in our country is based on the Ottoman Empire. The first relationship of the Ottoman Empire with western music began in the 16th century (1553) when French King Francis I sent his orchestra to Istanbul, which consisted of professional musicians and performed several concerts. The reason why the opera that emerged in Italy in the 16th century was known in the Ottoman Empire can be thought to be related to the intense continuation of relations with Europe. The Ottoman Empire's official relationship with European music began in 1826 with the abolition of the Janissary Corps and a modern orchestra called Muzika-yı Hümayun was established instead of the Mehter. In this direction, modernization studies in Ottoman music have continued with western music. Reforms gained momentum after the work has paved the way for work in today's Turkey. In the process of modernization, various polyphonic choirs were established, opera performances were exhibited, singing lessons were given and oral polyphonic works were composed and performed with both instrument and sound. These studies have laid the basis for today's modernization study music in Turkey.

In this research, modernization studies in Ottoman Empire music; It was evaluated on this basis of singing teaching and singing, some of the sources which were not in commercial trade and scientific studies on it were studied. The research is important in terms of determining the studies about singing teaching in the modernization process of music in our country and obtaining information that is not in the literature.

Keywords: Music, Modernization, Ottoman Empire, Vocal Training.

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI VE KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU

Prof. Dr. İbrahim Ethem TAŞ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Kamu Yönetimi Bölüm Başkan Yardımcısı
i.ethem.tas@gmail.com

Araş. Gör. Yeter AVŞAR

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü
yetercicek@ksu.edu.tr

Elif ERKAN SEYDANOĞLU

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü
e.elif.erk@gmail.com

Özet

Teknolojiden soyutlanmış bir yaşantının imkânsız olduğu günümüz koşullarında, çeşitli abonelikler, internet üzerinden yapılan alışverişler ve resmi kayıtlar dolayısıyla şahsa ait; isim, adres, telefon numarası gibi kişisel verileri oluşturan bilgiler kayıt altına alınmakta ve kullanılmaktadır. Bilgi çağı ve modern yaşamın temel unsurlarından biri olan bilginin elektronik ortamdaki varlığı ve bilgi edinme, veri toplama, stoklama ve dağıtmanın da her geçen gün daha kolay bir hal alması, kişisel verilerin korunmasına ve bireysel özgürlüklerin kısıtlanmasına dair bir takım endişeleri de beraberinde getirmektedir.

Bu endişeler kişisel bilgi güvenliğinin sağlanması konusunda kapsamlı ve sistematik çalışmaları ve bunun yanı sıra hukuki güvenceyi zorunlu kılmıştır. Alınan teknik ve hukuksal önlemlere bakıldığında Kişisel Verilerin Korunması Hakkı, özel hayatın gizliliği ve aile hayatına saygı hakkı ile yakından ilintili temel bir hak olarak değerlendirilmiştir.

Özel yaşamın gizliliği ve kişisel verilerin korunması çerçevesinde Türkiye’de yapılan çalışmaların bir sonucu olarak 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu 24 Mart 2016 tarihinde TBMM’nde kabul edilerek kanunlaştırılmıştır. Söz konusu kanun gereğince Kişisel Verileri Koruma Kurumu kurulmuştur. Bu kurum tüzel kişiliğe sahip olmasının yanı sıra düzenleyici ve denetleyici kurumlar arasında sayılmaktadır. Kanun içerisinde kurumun idari ve mali özerkliğe sahip olduğu açık bir şekilde belirtilmektedir.

Çalışmada, kişisel verileri koruma kurumunun kişisel verilerin korunması, özel yaşamın gizliliğine saygı, bir hak olarak kişisel bilgilerin izinsiz paylaşımının engellenmesi ve kişisel verilerin korunmasında yönelik farkındalık oluşturulması konularındaki etkinliği incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kişisel Verilerin Korunması, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Kişisel Verilerin Korunması Kurumu, Özel Yaşamın Gizliliği, İnsan Hakkı Olarak Kişisel Verilerin Korunması.

**TÜRKİYE’DE ASKERİ KOLLUK OLARAK JANDARMANIN ÖNEMİ VE KOLLUK
HİZMETLERİNİN GELECEĞİ****Prof. Dr. İbrahim Ethem TAŞ**

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Kamu Yönetimi Bölüm Başkan Yardımcısı
i.ethem.tas@gmail.com

Araş. Gör. Yeter AVŞAR

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü
yetercicek@ksu.edu.tr

Ferit YILMAZ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü
fy2028@hotmail.com

Özet

Kendine has kurumsal özellikleri ve değerler sistemi ile Jandarma, 1839 yılındaki kuruluşundan itibaren, hem bir kolluk kuvveti olarak polis teşkilatının olmadığı yerlerde emniyet ve asayişin sağlanmasında görevler üstlenmiş, hem de Türk Silahlı Kuvvetlerinin tamamlayıcı bir parçası olarak gerek Osmanlı döneminde, gerekse Cumhuriyet döneminde birçok askeri, adli ve mülki görevi yerine getirmiştir.

Küreselleşme akımı, Avrupa Birliği ile uyum çalışmaları, bireysel özgürlükler ve insan hakları konusunda ortaya konulan taleplerin çeşitlenmesi, çağdaş demokrasi anlayışı ve benzeri birçok kavramın etkisiyle, yirminci yüzyılın son çeyreğinden itibaren Jandarma Genel Komutanlığının varlığı, Genel Kurmay Başkanlığı ile olan bağlılığı sorgulanmaya başlanmıştır. Jandarma Genel Komutanlığı; icra ettiği askeri, adli, mülki ve diğer görevler ile ne tam bir askeri yapı, ne de tam bir kolluk teşkilatı olarak tanımlanabilmiştir.

Bu çalışmada; askeri statülü kolluk teşkilatı olarak kolluk hizmeti sunan Jandarmanın dünyada ve Türkiye’deki durumu incelenmiştir. Askeri statülü olması sebebiyle demokratik olmadığı, sivilleştirilmesi veya ortadan kaldırılması gerektiği öne sürülerek eleştirilen Jandarmanın 21.yüzyılda dünyada güvenlik algısındaki değişimin sonucunda artan önemi ve gerekliliği tartışılmıştır. Ayrıca Jandarma birliklerinin, polis teşkilatı ve askeri birliklere göre sahip olduğu avantaj ve dezavantajları irdelenmiş ve gelecekte Türkiye’de güvenlik hizmetlerinin icrasında Jandarmanın konumu ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Jandarma, Güvenlik Algısı, Kolluk, İkili Kolluk Sistemi.

**TÜRKİYE VE RUSYA’NIN TURİZM ARZ KAYNAKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİNE
YÖNELİK ARAŞTIRMA****Öğr. Gör. Adnan AKIN**

Gaziantep Üniversitesi, Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu

aakin@gantep.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Aliye AKIN

Gaziantep Üniversitesi, Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu

aliyeakin@gantep.edu.tr

Öğr. Gör. Dr. Ayşe ERKMEN

Gaziantep Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Bölümü

aerkmen@gantep.edu.tr

Özet

II. Dünya Savaşı’ndan sonra çok sayıda ülke ekonomisinde yeni bir sektör olarak ortaya çıkan ve teknolojik ilerlemeyle birlikte hızla gelişen, büyüyen önemli sektör durumuna gelen turizm, ülkelerin refah seviyesinin artmasında, ekonomik büyüme ve kalkınmasında önemli bir rol oynamaktadır. Ayrıca, turizm faaliyetleri ülke vatandaşlarının kaynaşmasını, ülkelere yönelik önyargıların kırılmasını sağlamakta ve barış, huzur ortamı oluşturabilmektedir. Bu doğrultuda turizm sektörünün, sosyal-kültürel, siyasi ve ekonomik işlevlerinin turizm potansiyellerinin değerlendirilmesinde önemli olduğu bilinmektedir. Rusya ve Türkiye karşılıklı olarak birçok konuda (gümrük, dış ticaret, dış politika, vize uygulamaları vb.) işbirliğine önem veren ikili anlaşmalar gerçekleştiren ülkelerdir. Turizm sektörü de bu kapsam içerisinde yer almaktadır. Bu doğrultuda belirli dönemlerde iki ülke arasında turizm faaliyetlerini geliştirmek, sektörü canlandırmak ve sektör aracılığıyla döviz gelirlerini arttırmak amacıyla birtakım çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bu anlamda Türkiye ve Rusya’nın birbirlerine turist gönderen iki önemli çekim merkezi olduğu söylenebilir. Çalışmanın temel amacı, Türkiye ve Rusya’nın sahip olduğu turistik arz kaynaklarının (konaklama işletmesi, yiyecek-içecek işletmesi, seyahat acenteleri vb.) tespit edilmesi sonucunda, bu kaynakların ülkelerin uluslararası turizm gelirlerine, ziyaretçi sayılarına etkisini belirleyip bir değerlendirme yapmaktır. Ayrıca, iki ülke arasında daha etkin bir turizm ilişkisinin kurulabilmesi için getirilen öneriler çalışmayı önemli kılmaktadır. Bu doğrultuda çalışmanın verilerine ulaşabilmek için kapsamlı bir literatür taraması yapılmıştır. Ayrıca Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü (BMDTÖ), World Data Atlas’tan elde edilen veriler doğrultusunda karşılaştırmalı analiz yapılarak araştırmanın bulgularına ulaşılmış ve araştırma sonuçlandırılmıştır. Buna göre; Rusya’nın Türkiye’den daha fazla sayıda turizm arz kaynağına sahip olmasına rağmen Türkiye’nin turizm sektöründen daha fazla kazanç sağladığı belirlenmiştir. Ayrıca çalışmanın sonucunda Rusya’nın uluslararası turizm harcamalarının çok yüksek olduğu, bundan dolayı turizm gelirlerinin turizm harcamalarının çok gerisinde kaldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Turizm Arz Kaynakları, Turizm Gelirleri.

TÜRK VE YUNAN TURİZM SEKTÖRÜNÜN SWOT ANALİZİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğr. Gör. Adnan AKIN

Gaziantep Üniversitesi, Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu

aakin@gantep.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Aliye AKIN

Gaziantep Üniversitesi, Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu

aliyeakin@gantep.edu.tr

Öğr. Gör. Dr. Ayşe ERKMEN

Gaziantep Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Bölümü

aerkmen@gantep.edu.tr

Özet

Turizm sektörü dünya genelinde hızlı bir gelişme göstermektedir. Turizm potansiyeli bulunan birçok ülke ekonomik büyüme, kalkınma için ihtiyaç duyulan döviz girdisini sağlamak, istihdam olanaklarını arttırmak, pazar payını genişleterek ulusal gelirini üst seviyeye çıkarmak amacıyla uluslararası turizm pazarında yer almaktadır. Bu doğrultuda dünya genelinde turizm faaliyetlerinde önemli değişiklikler yaşanmaktadır. Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü'nün verilerine göre dünya genelinde 1950 yılında 25 milyon olan turist sayısı, 2017 yılında 1326 milyona ve turizm faaliyetlerinden elde edilen gelirden 1 trilyon 340 milyar dolara ulaşmıştır. Bu kapsamda Akdeniz Bölgesi'nin, uluslararası turizm hareketleri açısından önemli paya sahip çekim merkezlerinden biri olduğu ifade edilebilir. Akdeniz'e kıyısı bulunan ve Akdeniz Havzası'nda yer alan turizm sektörü açısından birbirine rakip ülke sayısı oldukça fazladır. Çalışmada benzer turistik potansiyele sahip ve rakip olan Akdeniz ülkelerinden Türkiye ve Yunanistan'ın turizm sektörüne yönelik bir SWOT analizi uygulanarak, iki ülkenin sektör açısından güçlü, zayıf yönleri, tehdit ve fırsatları ortaya konularak bir değerlendirme yapılmıştır. Çalışmanın temel amacı, incelenen iki rakip Akdeniz ülkesinin turizm sektörüne yönelik üstün ve zayıf yönlerini ortaya koyarak, Türkiye'nin uluslararası rekabet gücünü artırmaya yönelik turizm politikalarının ve stratejilerin yer aldığı çeşitli öneriler geliştirebilmektir. Bu amaç kapsamında çalışmanın verilerine ulaşabilmek için kapsamlı bir literatür taraması yapılmıştır. Ayrıca Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü (BMDTÖ), World Data Atlas'tan elde edilen veriler doğrultusunda araştırmanın bulgularına ulaşılmış ve araştırma sonuçlandırılmıştır. Çalışmanın sonucunda turizm sektöründen Türkiye'nin Yunanistan'dan daha fazla kazanç sağladığı ancak Yunanistan'ın bir Avrupa Birliği ülkesi olmasından dolayı turizm faaliyetlerini etkinleştirme açısından Türkiye'den çok daha fazla avantajlara sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda araştırmanın sonucunda, Türkiye'nin sahip olduğu turistik kaynakları, fırsatları daha etkili kullanabilmesi amacıyla çeşitli öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, SWOT Analizi, Türk Turizmi, Yunan Turizmi.

1987 GENEL SEÇİMİNDE TURİZM VAATLERİ

Öğr. Gör. Dr. Ayşe ERKMEN

Gaziantep Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Bölümü

aerkmen@gantep.edu.tr

Öğr. Gör. Adnan AKIN

Gaziantep Üniversitesi, Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu

aakin@gantep.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Aliye AKIN

Gaziantep Üniversitesi, Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu

aliyeakin@gantep.edu.tr

Özet

Ülkelerin kalkınmasında tarım, sanayi ve hizmetler sektörü önemli rol oynamaktadır. Özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülke ekonomilerinde hizmetler sektörü içerisinde yer alan turizm ayrıcalıklı bir öneme sahiptir. Dolayısıyla turizmin istihdam artırıcı, ülkeye döviz sağlayıcı, ödemeler bilançosu açıklarını giderici önemli özellikleri bulunmaktadır. Bununla birlikte; turizmin, ekonomik büyüme ve bölgesel kalkınmaya yardımcı olması, yabancı sermaye ve vergi gelirlerini artırması gibi faydaları da söz konusudur. Türkiye’de 1982 yılında 2634 sayılı “Turizmi Teşvik Kanunu’nun” yürürlüğe girmesi ile birlikte ülkede turizm sektörünün geliştirilmesine yönelik ilk adım atılmıştır. Bu kanun kapsamında, sektöre verilecek kredi imkânları artırılmış, elektrik, havagazı ve su ücretlerinin bölgede uygulanan en düşük tarife üzerinden ödenmesi kolaylığı getirilmiş, haberleşme alanında çeşitli avantajlar sağlanmış ve turizm yatırımlarını desteklemek amacıyla bakanlık bünyesinde bir “Turizm Geliştirme Fonu” oluşturulmuştur. Bu süreç ile birlikte Türkiye’de genel seçimlerde yer alan siyasi partiler programlarında ve seçim beyannamelerinde (bildirgelerinde) turizm faaliyetlerine de yer vermeye başlamışlardır. Bu doğrultuda çalışmanın temel amacı; 1987 genel seçimine katılan siyasi partilerin parti programlarında veya seçim beyannamelerinde turizm faaliyetleri konusunda yer verdikleri konuları tespit ederek bir değerlendirme yapmaktır. Söz konusu döneme ait seçim beyannamelerine ulaşılarak bir literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda çalışmada 1987 genel seçimine katılan Anavatan Partisi’nin, Sosyal Demokrat Halkçı Parti’nin, Doğru Yol Partisi’nin, Demokratik Sol Parti’nin, Refah Partisi’nin ve Milliyetçi Çalışma Partisi’nin turizm vaatleri incelenmiştir. Beyannamelerde, daha fazla sayıda yabancı turistini ülkeye çekilerek turizm gelirlerinin arttırılacağı, turizm faaliyetleri kapsamında kullanılan doğal güzelliklerin ve tarihi, kültürel varlıkların korunacağı, iç ve dış turizm faaliyetlerinin geliştirileceği yönünde vaatler tespit edilmiştir. Ayrıca, siyasi partilerin beyannamelerinde, kitle turizminin geliştirilmesine öncelik verileceği, uluslararası düzeyde ülkenin tanıtım ve pazarlama çalışmalarına ağırlık verileceği, turizm sektöründe uzun vadeli refah politikasının uygulanacağı vaatlerine de rastlanılmıştır. Bununla birlikte, siyasi partiler çok yönlü turizm politikaları uygulamaya koyacakları, tarihi ve kültürel eserlerin tanıtılması için gerekli tedbirlerin alınacağı yönünde vaatler de belirtmişlerdir. Araştırmada 1987 genel seçimi sonrası iktidar olan Anavatan Partisi’nin turizmi geliştirmeye yönelik belirttiği vaatlerin birçoğunu gerçekleştirmeye çalıştığı ve bu dönemde turizm alanında önemli gelişmelerin yaşandığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)'nin 18. Döneminde turizm konusunda kanunların kabul edildiği de belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Parti Programı, Seçim Beyannamesi, Turizm, Turizm Vaadi.

1991 GENEL SEÇİMİNDE TURİZM VAATLERİ

Öğr. Gör. Dr. Ayşe ERKMEN

Gaziantep Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Bölümü

aerkmen@gantep.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Aliye AKIN

Gaziantep Üniversitesi, Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu

aliyeakin@gantep.edu.tr

Öğr. Gör. Adnan AKIN

Gaziantep Üniversitesi, Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu

aakin@gantep.edu.tr

Özet

II. Dünya Savaşı sonrası özellikle Batı Avrupa ülkelerinde turizm faaliyetleri hızla gelişme gösterirken Türkiye sektöre yönelik bu gelişmeleri geriden takip etmiştir. Bu doğrultuda Türkiye'nin söz konusu dönemde sahip olduğu turistik potansiyelini etkin kullanamadığını ve turizm faaliyetlerine yönelik çalışmalarına geç başladığını söylemek mümkündür. 1980 askeri müdahalenin ardından Türkiye'de 1983 yılında demokratik anayasal sisteme geçilmiş ve aynı yıl ülkede genel seçime gidilmiştir. Genel seçim döneminde yer alan siyasi partiler seçim programlarında ve beyannamelerinde turizm faaliyetlerini geliştirmeye yönelik vaatlere yer vermişlerdir. Bu durum, ileriki dönemlerde gerçekleşen genel seçimlerde de siyasi partilerin turizm faaliyetlerini önemseyerek turizm konusundaki vaatlerin önem kazanmasını sağlamıştır. Siyasi partiler seçim beyannamelerinde; turizm sektörünün gelişimini olumsuz etkileyen faktörleri belirleme, ülkenin turizm gelirlerini artıracak gerekli düzenlemeleri yapma, Türk halkını turizm faaliyetlerine katılmaya teşvik etme, ülkeye çok sayıda yabancı turist çekme gibi konularda vaatlerini ortaya koymuşlardır. Çalışma 1991 genel seçimlerini kapsamakta olup; çalışmanın temel amacı, 1991 genel seçimine katılan ve seçim sonrası Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)'nde yer alan siyasi partilerin turizm konusunda gerçekleştirmeyi düşündükleri vaatlerini ortaya koymaktır. Bu amaç kapsamında, söz konusu siyasi partilerin 1991 genel seçimine ilişkin parti programları ve seçim beyannamelerine ulaşılarak bir değerlendirme gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda araştırmanın sonucunda; turizme yönelik çevre bilincinin oluşturulacağı, iç-dış turizm faaliyetlerinin geliştirileceği, turizm faaliyetlerinin çeşitlendirilerek sektörden sağlanacak gelirin arttırılacağı, kamu-özel sektör işbirliğinin sağlanacağı gibi önemli beyanların yer aldığı tespit edilmiştir. Ayrıca, özellikle Doğru Yol Partisi ile Sosyal Demokrat Halkçı Parti'nin kurduğu koalisyon hükümetlerinin turizmin geliştirilmesine yönelik çeşitli ülkelerle anlaşmalar yaptığı, 19. Dönem TBMM'nde turizmi geliştirmeye yönelik kanunların kabul edildiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Turizm. Siyasi Parti, Seçim Beyannamesi, Genel Seçim.

**BOBİ FRS'NİN GETİRDİĞİ DEĞİŞİKLİKLERİN UYGULAYICILAR
TARAFINDAN ALGILANMA DÜZEYİ: KOCAELİ İLİNDE BİR ARAŞTIRMA**

Öğr. Gör. Nurcan GÜNCE
Kocaeli Üniversitesi
nurcan.gunce@kocaeli.edu.tr

Özet

29 Temmuz 2017 tarihli ve 30138 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de ‘Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı Hakkında Tebliğ (Sıra No: 56)’ yayınlanmıştır. Bu Tebliğ ile bağımsız denetime tabi olup Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını uygulamayan işletmelerin münferit ve konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardının (BOBİ FRS) uygulanması 1/1/2018 tarihinden itibaren zorunludur.

KGK tarafından 31/7/2017 tarihinde yapılan duyuruda; Vergi Usul Kanununa dayanılarak çıkarılacak finansal tabloların gerçeğe uygun, ihtiyaca uygun ve karşılaştırılabilir bilgi sağlama amacından uzaklaştığının görüldüğü belirtilmiştir. Bu sebeple KGK tarafından kapsamlı bir düzenleme yapıncaya kadar söz konusu eksikliklerin giderilebilmesi amacıyla ‘Finansal Tablolarının Hazırlanmasında Uygulanacak İlave Hususlar’ yayınlanmıştır. BOBİ FRS’nin, bağımsız denetime tabi olup TFRS uygulamayan işletmelerde MSUGT ve İlave Hususlar’ın yerini alacağı, başka bir ifadeyle, bağımsız denetime tabi olup TFRS uygulamayan şirketlerin TTK uyarınca genel kurullarına sunulacak finansal tablolarının hazırlanmasında esas alınacak finansal raporlama çerçevesinin BOBİ FRS olacağı belirtilmiştir.

Muhasebe Meslek Mensuplarının BOBİ FRS’yi Uygulama Aşamasında Algı Düzeyleri Açısından Değerlendirmede muhasebe meslek mensuplarının BOBİ FRS ile ilgili beklentileri ve bilgi düzeylerin ölçülmesi ile ilgili olarak Kocaeli ilinde yapılan çalışmada en önemli sorunun muhasebe meslek mensuplarının standartla ilgili bilgi ve sistematik eğitim eksikliği olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda muhasebe meslek mensupları çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Toplanan veriler betimsel istatistikler ve nicel veri analiz yöntemleriyle analiz edilmiştir. Çalışmada yasal düzenlemeler ile zorunlu hale getirilen BOBİ FRS’nin ilk uygulanacak olmasının uygulamada muhasebe meslek mensupları açısından fazladan iş yükü olarak algılandığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Uluslararası Finansal Raporlama Standartları, Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı, Muhasebe Meslek Mensupları.

TURİZM İŞLETMELERİNİN MUHASEBE EĞİTİMİNDEN BEKLENTİLERİ

Öğr. Gör. Nurcan GÜNCE
Kocaeli Üniversitesi
nurcan.gunce@kocaeli.edu.tr

Özet

Turistlerin ihtiyaç duyduğu, talep ettiği konaklama, ulaşım, eğlence, yiyecek-içecek, sportif etkinlikler gibi mal ve hizmetleri üreten ve/veya pazarlayan iktisadi ve ticari kuruluşlara turizm işletmesi denmektedir. Bütün işletmeler gibi turizm işletmeleri de kar elde etmek amacıyla kurulurlar. Turizm işletmelerinde bölüm sayısı, otelden otele farklılık göstermektedir. Ancak orta büyüklükteki bir otel; ön büro, yiyecek-içecek, kat hizmetleri, personel, muhasebe, güvenlik, satın alma, teknik servis, halkla ilişkiler, eğlence ve aktivite gibi bölümlerden oluşabilmektedir. Bu bölümlerin içinde Oda rezervasyonunun ve satışının yapıldığı, konukların kayıtlarının ve hesaplarının tutulduğu, danışma ve benzeri hizmetlerinin verildiği bölüm ön büro olarak adlandırılabilir. Muhasebe departmanı, otel faaliyetlerinin sonuçlarını saptamak, kurumun geleceğine ilişkin faaliyetlerini planlamak ve kurum ile ilgili kararlar almak için, para ile ifade edilen gelişmelerle ilgili bilgilerin toplanması, kaydedilmesi, Özet: lenmesi, raporlanması ve yorumlanması gibi işlevleri olan birimdir. Bu nedenle muhasebe elemanından olan beklentide yüksek olabilmektedir.

Turizm işletmelerinin muhasebe eğitiminden beklentileri yöneticilerin perspektifinden incelenmesi ihtiyacı, bu araştırmanın temelini oluşturmaktadır. Bu konuda ki farkındalıkları arttırmak için nasıl bir yapılanmanın gerektiğine vurgu yapan bu çalışmanın literatüre önemli bir kaynak oluşturacağı düşünülmektedir. Çalışmada, Kocaeli’de bulunan seyahat, kongre ve iş amaçlı turizme hizmet veren otel yöneticilerinin muhasebe elemanlarından beklentileri ve karşılanma düzeyi ele alınmış. Kocaeli’ de bulunan oteller çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Toplanan veriler betimsel istatistikler ve nicel veri analiz yöntemleriyle analiz edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Turizm, Turizm işletmeleri, Muhasebe eğitimi, Muhasebe meslek mensupları.

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜREL ZEKÂ DÜZEYLERİ İLE SOSYAL
GİRİŞİMCİLİK ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİYİ BELİRLEMeye
YÖNELİK BİR UYGULAMA****Dr. Saliha EMRE DEVECİ**

Gaziantep Üniversitesi

salihaemre@hotmail.com

Zekâ en genel anlamıyla bireyin çevreye uyum yeteneğidir. Çevreden gelen uyaranlara cevap verme hızı ve cevabın kalitesi zekâ olarak ifade edilebilir. Zekâ kişiden kişiye göre değişebildiği gibi en önemlisi de kültürel değerlerden de etkilenmektedir. Kültürel zekâ, diğer zekâ türlerine benzemekle beraber farklı yönleri de olan bir olgudur. Zekâ literatüründe, çalışma yapan araştırmacılar genel olarak iki zekâ türünü ele almışlardır. Bunlar genel bilişsel zekâ ve duygusal zekâdır. Kültürel zekâ, bu iki zekâ türüne benzerlik ve paralellik göstermektedir. Çünkü kültürel zekâ tercih edilen bir çeşit davranış yolundan ziyade bir tür yetenek setidir. Kültürel zekâ; bireyin farklı kültürlerden insanlarla etkili bir şekilde iletişime girebilme, etkileşimde bulunduğu kültürlerin gereklerine göre davranışlarını ayarlayabilme ve farklı kültürlerle uyum sağlayabilme kapasitesi olarak ifade edilmektedir. Girişimciliğin iktisadi özelliklerinin yanında toplumsal sorumluluk yönünü vurgulayan sosyal girişimcilik, sosyal değişimi gerçekleştirmek, sosyal değer yaratmak ya da toplumsal gereksinimleri doyurmak amacıyla kaynakların yenilikçi biçimde kullanımını içeren bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Sosyal girişimcilikle ilgili alan yazında en sık karşılaşılan tanımlardan bir diğeri ise sosyal girişimlerin sosyal fayda sağlanıp sürdürülmesi amacıyla, kaynakların yenilikçi bir şekilde kullanıldığı örgütlerin ve/veya çalışmaların yaratılmasıdır. Bu bağlamda sosyal girişimci, yaşadığı toplumda ortaya çıkan sosyal aksaklıkları fark ederek o güne kadar akla gelmeyen ya da cesaret edilmeyen bir yaklaşımla sorunların üzerine giden; yaratıcı, ısrarcı, duyarlı, gerçekçi tavırları ile fark yaratan ve toplumun güvenliğini kazanan kişidir. Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin kültürel zekâ düzeyleri ile sosyal girişimcilik eğilimleri arasında ilişki olup olmadığı ölçülmeye ve bu ilişkinin yönünü tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu amaçla korelasyon analizi ile çoklu regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda eğitim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Bu evrenden kolayda örneklem yöntemi ile 283 öğrenci seçilmiştir. Veri toplama aracı olarak yüz yüze anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin kültürel zekâ düzeyleri ile sosyal girişimcilik eğilimleri arasında ilişkinin bulunduğu ve bu ilişkinin pozitif yönlü ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Zekâ, Girişimcilik, Sosyal Girişimcilik.

**AN APPLICATION FOR IDENTIFICATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN
CULTURAL INTELLIGENCE LEVELS OF SOCIAL ENTITIES AND SOCIAL
ENTREPRENEURSHIP**

Intelligence in the most general sense of the individual's ability to adapt to the environment. The response speed to the stimulus from the environment and the quality of the response can be expressed as intelligence. Intelligence can vary from person to person, and most importantly it is influenced by cultural values. Cultural intelligence is similar to other types of intelligence, but it also has different aspects. In the literature of the intelligence, the investigators generally considered two types of intelligence. These are general cognitive wit and emotional intelligence. Cultural intelligence shows similarity and similarity to these two types of intelligence. Because cultural intelligence is a kind of skill set rather than a kind of behavior. Cultural intelligence; it is expressed as the capacity of the individual to communicate effectively with people from different cultures, to adjust his / her behaviors according to the requirements of the cultures he / she interacts with and to adapt to different cultures. Social entrepreneurship, which emphasizes social responsibility as well as the economic characteristics of entrepreneurship, is defined as a process involving innovative use of resources in order to realize social change, create social value or satisfy social needs. One of the most common definitions in the field of social entrepreneurship is the creation of organizations and / or studies in which the resources are used in an innovative way in order to ensure and sustain the social benefits of social enterprises. In this context, the social entrepreneur, the social disruptions that occur in the society until the day he has not come to mind, or approaching problems with an approach that is not encouraged; creative, persistent, sensitive, realistic manners and people who make the difference with the attitude of the community. In this study, it is tried to determine whether there is a relationship between cultural intelligence levels and social entrepreneurship tendencies of university students and determine the direction of this relationship. For this purpose, multiple regression analysis was used with correlation analysis. The population of the study consisted of students studying at Gaziantep University Vocational School of Social Sciences. 283 students were selected from this universe with easy sampling method. Face to face survey method was used as a data collection tool. As a result of the study, it was determined that there is a relationship between cultural intelligence levels of students and social entrepreneurship tendencies and this relationship has a positive and medium level relationship.

Key Words: Cultural Intelligence, Entrepreneurship, Social Entrepreneurship.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLE BAĞLAYICILARI KULLANIMLARINA
İLİŞKİN GÖRÜNÜMLER**Dr. Öğr. Üyesi Salih Kürşad DOLUNAY**

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

dolunay_k@ibu.edu.tr

Onur DÖLEK

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

onur.dolek@hotmail.com

Özet

Yazma, zihindeki duyguları, hayalleri, düşünceleri ve tasarımları karmaşık bilişsel işleme sürecinden sonra birtakım sembollerle kâğıda aktarma işidir. Bağlayıcılar ise yazılı bir metinde iki sözcüğü/söz öbeğini veya anlamca ilgili cümleleri birbirine bağlayan biçimbirimlerdir. Nitelikli bir yazılı metin oluştururken bağlayıcıları anlamına uygun ve yerinde kullanmak oldukça önemlidir. Nitekim öğrencilerin bağlayıcı kullanmaması ya da bağlayıcıyı yanlış kullanması metinleştirme sürecinde sorunlar oluşturur. Bu bağlamda ortaokul öğrencilerinin bağlayıcı kullanımlarına ilişkin görüşler sunmak, öğrencilerin bağlayıcılara ilişkin söz varlığı ve bağlayıcıların düzgün kullanımı bakımından önemli veriler elde edilmesini sağlayacaktır.

Araştırmada ortaokul öğrencilerinin cümle bağlayıcılarına ilişkin söz varlığını ortaya koymak ve cümle bağlayıcılarını kullanımlarına ilişkin bir görünüm sunmak amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 5, 6, 7, ve 8. sınıflardan toplam 160 öğrenci oluşturmaktadır. Nitel bir çalışma olan bu araştırmanın verileri doküman analizi (belge tarama) yöntemi ile toplanmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; ortaokul öğrencilerinin öyküleyici türde metin oluştururken 63 farklı cümle bağlayıcısını toplam 1611 kez kullandıkları ve bu cümle bağlayıcılarından 25'ine sadece bir öğrenci tarafından başvurulduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Ayrıca yapılan metin incelemeleri sonucunda “ve” bağlayıcısının noktadan sonra genellikle küçük harfle kullanıldığı; “ki” bağlayıcısının ise genellikle “de-“ fiiliyle yan yana kullanıldığı ve genellikle de bitişik yazıldığı bulgulanmıştır. Öte yandan “ama” ve “fakat” bağlayıcılarının aynı görev ve anlamda kullanılan iki bağlayıcı olmasına karşın öğrencilerin “ama (f=180)” bağlayıcısını “fakat (f=18)” bağlayıcısına oranla daha çok yeğledikleri görülmüştür.

Araştırma sonuçları göz önüne alındığında uygulayıcılar, ortaokul öğrencilerinin yazılı anlatımlarında sıklıkla başvurduğu cümle bağlayıcılarının işlevlerine ve doğru kullanımlarına ilişkin etkinliklere ağırlık verebilir. Ayrıca cümle bağlayıcıları kullanımlarına bakıldığında çoğu bağlayıcının öğrenciler tarafından yazılı anlatımlarında kullanılmadığı ya da çok az kullanıldığı görülmektedir. Uygulayıcıların bu bağlayıcıların kullanımını cesaretlendirici ve teşvik edici önlemler alması gerekir. Böylelikle öğrencilerin hem sözcük dağarcığının hem de duygu ve düşüncelerini yazılı ve sözlü olarak ifade edebilme becerilerinin gelişimine katkı sağlanmış olur.

Anahtar Kelimeler: Öğrenciler, Cümle bağlayıcıları, Yazılı metin.

**KADIN GİRİŞİMCİLERİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ İLE CİNSİYET
KAYNAKLI ZORLUKLARI ALGILAMA DÜZEYİ ARASINDAKİ FARKLILIKLARI
BELİRLEMeye YÖNELİK BİR UYGULAMA****Dr. Saliha EMRE DEVECİ**

Gaziantep Üniversitesi

salihaemre@hotmail.com

Özet

Kadınların ekonomik güç ve güvenliğinin geliştirilmesi ve dolayısıyla toplumun refahının artmasının ön koşulu, ekonomik, sosyal ve politik alanlarda sınıf, cinsiyet ve etnik gruplar arasında eşitlik ve adaletin sağlanabilmesi için önemli değişimlere yol açacak adımların atılmasıdır. Bu tür değişimler ise çok yönlü bir seferberliği gerektirir. Girişimcilik de bu seferberlikte kadınların çalışma hayatına kazandırılmasında önemli bir adımdır. 1980'lerden itibaren hızlı bir gelişme gösteren girişimcilik anlayışı, erkekler kadar kadınlarında ilgi alanı içerisine girmiştir. Türkiye'de kadın girişimciliği konusu, kapsamlı ve geniş olarak ilk kez 1992 yılında İstanbul'da yapılan bir sempozyumda gündeme gelmiştir. Daha sonra Türkiye'de kadın girişimciliğinin desteklenmesi için 1993 yılında bir kararname çıkarılmıştır. Kadın çalışan ve kadın girişimcilerin önündeki en büyük engel cinsiyet ayrımcılığıdır. Ayrımcılık; insanların cinsiyet, dil, din, renk, ırk ya da etnik köken gibi nedenlerle farklı muameleye tabi tutulmasıdır. İşe almada, ücret ödemede, okula kabul etmede ya da çeşitli kamu olanaklarından yararlandırmada kişilere karşı adı geçen faktörlere göre farklı uygulamaların gerçekleştirilmesidir. Toplumun baskısıyla kadın-erkek cinsiyet ayrımı yapılmasıyla kadın girişimcinin piyasaya açılması, pazar araştırması yapmasında zorluklarla karşılaştığı kaçınılmaz bir gerçektir. Kadınların; bağımsızlık, inisiyatif kullanma ve yeni fikirleri benimseme gibi olumlu özelliklerine karşın bu yeteneklerin kültür ve geleneklerle sınırlandırılmış olması, kadınları işletme kurarken bürokratik engellerle baş etme, işyeri kiralama ya da kalifiye çalışan bulma konularında sıkıntıya düşürmektedir. Bu çalışmada, Gaziantep'te faaliyet gösteren kadın girişimcilerin demografik özellikleri (Yaş, eğitim düzeyi ve faaliyet gösterdiği sektör- işletme özellikleri) ile cinsiyet kaynaklı zorlukları algılama eğilimi arasındaki anlamlı farklılıklar bulunup bulunmadığı ölçülmeye çalışılmıştır ve bu amaçla One-Way Anova Testi uygulanmıştır. Araştırmanın evrenini Gaziantep'te faaliyet gösteren kadın girişimciler oluşturmaktadır. Bu evrenden kolayda örneklem yöntemi ile 137 kadın girişimci seçilmiştir. Veri toplama aracı olarak yüz yüze anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda kadın girişimcilerin ifadeyle kadın girişimcilerin eğitim düzeyi, yaşları ve faaliyet gösterdiği sektör ve işletme özellikleri farklı olsa da, her üç grupta da kadın girişimcilerin cinsiyet kaynaklı zorlukları algılama düzeyinin birbirlerine yakın seviyede olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Girişimci, Girişimcilik, Kadın Girişimciliği.

**AN APPLICATION FOR DETERMINING THE DIFFERENCES BETWEEN THE
DEMOGRAPHIC PROPERTIES OF WOMEN ENTREPRENEURS AND THE
PERCEPTION OF THE GENDER DIFFICULTIES**

The prerequisite for the development of women's economic power and security and thus the welfare of society is to take steps that will lead to significant changes in the economic, social and political spheres in order to ensure equality and justice between class, gender and ethnic groups. Such changes require a multifaceted mobilization. Entrepreneurship is an important step in bringing women into working life. From the 1980s onwards, the entrepreneurial approach, which has shown a rapid development, has been in the interest of women as well as men. The issue of women's entrepreneurship in Turkey, has emerged as a comprehensive and wide for the first time in 1992 in a symposium held in Istanbul. Then, for the promotion of women's entrepreneurship in Turkey it has issued a decree in 1993. The biggest obstacle to women and women entrepreneurs is gender discrimination. Discrimination; people to be treated differently for reasons such as gender, language, religion, color, race or ethnic origin. It is the realization of different applications according to the factors mentioned in recruitment, wage payment, admission to school or benefit from various public facilities. It is an inevitable fact that women entrepreneurs are exposed to market and they face difficulties in making market research by making gender discrimination. Women; Despite their positive characteristics such as independence, initiative, and adoption of new ideas, their ability to be confined to culture and traditions is a challenge for women to deal with bureaucratic obstacles, to hire businesses, or to find qualified employees. In this study, whether there are significant differences between demographic characteristics of women entrepreneurs in Gaziantep (age, level of education and sector-operating characteristics) and the tendency to perceive gender-related difficulties, One-Way Anova Test has been applied for this purpose. The universe of the research consists of women entrepreneurs who are active in Gaziantep. 137 female entrepreneurs were chosen from this universe with easy sampling method. Face to face survey method was used as a data collection tool. As a result of the research, it was determined that the level of perception of gender-related challenges of women entrepreneurs in all three groups was close to each other, although the level of education and age of women entrepreneurs and the sector and operating characteristics of women entrepreneurs differed.

Keywords: Entrepreneurship, Entrepreneurship, Women Entrepreneurship.

AKILLI TAHTALARIN VERİMLİLİĞİNE İLİŞKİN OKUL YÖNETİCİLERİNİN
GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ**Doç. Dr. Mahmut SAĞIR**

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesi

msagir_71@hotmail.com

Öğretmen Emrullah KUTTUR

Şekeroba Yunus Emre Ortaokulu

emrullahk7@gmail.com

Özet

Okullar, eğitim öğretim faaliyetlerinin gerçekleştiği, nesillerin şekillendiği ülkelerin rötalarının çizildiği kurumlardır. Okul yöneticileri okullardaki etkileşimi, iletişimi, koordinasyonu sağlayarak okulların amaç ve hedeflerine ulaşmasını sağlayan kişilerdir. Bu sebepler ışığında okul yöneticilerinin okullara entegre edilen akıllı tahtalar hakkında vermiş oldukları bilgilerin önemli olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda araştırmanın amacı akıllı tahtaların verimliliğine ilişkin okul yöneticilerinin görüşlerinin incelenmesidir. Araştırma, Kahramanmaraş'ın Türkoğlu ilçesindeki akıllı tahta donanımı var olan ortaokullarda görev yapan 10 okul yöneticisinin görüşlerine yönelik ulaşılan bulguların değerlendirmesine dayalı yürütülmüştür. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada günümüzde akıllı tahtaların eğitim-öğretim ortamında olması gereken temel araçlardan birisi olduğu söylenebilir. Akıllı tahtaların öğrenci öğretmen etkileşiminde ana etken olduğunun, öğrencilerin derse katılmasını, dikkatlerinin uzun süre belli bir noktada tutulmasına yardımcı olduğu ileri sürülebilir. Bunun yanı sıra akıllı tahtaları en etkin şekilde kullanması gereken öğretmenlerin hizmet içi eğitimlere tabi tutularak akıllı tahtaları en iyi şekilde kullanması, öğrenmeleri gerektiği, akıllı tahtalar için materyal geliştirme üzerine de branş bazında hizmet içi eğitim verilerek materyal çeşitliliğin artırılması gerektiği sonucuna varılabilir. Bununla birlikte akıllı tahtaların eğitsel oyunlarla her an öğrenciyi aktif tuttuğu ama bu eğitsel oyun, görsel-işitsel tasarımların yetersiz olduğu ileri sürülebilir. Bazı okullarda akıllı tahtalarda üstesinden gelinemeyecek donanımsal ya da yazılımsal sorunların giderilmesinde güçlük çekildiği, bu sebeple akıllı tahtaların var olduğu okullarda Bilişim rehber öğretmenin olması gerektiği ortaya konabilir. Eğitimin, öğretimin asıl amacının hedeflenen müfredat doğrultusunda öğrenmelerin gerçekleşmesi fakat bunun yanında toplumsal sorunlar, değerler eğitimi gibi sorunların giderilmesi de gerektiği, bu sebeple akıllı tahta uygulamaları içerisinde bu tarz uygulamaların da geliştirilmesi gerektiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: akıllı tahta, okul, yönetici, verimlilik, etkileşim.

CUMHURİYETTEN GÜNÜMÜZE EĞİTİM ALANINDA YAPILAN SOSYAL
YARDIMLAR**Doç. Dr. Mahmut SAĞIR**

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesi

msagir_71@hotmail.com

Mehmet YILMAZ

Afşin Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Vakfı

mhmt_ylmz_@hotmail.com

Özet

Bu araştırmada, ülkemizde geçmişten günümüze eğitim alanında yapılan sosyal yardımları ilişkin çalışmaları ortaya koymaktır. Araştırma nitel olarak desenlenmiş olup literatür taraması yapılmıştır. Muhtaçlık ve yoksulluk insanlık tarihi kadar eski olup, bu bağlamda sosyal yardım kavramının geçmişini ilk çağlara kadar götürmek mümkündür. Modern dönemlerde ise, sanayinin gelişmesi, köyden kente göçün hızlanması ile sosyal yardım konusuna yönetim erklerinin bakışı, zorunluluk prensibi çerçevesinde şekillenir. Artık sosyal yardım bir kamu görevi olarak görülmeye başlanır. Sosyal yardımlar, ayni ve nakdi yardımlar olmak üzere iki şekilde gerçekleştirilir. Sosyal yardımlar nitelik olarak, barınma, gıda, yakacak ya da sağlık gibi alanları içerir. Sosyal yardım yapılan alanlardan biriside eğitim alanıdır. Türk İslam geleneğinde eğitim yardımlarına büyük önem verilmiştir. Cumhuriyet döneminde de sosyal devlet anlayışı geliştikçe eğitim alanında sosyal yardımlarda gelişmiştir. Günümüzde Türkiye’de eğitim alanında sosyal yardımlar kamu ve sivil toplum vasıtasıyla yapılmaktadır. Ülkemizde maddi durumu yoksulluk seviyesinin altında olan bireyler bu yollarla yapılan yardımlarla desteklenme, eğitimde fırsat eşitliği yaratılmaya çalışılmaktadır.

Yapılan son araştırmalara göre, Türkiye’de 6-13 yaş grubunda 10 milyon 398 bin 454 çocuk bulunurken bunların 273 bin 634’ü okula gitmemektedir. Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomik ve Toplumsal Araştırmalar Merkezi'nin (BETAM) yaptığı araştırmaya göre, Türkiye’de 15-19 yaş grubundaki 6.3 milyon gencin 3.5 milyonu okula kayıtlı bulunmuyor. Özellikle yoksulluk gibi nedenlerden dolayı eğitim hakkından faydalanma noktasında bireylerin önüne bir takım engeller çıkabilmektedir. Ülkemizin nüfus yapısı, pek çok Avrupa ülkesinden ve komşu ülkelerden farklı olarak oldukça genç bir niteliğe sahiptir. TÜİK verilerine göre nüfusumuzun yüzde 52’si 25 yaş altıdır. Her yıl ilköğretime 1,4 milyon yeni öğrenci başlamaktadır. 2007–2008 eğitim öğretim yılında ilköğretimde okuyan öğrenci sayısı da yaklaşık 11 milyon olmuştur. Bu durum eğitime olan talebin yüksekliğini gözler önüne sermektedir. Yüksek talep var olan eğitim hizmetlerinin yetersiz kalmasına yol açmakta ve sorunları büyütmektedir. Üniversite kapılarında yığılan lise mezunlarına, temel zorunlu eğitimin ve genel olarak lise eğitiminin meslek kazanıma yönelik olmaması da eklenince, mesleksiz ve işsiz genç ordusu ile karşılaşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal devlet, Sosyal yardım, Sosyal Politika, Eğitim.

**ÖĞRETMENLERİN YANSITICI DÜŞÜNME EĞİLİMLERİ İLE EĞİTİM
İNANÇLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ****BURAK AYÇİÇEK**

Mersin Üniversitesi

aycicekburak@gmail.com

PROF. DR. TUĞBA YANPAR YELKEN

Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı

tyanpar@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı Hatay iline bağlı Antakya ilçesinde ilkököl, ortaokul ve lise öğretim kademelerinde görev yapan öğretmenlerin eğitim felsefelerine göre oluşan eğitim inançları ile yansıtıcı düşünme eğilimleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmanın verileri “Eğitim İnançları Ölçeği” ve “Yansıtıcı Düşünme Eğilimleri Ölçeği” ile toplanmıştır. Bu çalışma, var olan durumu saptamak amacıyla tarama modeli kullanılarak yapılan betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın verileri Hatay ili Antakya ilçesinde görev yapan 202 öğretmeninden elde edilmiştir. Katılımcı öğretmenlerin %55,4’ü kadın (n=112), %44,6’sı erkektir (n=90). Katılımcıların %26,2’si ilkököl (n=53), %41,6’sı ortaokul (n=84) ve %32,2’si lisede (n=65) görev yapmaktadır. 202 öğretmenin %42,1’i (n=85) 1-10 yıl arası, %35,1’i (n=71) 11-20 yıl arası ve %22,8’i (n=46) 21 yıl ve üzeri kıdeme sahiptir. Katılımcıların %26,2’si (n=53) sınıf, %10,9’u (n=22) matematik, %10,4’ü (n=21) İngilizce, %9,9’u (n=20) Türkçe, %12,4’ü (n=25) sosyal bilgiler, %10,4’ü (n=21) fen bilimleri, %10,9’u (n=22) din kültürü ve ahlak bilgisi ve %8,9’u (n=18) diğer branş öğretmenleridir. Katılımcıların %25,2’si (n=51) Akdeniz Bölgesi’nde, %11,4’ü (n=23) Ege Bölgesi’nde, %15,8’i (n=32) Doğu Anadolu Bölgesi’nde, %12,4’ü (n=25) İç Anadolu Bölgesi’nde, %13,9’u (n=28) Güney Doğu Anadolu Bölgesi’nde, %12,9’u (n=26) Marmara Bölgesi’nde ve %8,4’ü (n=17) Karadeniz Bölgesi’nde dünyaya gelmiştir. Çalışma grubundaki öğretmenler rastgele örnekleme yoluyla seçilmiştir. 202 öğretmene uygulanan ölçeklerden elde edilen veriler analiz edilirken Mann Whitney U Testi ve Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, öğretmenlerin eğitim inançları ilerlemecilik alt boyutunda branş ve bölge değişkenlerine göre, daimcilik ve esasicilik alt boyutlarında cinsiyet, kıdem, branş ve bölge değişkenlerine göre, varoluşçuluk alt boyutunda kademe ve bölge değişkenlerine göre, yeniden kurmacılık alt boyutunda ise kademe ve branş değişkenlerine göre farklılık göstermektedir. Öğretmenlerin yansıtıcı düşünme eğilimlerine yönelik tutumları bağlamında elde edilen sonuçlar değerlendirildiğinde, sürekli ve amaçlı düşünme alt boyutunda kademe değişkeninde; açık fikirlilik alt boyutunda cinsiyet ve kademe değişkenlerinde; sorgulayıcı ve etkili öğretim alt boyutunda kademe ve bölge değişkenlerinde; öğretim sorumluluğu ve bilimsellik alt boyutunda kıdem değişkeninde; araştırmacı alt boyutunda cinsiyet değişkeninde; öngörülü ve içten olma alt boyutunda kıdem değişkeninde; mesleğe bakış alt boyutunda cinsiyet, kademe ve bölge değişkenlerinde farklılıklar tespit edilmiştir. Öğretmenlerin eğitim inançları ile ilgili görüşleri ile yansıtıcı düşünme eğilimlerine yönelik tutumları arasında anlamlı düzeyde ilişkiler olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yansıtıcı düşünme eğilimleri, eğitim inançları, eğitim felsefeleri.

İLKÖĞRETİM OKULLARINDA UYGULANAN KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİNE
İLİŞKİN OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ**Doç. Dr. Öğr. Üyesi Mahmut SAĞIR**

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Eğitim Fakültesi

msagir_71@hotmail.com

Mehmet KARINSIZ

Öğretmen, Şekeroba Yunus Emre Ortaokulu

mehmetkarinsiz@hotmail.com

Özet

Bu araştırmada; Kahramanmaraş ili Türkoğlu ilçesindeki ilköğretim okullarında çalışan okul yöneticilerinin kaynaştırma eğitime ilişkin görüşlerinin ortaya konması amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evreni Kahramanmaraş ili Türkoğlu ilçesindeki ilköğretimde çalışan devlet okullarındaki yöneticilerdir. Araştırmanın örnekleme ise evrendeki kaynaştırma yapan tüm okul yöneticilerine ulaşmak fazla maddi sıkıntılar ve zaman sıkıntısı gerektirdiği için Tesadufi örnekleme yöntemi ile örneklem alınmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmıştır. Görüşme Formu Kahramanmaraş ili Türkoğlu ilçesinde çalışan okul yöneticileri arasından rastgele ve gönüllü seçilen katılımcılara uygulanmıştır. Görüşmelerde; görüşme kılavuzu, sözleşme, kişisel bilgi formu, ses kayıt cihazı ve görüşme soruları kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara, yöneticilerin kaynaştırmayı ifade etme biçimlerinde yanlışlık olmadığı, okulda veya öğretmenlik hayatındaki deneyimleriyle ve gördükleriyle ifade ettikleri görülmüştür. Yöneticilerin kaynaştırma eğitimi uygulamaları hakkında çok azı eğitim aldığını belirtmiştir. Genel anlamda yöneticilerin kaynaştırma uygulamalarına ilişkin görüşleri olumlu yöndedir. Ancak derse giren öğretmenlerin kaynaştırma öğrencilerine yeterince vakit ayıramadıklarını belirtmişlerdir. DEO uygulamasının öğrencilerin akademik, kişisel ve sosyal yönden geliştiren bir uygulama olduğunu belirtmelerine rağmen çok az yöneticinin destek eğitim yaptığı belirlenmiştir. Bunun sebebi ise, yöneticilerin girişimde bulunmadıklarını, gönüllü öğretmen bulamadıklarını, resmi prosedürün yorucu olması gibi sebeplerin olduğu görülmüştür. Okul yöneticileri kaynaştırma öğrencilerini topluma kazandırabilmek için öğrencilerin yapabildiklerini ortaya çıkarup onlardan faydalanılması gerektiği ifade etmişlerdir. Sosyal kabulünü artırmak için ise güçlü yanlarıyla ön plana çıkarılması ve toplumun her kesiminin bu konuda bilinçlendirilmesi gerektiği sonucunun çıktığı görülmektedir.

Araştırma sonucunda süreç içerisinde bulunan; okul idaresi, öğretmen, veli, rehber öğretmenlerin kaynaştırma eğitimi hakkında bilgilendirilmesi, süreç içerisinde herkesin işbirliği ve iletişim halinde olması, fiziksel, öğretimsel ve davranışsal düzenlemeler; destek eğitim odası resmi prosedürün biraz daha esnek ve kolay olması, destek eğitim odalarının yaygınlaştırılması durumunda daha başarılı çalışmaların yapılacağı düşünülmektedir. Ayrıca normal gelişim gösteren öğrenciler ve velilerinin özel eğitim gereksinimli öğrenciler ile ilgili olumlu tutum ve davranışlar sergilemeleri üzerinde çalışmalar yapılması, kaynaştırma eğitimi uygulaması yapılan farklı eğitim kurumlarında araştırmalar yapılarak başarılı çalışmaların tespit edilmesi ve yapılan araştırmanın örneklemini geniş tutarak nicel değerlendirmelerle gerçekleştirilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma eğitimi, Özel eğitim, Destek eğitim odası, Sosyal kabul.

**DÖNÜŞÜMLER KONUSUNUN ÖĞRETİMİNDE DGY KULLANIMININ
AKADEMİK BAŞARIYA ETKİSİ****Abdulkadir BORAZAN**İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri, Malatya
a.kadir_mat@hotmail.com**Recep ASLANER**İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Fen ve Matematik Eğitimi Anabilim Dalı, Malatya
recep.aslaner@inonu.edu.tr**Giriş**

Günümüzde teknolojik değişimler sayesinde eğitimde de hızlı ve olağanüstü bir değişim yaşanmaktadır. Yirminci yüzyılın son yirmi yılına matematik eğitiminde kullanılan teknolojik aletlerdeki gelişmeler damgasını vurmuştur. Eğitim ve öğretim kurumlarında yeni teknolojilere yer vermek bireylerin öğrenme ihtiyaçlarına cevap vermede kolaylık sağlayacaktır. Bilgisayarın ve akıllı tahtaların etkili hesaplama aleti ve görsel bir araç olarak kullanılabilmelerinden daha önemli özelliği onun soyut matematik kavramlarını ekrana taşıyıp somutlaştırabilmesidir. Teknoloji, matematik derslerinde uygun biçimlerde kullanıldığında, matematiksel anlamayı ve düşünmeyi derinleştirmektedir.

Amaç

Bu çalışmanın amacı 11. sınıf matematik dersi dönüşümler konusunun öğretiminde DGY (Dinamik Geometri Yazılımı)'lerin öğretmen veya öğrenci merkezli kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına etkisini belirlemek.

Yöntem

Bu çalışmada yöntem olarak nicel araştırma yaklaşımlarından öntest-sontest kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Adıyaman ilindeki bir Anadolu Lisesinde öğrenim gören 92 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma ikisi deney biri de kontrol grubu olmak üzere üç grup üzerinden yürütülmüştür. Dersler Deney 1 grubunda bulunan 32 öğrenciye DGY sınıf ortamında öğretmen tarafından akıllı tahtada veya projektör yardımıyla yansıtılarak, Deney 2 grubunda bulunan 30 öğrenciye laboratuvar ortamında öğrencilerin aktif olduğu bir ortamda işlenmiştir. Kontrol grubun'da bulunan 30 öğrenciye ise mevcut öğretim programı düz anlatım yöntemi uygulanmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Yapılan araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda, öğretmen ve öğrenci merkezli DGY programının kullanıldığı deney gruplarındaki öğrencilerin kontrol grubundaki öğrencilere

göre dönüşümler konusundaki akademik başarı testinden aldıkları puanlar bakımından uygulama sonrasında deney grupları lehine anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Fakat DGY programının kullanıldığı deney grupları arasında akademik başarı testinden aldıkları puanlar bakımından anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bu sonuç doğrultusunda deney gruplarındaki öğrencilerin kontrol grubundaki öğrencilere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmasıyla, DGY ile yapılan öğretimin on birinci sınıf öğrencilerine dönüşümler konusunda önemli bir katkı sağladığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Dinamik Geometri Yazılımı, Akademik Başarı, Dönüşümler.

KAYNAKÇA

- Güven, B. ve Karataş, İ. (2005). Dinamik geometri yazılımı cabri ile oluşturmacı öğrenme ortamı tasarımı: Bir model. İlköğretim Online, 4 (1), 62-72.
<http://ilkogretimonline.org.tr/vol4say1/v04s01m6.pdf>.
- Habre, S. and Grundmeier T. A. (2007). Prospective mathematics teachers' views on the role of technology in mathematics education. The Journal, 3, 1-10.
- Türel, Y. (2008). Öğrenme Nesneleri İle Zenginleştirilmiş Öğretim Ortamlarının Öğrenci Başarıları Tutumları Ve Motivasyonları Üzerindeki Etkisi. Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Sinclair, N. & Crespo, S. (2006). Learning mathematics in dynamic computer environments. Teaching Children Mathematics, 437-444

KIRGIZ ATASÖZLERİNDE AT VE KADIN

Öğr. Gör. Rabia KAHRAMAN

Gaziantep Üniversitesi

kahrab.91@gmail.com

Doç. Dr. Gül Banu DUMAN

Bülent Ecevit Üniversitesi

gulbanuduman01@gmail.com

Özet

Toplumun önemli bir parçası olan kadınlar, annelik vasfı nedeniyle aynı zamanda gelecek nesillerin şekillenmesinde en etkili role sahip bireylerdir. Kadının eğitimi, kadının toplumdaki statüsü gibi konular aslında doğrudan toplumun yapısını etkileyen unsurlardır. Sözlü edebiyat ürünü olan atasözleri incelenerek atasözünün yaratıcısı olan toplumla ilgili kadına ait birçok kültürel ve sosyal olguya ulaşmak mümkündür.

Atasözleri, içinde birçok anlamı barındıran kalıp ifadelerdir. Meydana gelme sürecinde oluştuğu kültürden ve sosyal hayattan etkilenen bu kalıp ifadeler birçok alana kaynaklık etmektedir. Çalışmada Muhammed İbragimov'un "Kırgız Makal, Lakap, Uçkul Sözdörü", Ülkü Çelik Şavk'ın "Kırgız Atasözleri" ile Ahmet Güngör ve Asel Cailova Güngör'ün "Türkçe Açıklamalı Kırgız Atasözleri" adlı kitapları taranmıştır. Taranan kaynaklardan tespit edilen Kırgız atasözlerinden faydalanılarak at ve kadının Kırgız kültüründeki yeri ve önemi tespit edilmiştir. Kırgız atasözleri incelenirken de gerek yazılı kaynaklardan gerekse sözlü kaynaklardan yararlanılarak atasözünü meydana getiren kültürel etkiler tespit edilmeye çalışılmış, kültürel derinlik atasözlerinin daha iyi anlaşılmasını sağlamıştır. Kırgız kadınının, bozkır kültürünün ayrılmaz parçalarından olan at ile ilişkisi kültürün bir aynası olan atasözleriyle açıklanarak Kırgız toplumunda kadına ait birçok söyleme ulaşılmıştır. İncelenen atasözleri örneklerinde aynı zamanda kadının toplumdaki çeşitli statülerine de yer verilmiştir.

İlk olarak giriş kısmında genel hatlarıyla Türk tarihinde atasözünün, kadının ve atın gelişimi hakkında bilgiler verilmiş olup Kırgız Türkçesinde atasözünün karşılığına da değinilmiştir. Çalışma iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde at ve kadın karşılaştırılmasında kullanılan sıfatlar ve benzetmeler, ikinci bölümde ise kadın-erkek ilişkisinde at ve kadın konularına yer verilmiştir. Sonuç olarak bu çalışmada Kırgız atasözlerinde kadının genellikle atla birlikte atasözlerinde yer alması hakkında çeşitli tespitlere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Atasözü, Atasözlerinde kadın, Kırgız Türkçesi.

**SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS KAPSAMINDA DÜĞÜN GELENEKLERİ:
KONYA ‘ESENCE’ KÖYÜ ÖRNEĞİ****Arş. Gör. Yaşar SEVİMLİ**Gaziantep Altınbaş Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Gastronomi Bölümü, İstanbul
yasar.sevimli@altinbas.edu.tr**Ayşe Gülnihal KAHRAMAN**Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Gastronomi ve Mutfak Sanatları Anabilim Dalı, Gaziantep
glnhl_1992_@hotmail.com**Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Salih SÖNMEZDAĞ**Gaziantep Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü Gaziantep
as.sonmezdag@gmail.com**Özet**

Somut olmayan kültürel miras, “Toplulukların, grupların ve bireylerin kültürlerinin bir parçası olarak tanımladıkları uygulamalar, temsiller, anlatımlar, bilgiler, beceriler ve bunlara ilişkin araç gereçler ve kültürel mekânlar” olarak tanımlanmaktadır. Bu kavramın alanları doğumdan ölüme kadar insan yaşamında yer alan maddi ve manevi kültür öğeleridir. Türkiye, UNESCO’nun ‘Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi’ne 27 Mart 2006 tarihinde taraf olmuştur. Söz konusu sözleşme, insanlığın var oluşundan bu yana sürdürülen mirasların aktararak korunmasını hedeflemektedir. Bu bağlamda somut olmayan kültürel miras, sözlü gelenekler ve anlatımlar, gösteri sanatları, toplumsal uygulamalar, ritüeller ve şöenler, doğa ve evrenle ilgili uygulamalar ve el sanatları geleneği olmak üzere beş grup altında toplanmaktadır. Halk kültürü ve bu kültüre ait geleneklerin oluşumunda, o topluluğun hayat karşısında gösterdiği bakış açısı, duruşu, sosyal çevre ve şartları gibi olguların etkili olduğu bilinmektedir. Bu çalışmada, ‘toplumsal uygulamalar, ritüeller ve şöenler’ başlığı altında yer alan ‘düğün geleneği’ örneklenmiştir. Konya’nın Beyşehir İlçesinin Esence Köyünde gerçekleştirilen düğün adetleri, kuşaklar boyunca korunup yaşatılarak günümüze ulaşmış ve köy halkı tarafından vazgeçilmez bir gelenek haline gelmiştir. İncelediğimiz bu düğün, 5 gün 5 gece sürmesi ile dikkat çekmektedir. Araştırma süresince, köy halkının büyüklerinden oluşan 20 kişi ile ‘yarı yapılandırılmış görüşme tekniği’ kullanılarak, düğün günleri, uygulanan ritüeller ve adetler ve bu uygulamaların toplumsal işlevleri, yapılan yemekler ve bu yemeklerin anlamları hakkında bilgi alınmıştır. Bilgilerin korunması ve çalışmaya eksiksiz aktarılması adına, yapılan görüşmeler ses kaydına alınmıştır. Elde edilen bulgular, ‘bakışma’, ‘kız isteme’, ‘nişan’, ‘düğün’ başlıkları altında incelenerek detayları ile aktarılmıştır. Yapılan çalışmada, söz konusu geleneğin somut olmayan kültürel miras olarak tanıtılması ve bir kültür çalışması olarak literatüre kazandırılması amaçlanmıştır. Ayrıca, ilgili çalışmalara bir kaynak olması öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Düğün, Gelenek, Konya, Somut Olmayan Kültürel Miras.

KIRGIZ ATASÖZLERİNDEN HAREKETLE EVLİLİK MÜESSESESİ

Doç. Dr. Gül Banu DUMAN

Bülent Ecevit Üniversitesi

gulbanuduman01@gmail.com

Rabia KAHRAMAN

Öğr. Gör. Gaziantep Üniversitesi

kahrab.91@gmail.com

Özet

Atasözleri, bir toplumun kültürel değerlerini, yaşam tarzını içinde barındıran sözlü edebiyat ürünleridir. İçinden çıktığı toplumla ilgili birçok veriyi bünyesinde barındıran atasözleri, toplumsal düzeni sağlamak, millî değerleri gelecek kuşaklara aktarmak gibi bir misyon da üstlenir. Bu durum Kırgız atasözleri için de geçerlidir. Köklü bir sözlü edebiyat geleneğine sahip olan Kırgızların sözlü edebiyatının atasözleri bakımından da zengin olduğu görülür. Kırgız atasözleri incelendiğinde Kırgız toplumuna özgü birçok değer yargısını, Kırgız yaşam tarzını, sosyal ve kültürel veriyi tespit etmek mümkündür.

Toplumun en küçük yapı taşı olan ailenin temeli, evlilik müessesesi ile atılır. Her toplumun evlilik kurumuna bakışı; millî değerleri, inancı ve toplumun sosyal, kültürel bakış açısı ile yakından ilgilidir. Evlilik müessesesinin sağlam olması, aile kurumunun da sağlam olmasına, aile bağlarının sağlam olması ise toplumun sağlam temeller üzerinde yükselmesine imkân sağlar. Kısacası bir toplumun sağlıklı bir şekilde varlığını sürdürebilmesi, evlilik müessesesinin sağlamlığı ile doğrudan bağlantılıdır. Bir toplum için bu denli önemli olan evliliğin, doğal olarak atasözlerinde yer almaması beklenemez. Toplumsal düzeni sağlamak gibi bir misyonu üstlenmiş olan atasözlerinde toplumun sağlıklı bir şekilde devamında etkili olan evlilik müessesesinin de yer aldığı görülür. Kırgız atasözlerinden hareketle, Kırgız toplumunda evlilik bağlarının nasıl olduğu, iyi bir evlilik için neler yapılması gerektiği, iyi veya kötü eş seçiminin bir insanın hayatına etkilerinin neler olacağı, kadına ve erkeğe evlilikle ilgili tavsiyeler, dış faktörlerin evlilik müessesesinin kuruluşunda ve devamındaki etkileri gibi birçok hususa ulaşmak mümkündür.

Bu çalışmada başta Ülkü Çelik Şavk'ın "Kırgız Atasözleri" kitabı esas alınarak evlilik konulu atasözleri tespit edilecek, bu atasözlerinden hareketle de Kırgız toplumunun evlilik müessesesine bakışı ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kırgız atasözleri, Evlilik müessesesi, Kırgızlarda evlilik.

GAZİANTEP TÜRKÜLERİNDE YER ALAN MADDİ KÜLTÜR ÜRÜNLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Gülşah HALICI
Bozok Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Yozgat
gulsah.yuksel@bozok.edu.tr

Özet

Kültür bir toplumu oluşturan bireyleri birlik ve beraberlik çerçevesinde buluşturan maddi ve manevi değerler bütünüdür. Kültür, maddi kültür ve manevi kültür olmak üzere ikiye ayrılır. Maddi kültür kendi elimizden çıkma aletler, kullandığımız eşyalardır. Manevi kültür ise bir milleti tanıtan âdetler, değerler, ahlak kuralları ve davranışlardır. Kültürün içinde ayrı bir öneme sahip olan türküler ise mitolojik dönemden günümüze uzanan süreçte Türk milletinin yaşamını kare kare fotoğraflamış, geçmişten günümüze ayna tutmuş, Türk'ün davranış, düşünce ve duygusunu ezgilerle ifade etmiştir. Türküler, Türk'ün yaşadığı coğrafyada çok küçük ağız değişiklikleriyle söylenerek insanların duygularının, düşüncelerinin, hayallerinin, isteklerinin dışı vurumunu sağlarlar. Gaziantep, kültürel zenginliğin fazla olduğu bir ildir ve bu kültürel zenginliği türküler içinde görmek mümkündür. Çünkü insanoğlunun üretimi olan maddi kültür ürünleri, bireyin geçmişini ve yaşadığı dönemi yansıtır. Yine bu maddi kültür ürünleri ile dönemin yaşam mücadelesi, inancı, duygusu gibi olgular da türkülerde dile gelmiştir. Bu çalışmada Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) yayını olan Türk Halk Müziği Sözlü Eserler Antolojisi 1. , 2. ve 3. Ciltler taranarak Gaziantep iline ait yüz yirmi üç türkü tespit edilmiş ve bu türkülerin yirmi yedi adetinde maddi kültür ürünlerine rastlanılmıştır. Bu tespit edilen maddi kültür ürünlerinin bazıları şunlardır: Şalvar, fes, kuşak, kemer, hırma, hal hal, hançer, mendil, altın tas, ipek halı, sepet, çadır, yorgan, yazma, kazma. Çalışmanın, amacı TRT repertuarında bulunan Gaziantep türkülerindeki maddi kültür unsurlarının tespitiyle halkın yaşam tarzının nasıl olduğu konusuna ışık tutmaktır. Bu bağlamda ilin kültürel zenginliğinin türkülere ne ölçüde yansımış olduğu ve kültürel aktarımın türküler yoluyla sözlü kültür çerçevesinde nasıl gerçekleşmiş olduğu tahlil edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Maddi Kültür, Türkü, Gaziantep Türküleri.

TÜRK KÜLTÜRÜNDE KADIN ANLAYIŞININ MİTOLOJİ VE DİN
EKSENİNDE KARŞILAŞTIRILMASI**Öğr. Gör. Sibel Karadeniz YAĞMUR**

Gaziantep Üniversitesi

Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili Bölümü Uzaktan Eğitim

sibelkaryag@hotmail.com

Özet**GİRİŞ**

Günümüzde hemen her toplumda ve platformda güncelliğini koruyan önemli konulardan biri de kadındır. Kadınların toplumsal durumları, aile içinde, eğitim ve iş hayatında, politikada ve sporda kadının durumu, toplumların kadına bakış açıları ile kadın-erkek eşitliği, ataerkillik ya da anaerkillik gibi konu ve kavramlar sürekli olarak konuşulmakta ve tartışılmaktadır. Kadının pek çok toplumda haklarının erkeklere göre kısıtlandığı görüşü ve inancı yer almaktadır. Bu bağlamda tartışmaların ve konuşmaların bir ayağı da toplumların kültür kodlarında ve dinlerde kadına bakış konusudur. Genelde bunun nedeni dini birtakım inanış ve uygulamalara dayandırılmaktadır. Bu nedenle Türk mitoloji, destanları ve inanmalarındaki kadına bakış, öne çıkan kimi Arap ve Avrupa toplumlarının mitoloji ve destanlarının kadına bakışıyla karşılaştırılmaya çalışılmıştır.

YÖNTEM

Türk toplumunda kadın anlayışının mitoloji ve din ekseninde karşılaştırılması başlıklı çalışmamızda, mitolojide kadın, Semitik mitolojide kadın, Yunan mitolojisinde kadın, Eski Yunan'da ve Roma'da kadın, eski Mısırda kadın, eski İran'da kadın, eski Hind'de kadın, eski Çin'de kadın, Anadolu medeniyetlerinden Sümerlerde kadın, Hititlerde kadın, eski Türkler'de kadın, İskitler'de ve Doğu Hunlar'da kadın, Orta Asya Türklerinde kadın ve Kur'an ve kadın başlıkları altında bulgular ve tartışmalar yapılarak, Arap ve Avrupa toplumlarının mitoloji ve destanlarındaki kadına bakış ile Türk mitoloji, destanları ve inanmalarındaki kadına bakış konuları mitoloji ve din ekseninde karşılaştırılmaya çalışılmıştır.

BULGULAR

Dünyanın önemli mitolojilerine sahip halklarının kadına bakışı ile yine bu halklar arasında yayılmış olan kutsal kitaplardaki bilgilere bakıldığında; kadınların tarihin uzunca bir döneminde ve günümüzde bazı toplumlarda ikinci planda yer almasının aslında kutsal kitaplardan değil, mitolojik dünya görüşünden kaynaklandığı görülmektedir.

Semitik mitolojide, Yahudi mitolojisine göre kadının yaratılması ile inanma Havva'dan önce ilk kadın olan Lilith'in varlığıdır. Lilith, Adem ile anlaşamayınca cenneti terk eder ve dünyaya gider. Tanrı, Adem uyurken kaburga kemiği yöntemiyle Havva'yı yaratır. Havva'nın da yasak meyveyi yiyerek cennetten kovulması mitolojik anlatıdır. Buna göre de Havva hem yaratılışta eşit değildir hem de Lilith gibi isyan ederek kötü olmuştur.

Yunan mitolojisinde kadının kötülüklerin kaynağı olduğu hatta dünyaya erkekleri

cezalandırmak için özellikle Zeus tarafından yaratıldığı görülmektedir. Eski Yunan'da kadın çok aşağı bir seviyede görülür, vatandaşlık haklarından yararlanamazlardı. Roma'da kız çocuklar aç-susuz ve çıplak olarak Tanrı heykelleri önüne bırakılırdı

Eski Mısır'da Firavunlar Dönemi'nde kadının Tanrı soyundan geldiğine inanılırdı. Saltanat kadından çocuğuna geçtiği için, hanedan dışından Firavun olmak isteyen biri hanedandan bir kız ile evlenmeliydi. Bu yüzden veliahtlar, genelde kız kardeşler ile protokol evliliği yaparlardı ki hanedan ailede kalsın.

Eski İran'da kadınlara Avrupalılardan farklı bakmıyorlardı. Kadın alınıp satılabiliyordu. Eski Hind'de kadın bir köledir. Eski Çin'de kadını insan saymazlardı. Kız çocukları uğursuzluk sebebi görülürlerdi.

Sümerlerde kadın toplumsal anlamda geri kalmış ve gittikçe egemenliğini erkeğe kaptırmıştır. Hititlerde kadın sözde özgürdür; fakat uygulamada kesinkes köle haline getirilmiştir. Hiçbir alanda öne çıkamamışlardır.

Eski Türklerde Türk kadınının hakları ve tekâmülü bakımından yerinin belirlenmesinde, hem Anadolu'da kurulmuş devletler, hem de Anadolu dışında ve Orta Asya'da kurulmuş bazı devletlerin etkisi olmuştur. Orta Asya Türklerinde VII. ve VIII. yüzyıllarda kadın, eşit hak ve özgürlüklere sahip bir değerdi. XVI. yüzyılda Türk kadını, çok saygılı ve şerefli bir konumdadır.

Atatürk sayesinde Türk kadını seçme ve seçilme hakkını kazanmış, eğitim ve öğretime adım atmıştır.

Kur'an-ı Kerim'de kadınların sayılması ve haklarının korunması ile ilgili pek çok ayet vardır.

SONUÇ

Dünyanın önemli mitolojilerine sahip halklarının kadına bakışı ile yine bu halklar arasında yayılmış olan kutsal kitaplardaki bilgilere bakıldığında; kadınların tarihin uzunca bir döneminde ve günümüzde bazı toplumlarda ikinci planda yer almasının aslında kutsal kitaplardan değil, mitolojik dünya görüşünden kaynaklandığı görülmektedir. Bu inanmalar kutsal kitaplarla gelen hükümlere uydurulmuştur. Bu yüzden de günümüzde kadının ikinci plana itilmesi ile ilgili inanmaların din eksenli olduğu yanlışlığı yayılmıştır. Bundan Türk kültürü de nasibini almıştır.

Anahtar kelimeler: Kadın, Türkler, Mitoloji, Din.

TÜRKÜLERLE “VEDA”

Dr. Öğr. Üyesi Gülşah HALICIBozok Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Yozgat
gulsah.yuksel@bozok.edu.tr**Özet**

Sinema, konu edindiği bir olguyu, olayı ya da bireyi, onun ait olduğu toplumsal ve kültürel değerleri ve özellikleri açısından ele aldığı gibi hedef kitlesinin değer yargılarını da kendi belirlediği bir düzlemde ele alıp, konumlandırarak seyirciye sunan etkili bir görsel sanat ürünüdür. Bu anlamda, sinema filmlerinde bir kültüre ait değer yargılarının ele alınışı ve sunuluşunda filmi yapan yapımcı ve senaristin bakış açısı önemlidir. Sinemanın sanatsal boyutu yanında bireyler ve toplumlar üzerinde etki bırakan en önemli propaganda araçlarından biri olduğu söylenebilir. Film yapımcılarının bir kültüre, bir olaya ya da bir bireye ilişkin bakış açıları, filmin içeriğini ve sunuluşunu belirleyen en önemli unsurdan biridir. Film üretenlerin kendi değer yargılarını ve bakış açılarını yansıttıkları sanat eserlerinin başında, millî ve evrensel kültür ve sosyal yaşamı etkilemiş ve tarihe not düşürmüş önemli bireyleri konu olan filmler gelir. Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucusu Mustafa Kemal ATATÜRK’ü konu alan Zülfü Livaneli’nin “Veda” filmi bu bağlamda örnek gösterilebilir. Sinema aracılığıyla bilişim dünyasının geleneği yaşattığı ve geleneği geleceğe aktardığı unutulmamalıdır. Sinema ve dizilerde türküler, şarkılar vazgeçilmezler arasındadır. Filmlerde kullanılan türkülerle sözlü gelenek geleceğe aktarılmaktadır ve türküler ait oldukları milletin kültürel belleklerini de taşımaktadır. Veda filminde de verilmek istenen mesajlar türkülerle kuvvetlendirilerek seyirciye sunulmuştur çünkü türküler, Türkün yaşamını ve kültürünü anlatır. Dolayısıyla, Mustafa Kemal’in yaşamını anlatan bir film ancak türküyü izleyicinin ruhuna işlenirdi. Bu bildiride, “Veda” filmi kısaca tanıtılarak, filmde geçen türkü ya da türküler ile görüntüsel öğelerin nasıl desteklendiği, hangi kültürel motiflerin ve duyguların vurgulandığı, türkülerde hangi enstrümanların kullanıldığı ve türkülerin hikâyesi ile türkünün desteklediği görüntüsel öge arasındaki ilişkinin boyutu üzerinde durulacaktır.

Anahtar Sözcükler: Atatürk, Türkü, Sinema, Veda Filmi, Kültürel Bellek.

GAZİANTEP VE DİYARBAKIR'DA ŞEHİRLEŞMEYLE TAZİYE EVLERİ

Öğr. Gör. Sibel Karadeniz YAĞMUR

Gaziantep Üniversitesi

Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili Bölümü Uzaktan Eğitim

sibelkaryag@hotmail.com

Özet

GİRİŞ

Canlının ölümü hayatının bir parçasıdır. Her toplumun kültürel özelliği, ölümden defin'e kadar yapılan bazı geleneksel uygulamaları ortaya çıkarmıştır. Yas tutma törenleri, kültürel farklılık göstermekle beraber, hem ilkel hem de yüksek kültürel medeniyetlerde, dinsel tutum ve anlayışlar ile örf ve adetleri kapsayan zengin ritüeller olarak karşımıza çıkmaktadır. Arapçada sabır ve tahammül etmeye teşvik manasına gelen taziye, Türkçede de yakını ölen bir kimseye başsağlığı dileme manasına gelmektedir. Güneydoğu'da taziye alanlarının ölen kişinin evinden taşınabilir çadıra, daha sonra kentlileşme ve modernleşme mantığı ile modern müstakil taziye evlerine dönüştüğü görülmektedir. Bu çalışmada Gaziantep ve Diyarbakır'da taziye alanlarının dönüşümü ile ilgili araştırma yapılması planlandı.

YÖNTEM

Gaziantep ve Diyarbakır'da bulunan taziye evleri, sayı, gerçekleştirildiği mekanın yeri ve fiziki şartları, taziyenin süresi, taziye evlerinde kadınlar için ayrı bölümlerin olup olmadığı, taziye evlerindeki değişim yönünden incelenecektir.

BULGULAR

Gaziantep'te Şehitkamil ilçesi belediyesi tarafından yapılan 148 taziye evi ve Şahinbey ilçesi belediyesi tarafından yapılan 50 taziye evi vardır. Sivil toplum örgütleri, hayırsever vatandaşlar tarafından yaptırılanlar dahil tüm ilçelerle beraber Gaziantep'teki taziye evi sayısı 300 leri bulmaktadır. Taziye evleri erkek ve bayan kısmı olarak erkek hakimiyetli taziye modelinden çıkmaktadır. Taziye evlerinde ağır matem havası yoktur. Sayıları binleri gören kalabalıkları ağırlayan mekanlar görünümündedir. Taziye evlerinin proje kapsamında 1000m2 betonarme 2 katlı yapıldığı bayan ve erkekler için ayrı girişlerin yapıldığı görülmüştür. Modern taziye evleri haricinde belediyelerin taziye çadırlarını ölen kişinin evinin önüne talep halinde kurmaktadırlar.

Diyarbakır'da sayıları günden güne değişmekle beraber 200'den fazla taziye evi bulunmaktadır. Diyarbakır'da taziye evleri için yasevi kelimesi kullanılmaktadır. Yasevlerinin sivil toplum örgütleri, dernekler, hayırseverler ve belediyeler tarafından yapıldığı görülmektedir. Diyarbakır'da yasevlerinin genelde erkekler için yapıldığı görülmektedir. Taziyeler, bütün eş dost, akraba ve hatta aşiret üyelerinin bulunduğu, bütünleştiği anlar olarak görülür. Taziyede küslüklerin ve dargınlıkların kalktığı, kişiler ve aileler arasında barışların olduğu görülür. Son yıllarda kadınlar için ayrı yasevleri veya erkek kadın ayrı girişlerin

olduğu yasevleri yapılmıştır. Yasevini yöneten seyda, mele, imam, vaiz gibi din adamları vardır. Taziye üç gün sürmektedir ve binlerce kişiye taziye boyunca çay ve yemek ikramında bulunmaktadır.

SONUÇ

Kentleşme ile modern yapılaşmanın etkileri ve özellikle Gaziantep büyükşehir ilçe belediyelerinin bu konuda öncü hizmetler yapmasıyla, taziye evleri büyük değişime uğramıştır. Taziyeler, ölen kişiye ait evden modern taziye evlerine taşınmıştır. Taziyeler Diyarbakır ve Gaziantep'te barıştırıcı bütünleştirici yönünün devam ettirmektedir. Taziye evleri kadın erkeklerin taziyeyi kabul ettikleri modern mekanlara dönüşmüştür.

Anahtar Kelimeler: Taziye evleri, Gaziantep, Diyarbakır.

**AVRUPA DİL GELİŞİM DOSYASININ İÇERİĞİ VE YABANCILARA TÜRKÇE
ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETİM MATERYALİ YÖNTEM VE PROGRAM SEÇİMİNİN
ÖNEMİ****Gönül AÇIKGÖZ**

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
gonulsoyler@gmail.com

Özet

Töz değil, biçim olan insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta olarak kendi kanunları içinde gelişen canlı bir varlık olan dil; daha çok evlilik, din, ticaret, sömürgecilik vb. sebeplerle doğal ortamda etkileşimle yazı dilinden ziyade karşılıklı konuşma esasına dayanmaktaydı. Ancak Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarının bitmesi Sovyetlerin dağılması ile değişen dünyada teknolojinin ilerlemesi milletlerin birbiri ile yakın ilişkiler içine girmesi ortak bir dil ihtiyacını ortaya çıkarmış ve yabancı dil öğretimiyle kültür arası etkileşimi artırmayı sağlayacak yabancı dil konuşucularının önemi artmıştır.

Avrupa Dil Konseyi Dil Politikaları Birimi tarafından geliştirilen Avrupa Dil Gelişim Dosyası Projesiyle Avrupa vatandaşlarını çok dillilik ve çok kültürlüğe teşvik ederek yabancı dil açısından Avrupa'ya daha başarılı öğrenciler kazandırmayı amaçlamış ve bu yönde dil pasaportu, dil öğrenim geçmişi ve Avrupa dil gelişim dosyası adında üç bölümden oluşan bir kriter yayınlamıştır.

Akademik çalışmalara dayanarak doküman analizi yöntemi kullanılarak yapılan bu çalışmada yabancı dil öğretiminde başarılı olmayı sağlayacak doğal yöntem, Berlitz yöntemi, bilişsel yöntem gibi yöntemlerin ve ilkelerin neler olduğu kullanılacak malzemelerin nasıl bir yapı ve hangi nitelikleri taşıması gerektiği konusunda görüşleri açıklayarak ve Avrupa dil ölçeği, dil portföyü, hakkında bilgi vererek hem dil öğreticisi olan öğretmenlerin kültür ögesine önem vermelerine hem de devletin meseleye sahip çıkmasıyla Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenmeyi talep edenlerin yaşadığı problemlere çözüm önerilerine işaret edilmiştir.

UNESCO tarafından yapılan resmi dil sıralamasında Türkçe beşinci sırada yer almaktadır. 2500 yıllık geçmişe dayanan Türkçenin öğretimi İngilizce, Fransızca gibi diğer yabancı dillerin öğretimi kadar önemlidir. Bu yüzden Türkçe öğretiminden sorumlu kişilerin yeterli bilgi, donanım ve teknolojiyi etkili kullanma ve en önemlisi bireysel farklılığın bilincinde olarak hoşgörüye sahip olmaları gerekmektedir.

Anahtar sözcükler: Ana dil, ikinci dil, yabancılara Türkçe öğretimi, kültür taşıyıcılığı, ders malzemeleri, yöntemler, Avrupa dil ölçeği

Kaynaklar

Akkaya A., Kara, Ö.T., ve Gün, M. (2014). Yabancılara Türkçe öğretimi ders kitaplarının

- Türkçe öğretim merkezlerinde görev yapan öğretim elemanları açısından değerlendirilmesi. Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 9/6 Spring 2014, p. 1-16, Ankara-Turkey
- Aykaç, N. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin genel tarihçesi ve bu alanda kullanılan yöntemler, Turkish Studies- International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 10/3 Winter 2015, p. 161-174
- Barın, E. (2004). Yabancılar Türkçe öğretiminde ilkeler. Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, 1(1), 19-30.
- Biçer, N. (2012). Hunlardan günümüze yabancılar Türkçe öğretimi. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 1(4), 107-133.
- Bölükbaş, F. (2004).Yansıtıcı öğretim ile yabancı dil olarak Türkçe öğretimi. Dil Dergisi, 126, 19-2
- Demirel, Ö. (2004). Yabancı dil öğretimi.(2. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Ercilasun, A.B. (2007). Türk dili tarihi.(4. Baskı). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Göçer, A. ve Moğul, S. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili çalışmalara genel bir bakış. Turkish Studies, 6(3), 797-810.
- Güler, E.B.(2012). Yabancılar Türkçe öğretiminde öğretmen unsuru. The Journal of Academic Social Science Studies, 5(2), 129-134
- İşcan, A. (2011).Türkçenin yabancı dil olarak önemi. Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi, 2(4), 29-36.
- Özdemir, C. (2013). Yabancılar Türkçe Öğretiminde ders malzemelerinin önemi ve işlevsel ders malzemelerinin nitelikleri. Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic 8/1, (Winter 2013), 2049-2056.
- Ungan, S. (2006).Avrupa birliğinin dil öğretimine karşı tutumu ve Türkçenin Yabancı Dil olarak öğretilmesi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 15, 217-226.
- Yalçın, A.(2002).Türkçe öğrenim yöntemleri, Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yüce, S. (2005a). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ve Avrupa dil ölçeği. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 3(4), 419-429.
- Yüce, S. (2005a). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ve Avrupa dil ölçeği. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 3(4), 419-429.
- Yüce, S. (2005b). İletişim ve Dil: yöntemler, Avrupa dil portföyü Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi. Journal of Language and Linguistic Studies, 1(1), 81-88

KÖY PAZARINDAKİ YENİLEBİLİR YABANI OTLARIN GAZİANTEP
MUTFAĞINDAKİ YERİ

Rabia UZUN
Gaziantep Üniversitesi

uzunn.rabia@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Tuba PEHLİVAN
Gaziantep Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi

tpehlivan1@hotmail.com

Özet

Eski çağlardan beri yabancı otlar tüketilmektedir. Literatüre bakıldığında bitki çeşitliliği açısından zengin olan ülkemizde yabancı otların gıda olarak tüketim biçimi, yemek kültüründeki yeri yeterince incelenmemiştir. 12.000 ‘den fazla bitki varlığı olan ülkemizin yabancı otların mutfakta kullanımına yönelik büyük bir potansiyel olduğu görülmektedir. Genel olarak yabancı otlar ile ilgili araştırmalar botanik, etnobotanik ve yabancı otların tıbbi özellikleri çerçevesi ile sınırlı kalmıştır. Alan yazında Türkiye genelinde yenilebilir otların mutfakta kullanımını içeren çalışma sayısı ise oldukça kısıtlı olup bu çalışmalarda otların besin değeri, tüketim biçimleri, sağlık açısından önemi gibi konulara değinilmiştir.

291 çeşit yemeği ATO (Ankara Ticaret Odası) tarafından tescillenen Gaziantep mutfağının zenginliği ve çeşitliliği onu Türk mutfağında öne çıkarmaktadır. Gaziantep mutfağı yemekleri incelendiğinde ot yemeklerinin yapıldığı görülmüştür. Türkiye’de gastronomi alanında önemli bir yere sahip olan Gaziantep ile ilgili yabancı otların yemeklerde kullanımına dair çalışma bulunmamaktadır. Yörede ot yemeklerinin kırsal bölgelerde daha yaygın olarak bilinmekte ve yapılmaktadır. Yabancı otların mutfakta kullanımının kırsal kesim ile sınırlı kalması ‘‘Gastronomi Şehri’’ olarak adlandırılan Gaziantep’in mutfak kültürünün yeterince aydınlatılamamasına sebep olmaktadır. Araştırma bilimsel literatürde yer alan boşluğa dikkat çekmesi yönü ile önemlidir. Bu çalışma; Gaziantep ilinin yenilebilir yabancı otlarının yemek kültüründeki yerini tespit etmek, kırsalda kısıtlanarak açığa çıkarılmamış yabancı otlarına ait yiyeceklerini kayıt altına alarak ‘Gastronomi Şehri’ marka kimliğine ve Gaziantep yemek kültüründe yer alan yabancı ot yemeklerinin nesilden nesile aktarılmasında katkı sağlamak amacı ile yapılmıştır. Bu çalışma da Gaziantep mutfağında kullanılan yabancı otlar (tüketim biçimleri, pişirme metotları) gastronomik açıdan incelenmiştir. Gaziantep Şahinbey ilçesindeki 2 köy pazarına gidilmiştir. Araştırmanın evreni köy pazarlarındaki satıcılardan seçilmiştir. Kolayda örneklem yöntemi ile yapılan araştırmada yenilebilen yabancı otlar araştırılmış, otlarla yapılan yemekler ve tüketim biçimleri irdelenmiştir. Araştırma nitel araştırma deseninde, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak yapılmıştır, çalışmanın verileri içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda yabancı ot tüketiminin köylerde daha yaygın olduğu görülmüştür. Yörede yabancı

otlarla yapılan yemeklerde Ege mutfağından farklı olarak kullanılan pişirme yöntemleri dikkat çekicidir. Yabani ot yemekleri salça, tahıl, sarımsak ve çeşitli baharatlarında içine katılmasıyla hazırlanabilmektedir. Gaziantep'te yabani otlar çorba, pilav, salata, cacık, börek yapımında kullanılmaktadır. Ot yemekleri yapılırken en çok tercih edilen pişirme yöntemi kavurmadır. Semizotu, aş otu, ebegümeci, ısırgan, hardal otu, körmən araştırmada en çok rastlanılan yabani otlar olmuştur.

Anahtar kelimeler: Yabani otlar, Ot yemekleri, Gastronomi, Gaziantep Yemek kültürü.

SOĞUK SAVAŞ'IN DÜNYA POLİTİKASINA ETKİSİ ÜZERİNE

TARİHSEL BİR DEĞERLENDİRME

Metin AKSOYGümüşhane Üniversitesi, İİBF
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
metimaksoy@hotmail.de

Geçen yüzyılın kimi politik sürprizlerinin etkisi içinde bulunduğumuz dönemde de hala sürdürmektedir. Dünya siyasetinde 1991 yılında gerçekleşen olaylar yüzyılın ilk yarısında meydana gelişmelerin bir anlamda sonucudur. Aynı yılın ağustos ayında Sovyetler Birliği'nde meydana gelen değişimi kimse beklemiyordu. Sovyetler Birliği Komünist Partisinin çözülmesi, Bağımsız Devletler Topluluğunun kurulması ve Sosyalist Sovyet Cumhuriyetlerinin ayrılması yalnızca Rusya ve Doğu Avrupa ülkelerini kapsayan dönemin sonunu getirmemiştir. Sovyetler Birliğinin dağılmasıyla Doğu-Batı çatışmasının da sonuna gelindiği anlaşılmıştır. Bu çöküşün sonucunda Nükleer silahlanma sorunu büyük ölçüde yavaşlamış ve kimi ülkelerle sınırlı olarak devam etmiştir. Üçüncü ülkelerin Doğu-Batı çatışması periyodunca oluşturduğu ekonomik yapılanma nitelik değiştirmiştir. Yine Soğuk Savaş çatışmasının ürünü olan ve/veya şekillendirdiği Uluslararası Organizasyonlar dönüşüme uğramıştır. Bu sayede iki blokun dengelediği ve müdahale aracı olarak kullandığı enstrümanlar ortadan kalkarak, blokların kendi taraftarlar ülkelerini disipline etmeleri zorlaşmıştır. Bunun sonucu olarak da küresel düzeyde bir güç boşluğunun meydana gelmesinden bahsetmek mümkündür. Dünyanın birçok yerinde ortaya çıkan ayrılıkçı hareketler Yugoslavya'da olduğu gibi trajedi sonuçlanmıştır. Yine büyük güç siyasetinin önemli bileşeni olan kolonicilik bağımsızlık hareketleriyle son bulmuştur. Ulusal egemenliğe dayalı bölgesel örgütlenmeler hız kazandığı gibi ulusal yetkilerin üst bir organa devredildiği ulusüstü yapılanmalar da farklı yönlerde evrilmeye başlamıştır.

Bu bildirinin konusunu Soğuk Savaş'ın dünya politikasına etkisi oluşturmaktadır. Çalışmanın amacı; Soğuk Savaş döneminde bloklar arasındaki ilişkilerin dünya politikasına etkisinin tarihsel olarak değerlendirilmesidir. Bildiri yazımında konu ile ilgili yapılmış çalışmalar incelenerek karşılaştırmalı bir yöntem tercih edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Doğu, Batı, Çatışma, Küresel Politika.

DOĞU–BATI TAHAYYÜLÜNDE İKİ FARKLI MEDENİYET İNŞASI

Öğr. Gör. Dr. Samet ZENGİNOĞLUAdıyaman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu
sametzinginoglu@gmail.com**Özet**

Doğu–Batı ikilemi, farklı disiplinler çerçevesinde ve farklı başlıklar altında değerlendirilmektedir. Özellikle medeniyet ve kültür kavramları üzerinden gerçekleştirilen tartışmalar, bu değerlendirmelerin önemli noktalarını teşkil etmektedirler. Zira gerek medeniyet düşüncesi ve tavrı, gerekse de kültürel kodlar açısından Doğu–Batı ekseninde belirgin ayırım noktaları ile karşılaşılabilmektedir. Bu çalışma da bu ayırım/farklılık noktaları bağlamında tartışmalara güncel çalışmalar ışığında bir katkı sunmak amacıyla. 12. yüzyılda İbn Tufeyl tarafından kaleme alınan Hay bin Yakzan ile 18. yüzyılda Daniel Defoe tarafından kaleme alınan Robinson Crusoe karakterlerinin bu açıdan dikkat çekici ipuçlarını barındırdığı görülmektedir. Çünkü Hay bin Yakzan karakteri, doğayı korumaya ve doğanın sürekliliğini sağlamaya dönük düşünceleri, yaşamı anlamlandırma biçimi ve saf aklı temsil etmesi gibi hususlar çerçevesinde Doğu’yu simgelerken, Robinson Crusoe yazıldığı dönemin şartlarını belirgin bir biçimde taşıyan, pragmatist, gerektiğinde kolonyalist tavırlar sergileyen ve doğayı bir araç olan gören Batı’yı simgelemektedir. Dolayısıyla bu çalışma, her iki eserin yayımlandığı dönemlerin ruhunu, ana karakterlerin adalarında var olma biçimlerini, dine olan bakış açılarını, Yaratıcıya yönelik düşüncelerinin oluşumunu ve adada karşılaşılan yabancı kişiye karşı geliştirdikleri tavrı mukayeseli bir biçimde değerlendirme amacıyla. Bu değerlendirme kapsamında, her iki karakter üzerinden Doğu–Batı ekseninde tarihsel ve ontolojik bir analizin ortaya konulması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Doğu, Batı, Hay bin Yakzan, Robinson Crusoe.

Doç. Dr. Metin AKSOYGümüşhane Üniversitesi, İİBF
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
metimaksoy@hotmail.de**Özet**

Mevcut Dünya düzeninin temel karakteristik özelliği, coğrafi olarak birbirinden uzak bölgelerin artan biçimde ekonomik, siyasal ve kültürel olarak birbirine bağlanmasıdır. Karşılıklı bağımlılığın daha belirgin ifadesi ise gün geçtikçe artarak fazlaşan sayıda insanın kendi isteğiyle ve/veya zorlamayla belirli bir zaman veya sürekli olarak yaşam alanını değiştirmesidir. Yer değiştirme kendi yaşam alanının yakını olabileceği gibi Anavatan'ın dışı da olabilir. Bu faaliyetler göç ve mültecilik şeklinde gerçekleşmektedir. İnsan hareketliliğinin belirleyici motivasyon gücü olarak Göç ve Mültecilik hem bireysel bir mesele olarak yaşam koşullarının iyileştirilmesinde hem de baskı ve zulümden kaçışta motive edici bir rol oynamıştır. 2017 yılı sonu itibarıyla dünyada 68,5 milyon zorla yerinden edilmiş insan 25,4 milyon mülteci, 40 milyon kendi ülkeleri içinde yerinden edilmiş kişi ve 3,1 milyon sığınmacı bulunmaktadır.

Toplu göçlerin çoğu zaman sorunlu bir biçimde gerçekleşmektedir. Göçmenler her zaman mevcut sosyal hiyerarşileri bozan sosyal bir sürecin içindedirler. Bu durumdan kimi yerliler ve göçmenler olumlu etkilenirken diğerleri olumsuz etkilenmektedir. İç göçlerin neden olduğu güvensizlikle ilgili olarak birçok örnek verilebilir. Bunun yanında uluslararası göçlerde ulus devletlerin sunduğu “biz” ve “onlar” tanımlamaları ulusların savunma reaksiyonları daha da güçlenmektedir. Göçmenlikten olumsuz etkilenenlerin baskısıyla devletler sınırlarını göçmenlere kapatmaktadır. Ancak vatandaşların zarar görmesini engellemek amacıyla göçmenlerin engellenmesi ve sınırların haksızca kapatılması başka bir meşruiyet krizini ortaya çıkarmaktadır.

Bildirinin konusu göçün ve göçmenliğin dünya düzeni üzerindeki etkisidir. Çalışmanın amacı literatür taraması yöntemiyle göçün nedenleri, biçimleri ve toplumsal yapıya tesirlerinin incelenerek küresel düzeyde politikaya katkılarını ortaya çıkarmaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Mültecilik, Hukuksal Sorunlar, Sosyal Sorunlar, Dünya Düzeni.

**TÜRK KAMU YÖNETİMİNDE YÖNETİCİ KADINLARIN ORANSAL OLARAK
DEĞERLENDİRİLMESİ****Dr. Öğr. Üyesi Ahmet TUNÇ**Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniv. İİBF, Siy. Bil ve Ulus. İliş
ahmetmalatyatunc@gmail.com**Zeynep Elçin KAMALAK**Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniv. İİBF, Siy. Bil ve Ulus. İliş
zelcin@hotmail.com**Özet**

Kadın ve erkek cinsiyetlerinin doğaları gereği farklılık gösterdikleri bilinmektedir. Bu farkların en belirgin halleri gelenekler ve ananelerle birleşip toplumsal rollere bürünmeleriyle ortaya çıktığı düşünülmektedir. Ayrıca, toplumsal hayatın her merhalesinde kadının cinsiyet ayrımcılığına maruz kaldığı da bilinmektedir. Cinsiyetçi bakış açısının kamu yönetimi alanında olduğu ve yaşandığı gerçeğinden hareketle, kamuda görevli yöneticilerin büyük çoğunluğu erkeklerden oluşmaktadır. Kamu yönetiminde emek sarfeden kadının görünmez engellere maruz bırakılmasının, kadının üst düzey yönetici vasfı yolunda, ancak belirli bir seviyeye kadar gelebildiği, bu bağlamda, gerek genel olarak kamu personeli ve gerekse yönetici pozisyonlarında kadınların karşılaştığı engellerin ifade edilmesi gerekmektedir.

Dünyada kadınlar, toplumsal hayatın birçok safhasında ayrımcılığa maruz kalmaktadırlar. Çalışma hayatında yer alan kadınlar bu ayrımcılık sürecinden daha çok etkilenmektedirler. Özellikle kadınların yönetici olabilme koşulları ise bu süreçten en çok etkilenilen durumdur. Türkiye’de kadınların çalışma hayatına girmesi ve özellikle kamu kurum ve kuruluşlarında görev almalarıyla birlikte kadının varlığından söz edilmeye başlanmıştır. Türk Kamu Yönetiminde kadın personellerin yönetici kadrolarında yer almaları ise incelenmesi gereken konulardan birisidir. Çünkü genel olarak Türk kamu personel sisteminde yer alan yöneticilerin büyük çoğunluğunun erkeklerden oluştuğu savından hareketle bu çalışma ele alınmaya çalışılmıştır.

Bu bakımdan genel olarak kadının Türkiye’de çalışma hayatına girmesi ve kamu kurum ve kuruluşlarındaki sayısal varlıklarını ortaya koyulması, kurumlar ölçeğinde yönetici oranlarının cinsiyetlere göre dağılımlarının incelenmesi gerekmektedir. Bu çalışmada genel olarak Türkiye’de kadınların kamu yönetimi sisteminde yer almaya başladıkları sürecin tarihsel olarak irdelenmesi, kamu personeli olarak kadınların sayısal büyüklüğü ve özellikle kadın yönetici oranlarının incelenmesidir. Tarihsel, betimsel ve nicel verilerin kullanıldığı bu çalışmada Türk kamu yönetiminde kadınların sayısal olarak varlığı ele alınmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Yönetimi, Kadın, Yönetici.

BU ÇAĞIN ADINDA KÖTÜ POLİTİKACILAR

Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz EVATAksaray Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
yilmazevat@hotmail.com

Kurmaca eserleri ve düşünce yazılarıyla tanınan Tarık Buğra Cumhuriyet edebiyatının nev-i şahsına münhasır kalem sahiplerindendir. Yazarın makalelerinden oluşan Bu Çağın Adı isimli eserinde kötü politikacılara dair birçok fikri mevcuttur.

Sanatkâra göre kötü politikacılar yeteneksiz, sorumsuz ve akılsızdırlar. Bununla birlikte bu politikacılar kifayetsiz muhteristirler. İktidar ve iktidar ortağı olmak için her şeyi göze alırlar. Devamlı birbirleriyle didişmeyi siyaset sanırlar. Hatta iktidar için iç savaşı bile göze alırlar. Tarık Buğra ayrıca politikacıların arasında üçkâğıtçıların, sahtekârların bulunduğunu bunların insanları kandırdığını ifade eder. Sözgelimi kötü politikacılar çok fazla karşılığı bulunmayan bol keseden vaatlerde bulunmaktadır.

Tarık Buğra Türkiye'deki demokrasi tarihini kötü politikacıların macerası olarak değerlendirir. Sanatkâra göre kötü politikacı vatandaşlar arasındaki fikir ve inanç ayrılıklarından nemalanır. Sözgelimi milletin Alevi, Sünnî, sağcı, solcu, örtülü, örtüsüz, bıyıklı, bıyıksız... gibi konularda birbiriyle kanlı bıçaklı olmasının sebebi bu politikacılarıdır. Hatta yeryüzünde anadilini tartışma konusu -öztürkçeci, yaşayan Türkçeci- yapan tek millet olmamızın sebebi yine kötü politikacılarıdır.

Türkiye'de adeta bir politika salgını yaşanmaktadır. Her şey partilerden ibaret görülmektedir. Liderler arasındaki kavgalar, polemikler bütün gündemi işgal etmektedir. Kötü politikacıların ortaya çıkmasının bir sebebi milletin bu şekilde politikayı aşırı önemsemesidir. Politikanın önemli olduğunu kabul eden yazar insanların politikayı her şey olarak görmelerini çok mühim bir kusur sayar. Bu çerçevede yazar, insanlara politika dışı sözgelimi edebiyat, sanat, ilim, teknik, meslekî konularda gelişmelerini tavsiye eder. Dünyadaki gelişmiş devletlerin vatandaşları tamamen politika ile uğraşmayıp bilim, sanat ve edebiyatta çığır açarak medenileşmişlerdir.

Tarık Buğra'ya göre kötü politikacıların bir başka özelliği aşırı bencil oluşlarıdır. Onlar kendilerini memleketin üzerinde görürler.

Bu çalışmada tündengelim yöntemi kullanılarak Tarık Buğra'nın Bu Çağın Adı isimli eseri incelenip sanatkârın kötü politikacılara dair görüşleri belirlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Tarık Buğra, Bu Çağın Adı, Kötü Politikacılar.

KADINDAN KENTLER'DE KONUŞMA KÜLTÜRÜ

Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz EVATAksaray Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
yilmazevat@hotmail.com

Şiirleri, romanları, öyküleri, oyunları, senaryoları, denemeleri, günlükleri ve antolojileri ile tanınan Murathan Mungan günümüz Türk edebiyatının ünlü kalemlerindendir. Yazar Kadından Kentler isimli öykü kitabında olay örgülerine yedirerek konuşma kültürüne dair görüşlerini açıklar. Sözelimi yazara göre kelimeler insan duygularını yüzde yüz ifade edemez. Murathan Mungan konuşmada ses tonunu önemser. Hikâye kahramanlarının ses tonu üzerinden nezaket, saygı, suçluluk, pişmanlık, mesafe, kestirip atma, kararlılık, söz verme, had (sınır) ve zaman... kavramları irdelenir. Yazar konuşmayı uzunluk, kısalık, samimiyet, kibir, öfke, tartışma, fazladan yakınlık kurmak, kusur aramak, kusurları yüze vurmak, azarlamak, sırnaşmak, gevezelik, istişare... bağlamında da irdeler.

Sanatkâr Mungan insanın kendi içiyle konuşması gerektiğini savunur. Adana Sıcağında Erguvanlar isimli hikâyenin kahramanı Gülsüm'de bu bilinç yoktur. Gülsüm kısa sessizliklere bile tahammülü olmayan iletişimi sürekli konuşma sanan birisidir.

Yazar konuşmayı dinlemeyle birlikte değerlendirir. Bir öykü kahramanı sorduğu soruların cevabını tam dinlemez. İlk birkaç sözden sonra damdan çardağa atlar gibi hemen konu değiştirir. Ayrıca sadece duymak istediği cevaba odaklı kendini ve hayatını doğrulayacak sorular sorar. Konuşmada tam diyalogu önemseyen Mungan hep aynı sözlerin tekrar edilmesini eleştirir. Yazar konuşmada değişik kelimelerin kullanılmasını tavsiye eder.

Kadından Kentler'de sohbet adabı irdelenir. Değirmen taştan muhabbet iki baştan misali sohbetin karşılıklı olması gerektiği ifade edilir. Metinde bazı kahramanlar sadece kendisi konuşmakta karşıdakinin konuşmasına fırsat vermemektedir. Hatta sohbet esnasında sorgulayıcı üslup benimseyenler vardır.

Öykülerde konuşmada beden dilini dair dikkatler mevcuttur. Bazı insanlar bakışlarıyla insanı taciz etmektedir. Bir kısım insan da insanın yüzüne içini okumak niyetiyle dünyayı delercesine bakmaktadır.

Bu çalışmada tündengelim yöntemi kullanılarak Murathan Mungan'ın Kadından Kentler isimli hikâye kitabı incelenip yazarın konuşma kültürüne dair görüşleri tespit edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Konuşma, Kültür, Murathan Mungan, Öykü, Kadından Kentler.

TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİ VE KAMU YÖNETİMİNE YANSIMALARI

Ahmet TUNÇKahramanmaraş Sütçü İmam Üniv. İİBF, Siy. Bil ve Ulus. İliş.
ahmetmalatyatunc@gmail.com**Zeynep Elçin KAMALAK**Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniv. İİBF, Siy. Bil ve Ulus. İliş.
zelcin@hotmail.com**Özet**

İnsanlık tarihinde varoluşun, mücadele ve rekabetin dayandığı temel nokta olan “cinsiyet” kavramı, en ilkel çağlardan, günümüzün postmodern dönemine kadar popüleritesini korumuştur. Erkeği dışa dönük ve gücün timsali olarak gören toplum, kadına da naif ve hane içi roller biçmeyi uygun görmüştür. Toplumsal cinsiyet ayrımının biyolojik özelliklere ve yetilere dayandırılması, kadın ve erkeğe biçilen rollerde ayırıcı bir etken olmaktadır. Cinsiyet kavramı kendi bünyesinde genellikle eşitlik, hak, hukuk, adalet, özgürlük ve kadın kavramlarına da çağrışım yapmaktadır. Toplumlar da var olan cinsiyet dağılımları beraberinde düzen ve rolleri de getirmektedir. Her ne kadar toplumsal cinsiyet algısı dar kalıplara yerleştirilmiş olsa da, eğitim ve zorunlu yasalar vasıtasıyla bu kısmen aşılabilmektedir. Toplumsal cinsiyet algısının gelenek ve ananelerden beslendiği de bilinen yaygın bir düşüncedir.

Toplumsal anlamda kadın ve erkek cinsiyetlerinin farklı biçimlerde toplumsallaşmalarının, kamu yönetiminin her alanına yansıdığı, yönetici-yönetilen ayrımının cinsiyetlere göre şekillenmesinin de toplumsal yargıların bir sonucu olduğu söylenebilir. Kadının kamu yönetimi alanında temsilinin eşitlikçi politikalarla beslenmesinin, toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlama hususuna yardımcı olduğunu ifade etmek gerekmektedir. Nitekim, cinsiyet rollerinin cemiyet algısıyla yoğrulduğu bir döngüde, yaşamın her alanında olduğu gibi, hakları uğruna da mücadele veren kadının, aslında bir toplumsal denge unsuru olduğu da bilinmeli ve bu durumun altı çizilmelidir.

Bu çalışmada; cinsiyetlerin toplumsal rolleri ve bu rollerin kamu yönetimine yansımalarının, toplumsal farklılaşmalara ve iş yaşamına etkisi anlatılmaya çalışılmaktadır. Farklı perspektiflerle oluşturulan çözüm önerilerinin teoride kalmasının, toplumsal bakış açısıyla ilişkili olduğu ve toplumsal sulh ve denge için kadın erkek ayırt etmeksizin, cinsiyetlerin beraber yol almaları gerektiği ifade edilmeye çalışılmıştır. Çalışmada tarihsel ve betimsel araştırma metodolojisi kullanılmış, veriler birincil kaynaklardan derlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Yönetimi Cinsiyet Eşitliği, Toplumsal Cinsiyet rolleri.

BU ÇAĞIN ADI'NDA DEVLET KAVRAMI

Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz EVAT

Aksaray Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

yilmazevat@hotmail.com

Romanları, hikâyeleri, tiyatroları, fıkraları, denemeleri ve makaleleri ile tanınan Tarık Buğra Türk edebiyatının önemli kalemlerindendir. Yazarın Bu Çağın Adı isimli eseri makalelerinden oluşur. Yazar bu eserinde birçok kavram hakkında görüşlerini açıklar. Yazarın üzerinde durduğu kavramlardan biri de devlet kavramıdır.

Sanatkâr Buğra, Türkiye’de hükümet ve devlet kavramlarının birbirine karıştırıldığı hatta devlet kavramının pek de önemsenmediği kanaatindedir. Yazar bir grup muhalefetin, bir kısım medyanın bazı sendikaların, aydınların, bilim ve sanat insanlarının... devletle hükümeti karıştırıp hükümete muhalefet edeceğim diye devlete zarar verdikleri görüşündedir. Buğra bu meyanda Alman şair Goethe’nin “Kralı sevmem, ama ona şapka çıkarırım.” sözünü örnek verir. Kralın devleti temsil ettiğinin bilincinde olan Goethe devletin yıpranırsa kendisinin de vatandaş olarak aşağılanacağı bilmektedir. Buğra ülkemizdeki bir vekilin cumhurbaşkanı için “Benim cumhurbaşkanım değil ki ayağa kalkayım!” demesini şiddetle eleştirir. Bu vekili devlet idrakinden yoksun megaloman ve ultra bencil olarak tavsif eder.

Yazar iktidar hırsının devleti çürüttüğü fikrindedir. Bu bağlamda devlet sırtından nemalanmayı ve devlet kesesinden bol ve boş vaatlerde bulunmayı eleştirir. İktidarlara her şeyden önce devlet ve millet demelerini tavsiye eder.

Sanatkâr vatan, bayrak ve devlete saygıyı temel değerler olarak nitelendirir. Bu temel değerlere saygıyı eğitimin aşılması gerektiği ifade edilir. Vatan, millet Sakarya tüccarlarının ve komisyoncularının her zaman bulunacağını kaydeden Buğra, bunların varlığını bu değerlere saygısızlığın bahanesi olamayacağını belirtir.

“Bordro mahkûmları” ifadesini ilk kez kullanan yazar olan Tarık Buğra, devleti nihayetle devlet personeli olarak tanımlar. Yazar devletler arasındaki gelişmişlik farkını da personeller arasındaki farklarda görür. Personeline daha üstün yaşama ve yetişme imkânı veren devletler daha büyüktür. Devletin geçimini iyi sağlayamadığı personeli tarafından yağmalanacağı ve zarara uğratılacağı ifade edilir.

Bu çalışmada tündengelim yöntemi kullanılarak Bu Çağın Adı isimli eserde devlet kavramı araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarık Buğra, Bu Çağın Adı, Devlet.

GAZİANTEP İLİNDE KIŞLIK HAZIRLIKLAR VE KURUTMALIKLAR

Dr. Öğr. Üyesi Tuba PEHLİVANGaziantep Üniversitesi
tpehlivan1@gmail.com**Özge ÇAYLAK**Gaziantep Üniversitesi
caylakozge.01@gmail.com**Özet**

Geçmişten günümüze insanlar farklı amaçlar doğrultusunda besinleri muhafaza etme ihtiyacı duymuşlardır. Bunlardan en önemlisinin, yaz mevsiminde yetişen meyve ve sebzelerin değişik şekillerde muhafaza edilerek mevsimi dışında da tüketilmesi ve açlığın önüne geçilmesi amacı olduğu düşünülmektedir. Bu ve bunun gibi amaçlar doğrultusunda geliştirilen gıdaları saklama yöntemlerini; dondurarak, kurutarak, ısıtma işlemi uygulayarak, tutsüleyerek, kimyasal madde ve baharatlarla, vakumlayarak ve fermente ederek saklama şeklinde açıklayabiliriz. Bunlar arasında kurutarak saklama, insanın doğadan öğrendiği, ilk çağlardan beri uygulanan saklama yöntemidir.

2015 yılında UNESCO'nun UCCN programına (Unesco Creative Cities Network) Türkiye'den gastronomi alanında dahil olan ilk şehir olma özelliği taşıyan Gaziantep mutfak kültüründe de kışa hazırlık amacıyla birçok saklama yöntemi kullanılmaktadır ve bu yöntemlerden Gaziantep ile özdeşleşmiş olan ve yöre halkı tarafından en çok kullanılan yöntem kurutarak saklama -güneşte kurutma- yöntemidir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre UNESCO'da 291 yemeği tescillenen ve yaklaşık 400 çeşit yemeğe sahip olan Gaziantep mutfağında, 'kurut' olarak adlandırılan patlıcan, biber, haylan kabağı, acur, domates ve pirpirim yaz aylarının yakıcı güneşinde en çok kurutulan malzemeler olurken bunların yanında domates konservesi, tarhana, turşu çeşitleri, dondurulmuş fasulye, reçel çeşitleri, bastık, nar ekşisi ve pestil de en fazla yapılan ürünler arasında yer almaktadır. Kış gelince ise tuzla salamura yapılmış zeytinler tatlandırılır, peynirler salamura yapılır ve elde edilen diğer ürünler farklı amaçlarla kullanılır. Böylece tarımsal ürünlerin dört mevsim kullanılması sağlanır. Ayrıca Gaziantep mutfağında önemli bir yere sahip olan pul biberin ve güneşte koyulaştırma yöntemi ile elde edilen salçanın da çok fazla yapıldığı ve kişilerin yaptıkları bu hazırlıkları genellikle Eylül ve Ekim ayları arasında, evde kullanma amacı ile evlerinde ve arkadaş/ akrabaları ile yaptıkları sonucu elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gaziantep Mutfağı, Kışa Hazırlık, Yöresel Ürünler.

**TÜRK İŞGÜCÜ PİYASASININ ARA İNSAN GÜCÜ İHTİYACININ
KARŞILANMASINA ETKİLERİ BAKIMINDAN GAZİANTEP VE KONYA
ÖRNEĞİNDE SURİYELİ SİĞINMACI GERÇEĞİ****Dr. Mehmet GÖK**

Konya Bölge İdare Mahkemesi

Türk eğitim sisteminde yapılan değişikliklerle milli eğitim sistemimizde yapılan zorunlu eğitim sistemi değişikliği ile birlikte sanayide ihtiyaç duyulan ara insan gücü talebi olumsuz yönde etkilenmiştir. Bir başka ifade ile sanayide duyulan ve beyaz yakalı olmayan bir nevi yardımcı personel statüsünde değerlendirilebilecek çırak, kalfa gibi unvanlarla anılan, genellikle ilkokul ve orta okul yıllarında başlanılan işgücü talebini olumsuz yönde etkilemiştir.

Suriye’de yaşanan iç savaşın etkisiyle yaşam hakkı hayatlarını kurtarmak amacıyla ülkemiz sınırlarına akın eden ve ülkemize girişlerine izin verilen Suriyeli sığınmacılar, her ne kadar yaşama haklarını ülkemize gelerek koruyan bu insanlar aynı zamanda hayatlarını devam ettirebilmek amacıyla ülkemiz ekonomisinin hemen hemen her aşamasında genellikle çok düşük ücretler karşılığında çalışarak aldıkları cüz’i ücretlerle hayatlarını ve aileleri ile akrabalarının yaşam kalitelerini arttırmaya çalışırken, bir taraftan da eğitim öğretim aşamasındaki öğrenciler tarafından karşılanan, ancak eğitimin devamı nedeniyle temin edilemeyen ara işgücü ihtiyacını karşılamışlardır.

Her ne kadar, ülkelerinde almış oldukları eğitimle edindikleri bilgi ve kazandıkları tecrübelerle Suriyeli sığınmacıların bir kısmı beyaz yakalı işlerde iş gücü piyasasına katılmış ise de niteliksiz olanlar gerek işverenler için maliyetlerinin düşüklüğü ve gerekse de aranılan her yerde bulunabilmeleri ve bir çok insanın kabul etmek istemediği çıraklık ve kalfalık gibi işleri kolayca kabul etmeleri nedeniyle, işverenlerce istihdam etme konusunda tercih edilebilmektedir. Ülkemize giriş yaptıktan sonra nerede ikamet ettiği ve ne iş yaptığı bilinmeyen bir çok Suriyeli olsa da petrol istasyonunda pomyacı, sanayide tamircide, mobilyacıda nakliye ve montajcı, tarlada işçi, lokantada servis elamanı, turizm acentasında eleman, asansörcüde taşıyıcı vb. birçok yerde onlarla karşılaşmamız her iki şehrimizde de mümkündür.

Temel insan hakkı olan yaşam hakkı kullanımının temini noktasında ülkelerindeki savaştan kaçarak mecburen ülkemize gelen ve önemli bir kısmının ülkemizde akrabası bulunan insanların yaşamlarını sürdürmek amacıyla var olan talebi de kullanarak eğitim sistemimiz ve insanımızın talep etmekte zorlandığı, bir başka ifade ile beğenmediği işleri yapan ara insan gücü ihtiyacını karşılama noktasında oynadıkları rolü görerek, bu durumu legalize etmek ve insanileştirmek, kanaatimce yapılması gereken ve beklenen en doğru hareket olacaktır.

Anahtar Kelimeler: İşgücü, İşgücü Piyasası, istihdam, İşsizlik, Mülteci, Ara İnsan gücü, Yaşam Hakkı.

**SORUMLULUK SİGORTALARINDA RİZİKONUN GERÇEKLEŞMESİNE KASTEN
SEBEP OLMA****THE CAUSE OF REALIZATION OF THE RISK DELIBARATELY IN LIABILITY
INSURANCE**

Dr. Öğr. Üyesi Necat AZARKAN
Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi
necatazarkan@gmail.com

Özet

01 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı yeni Türk Ticaret Kanunu ile Türk sigortacılık sektörünün güçlendirilmesi ve çağın gereklerine uygun modern düzenlemeler getirilmesi hedeflenmiştir. Bu amaca uygun olarak, sigortacılar tarafından kabul görmüş hükümler korunurken, uygulamadaki sorunların çözümü için yeni hükümler sevk edilmiş ya da mevcut hükümler değişikliğe uğramıştır. 6762 sayılı mülga TTK'da özel olarak düzenlenmemiş olan sorumluluk sigortası, 6102 sayılı yeni TTK'nun 1473. ve onu izleyen maddelerinde “Genel Hükümler” ve “Zorunlu Sorumluluk Sigortaları” başlıkları altında ayrıntılı bir düzenlemeye tabi tutulmuştur. Sorumluluk sigortaları, teknoloji ve buna bağlı olarak, ekonomide yaşanan gelişmeler sonucunda toplumlarda refah seviyesinin yükselmesi ve sorumluluk hukukunda meydana gelen değişiklikler ile birlikte yaygınlaşmaya başlamıştır. Sorumluluk sigortaları ile yalnızca sigorta ettirenin değil, aynı zamanda sigorta ettirenin faaliyetleri sonucunda meydana gelen üçüncü şahıs zararlarının da giderilmesi amaçlanmaktadır. 6102 sayılı TTK'nın sorumluluk sigortasını düzenleyen 1473. maddesi hükmü uyarınca, sigortacı, sigorta süresi içinde gerçekleşen bir olaydan kaynaklanan sorumluluğu nedeniyle zarar görene, sigorta sözleşmesinde öngörülen miktara kadar tazminat öder. Ancak, sigortalının sorumluluk konusu olayı kasten gerçekleştirmesinden doğan zararlardan ise sigortacının sorumlu olmadığı Kanun'da açıkça belirtilmiştir. Çalışmamızda, sorumluluk sigortası ve esas itibarıyla rizikonun oluşmasına kasten sebep olma durumu bazı yargı kararları ışığında ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sorumluluk, Sigorta, Riziko, Kasıt.

Abstract

The new Turkish Commercial Code No. 6102, which entered into force on July 1, 2012, aims to strengthen the Turkish insurance sector and to introduce modern regulations in line with the current requirements. For this purpose, while the provisions accepted by the insurers are preserved, new provisions have been submitted for the solution of the problems in the application or the existing provisions have been amended. Liability insurance, which has not been specifically regulated in Law no. 6762 , it is regulated in detail under General Provisions and Obligatory Liability Insurances in the 1473th and subsequent articles of the new Turkish Commercial Code no. 6102. Liability insurances have begun to become widespread with the increase in the level of welfare in societies and changes in liability law as a result of technology and related developments in the economy. With the liability insurance, it is aimed to eliminate not only the policyholder but also the third party damages caused by the activities of the policyholder. Pursuant to Article 1473 regulating the liability insurance of the Turkish Commercial Code no. 6102, insurer pays compensation for the amount stipulated in the insurance contract, which is damaged due to the responsibility arising from an event occurring within the insurance period. However, it is clearly stated in the law that the insurer is not responsible for the damages arising from the deliberate realization of the event. In our study, the liability insurance and the deliberate cause of the occurrence of the risk will be discussed in the light of some judicial decisions.

Keywords: Liability, Insurance, Risk, Deliberateness.

SÖZLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜNÜN BİR UZANTISI OLARAK İTİRAZ HAKKI

Dr. Öğr. Üyesi Aslihan KAYIK AYDINALP

İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi

İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku ABD

aslihan.kayik@inonu.edu.tr

Özet

Sözleşme özgürlüğü temelini Anayasa'nın 48. maddesinde yer alan "Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir" hükmünden almaktadır. Sözleşme özgürlüğünün alt başlıklarından biri, sözleşmenin karşı tarafını seçme özgürlüğüdür. İş Kanunu'nun 6. maddesinde yer alan işyeri devrine ilişkin hükümde, işçilere iş sözleşmelerinin devralan işverene otomatik olarak geçişine itiraz etme hakkı tanınmamıştır. Türk Ticaret Kanunu'nda şirketlerdeki yapısal değişikliklere ilişkin 178. maddede yer alan düzenlemede, ticaret şirketlerinin birleşme, bölünme ve tür değiştirmesi halinde işçilere itiraz hakkı tanınmıştır. İtiraz hakkı, yapısal değişikliğin gerçekleşmesine mani olmayıp, işçinin iş sözleşmesinin devralan işverene otomatik olarak geçmesine mani olmaktadır. İtiraz hakkının kullanılması ile işçinin iş sözleşmesi, kanuni bildirim süresi sonunda sona erecektir. Böylece işçinin iradesi dışında, devreden ve devralan işverenler arasında, gerçekleşen bir yapısal değişiklik nedeni ile iş sözleşmesinin karşı tarafının otomatik olarak değişmesinin önüne geçilmiş olmaktadır. İtiraz hakkı ile sözleşme özgürlüğü dolayısıyla sözleşmenin karşı tarafını seçme özgürlüğü korunmaktadır. Bu hak iş sözleşmesini sona erdirdiğinden dolayı bozucu yenilik doğuran haklar arasında yer almaktadır. Ancak fesih niteliğinde değildir. Zira işçinin iradesi iş sözleşmesini sona erdirmeye yönünde değil, iradesi dışında gerçekleşen yapısal değişiklik nedeniyle iş sözleşmesinin otomatik olarak devralan işveren işverene geçişine engel yönündedir. Dolayısıyla kanuni bildirim süresinin sonunda sona erecek olan iş sözleşmesi, işçinin iradesi nedeniyle değil, bilakis kanundan dolayı sona ermektedir. Bu nedenle işçilik alacakları açısından değerlendirildiğinde, işçinin kıdem tazminatına hak kazanabilmesi gerekir. İlgili düzenlemede işçilere itiraz hakkı tanınmış olmakla birlikte, bu hakkın hangi süre içerisinde kullanılabileceğine dair bir açıklık söz konusu değildir. Aynı şekilde itiraz hakkının devreden ve devralan işverenden hangisine yöneltileceğine ilişkin de bir açıklık söz konusu değildir.

Anahtar Kelimeler: sözleşme özgürlüğü, itiraz hakkı, işçi, bozucu yenilik doğuran hak, kıdem Tazminatı.

**ÇALIŞANLARIN ÖRGÜTSEL GÜVEN DÜZEYLERİNİN
BOYUTLANDIRILMASINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA****Prof. Dr. Nuray GİRGİNER**Eskisehir Osmangazi Üniversitesi, İİBF İşletme Bölümü
ngirginer@gmail.com**Hülya SAOTAY**Eskisehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
İşletme Doktora Programı, İşletme Bölümü
hlysty@hotmail.com**Özet**

Örgütlerde çalışanların örgütüne duyduğu güveninin kurumun uzun ömürlülüğü ve istikrarında önemli olduğu bilinmektedir. Bu bağlamda çalışanların kurumlarına olan güvenlerinin düzeylerinin belirlenmesi ve boyutlandırılması, kurum ve çalışan açısından politikaların oluşturulması ve yürütülmesine yardımcı olacaktır.

Bu çalışmanın amacı, çalışanların örgütsel güven düzeylerinin boyutlandırılması ve söz konusu boyutların çeşitli demografik özellikler açısından farklılıklarının incelenmesidir. Çalışma kapsamında il belediye çalışanlarından 130 çalışana 12 maddeden oluşan Örgütsel Güven Ölçeği (ÖGÖ) uygulanmıştır. Çalışanların örgütsel güvenlerini boyutlandırmak amacıyla uygulanan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) sonucunda 2 faktör elde edilmiştir. Söz konusu faktörler “yöneticiye güven” ve “örgüte güven” olarak literatüre dayalı olarak isimlendirilmiştir.

Çalışmada örgütsel güven faktörlerinin çalışanların çeşitli demografik özelliklerine göre farklılıkları istatistiksel tekniklerle incelenmiştir. Analiz sonucunda; cinsiyete göre yöneticiye güven boyutunda erkeklerin kadın çalışanlara göre yöneticiye güvenlerinin daha fazla olmasıyla istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdikleri, buna karşılık örgüte güven boyutunda kadın ve erkek çalışan görüşlerinin istatistiksel olarak farklılık göstermediği belirlenmiştir. Yaş ve tecrübeye göre ise her iki güven boyutunda çalışanların görüşleri istatistiksel olarak farklılık göstermemiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Güven, Yöneticiye Güven, Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA).

**THE MEDIATING ROLE OF SELF-EFFICACY IN THE EFFECT OF MUSHROOM
MANAGEMENT TO THE INTENTION TO QUIT: A MODEL PROPOSAL****Phd. Gamze AYDIN**İstanbul Arel University, Lecturer, School of Health Sciences
gamzeaydin@arel.edu.tr**Assoc. Prof. Dr. Serdar BOZKURT**Yıldız Technical University, Faculty Economics and Administrative Sciences
Department of Business Administration
serdarbozkurt34@gmail.com

Mushroom management has entered the literature as a metaphoric concept. This concept is basically a form of management in which employees are blinded to business performance and jobs are presented to employees without informing the purpose of their work (Whittick, 2015). The concept of mushroom management originates from the fact that fungi grow in the dark and die in the sunlight (Laplane & Neill, 2006: 120). In the literature, the characteristics of the managers with mushroom management attitude are listed as follows. These are; (Mar, 2011)

- Avoid sharing information with his/her team.
- Try to control the decision-making process.
- Commitments without consulting the team.
- They usually have a bad relationship with the team.

The second concept of the study is self-efficacy which takes its roots from positive psychology. Self-efficacy; express the individual's self-belief or confidence in his / her ability to act by identifying the motivation, cognitive resources and ways to carry out a specific task successfully (Stajkovic & Luthans, 1998: 66). Individuals with high self-efficacy tend to be more targeted and auto-controlled in the difficulties and obstacles they face. People who see themselves as sufficient because they attribute to their failures in their unsatisfactory efforts, they tend to try more things and to gather themselves up (Hefferon & Boniwell, 2011: 106). The last concept of the research is the intention to quit. The intention to quit work means a conscious and pre-designed intention to leave an organization (Tett & Meyer, 1993: 262).

Purpose and Significance of Research

The purpose of this research; to suggest a model for the mediating role of self-efficacy in the impact of mushroom management on the intention to quit. In the current literature, there are no studies investigating these three concepts. In this context, research aims to develop a proposal for the subject. It will also be able to provide information on the scope of research for further studies.

Propositions of Research

There are studies in the literature about self-efficacy and intention to quit. In a study conducted on 114 employees in a Chinese restaurant, it was observed that employees with high self-efficacy had a low intention to quit (Gu,2016). However, the dimension associated with mushroom management remains incomplete. In this context, the following research propositions have been developed.

Prep.1: Mushroom management perception has a significant and positive effect on intention to quit.

Prep.2: Self-efficacy has a significant and negative effect on intention to quit.

Prep.3: Self-efficacy has a mediating role in the relationship between the perception of mushroom management and intention to quit.

Keywords: Mushroom Management, Self-Efficacy, Intention to Quit.

İŞÇİLİK ALACAKLARI KONUSUNDA BİR GÜVENCE: TEMİNAT HAKKI

Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan KAYIK AYDINALP

İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi

İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku ABD

aslihan.kayik@inonu.edu.tr

Türk Ticaret Kanununun iş ilişkilerinin geçmesine ilişkin 178. maddesinin 5. fıkrasında “İşçiler muaccel olan veya birinci fıkra da öngörüldüğü şekilde muaccel olacak alacaklarının teminat altına alınmasını isteyebilirler” hükmü yer almaktadır. Bu hüküm ile hukuk düzenimizde işçilere daha önce tanınmamış olan işçilik alacakları için teminat isteme hakkı tanınmıştır. İşçilere işçilik alacaklarının teminat altına alınmasını isteme hakkı tanınmış olmakla birlikte, teminatın nasıl gerçekleşeceği konusunda düzenlemelere yer verilmemiştir. Bu husustaki boşluklar, mehz kanunda yer alan düzenlemelerden hareket edilerek açıklanmaya çalışılmıştır. Mehz kanunun yer aldığı hukuk sisteminde, işçilik alacaklarının teminat altına alınmasına ilişkin usulün, işverenin diğer alacaklılarına ait alacakların teminat altına alınmasına ilişkin usulün aynısı olduğu vurgulanmaktadır. Bu nedenle işçilik alacaklarının teminat altına alınması hususunda açıklama yaparken, bazı istisnalar olmakla birlikte, işverenin diğer alacaklılarına ait alacakların teminat altına alınmasına ilişkin düzenlemelerden faydalanılmıştır. Hangi alacakların teminat altına alınacağı konusunda da bir açıklık olmamakla birlikte, bu alacakların yapısal değişiklik gerçekleşmeden önce muaccel olmuş alacaklar ile muaccel olmamakla birlikte devir gününe kadar doğmuş alacaklarının teminat altına alınmasının istenebileceği kanaatindeyiz. Teminat hakkı sadece mutlak, kesinleşmiş alacaklara yönelik olmayıp, aynı zamanda çekişmeli, şarta bağlı ya da imtiyazlı alacak olarak kabul edilmiş alacaklar için de söz konusu olmalıdır. Hukuki varlığını koruması halinde teminatla yükümlü işverenin hem devreden hem de devralan işveren olması

gerekirken, devreden işverenin ortadan kalktığı hallerde bu yükümlülük işin doğası gereği devralan işverene ait olmalıdır. Teminat talebinin şekli konusunda da bir düzenleme yer almamakla birlikte, herhangi bir şekle bağlı olmaksızın yöneltilebileceğini kabul etmekteyiz. Ancak ispat açısından teminat gösterme noktasında sorumlu şirket nezdinde yazılı bir teminat talebinin olması faydalı olacaktır. Teminatın türüne ilişkin herhangi bir sınırlandırma olmadığından, teminatın gerek şahsi gerek aynı teminat şeklinde verilebilmesi gerekir. Aynı zamanda teminat asıl alacağı kapsamına aldığı gibi fer'i alacakları da kapsamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Teminat hakkı, işçilik alacakları, yapısal değişiklik, asli ve fer'i alacaklar, yükümlü işveren.

**BANKA ÇALIŞANLARININ ÖRGÜTSEL ÇATIŞMAYA YÖNELİK
TUTUMLARININ BOYUTLANDIRILMASI****Prof. Dr. Nuray GİRGİNER**Eskisehir Osmangazi Üniversitesi, İİBF İşletme Bölümü
ngirginer@gmail.com**Hülya SAOTAY**Eskisehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
İşletme Doktora Programı, İşletme Bölümü
hlysty@hotmail.com**Özet**

Bankacılık yoğun stresli çalışma koşullarına sahip olması nedeniyle, çalışanlar arasında çatışmaya neden olabilecek stresli bir ortamın ortaya çıkabildiği çalışma ortamlarındandır. Bu araştırma; çalışanların, bankacılık gibi yoğun, zor çalışma saatleri ve koşullarında yaşamış oldukları örgütsel çatışmaya yönelik tutumlarını boyutlandırmayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda özel ve devlet bankalarında görevli 133 banka çalışanına 28 maddeden oluşan örgütsel çatışma yönetimi ölçeği (ÖÇÖ) yöneltmiştir. Banka çalışanlarının örgütsel çatışmaya yönelik tutumlarının boyutlandırılması amacıyla uygulanan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile 5 faktör elde edilmiştir. Söz konusu faktörler; problem çözücü, zorlayıcı, uzlaşmacı, kaçınmacı ve soyutlayıcı (kabuğuna çekilen) olarak adlandırılmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen banka çalışanlarının örgütsel çatışmaya yönelik tutum boyutları, literatürle benzerlik göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Çatışma, Çatışma Yönetimi, Örgütsel Çatışma Ölçeği, Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA).

**THE DIMENSION OF THE ATTITUDES OF THE BANK EMPLOYEES FOR
ORGANIZATIONAL CONFLICT****ABSTRACT**

Banking is one of the working environments where a stressful environment may arise which may cause conflicts among employees due to the intense stressful working conditions. The purpose of this study is to dimension the attitudes of the employees towards the organizational conflict that they have experienced during the intensive, hard working hours and conditions such as banking. For this purpose, 133 bank employees working in private and government banks were directed to the organizational conflict management scale consisting of 28 items. In order to dimension the attitudes of the employees towards organizational conflict, 5 factors

were obtained by Explanatory Factor Analysis (EFA). These factors are; problem solving, forcing, compromising, avoiding ve accommodating The attitude dimensions of the bank employees, which were obtained as a result of the study, towards organizational conflict were similar to the literature.

Keywords: Conflict, Conflict Management, Organizational Conflict Scale, Explanatory Factor Analysis (EFA).

HİYERARŞİK ÖRGÜTLERDE İLETİŞİM ÜZERİNE
KURAMSAL BİR ÇALIŞMA**Prof. Dr. Nuray GİRGİNER**

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, ngirginer@gmail.com

Fatih ALP

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, fatihalpposta@gmail.com

Özet

Geniş kapsamı, pek çok kavramla olan ilişkisi ve yapısında çoklu değişkenler içermesi nedeniyle “İletişim”, her ne kadar literatürde araştırmacıların yoğunlaştığı alanlardan olsa da iletişim ile ilgili yapılan çalışmalarda araştırmanın sürdürülebilirliği açısından ilk yapılması gerekenlerden birisi, çalışmanın iletişimin hangi boyutuna yönelik olacağının belirlenmesidir. Özellikle hiyerarşik yapıya sahip örgütlerde iletişim yönlü çalışmalarda sözü edilen sınırlandırma daha da önemli hale gelmektedir. Bu nedenle iletişim üzerine yapılmış genel çalışmalardan farklı olarak bu çalışmada; hiyerarşik örgütlerde karşılaşılan iletişim sorunları, hiyerarşik örgütlerde iletişimi etkileyen faktörler ve bu konuda genel kabul görmüş kuramlar incelenmiştir.

Çalışma, hiyerarşik yapıya sahip örgütlerin temel yapı taşlarından birisi olan katı sistem anlayışının işletilmesinde en önemli faktörün iletişim olduğu kabulüne dayalıdır. Bu bağlamda çalışma kapsamında hiyerarşik örgütlerde iletişimi etkileyen faktörler; genel kabul görmüş kuramlara (Elton Mayo’nun “İnsan İlişkileri Kuramı”, Chris Argyris’in “Olgunlaşma Kuramı”, Chester Barnard’ın “Kabul Teorisi” ve Geert Hofstede’nin “Güç Mesafesi Kuramı” ile genel kabul görmüş yönetim ilkelerinden “Yönetim Alanı İlkesi”, “Yetki ve Sorumluluk İlkesi” ve “Kumanda Birliği İlkesi”) dayalı olarak incelenmiştir.

Bu çalışmada; kuramsal ilkeler ile genel kabul görmüş yönetim ilkeleri temelinde, hiyerarşik örgütlerde iletişimi etkileyen faktörlerin mevcut durumunun tespit edilebilmesine yönelik özgün bir envanter tasarlanmıştır. Envanterin tasarımında, kuramsal ilkelere göre örgüt genelinde kişiler arasında iletişimin genel durumunun sayısal olarak ölçülebilmesi ve görsel olarak haritalanması hedeflenmiştir. Envanterin tasarımında da araştırmanın genelinde olduğu gibi sade ve basit bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda; envanterin yalın bir yapıda olması ve sonuçlarının değerlendirilmesi sürecinin basit olması sayesinde iletişim sorunu yaşayan her boyuttaki örgütte kullanılabileceği düşünülmektedir. Ayrıca söz konusu envanterin konuyla ilgili araştırmacılarla geliştirilmeye ve iyileştirilmeye açık olarak bir başlangıç noktası oluşturacağına inanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İletişim, iletişim sorunları, örgütsel iletişim, iletişim kuramları.

**BALKAN ÜLKELERİNDE FİNANS PİYASALARI VE YAPILMASI GEREKEN
DÜZENLEMELER**

Dr. Öğr. Üyesi Beyhan YASLIDAĞ
İstanbul Aydın Üniversitesi, İİBF
beyhanyaslidag@aydin.edu.tr

Özet

Balkan Ülkeleri kendi coğrafyaları içinde bir bütünün parçalarını oluştururken aynı zamanda finansal yapıları kapsamında da büyük bir gelişim ve yenilenme sürecini yaşamaktadırlar. Bu süreçte finansal yapıları içindeki gelişmeleri birbirlerini etkilerken aynı zamanda eksiklerin tamamlanması ve finansal sistemin tam anlamda işlerlik kazanması çalışmaları büyük bir önem taşımaktadır.

Balkanlardaki ekonomilerinin Avrupa Topluluğuna üyeliği ve küreselleşme, uluslararası standartlarda hedefleri oluşturmak için bankacılık sisteminde yeniden yapılanmaları büyük bir önem taşımaktadır. Ülkeler arasındaki farklılıkların öne çıktığı bu süreçte bankacılık sistemlerindeki yapılarda da farklılıklar bankacılık sisteminin aynı normlar ve kurallar çerçevesinde yeniden yapılanmasını zorunlu kılmaktadır. Aynı zamanda ekonomik anlamda yaşanan gelişmeler ve finans piyasaları kapsamında menkul kıymet borsaları ve vadeli işlemler piyasalarında yaşanan gelişmeler ve yenilikler de bazı ülkelerin eksiklikleri olarak görüldüğünden yapılanma süreçleri aynı zamanda yeniden oluşum süreçlerini de içeren bir boyut kazanmaktadır.

Bu çalışmada amaç Balkan Ülkeleri kapsamında değerlendirilen ülkelerin finansal yapılarının karşılıklı olarak incelenmesini gerçekleştirdikten sonra özellikle bankacılık ve sermaye piyasaları kapsamında karşılaştırmaya dayalı bir analiz yapılmasıdır. Bu analiz sonrasında ilgili ülkelerdeki finansal yapıların değerlendirilmesi gerçekleştirilerek yapılması gereken eksikliklerin ve ihtiyaçların belirlenmesi sağlanacaktır. Yapılması gerekenler ile ilgili olarak Türkiye finans sektöründen yola çıkılarak çözüm önerileri sunulacaktır. Ayrıca çalışma ülkelerdeki risk analizleri kapsamında da ele alınacaktır. Balkan Ülkeleri finans sisteminin gelişmesi koşullarında değerlendirilmesi gerçekleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Makro Ekonomi, Parasal Sistem, Bankalar, Diğer Yatırım Kuruluşları
İpotekler

Jel kodu: B22-E42-G21

**FINANCIAL MARKETS IN BALKAN COUNTRIES AND A STUDY ON
REGULATIONS WHICH MUST BE CONSTRUCTED**

While the Balkan countries constitute a part of their whole within their geographies, they also undergo a period of great development and renewal within the scope of financial structures. In this process, while the developments in financial structures affect each other, at the same time, it is of great importance to complete the deficiencies and to make full use of the financial system.

Membership in the European Community of the Balkan economies and globalization have great importance in restructuring in the banking system in order to set targets in international standards. Differences in the structure of the banking system in this period, in which the differences among the countries are emphasized, necessitate the restructuring of the banking system within the same norms and rules.

At the same time, developments and innovations in securities stock markets and futures markets within the context of economical developments and financial markets are seen as deficiencies of some countries, and structuring process also takes a part including regeneration processes.

The aim of this study is to conduct a comparative analysis especially in the context of banking and capital markets after carrying out the mutual examination of the financial structures of the countries evaluated within the scope of Balkan Countries. After this analysis, evaluation of the financial structures in the relevant countries will be carried out and the necessary shortcomings and needs will be determined. A solution proposal will be presented on the way out of the Turkish financial sector. The study will also be covered within the scope of risk analysis in countries.

The development conditions of the financial system of the Balkan countries will also be assessed.

Keywords: Macro Economics, Monetary System, Banks, Other Investment Institutions
Mortgages

Jel Code: B22-E42-G21

BLOCHCHAIN VE KRİPTO PARALAR

BLOCHCHAIN AND CRYPTO MONEY

Dr. Öğr. Üyesi Beyhan YASLIDAĞ
İstanbul Aydın Üniversitesi, İİBF
beyhanyaslidağ@aydin.edu.tr

Özet

İnternet ve e-ticaretin gelişmesi ile birlikte ortaya çıkan kripto para birimleri, merkezi bir otoriteye bağlı olmaksızın, kriptografik sistemler yardımı ile güvenliği sağlanan para birimleridir. Blochcain sistemi ile birlikte Bitcoin başta olmak üzere çok çeşitli kriptografik para birimi ortaya çıkmış ve yaygın bir hale gelmiştir. Sanal para anlayışı ile oluşturulan kripto paraların harcama sistemini kontrol etmek amaçlı olarak merkezi bir sistem kapsamında kriptoloji teknolojisi geliştirilmiştir.

Hesaptan hesaba aktarımı şifreler aracılığı ile gerçekleşen ve merkez bankaları tarafından kontrol edilmeyen kripto paralar özellikle son yıllarda gündemde büyük bir yer tutmaktadır. Kripto para üretimi için büyük çaplı yatırımlar yapılmaktadır. Devletler de, kripto para yapısını düzenlemek, yasal önlemler almak konularında çalışmalara başlamaktadır. Bazı ülkelerde kripto paralar tanınarak ilgili yasal düzenlemelerin yapılması ön plana çıkarken bazı ülkelerde ise kripto paralar tamamı ile rededilmekte ve yasaklanmaktadır. Kripto para birimleri sanal para, kripto grafik para, elektronik para , digital para , e-para olarak kullanılmaktadır. Var olan tüm ödeme araçlarından daha hızlı olmaları, merkez bankası, devlet yada banka tarafından yönetilmeyişi nedeni ile kıymetli madenlere benzetilmektedirler.

İlk olarak Sataski Nakamota tarafından 1 milyon adet olarak kazınarak oluşturulan kripto paralar arasında en fazla bilineni ve işlem yapılanı olan Bitcoinini oluşturan şifrenin kombinasyon ve permütasyonları toplamı 21 milyon adet ve üretim yani mining ile bu sayıya ulaşılacaktır. 31-Aralık-2017 tarihi itibari ile kripto paraların toplam piyasa değeri 596,5 milyar USD, Bitcoin piyasa toplam piyasa değeri 236,4 milyar USD olarak belirlenmiştir. Aynı tarihte bitcoin/USD ise 14.092 olarak gerçekleşti.

Bu çalışmada blochchain sistemi ve işleyişi ile kripto paraların ekonomik etkileri, bitcoin-kripto paralara olan talebin değerlendirilmesi, eksikliklerin ortaya çıkartılarak çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve kripto paraların makro ekonomik değerlendirme kapsamında geleceğinin belirlenmesi yapılarak öngörülerde bulunulacaktır.

Anahtar sözcükler: Blochchain. Kripto Para, Bitcoin, Madencilik, Makro Ekonomi

Abstract

Cryptographic currencies that emerge with the development of the Internet and e-commerce are currencies that are secured by the help of cryptographic systems, regardless of a central authority. A wide variety of cryptographic currencies, especially Bitcoin, has emerged with the Blockchain system and become widespread. Cryptography technology has been developed as a central system to control the spending system of crypto money created with virtual money understanding.

Crypto money, which is realized through the transfer of the accounts of the accountant and not controlled by the central banks, has a great place in the agenda especially in recent years. Large investments are made for crypto money production. States are also beginning to work on regulating the structure of cryptographic money and taking legal measures. In some countries, crypto money is recognized and related legislative arrangements are in the foreground, while in some countries crypto money is rejected and forbidden entirely. Crypto currencies are used as virtual money, cryptographic money, electronic money, digital money, e-money. They must be faster than all the payment instruments that are available. They are likened to precious metals with the reason that they are not governed by central bank, state bank.

The total number of combinatorial permutations and combinations of permits forming Bitcoin, which is the most known and processed among the crypto currencies that were created by firstly being scraped by Satoshi Nakamoto as 1 million pieces, will be reached with this number by the production mining. As of 31 December-2017, total market value of USD 596.5 billion, Bitcoin market total market value of USD 236.4 million. On the same date, bitcoin / USD was 14,092.

In this study, the economic effects of blockchain system and function and crypto-money, the evaluation of the demand for bitcoin-crypto paralara, development of solution proposals by detecting deficiencies and determination of the future of macroeconomic evaluation of crypto-currencies will be foreseen.

Key words: Blockchain. Crypto Money, Bitcoin, Mining, Macroeconomics.

KUR RİSKİ YÖNETİMİ

EXCHANGE RATE MANAGEMENT

Dr. Öğr. Üyesi Beyhan YASLIDAĞ
İstanbul Aydın Üniversitesi, İİBF
beyhanyaslidag@aydin.edu.tr

Özet

Döviz kurlarında yaşanan yükseliş ve düşüşler özellikle bankalar olmak üzere tüm finans sektörünü, reel sektörü, bireysel ve kurumsal yatırımcıları kur riski ile karşı karşıya bırakmaktadır. Döviz pozisyonunun büyüklüğü ve yapısına göre değişik etkiler gösteren kur riskinin oluşması ve piyasaları etkilemesi çok kısa süreçlerde gerçekleşen bir durumdur. Yapılan analizler ve ekonomik gelişmelerin izlenmelerinin sonucunda kur hareketleri yaklaşık olarak tahmin edilebildiğinden dolayı öncelikli olarak türev piyasalarda işlem gören türev araçlar yardımı ile kur riskinden kaynaklanan zararların minimize edilmesine çalışılması mümkün olmaktadır. Türev piyasalarda işlem gören türev araçlar öncelikli olarak kur riskine karşı korunma sağlama amacı ile geliştirilmiş ve uygulamada farklı türler olarak karşımıza çıkan araçlardır. Bu kapsamda Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası ve bu piyasa bünyesinde işlem gören türev araçlar yani vadeli işlem sözleşmeleri büyük önem taşımaktadır. Bu araçların en önemlileri ise forward sözleşmeler, swap işlemleri, futures ve opsiyon sözleşmeleri olmaktadır.

Döviz kurlarında yaşanan fiyat hareketlerinin yarattığı risklerden aynı zamanda gelir elde edilmesini sağlamak kapsamında gelişen diğer bir piyasa da Forex Piyasa adı altında gelişmiştir. Forex piyasa ise çeşitli ülkelerin paralarının birbiri ile değiştirildiği bir döviz piyasasıdır. Forex piyasasını diğer piyasalardan ayıran en temel özelliği kaldıraç sistemidir. Aracı kurumun sağladığı likidite imkanlarından faydalanarak var olan teminatın resmi otorite tarafından belirlenen belli bir katına kadar işlem büyüklüğü kullanılabilir.

Bu çalışmada kur riski kapsamında türev piyasalar ve türev araçlar ele alınmaktadır. Çalışmadaki amaç piyasanın gelişmesi ve yatırımcıların gelir etmelerinin sağlanabilmesi için gereken doğru, etkili bilgi transferinin gerçekleştirilmesini sağlamaktadır. Çalışmada aynı zamanda piyasalardaki yapılar ve gelişmeler de istatistiki veriler kapsamında değerlendirilerek türev araçları kullanmanın finans piyasalarına olan karlılık ve gelir etkileri de incelenecektir.

Anahtar sözcükler: Kur riski, Risk Yönetimi, Türev Araçlar, Forex, Genel Ekonomi.

Abstract

The ups and downs in the foreign exchange rates face the risk that the whole financial sector, especially the banks, the real sector, individual and institutional investors are settled. It is a very short period of time that the exchange rate risk, which has different effects depending on the size and structure of the foreign exchange position, and the influence of the markets are affected. Since exchange movements can be estimated approximately as a result of the analyzes made and economic developments, it is possible to try to minimize the losses arising from exchange rate risk with the aid of derivative instruments traded in derivative markets. Derivative instruments traded on derivative markets are primarily developed with the aim of hedging against exchange rate risk and are instruments that come to terms as different types in practice. In this context, the futures and options market and futures contracts that are traded in this market are of great importance. The most important of these futures are forward contracts, swap transactions, futures and option contracts.

Another market developed under the scope of providing the income at the same time as the risks created by the price movements in the foreign exchange rates also developed under the name of Forex Market. Forex market is a foreign exchange market where the prices of various countries are exchanged. The most basic feature that separates the Forex market from other markets is the leverage system. By taking advantage of the liquidity facilities provided by the brokerage house, transaction amounts can be used up to a certain level determined by the official authority of the existing collateral.

In this study, derivative market and derivative instruments are covered in this study. The aim of the study is to provide accurate and effective transfer of information necessary for the development of the market and the income of the investors. At the same time, the structures and developments in the markets are evaluated within the scope of the statistical data, profitability and income effects will also be examined.

Key words: Foreign Exchange Risk, Risk Management, Derivative Instruments, Forex, General Economy.

**YÖNETİCİ VE PERSONELLERİN İŞLETMELERİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN
PERFORMANS DEĞERLENDİRME UYGULAMALARINA YÖNELİK
TUTUMLARININ BOYUTLANDIRILMASI****Prof. Dr. Nuray GİRGİNER**Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Meşelik Kampüsü, İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, Eskişehir
girginer@ogu.edu.tr**Hazal DUMAN**Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Meşelik Kampüsü, İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, Eskişehir
hazalduman3@gmail.com**Fatih ALP**Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Meşelik Kampüsü, İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, Eskişehir
fatihalp posta@gmail.com**Özet**

Bu çalışmanın amacı, işletme performansını arttırmak ve rekabet avantajı sağlamak amacıyla işletmelerde yürütülen performans değerlendirme uygulamalarına yönelik yönetici ve personel görüşlerinin boyutlandırılmasıdır.

Çalışmanın verileri, literatürden hareketle araştırmacılar tarafından oluşturulan ve 14 maddeden oluşan performans değerlendirme ölçeğinin Eskişehir Organize Sanayi bölgesinde faaliyet gösteren farklı büyüklükteki işletmelerden toplanmıştır. Bu kapsamda 78 yönetici ve 99 personele yüz yüze anket tekniği uygulanarak veri seti oluşturulmuştur. Elde edilen verilere uygulanan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) sonucunda yönetici ve personellerin performans değerlendirme uygulamalarına yönelik görüşleri 4 boyutta (güven, geleceğe dönüklük, şeffaflık, adalet) toplanmıştır. Bu boyutlarının çalışan sayısı, personel ve yöneticilerin sahip olduğu demografik kriterlere (yaş, cinsiyet, eğitim, görev süresi) göre değerlendirilmesinde istatistiksel karşılaştırma analizlerinden (bağımsız örneklem t-testi, ANOVA) faydalanılmıştır.

Karşılaştırma analizleri sonucunda; işletmenin sahip olduğu çalışan sayısının performans uygulamalarının geleceğe yönelik çıktıları hakkında personel ve yöneticilerin görüşlerinde anlamlı farka yarattığı, personellerin yöneticilere kıyasla performans değerlendirme uygulamalarının şeffaflığına ve etkin sonuçlar verdiğine inancının daha düşük olduğu ortaya çıkmıştır. Bunların yanı sıra cinsiyet, yaş ve eğitim seviyesinin performans değerlendirme uygulamalarına yönelik görüşlerin farklılaşmasında etkili olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Performans, Performans Değerlendirme, Açıklayıcı Faktör Analizi, Bağımsız Örneklem t Testi, ANOVA.

NÂZİM HİKMET IN TAHAR BEN JELLOUN'S LEAVING TANGIER

Dr. Öğr. Üyesi Tahsin ÇULHAOĞLU

Adıyaman Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi

İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü

tahsinculhaoglu@gmail.com

Abstract

This paper aims to explore how and why the famous Turkish poet Nâzım Hikmet exists in the novel Leaving Tangier, an international bestseller by the Moroccan novelist Tahar Ben Jelloun. On the surface, Leaving Tangier is the story of Azel and Kenza, a Moroccan brother and sister emigrating from their country to Spain to have a new and better life, but on a deeper and underlying layer, it is a novel about immigration and immigrants, an issue that has become a tragic fact of today's world. As a significant intertextual element of the novel, Nâzım Hikmet has been constructed as both the name of a character and that of the Turkish poet. Evidently, the reason why Nâzım Hikmet exists in this novel is his profound love for his country and the fact that he had to leave his country, live abroad for long years and die as an expatriate in a foreign land. In this respect, both the author of Leaving Tangier and the expatriate characters in his novel are similar to Nâzım Hikmet. Likewise, those characters are also like the people in Nâzım Hikmet's "epic novel" Human Landscapes from My Country in the sense that they are all always on the move. Moreover, both Tahar Ben Jelloun's Leaving Tangier and Nâzım Hikmet's Human Landscapes from My Country are texts that function like mirrors showing the interesting lives of ordinary people who feel obliged to move from one place to another for their dreams.

Keywords: Tahar Ben Jelloun, Nâzım Hikmet, Leaving Tangier, Human Landscapes from My Country, immigration, immigrants.

Tahar Ben Jelloun'un Leaving Tangier Romanındaki Nâzım Hikmet

Bu makale, ünlü Türk şairi Nâzım Hikmet'in Faslı romancı Tahar Ben Jelloun'un Leaving Tangier başlıklı uluslararası çok satan romanında nasıl ve niçin yer aldığı irdelemeyi amaçlamaktadır. Leaving Tangier yüzeyde Azel ve Kenza isimli yeni ve daha iyi bir yaşam için ülkelerini terk edip İspanya'ya göç eden Faslı iki kardeşin hikâyesidir, fakat daha derin ve temel bir düzeyde, bugünün dünyasının trajik bir gerçeği haline gelmiş bir mesele olan göçmenlik ve göçmenler hakkındaki bir romandır. Nâzım Hikmet romanın önemli bir metinlerarası unsuru olarak hem bir karakterin hem de Türk şairin adı olarak kurgulanmıştır. Açıkça, Nâzım Hikmet'in bu romanda yer almasının nedeni, ülkesine duyduğu çok derin sevgi ve ülkesini terk etmek zorunda kalması, yurtdışında uzun yıllar yaşaması ve yabancı bir ülkede bir göçmen olarak ölmesi gerçeğidir. Bu bakımdan, hem Leaving Tangier romanının yazarı hem de romandaki göçmen karakterler Nâzım Hikmet'e benzerler. Ayrıca, benzer şekilde, bu karakterler sürekli yolda olmaları hasebiyle Nâzım Hikmet'in "epik romanı" Memleketimden İnsan Manzaraları'ndaki insanlar gibidirler. Dahası, hem Tahar Ben Jelloun'un Leaving Tangier romanı hem de Nâzım Hikmet'in Memleketimden İnsan Manzaraları eseri, kendilerini hayallerinin peşinde bir yerden başka bir yere göç etmek zorunda hisseden sıradan insanların ilginç yaşamlarını gösteren aynalar gibi işlev gören metinlerdir.

Anahtar Kelimeler: Tahar Ben Jelloun, Nâzım Hikmet, Leaving Tangier, Memleketimden İnsan Manzaraları, göç, göçmenler.

ÇETİN ÖNER'İN ROMANLARINDA İLETİLER VE İLETİLERİN AKTARIM
BİÇİMİ

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet İhsan KAYA

Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ikayagantep@gmail.com

Yüksek lisans öğrencisi Ahmet Gürkan KARATAŞ

Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, ahmetgurkankaratas@gmail.com

ÖZET

Huzurlu toplumların yetişmesinde eğitim bilimlerine olduğu kadar diğer disiplinlere ve sanat dallarına da büyük görevler düşmektedir. Toplumı oluşturan her bireyin, yaygın veya örgün olarak aldığı tüm eğitim sürecinde, sanat dalları arasında en çok edebiyattan beslendiği söylenebilir. Sanat ve eğitimden söz edildiğinde ise akla ilk çocuk edebiyatı gelir.

Çocuk edebiyatı hem eğitim sürecinde çocuğa rehberlik eder hem de eğitim hayatında onlara önemli katkılarda bulunur. Yetişkinlere veya çocuklara hitap eden her edebi metin temelde dil ve kurmaca ekseninde inşa edilir. Ancak yazarlar, eserlerini çocuklara yönelik hazırlayınca okuyucu kitlesinin beklentilerini dikkate almak zorunda kalır. Yazar, okuyucularına estetik haz verme ve hoşça vakit geçirme isteğinin yanında bazı iletileri aktarmak zorunda olduğunu da hisseder. Türk sanat hayatında özgün düşünceleriyle ve renkli kişiliğiyle tanınan Çetin Öner yönetmen, yazar ve tiyatro oyuncusudur. Bunların yanı sıra Öner, çocuk edebiyatında da önemli bir yere sahiptir. Çocuk edebiyatı alanında birçok ödül alan Öner'in eserleri farklı açılardan incelenmeye değer niteliktedir.

Bu çalışmada yazarın çocuklar için yazdığı *Piyango*, *Kargalar Kara Değildi*, *Portakal*, *Gülibik* ve *Mavi Kuşu Gören Var Mı?* adlı romanları iletiler ve iletilerin aktarım biçimleri yönünden incelenmektedir. Söz konusu eserler, yazılı materyallerin analizine dayalı nitel araştırma desenlerinden doküman inceleme (belge inceleme) yöntemine başvurulmuş; elde edilen veriler grafiklendirilip yüzdelik oranlar biçiminde verilerek yorumlanmıştır. Yazarın romanlarında toplam 110 ileti tespit edilmiştir. Romanlarda iletiler; duygular ve duyguların ifadesine yönelik iletiler (%35,45), ahlaki değerler ve ifadelerine yönelik iletiler (%33), bilişsel gelişime yönelik iletiler (%18), sosyal gelişime yönelik iletiler (%11) ve öz bakım becerilerine yönelik iletiler (%3) olmak üzere beş ayrı başlık altında dağılım göstermiş ve bu dağılımın altında da alt başlıklar yer almıştır.

Anahtar kelimeler: Çetin Öner, çocuk romanı, iletiler.

MESSAGES AND TRANSMISSION FORMAT OF IN ÇETİN ÖNER'S NOVELS

ABSTRACT

Education sciences play a big role in growing up peaceful societies as much as growing art branches and other disciplines. It could be said that each individual of a society commonly is often fed by literature among art branches which he/she sees during education process. When it comes to art and education, children's literature comes firstly to mind.

Children's literature guide the child in the education process and makes significant contributions to them in education. Any literature text that is directed to adults or children is basically built on the axis of language and fiction. However, when authors prepare their pieces of work to children, they have to take into consideration the segment of targeted audience. The authors feel that they must create aesthetic pleasure in their audiences and make them spend luxury time. In addition, they have to convey some messages to them. Çetin Öner who is known in Turk art word for his original ideas and colorful personality is a director, writer and a theater actress. Öner has received many awards in the field of children's literature and the works of Öner are worth examining from different perspectives.

In this study, the writer's written novels for children *Piyango*, *Kargalar Kara Değildi*, *Portakal*, *Gülibik* and *Mavi Kuşu Gören Var Mı?* are examined in terms of messages and the ways of transmitting messages. The writer's works were evaluated by using document analysis method based on analysis of written materials from qualitative research designs; the obtained data were made as charts and given as percentage ratios. A total of 110 messages were found in the novels of the author. Messages in novels; messages were about the emotions and expression of emotions (35.45%), messages about moral values and its expressions (33%), messages for cognitive development (18%), messages for social development (11%) and messages about self-care skills (3%) it has been distributed under five different headings.

Keywords: Çetin Öner, children's novel, messages.

TOP GIRLS: A GLIMPSE INTO HISTORICAL WOMAN CHARACTERS

Doç. Dr. Aydın GÖRMEZVan Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
aydingormez@hotmail.com**Dr. Öğr. Üyesi Zeki EDİS**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
zekiedis@hotmail.com**Öğr. Gör. M. Şirin DEMİR**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
mehmetsirdemir5664@gmail.com**Abstract**

Although Caryl Churchill is known to be a highly political writer and her plays are read mostly from this perspective, some of her plays can be analysed from different points such as a historical framework. Combining all other issues that appeal to readers and audience makes her plays interesting and enjoyable as well as sophisticated. This being the case, one needs to learn about the subject and get ready first before venturing into the reading or watching her plays in order to get the intended understanding. This is the very case if one is to embark on reading her such plays as Top Girls, Vinegor Tom, Lightshining in Buckinghamshire. Top Girls is regarded one of her best plays elaborated and scrutinized repeatedly from the world premiere of it. What makes the play so popular and well worth analysing is its sophisticated plot as well as political, historical and cultural issues the play centres on. While reading or watching the play, on one hand, one encounters a modern world in which women are in a rush of capitalist environment, from the unemployed to the top women as the title of the play suggests, but on the other hand, he or she surprisingly finds him or herself in a weird and anachronistic atmosphere in which historical and contemporary women characters are given in the same context. This paper is meant to shed light on historical woman characters mentioned in the play Top Girls, assumed to have lived or imaginary, but imbedded in history in a way.

Key Words: Caryl Churchill, Top Girls, history, woman, patriarchy.

VINEGAR TOM: WITCHCRAFT IN MEDIEVAL EUROPE

Doç. Dr. Aydın GÖRMEZVan Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
aydingormez@hotmail.com**Dr. Öğr. Üyesi Zeki EDİS**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
zekiedis@hotmail.com**Öğr. Gör. M. Şirin DEMİR**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
mehmetsirdemir5664@gmail.com**Abstract**

Witchcraft, with cultural and social differences in different geographies from Africa to Europe throughout the history, is known to humanity almost all around the world. Its definition is hard. However, it is the name given to people, often old and experienced women, who are believed to have supernatural powers in general and use this power mostly to harm people. Witchcraft is nearly as old as the history of mankind, but its history is complex. The fact that women were accused of witchcraft in Europe through magic dates back to the old Roman period. However, it has undergone its most intense period in Europe in the Middle Ages. There are many reasons lying beneath this phenomenon. Economic reasons come first. Poor women used to roam in nature for different reasons, but notably to find food and feed their children. This allowed them to recognize edible plants and plant roots. In time, those women got to use their knowledge of plants in different fields including medicine. Some of them applied this knowledge for the good of people such as in the treatment of diseases while some others were commissioned to harm people. This being the case, this harming issue earned them a notoriety even among those who applied their science for the good of the people. People began to attribute more functions and roles to them such as having supernatural powers and using their power only to do evil. This paper attempts to explicate witchcraft, and the history of witch hunt in Europe, notably throughout the Middle ages.

Key Words: Witchcraft, Europe, Middle Ages.

**MULTILAYERED - MULTIDIMENSIONAL INTERPRETATION AND ANALYSIS
OF POETRY: A TRANS-DISCIPLINARY PERSPECTIVE****Öğr. Gör. M. Şirin DEMİR**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
mehmetsirdemir5664@gmail.com**Doç. Dr. Aydın GÖRMEZ**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
aydingormez@hotmail.com**Dr. Öğr. Üyesi Zeki EDİS**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
zekiedis@hotmail.com**Abstract**

A cursory analysis and review of English literature in the past couple of centuries may reveal that there have existed literary critics adopting interdisciplinary approaches, trying to expound methodologies defined by multidimensional metaperspectives, possessing a propensity characterized by an overwhelming enthusiasm and an ever-growing elation for scrutinizing various ontological layers and dimensions of any given literary texts, chief among them poetic manifestations, but being faced with inscrutable challenges in identifying themselves with the artistic milieu and conjuncture, manifesting their innermost feelings with respect to the multifaceted structures of the work at hand. However, being based solely on the intellectual resources and relying merely on the epistemic constructions within a particular social context might not pave the way for an adequate understanding and interpretation of these literary texts. It would, therefore, be imperative to expound and adopt a meta-interpretational, meta-cognitive and meta-intellectual perspective in order to delve into the lower layers of any given work of art and thus unleash the profundity and the plurality of meanings in the text in the light of the recent artistic paradigms adoptable for literary criticism.

Based on such historically attested facts and epistemically experienced testimonies, our presentation revolves mainly around postulating some brand-new approaches for poetic interpretation with special reference to T.S. Eliot's The Love Song of J.Alfred Prufrock and Four Quartets drawing from an intrinsic urge grounded in trans-conjunctural, trans-cognitive and trans-disciplinary literary criticisms suitable for the 21st century artistic paradigms.

Key Words: Literature, Poetry, Criticism, Meta cognitive, Trans-disciplinary.

TOWARDS A NEURO ESTHETICAL UNDERSTANDING OF POETRY AS A NEW
EPISTEMIC REALM**Öğr. Gör. M. Şirin DEMİR**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
mehmetsirdemir5664@gmail.com**Doç. Dr. Aydın GÖRMEZ**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
aydingormez@hotmail.com**Dr. Öğr. Üyesi Zeki EDİS**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
zekiedis@hotmail.com**Abstract**

Aesthetic literacy and well-being within the context of poetic outputs presuppose that there may be new ways of epistemic construction or knowledge-building facilitated by and compatible with various transcendental phenomena which are specific to poetic manifestations of artistic authenticity and an array of varieties of other trans-personal experiences.

Within this context, poetry emerges as a meta epistemic means of experiencing wisdom, spiritual-aesthetic wellbeing, imagination and insight associated with supra-rationally defined transcendental knowledge layers based on metacognition and related with artistic or aesthetic literacy intrinsically defined by nonlinear cognitive experiences, idiosyncratically experienced subjective observations in stark contrast to the world of realities based on mere experimentation and evidence, the world of visions, a multitude of objective phenomena related with and attainable by positivist cognitive experiences, deterministic materialist paradigms based on realistically defined linear understanding and perspectives, which can be considered to be serious obstacles on the way to access to trans-personal realms of knowledge of truth. Based on these premises and presuppositions, it would be of paramount importance to promote and propound a meta intellectual aura for a neuro-pedagogical as well as a neuro-esthetical paradigm to be established for promoting and postulating necessary means and modes of artistic literacy that would treat knowledge in accordance with the presuppositions of aesthetic epistemology and focus on poetic expressions as a new way of acquiring and constructing knowledge beyond the observable and palpable ontic reality epitomized and propounded by the empirically established rational scientific paradigms.

In this presentation, we aimed at providing ample evidence and rationale for constructing a preliminary study related with the aforementioned argumentation that could pave the way for further discussions to be put forth and more extensive studies to be prospectively conducted.

Key Words: Poetry, Aesthetic Literacy, Insight, Wisdom, Knowledge.

ESERLERİN VAROLUŞ TABAKALARI: MODERN VE KLASİK ONTOLOJİ
PERSPEKTİVİNDEN**Dr. Öğr. Üyesi Zeki EDİS**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
zekiedis@hotmail.com**Öğr. Gör. M. Şirin DEMİR**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
mehmetsirdemir5664@gmail.com**Doç. Dr. Aydın GÖRMEZ**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
aydingormez@hotmail.com**Özet**

Bir sanat eserini meydana getiren esas unsurları incelemek için bunun nasıl bir varlık olduğunu ve ne şekilde algılanabildiğini bilmemiz gerekir. Bir varlıktan bahsettiğimiz zaman, kendine Varlık nedir? varlık tarzları, varlık tabakaları ve varlık kategorilerinin ne olduğunu konu seçen ontoloji den istifade ederiz. Ontoloji klasik ve modern Ontoloji olarak iki şekilde karşımıza çıkar. Klasik ontoloji bağımsız bir felsefe disiplini olarak Christian Wolff tarafından temellendirilmiştir. Modern Ontoloji ise Nicolai Hartmann tarafından temellendirilmiştir. Bu iki düşünürün ontolojileri incelendiğinde isim benzerliğinden öteye benzerlikleri yoktur. Çünkü Wolff'un ontolojisi metafizik Nicolai hartmann'ın çağdaş ontoloji ise anti-metta fiziktir. İşte bu tespiti yaptıktan sonra edebiyat konusuna yaklaşımımızı modern ontoloji ile yapmamız uygun düşecektir. Varlıkları sadece nesneler dünyası ile sınıflandırılarak ele alınmak, varlık kavramının eksik tanımından veya niteliklerinin dikkatle incelenmemesinden kaynaklanmaktadır. Aristotles'den beri varlıkların ruhu alanlarının da olduğunu bilinmektedir. Cansız bir taş kütesinden başlayıp bitkiler, duygular, diller, düşünce ve sanat eserleri ne kadar her şey varlık olarak karşımıza çıkar. Ancak dikkatle incelendiğinde bu varlıkların var oluş biçimlerinin farklılık arz ettiği gözlenebilecektir. Modern ontoloji bu heterojen grubu tabakalandırır. Ontoloji bilimine göre tabakalandırma dört tabaka halinde karşımıza çıkar. Bunları sırasıyla 1. Madde tabakası (inorganik) 2. Canlı tabakası (organik) 3. Ruhsal varlık tabakası 4. Tinsel varlık tabakası olarak tanımlar.

Bu çalışmamızda sanat eserlerinde gerçekleşen tinsel varlık tabakasının incelenmesini oluşturup sanat eserini nasıl değerlendireceğimiz incelenecektir. Eserlerin niteliklerin artıran

tabakaların çokluğudur. Bu tabakalar arasında sayılan meta-fizik tabaka her eserde bulunmamakla birlikte incelemelere konu olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tinsel, Klasik, Modern, Ontoloji, C. Wolff, N, Hartman.

**MULTI DIMENSIONAL FORMS OF RACISM AS MANIFESTED IN THE SOCIAL
DISCOURSES OF THE WEST: A SOCIAL-ANTHROPOLOGICAL PERSPECTIVE****Dr. Öğr. Üyesi Zeki EDİS**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
zekiedis@hotmail.com**Öğr. Gör. M. Şirin DEMİR**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
mehmetsirdemir5664@gmail.com**Doç. Dr. Aydın GÖRMEZ**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
aydingormez@hotmail.com**Abstract**

Socially acquired, culturally constructed and institutionally legitimized racist discourses premised on peculiar national paradigms in America and Europe, which became conspicuous in some particular periods of history, are considered to have a complex array of modalities reflective of discriminatory attitudes materialized in various social practices that manifest themselves along hierarchical social classes, in public spheres, embedded in cultural constructs as well as institutional practices, all of which also being conveyed in and incorporated into literary texts, mediatic sources, as well as various means and modes of speech and communication. The racist discourse, sometimes reflected in non-verbal attitudes characterized by downright discrimination and dehumanization contributes to escalation of violence and spiraling conflicts as well as ethnically motivated racial dominations, further complicating the situation for a peaceful coexistence of different ethnicities in a given geography. When racist discourse becomes well entrenched in public imagination, it is conveyed in various expressions, biases directly or indirectly manifested, confirmations or legitimations, opinions, attitudes and ideologies of the hierarchically superior as well as racially dominant ethnic groups propped by politically supported conjuncture or paradigms. In spite of the fact that there may be other types of racism in a multitude of different forms prevalent in different parts of the world, the most commonly observed, archetypically constructed and historically devastating as well as barbarously dehumanizing applications of discriminatory racism have been recorded in American and European history with their despicable manifestations, at times culminating to the utmost level of catastrophic dehumanizations against racial entities perceived as ‘inferior other’, ‘people of color’ as well as different religious entities in xenophobic reactions.

Keywords: Racism. Discourse, Dehumanization, America, Europe.

**SEZA KUTLAR AKSOY’UN ÇOCUK ROMANLARININ ÇOCUĞA GÖRELİK
İLKESİ AÇISINDAN İNCELENMESİ****Dr. Öğr. Üyesi Ahmet İhsan KAYA**

Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı

ikayagantep.edu.tr

Veysi ÇELEBİ

MEB

celebiuveys@gmail.com

Özet

Seza Kutlar Aksoy, çocuklar için yazdığı kitaplarda dünyaya çocuk gözüyle bakmayı ilke edinen yazarlardandır. Yazar, kitaplarında çocuk gerçekliğini fantastik öğeler eşliğinde dile getirmeye çalışır. Aksoy’un fantastik karakterler ve öğelerle ile çocuğa görelilik ilkesini birlikte kullanması merak konusudur. Her yazarın çocuğa görelilik ilkesine özen göstermesi durumunu dikkate alarak bu çalışmada Aksoy’un kitapları çocuğa görelilik ilkesi açısından incelenmiştir. Çalışmada yazarın Can Yayınları’ndan bir, Tudem Yayınları’ndan da bir kitabı olmak üzere iki kitabı ele alınmıştır. Kitaplar, çocuğun gelişim evreleri ve “çocuğa görelilik” ilkesi dikkate alınarak içerik ve şekil yönünden değerlendirilmiştir. İçerik yönünden konu, tema, karakter, dil-anlatım ve ileti; şekil yönünden de kâğıt, sayfa düzeni ve resimler değerlendirilmiştir. Alanyazını taranarak yapılan bu çalışmada doküman analizi yöntemine başvurulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Seza Kutlar Aksoy, çocuğa görelilik ilkesi, çocuk romanı.

**HÂŞİYETÜ’Ş-ŞİHAB ÂLA TEFSİR’L-BEYDÂVÎ - İNÂYETU’L-KADÎ VE
KİFÂYETU’R-RÂDÎ - ADLI ESERDE NAHİV VE BELAGAT ÖRNEKLERİ**

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KESKİN
Gaziantep Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
mustafakeskinhoca@hotmail.com

Bu çalışmada Osmanlı Devletinin IV. Murat (1623-1640)döneminde yaşamış önemli ilmi simalardan Şihâbuddîn el-Hafâcî (ö.1069/1659)nin İnâyetu’l Kâdî ve Kifâyetu’r Râdî adlı haşiyesi Arap Dili ve Belagatı açısından incelenmiştir. Çalışma kapsamında incelenen bu eser, Dirayet tefsiri ekolünün önemli kaynaklarından olan Kâdî Beydâvî’nin “Envâru’t Tenzîl ve Esrâru’t Tevîl” adlı tefsirine yazılmış önemli haşiyelerden biridir. Bu eser her ne kadar haşiye olarak telif edilmiş ise de hem hacim bakımından hem de Beydâvî tefsirinin birçok ifadesine atıfta bulunması bakımından şerh mahiyetinde olduğu tespit edilmiştir. Çalışmada haşiyenin birçok yerinde Beydâvî tefsirine dilbilimsel konulara yorum getirildiği, bu yorumların kahir ekseriyetinde Beydâvî’yi destekler mahiyette olduğu görülmüştür. İnâyetu’l Kâdî ve Kifâyetu’r Râdî adlı bu eserde Beydâvî tefsirinde işaret edilen belagat konularına geniş yer verilerek Beydâvî tefsirinde işaret edilen belagi yönler detaylı bir şekilde ele alınmıştır. el-Hafâcî, belagata ilişkin yorumlarında da Beydâvî’nin konuya dair görüşlerini zikrederek tahlile tabi tutmuştur etmiştir. el-Hafâcî’nin kaleme aldığı bu eserde, Beydâvî tefsirinin anlaşılması zor birçok ibaresinin şerh edildiği gibi metnin dil ve belagat yönünden de tahlil edildiği görülmüştür. Çalışmada el-Hafâcî’nin Arap Dili ve Belagatına dair yorumları tespit edilmiş ve bu yorumlara ilişkin örnekler maddeler halinde verilmiştir.

Anahtar Kelimler: Arap, Dil, Belagat, tefsir, Haşiye, Hafâcî, Beydâvî.

**ARAP DİLİ VE BELAGATINDA ŞART EDATLARINDAN إِذَا VE إِنَّNIN CÜMLEYE
KATTIĞI FARKLI ANLAM: KUR'AN'DA BAZI AYETLER ÖRNEĞİ**

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KESKİN
Gaziantep Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
mustafakeskinhoca@hotmail.com

Özet

Bu çalışma Arap Dili Balagatında önemli bir yere sahip olan şart edatlarından إِذَا ve إِنَّnın bulundukları cümleye nasıl bir anlam kazandırdıkları ile ilgilidir. Çalışmada bu iki edatın nahiv ve belagat âlimleri tarafından lafız ve mana bakımından cümleyi nasıl etkilediklerine ilişkin görüşleri araştırılmıştır. Bu bağlamda nahiv ve belagat âlimlerinin bu iki edata ilişkin görüşleri Kur'an'daki bazı ayetler üzerinde tatbiki incelemesi yapılmıştır. Söz konusu iki edatın bulundukları ayetlerde şart anlamı dışında anlam farkı incelenmiştir. Bu hususta tefsir kaynaklarına başvurulmuş müfessirlerin bu iki edatın yansıttığı anlam-lar- boyutuna ilişkin görüşleri araştırılmıştır. Bu çerçevede farklı surelerden söz konusu iki edatın bulunduğu ayetler örnek olarak verilmiş her bir edatın cümleye kattığı anlam belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma kapsamında tefsir kaynaklarında bu iki edatın bulunduğu ayetlere ilişkin bilgiler değerlendirilmiş ve konuya ilişkin değerlendirilmelerde bulunulmuştur. Yanı sıra bu hususta إِنَّ edatına ilişkin Arap belagatı âlimlerinin görüşlerinin tefsir kaynaklarında nasıl karşılandığını araştırılmış ve müfessirlerin konuya ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Bu çerçevede yapılan araştırmada söz konusu iki edatın gerek birlikte kullanıldığı kelimeler gerekse cümleye kattığı anlam farkının şöyle olduğu tespit edilmiştir: şart anlamını ifade eden إِنَّ edatı gelecekte vuku bulması şüpheli durumlarda kullanıldığı belirlenmiş, bu nedenle daha çok muzari fiil ile kullanılmıştır. Şart edatı إِذَا den sonra muzari fiilin zikredilmesi, kalıbın ifade ettiği anlamın müstakbel zaman diliminde vuku bulmasının kesin olmadığını işaret etmektedir. Zira müstakbel zaman diliminin henüz gerçekleşmemiş olması bu edatın cümleye şüphe anlamını yansıtmaması arasında -ikisinin de henüz vuku bulmadığı- kesişme noktasını oluşturmaktadır. Ancak şart ifade eden إِذَا da durum farklıdır; mütekellimin gelecekte vuku bulması kesin olduğuna kanaat ettiği durumlarda kullanılır. Bu nedenle daha çok muhtevası bakımından gerçekleşmesi ağır basan cümlelerin başında gelir. Sonrasında ise fiili mazi getirilerek bu kati duruma işaret edilir. Bu nedenle kesin anlam ifade eden إِذَا غَرَبَتِ الشَّمْسُ فَاتِ “Güneş battığında gel ”Arapça örnekte إِنَّ yerine إِذَا kullanılır. Çünkü güneşin batması kesin bir vakadır. Ancak إِنَّ تَزُرُنِي أَكْرَمَكَ “beni ziyaret ederse sana ikram ederim” cümlesinde ise ziyaretin kesin olmadığı için إِنَّ kullanılır.

TÜRKİYE VE ÇİN’NİN LOJİSTİK PERFORMANS
ENDEKSİNE GÖRE İNCELENMESİ

TURKEY AND CHINA COMPARISON OF LOGISTICS PERFORMANCE INDEX

Osman FİDANHasan Kalyoncu Üniversitesi, İİBF
Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü
fidan.osman@gmail.com**Doç. Dr. Hanifi Murat MUTLU**Gaziantep Üniversitesi, İİBF, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü
mmutlu@gantep.edu.tr**Özet**

İşletmeler kurumsal kimlikleriyle, sahip oldukları markalarla, faaliyetlerini sürdürdükleri ülke ve şehirlerle küresel rekabetin içerisinde yer almaktadırlar. Dolayısıyla işletmelerin lojistik faaliyetleri, hem maliyetler üzerindeki etkisiyle maliyet liderliği stratejilerinde hem de değer katan bir faaliyet olarak farklılaştırma stratejileri için önemli bir rekabetçi unsur olarak görülmektedir. İşletmelerin yerleşik oldukları konumların lojistik alt yapı, bağ ve bağlantı düzeyleri küresel ticaret partnerlerinin belirlenmesi ve tercih edilmesi süreçlerinde kritik bir öneme sahiptir. 2007 Yılından itibaren Dünya Bankası tarafından hazırlanan “Lojistik Performans Endeksi (LPE)” ülkelerin lojistik alanındaki performanslarını ölçmek amacıyla oluşturulmuş ve LPE ülkelerin lojistik alanındaki performans ve gelişim evreleri iki yılda bir raporlanmaktadır. Bu çalışma, Türkiye ve Çin arasındaki ticaret ve LPE durumlarının karşılıklı olarak incelemeyi amaçlamaktadır. Çin, Almanya’dan sonra ikinci, ticari ortağımızdır. Bu ülkeye gerçekleştirdiğimiz temel ihraç ürünleri arasında traverten, krom, bakır, kurşun, demir, çinko, borat cevherleri ve bor yer almakta ve ithalatımız ise otomatik bilgi işlem makinaları-üniteleri, telefonlar, oyuncaklar, ses-görüntü ve diğer bilgileri almaya, çevirmeye ve vermeye yarayan araçlar, yük/insan taşıma amaçlı gemi vb. ürünlerden oluşmaktadır. Dolayısıyla, ülkelerin gümrükleme işlemleri, rekabetçi fiyatlar, altyapı ve izleme, lojistik yeterlilik, zamanında teslimat ve takip edilebilirlik durumları 2018 LPE verileri kapsamında mukayese edilecektir. Türkiye LPE sıralamasında 47., Çin ise 26. sırada yer almaktadır. Her iki ülkenin küresel lojistik performanslarının geliştirmesi için yapabilecekleri altyapı yatırımları, maliyetlerin indirme, karşılıklı kolaylaştırıcı gümrükleme işlemlerinin hızlandırılması, kamu-özel sektör temsilcilerinin teşvik edici mevzuat düzenlemesi vb. konular üzerinde durulmuştur. Çalışmada Türkiye ve Çin açısından lojistik performansı endeksinin mevcut durumu, iki ülke açısından fırsatlar, işbirliği alanları ve ortak avantajları ve dezavantajları ile birlikte ortaya konularak gelecek açısından çözüm önerileri ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Lojistik Performan, Lojistik Performans Endeksi, Türkiye, Çin.

HABERLEŞME TEKNOLOJİSİNDE YAŞANAN GELİŞMELERİN
LOJİSTİK YÖNETİMİ ÜZERİNE ETKİLERİDEVELOPMENTS IN COMMUNICATION TECHNOLOGIES
EFFECTS ON LOGISTICS MANAGEMENT**Doc. Dr. Cuma BOZKURT**

Gaziantep Üniversitesi, İİBF

Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü

cbozkurt@gantep.edu.tr

Ercan KILINÇ

Gaziantep Üniversitesi, İİBF

Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü

kilincercan27@gmail.com

Osman FİDAN

Hasan Kalyoncu Üniversitesi, İİBF

Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü

fidan.osman@gmail.com

Özet

Günümüzde haberleşme teknolojileri sürekli bir değişim ve dönüşüm içerisinde hızlı bir şekilde küresel ölçekte yaygınlaşmaktadır. Gelişen bu teknolojik değişim ile beraber ekonomik, sosyal, kültürel ve toplumsal alanlarda önemli etkiler meydana gelmektedir. Dünya Bankası verilerine göre 2017 yılında Dünya genelinde sabit hat kullanımı 963.181.754 kişi iken, Türkiye’de 11.308.444 kişi, mobil hat kullanımı dünya genelinde 7.683.301.674 kişi iken Türkiye’de 77.800.170 kişi olmuş. Dünya genelinde internet kullanımı dünya nüfusunun %45,79’u iken Türkiye’de nüfusun %64,68’i internet kullanımına erişmektedir. 2018 yılı itibari ile 81 milyon nüfusa sahip olan ülkemizde nüfusun %67’sini oluşturan 54.3 milyon kişi internet kullanıcısı ve nüfusun %51’ini oluşturan 51 milyon kişi aktif sosyal medya kullanıcısı konumundadır. Yine nüfusun %54’ünü oluşturan 44 milyon kişi aktif mobil sosyal medya kullanıcısı bulunmaktadır. Haberleşme teknolojisi toplumun tamamına yakınına etkisi altına almaktadır. Özellikle lojistik yönetiminin tüm süreçlerinde büyük bir değişime yol açmaktadır. Lojistik yönetiminde bilgi alışverişi çok hızlı bir şekilde gerçekleşmekte ve mobil çözüm önerileri iş akışında yüksek verimlilik sağlamaktadır. Çünkü lojistik sektörünün depo yönetimi, veri yönetimi, taşımacılık planlaması, liman operasyonları, araç takipleri ve mobil saha operasyonları ile birlikte her alanda haberleşme teknolojilerinde yaşanan değişimden etkilenmektedir. Haberleşme teknolojileri hedef kitle ve pazar ile etkileşim konusunda önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Haberleşme teknolojilerinde yaşanan gelişmeler ile birlikte lojistik yönetiminde; müşteri memnuniyeti, hizmet kalitesi, rekabet gücü artmakta ve işçilik maliyetleri ile hizmet sürelerinin azaldığı görülmektedir. Bu doğrultuda haberleşme teknolojilerindeki gelişmeler lojistik yönetimi faaliyetlerinde etkin bir şekilde kullanılması ile birlikte işletmelerin lojistik yönetim performanslarında artış sağlamaktadır. Çalışmada haberleşme teknolojileri alanındaki gelişmelerin lojistik yönetimi üzerine etkileri açısından mevcut durumu, yenilikçi yaklaşımlar, fırsatlar, gelişme alanları ve ortak tehdit algıları avantajları ve dezavantajları ile birlikte ortaya konularak gelecek perspektifi açısından değerlendirme ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Haberleşme, Lojistik Yönetimi, Teknoloji.

TÜRKİYE VE RUSYA FEDERASYONU'NUN LOJİSTİK PERFORMANS
ENDEKSİNE GÖRE KARŞILAŞTIRILMASICOMPARISON OF TURKEY AND RUSSIAN FEDERATION ACCORDING TO
THE LOGISTIC PERFORMANCE INDEX**Ercan KILINÇ**Gaziantep Üniversitesi, İİBF, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü
kilincercan27@gmail.com**Doc. Dr. Hanifi Murat MUTLU**Gaziantep Üniversitesi, İİBF, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü
mmutlu@gantep.edu.tr**Özet**

Küresel pazarda ülkelerin lojistik kapasite ve alt yapıları, dünya ticaretinden daha fazla pay elde etmenin temel bir unsuru haline gelmiştir. Dünya Bankası, 2007 yılından itibaren “Küresel Lojistik Performans Endeksi (LPE)” ölçümleri yaparak ülkelerin temel lojistik aktivitelerine yönelik performanslarını ortaya koymaktadır. Ayrıca bu ölçümlerin iki yılda bir tekrarı ile birlikte ülkelerin gelişim trendleri takip edilmektedir. Günümüzde ülkelerin lojistik performansı artan rekabet ve gelişen teknoloji ile birlikte uluslararası ticaretin önemli bir parçası olma özelliği kazanmıştır. Türkiye ile Rusya hem coğrafi yakınlık hem de ticaret, turizm ve enerji alanlarındaki ticaret ilişkileri nedeniyle önemli potansiyellere sahip ülkelerdir. Türkiye ve Rusya karşılıklı olarak birbirlerinin önemli ticaret ortakları arasında yer almaktadır. Her iki ülke arasında artan yoğun ticari gelişmeler lojistik faaliyetler kapsamında yüksek performans sergileyerek rekabet avantajı elde etmeyi gerektirmektedir. Bu nedenle çalışma, LPE verilerine dayalı olarak bu iki ülkenin kıyaslanmasını amaçlamaktadır. LPE kapsamında, iki ülke, “gümrükleme işlemleri, rekabetçi fiyatlar, altyapı ve izleme, lojistik yeterlilik, zamanında teslimat ve takip edilebilirlik” başlıkları kapsamında karşılaştırılmıştır. Dünya Bankası tarafından 2018 yılı içerisinde açıklanan verilere göre Türkiye LPE sıralamasında 47. sırada yer alırken Rusya Federasyonu 75. sırada yer almaktadır. Her iki ülkenin küresel lojistik performanslarının geliştirmesi adına yapabilecekleri altyapı yatırımları, maliyetlerin azaltılması, uluslararası ticaretin kolaylaştırıcı gümrükleme işlemlerinin hızlandırılması, kamu-özel sektör temsilcilerinin teşvik edici mevzuatların düzenlenmesi vb. konular üzerinde durulmuştur. Çalışmada Türkiye ve Rusya açısından lojistik performansı endeksinin mevcut durumu, iki ülke açısından fırsatlar, işbirliği alanları ve ortak tehdit algıları avantajları ve dezavantajları ile birlikte ortaya konularak gelecek perspektifi açısından çözüm önerileri ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Lojistik Performans Endeksi, Türkiye, Rusya Federasyonu, LPE.

AZERBAIJAN FOLKLORUNDA METAMORFOZ DÖNÜŞÜMLER

Asmar Şakir Kızı Aliyeva

Bakü, Azerbaycan

Azerbaycan Millî Bilimler Akademisi Folklor Enstitüsü

bashirova116@gmail.com

Özet

Azerbaycan folklorunda mitolojik varlık olarak doğup, çeşitli dönüşümlere katılan varlıklar, daha ziyade, insani özelliklere sahipler. Bu mitolojik varlıklar hem pozitif, hem negatif kahramanlardır ve genel olarak insana dönüşürler. Mitolojik varlıklara dönüşüm motifi arkaik mitolojik - sihir, ayrıca ritüel - mitolojik görüşlerle ilgilidir. Bu dönüşümler daha ziyade masallarda yaygın olarak kullanılsa da, bazı esatir ve efsanelerde de onları görmek mümkündür. Mitolojik varlıklara dönüşüm ile bağlı folklor örneklerinde insan etkeni özel yere sahiptir. Kızın peri kızına, periye, güvercinin peri kızına, ayrıca dervişin verdiği sihirli elmayı yiyen annenin doğan çocuğun ejderhaya dönüşümü vb. şeklinde dönüşümlerin oluşumu cezalandırma veya zorlu durumdan kurtulma ile ilgilidir. Mesela, elma Azerbaycan folklorunda tüm durumlarda kozmogoniye – doğumu koşullandırır. Azerbaycan masallarında sihirli elmayı yiyen ihtiyar on beş yaşlı genç oğlana dönüşür. Bu – şekil değişimi ile yenilenmedir. Bazı masal ve destan kahramanları dervişin verdiği elmadan doğarlar. Bu ise direkt mitolojik doğum durumudur. Bununla ilgili bir çok numune tam metinde yer almaktadır. Aynı zamanda metinlerde mevcut olan ilkin kozmogonik öge(predmet), zorlu dönüşüm, kosmosun kaosa dönüşümü, kosmosun kaosun giderilmesi yolu ile kurulması gibi bir çok dönüşüm sürecini izleye biliriz. Mitolojik varlıklarla ilgili mevcut olan mitolojik inançlarda olağanüstü güçler özel önem arz etmektedir. Azerbaycan folklor metinlerindeki mitolojik varlıklar koşullu olarak iki gruba ayrılmakla tetkik edilebilir: a) mitolojik varlık olarak doğanlar; b) sonradan mitolojik varlığa dönüşenler.

Anahtar Kelimeler: dönüşüm, esatir, ritüel, efsane, metamorfoza, mitolojik varlık, motif, derviş, elma, ejderha,

ABSTRACT

Transformation to mythical creatures is related with archaic, mythical-magical, as well as ritual-mythological ideologies. Although such transformations is encountered mostly in tales, it is possible to come across them in some myths and legends. The human holds special place in folklore samples regarding to transformation to mythical creatures. Transformation of a girl

into fairy girl, water nymph, as well as transformation of the child born from the mother who ate the apple given by dew into a dragon and etc. are related with punishment or being rescued from difficult situation. The supernatural powers in mythological beliefs related with mythical creatures have special importance. It is possible to explore the mythical creatures in folklore samples by dividing them into two group: a) creatures born as mythical creatures; b) creature transformed into mythical creature afterwards. Such creatures which born as mythical creature and participated in various transformations in Azerbaijan folklore have human being characteristics. These creatures are both positive and negative characters and mainly transforms into humans. We may call the names of dragons, giants, doves and etc. among them.

Key Words: Transformation, myth, ritual, legend, metamorphose, mythical creature, motive, dew, apple, dragon.

SANAYİ 4.0 İÇİN DE EĞİTİM ŞART: AMA NASIL BİR EĞİTİM?

Doç. Dr. Mehmet KAYA

Dicle Üniversitesi, kayamehmet@dicle.edu.tr

Doç. Dr. Bahar BURTAN DOĞAN

Dicle Üniversitesi, baharburtandogan@yahoo.com

Mustafa DEMİREL

Dicle Üniversitesi, mustafademirel999@gmail.com

Özet

Son yıllarda, özellikle gelişmiş ülkelerin, üzerinde yoğun bir şekilde çalıştıkları sanayi 4.0 , geleceğin sanayisinin ne ve nasıl olacağını açıklayan bir kavramdır. Sanayi 4.0'ın önemini kavrayan ve geleceğin akıllı bir teknolojiyle sanayide buluşacağını bilen gelişmiş ülkeler şimdiden çalışmaya koyulmuşlardır. Peki, nedir bu sanayi 4.0? İnsanlığın bugün için ekonomi tarihinde ulaştığı son aşamayı ki birçok bilim adamı tarafından "Bilgi ekonomisi", "Dijital ekonomi", "Sanayi Ötesi Toplum" vb. kavramlarla da tanımlamaktadır. Bilginin bir ekonomik değere sahip olarak diğer üretim faktörlerinden öne çıktığı bilgi/bilgi teknolojisi temelli bir ekonomi ve toplumsal yaşamdan bahsetmek mümkündür. Rekabetin daha da keskinleştiği bu dönemde, çok hızlı bir şekilde gelişen teknolojiyi ve bilgi akışını takip eden veya buna sahip olan ülkeler rekabet üstünlüğü elde etmektedirler. Ancak geleceğin, sadece bilgi ile değil o bilgiyi üretecek, onu teknolojiye dönüştürecek ve uygulayacak insanların varlığı ile müreffeh olacağını farkına varan gelişmiş ülkeler, geleceğin akıllı fabrikalarını kurmak ve üretmek için eğitimin farkına varmış olup, eğitime ve insana daha çok yatırım yapmışlardır.

Teknolojinin hızla gelişmesiyle birlikte sanayi dünyası da buna paralel olarak yükselmekte ve değişimler yaşamaktadır. Teknoloji ve sanayinin uyum içinde ve birbirini destekleyerek yükselmesi eğitim sayesinde mümkündür. Bugünkü ekonomi "sektörler", "teknolojik altyapı" yanında ihtiyaç duyulan "meslek türleri" açısından da farklılık göstermektedir. Geleceği şimdiden başlayarak oluşturmaya çalışan sanayileşmiş ülkeler, geleceğin teknik beceri sahibi bireyler tarafından oluşturma önemini görmüşler ve ona göre bir eğitim sistemi düzenlemişlerdir. Nitekim Almanya ve Japonya gibi teknolojiyi sanayide kullanmak isteyen ülkelerin meslek okullarına giden öğrenci sayıları diğer ülkelere göre yüksektir. Bu nedenle, bu üretim sistemini geliştirmeye ve kullanmaya çalışan ülkelerin eğitim reformunu yıllar önce yaptığından Sanayi 4.0'a hazırdırlar. Ayrıca geleceğin sanayisi, Sanayi 4.0'a işlerlik kazandıran "yazılım teknolojisi" olduğu için ve bu bir mekan ve bir çalışma saati

gerektirmediginden, gelişmekte olan ülkelerdeki yetişmiş insan gücü bu süreç içerisinde var olabilir.

Türkiye gibi genç nüfusun olduğu ülkemizde Sanayi 4.0'ın ihtiyaçları doğrultusunda bir eğitim vermeliyiz. Aksi takdirde çağa uyum sağlayamayan iş gücümüz nedeniyle işsizlik artacak ve nitelikli eleman gerektirecek pozisyonlarda açık olacaktır. Daha önceki üç sanayi devrimini kaçıran ülkemizin bu dördüncü devrimi kaçırma lüksü yoktur. Bu yol ise, meslek okullarına biraz daha ağırlık ve önem vererek ve teknik bilimler bölümlerini özellikle mühendislik ve fen bölümlerini okuyan öğrencilerin eğitimi sistemini düzenlemekten geçiyor. Aksi takdirde düşük işgücü maliyetlerimizin ve genç nüfusumuzun bir anlamı olmayacaktır. Bu nedendir ki gelecek nesillerimizi teknolojiye uyum sağlayabilecek ve hatta uyum sağlamakla kalmayıp bu teknolojileri üretebilecek ve pazarlayabilecek bireyler olarak yetiştirmeliyiz. Eğer biz geleceğimiz olan çocuklarımızı araştıran, üreten bir birey olarak yetiştirmesek bugün olduğu gibi sanayi ve teknolojiye bağımlı halde devam ederiz.

Günümüzde, tüm bu olan gelişmeler nedeniyle modernizmden postmodernizme doğru bir gidiş vardır. Geçmişte yaşanan teknolojik gelişmeler, modernizmle birlikte tek tip bir birey yetiştirmekte ve postmodernizme geçişle birlikte kişiliğin özelliği, problem çözme ve iletişim becerileri gibi nitelikler bireyler kazanabilmektedir. Postmodern toplumlarda; eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, bilgi, evrensel olma ve esnek nitelikli bireyler önceliklidir. Sanayi ve teknoloji toplumlarını yaratan bu yeni toplum çeşidi eğitim ile var olabilir.

Anahtar Sözcükler: Sanayi 4.0 , Teknoloji Eğitim, İstihdam.

BÖLGESEL KALKINMADA ÜNİVERSİTELERİN ROLÜ ÜZERİNE BİR
DEĞERLENDİRME**Doç. Dr. Bahar BURTAN DOĞAN**

Dicle Üniversitesi, baharburtandogan@yahoo.com

Doç. Dr. Mehmet KAYA

Dicle Üniversitesi, kayamehmet@dicle.edu.tr

Mustafa DEMİREL

Dicle Üniversitesi, mustafademirel999@gmail.com

Özet

Kalkınma, bir ülkenin hedeflenen insani gelişmişlik seviyesini yakalayabilmesi amacıyla ekonominin bütün olarak düzenlenme süreçleriyle eş zamanlı olarak ülkenin refah düzeyinin iyileşmesidir. Tabi bu refah artışının belirli bir süreç gerektirmesinden dolayı, gelişmişlik düzeylerine bakılmaksızın bütün ülkeler, beşeri sorunlarını giderebilmek, refahlarını yükseltebilmek ve kendi potansiyellerinin tam ve etkin kullanımı gibi hedefleri, üniversitelere yükleyen bir misyon ortaya çıkarmıştır. Ayrıca üniversitelerin yardımıyla eğitilen ve belirli bir bilince sahip olarak dış dünyada varlığını sürdürmeye yönlendirilen beşeri sermaye/insan, teknoloji ve üretim tarafından şekillendirilen bir verimlilikle bir kıymetin/gelirin ortaya çıkmasını sağlamaktadır. Bu zinciri gerçekleştiren unsurun son halkası olarak üniversiteler, iktisadî kalkınmanın dinamiğini oluşturan lokomotif konumundadır. Genel olarak üniversitelere bilim yapma fonksiyonunun yanı sıra sosyal ve iktisadi yeni roller yüklenmiş, bilgi üretmenin ve bunu yaymaya ilave olarak, içerisinde bulundukları bölgeyi sosyo-ekonomik açıdan da iyileştirmek görevi de tevdi edilmiştir. Bu nedenledir ki üniversiteler sayesinde bölgeler bir değişim ve gelişim sürecini tecrübe etmektedirler. Bulundukları bölgeye canlılık ve iktisadî açıdan işlerlik kazandıran üniversiteler sayesinde meydana gelen ekonomik sirkülasyon(yani alış-verişteki canlılık),çarpan mekanizması sayesinde belli bir katma değer oluşmasını beraberinde getirerek iktisadî canlanmaya neden olmaktadır.

Kaynakların kıtlığı sebebiyle ülkeler, büyüme ve dolayısıyla kalkınma hızlarını arttırabilmek amacıyla değişik stratejiler geliştirmektedir. Geliştirilen stratejilerden en önemlisi üniversitelerin, ülke ve bölge üzerindeki refah artışına katkı sağlamasıdır. Bazı gelişmiş ülkeler bunun önemini kavrayıp refah seviyelerinin artmasının anahtarı olarak üniversiteleri görmektedir. Bu açıdan bakarsak, bölgesel anlamda sektörlerin ve insan sermayesinin uyum içinde bölgede varlığını devam ettirmesinde üniversitelerin yadsınamayan bir rolü

bulunmaktadır. Çünkü emeği sektöre hazırlayan, sektöre ise bir yol gösterici olarak ekonominin dinamiklerine göre çalışmaya teşvik eden, yine üniversitelerdir.

Her alanda bir basamak daha atlamanın vücut bulduğu yer olan üniversiteler, refah sürecinde yerelle birlikte evrenseli kucaklayabilmenin de cesaretlendiricisi olmuştur. Ulusal ve bölgesel benliğin yerleşmesinde hayati bir değere sahip olan üniversiteler, faaliyet gösterdikleri bölgede yaşayan bireylerin bilinçlenmelerine yardımcı olmakta, kişi yerine birey olmayı teşvik etmektedir. Üniversiteler bireyleri desteklemek suretiyle bilginin üretimini, çoğaltıp paylaşılmasını ve toplum genelince bilgiye erişilmesini kendine rol biçmiştir. Buna paralel olarak üniversitelerin bünyesinde faaliyet gösteren araştırma merkezlerinin, inovasyonların üretilerek toplumun istifadesine sunulacağı yer olmasından dolayı özel sektöre katkı yapması da söz konusudur. Bu sayede yetiştirilen kalifiye elemanlarla, Ar-Ge tesislerinin kurularak sanayinin gelişmesine katkı vermesi çok önemlidir. Dolayısıyla sanayiye hizmetle bölgesel ve ulusal anlamda seviye atlamak, üniversitelerin desteğiyle gerçekleştirilebilecektir. Ayrıca bölgesel kalkınmada üniversitelerin diğer sektörlerle yapacağı katkı da uzun dönemde ülkenin geleceğinin teminat altına alınması demektir.

Son yıllarda yaşanan gelişmelerden biride üniversitelerin geleneksel çizgiden çıkıp (sadece bilgi üretmek) girişimci bir nitelik kazanmasıdır. Girişimci üniversite olarak adlandırılan bu gelişme/görüş, kendine has dinamiklere sahip, nasıl ilerleyebileceği yönünde yenilikleri araştıran, geleceğe yönelik güçlü bir pozisyon almak için yapısında ciddi değişimleri göze alan, girişimci özelliği ağır basan bir kavramdır. Bu kapsamda, bölgesel kalkınma için girişimcilik üzerine yoğunlaşmaktadır. Dolayısıyla da geleceğin üniversiteleri bilim, öğretim ve girişimcilik olmak üzere üç temel üzerine oturtulmaktadır. Kısacası üniversiteler, yürüttükleri Ar-Ge çalışmalarını ve ürettikleri inovasyonları, kalkınmak için kullanan bilimsel yapılara dönüşmektedir.

Son olarak ülkemiz özelinde yaşanan tartışmalardan biride “Her ile bir üniversite” sloganıyla hayata geçirilen politikanın üniversite enflasyonuna yol açtığı eleştirileridir. Bu alandaki en büyük endişe, iktisadın temel kanunlarından ‘talep kanunu’ çerçevesinde ortaya konulan ‘çok olanın değersizleşeceği ve mezunların yetkinsizleşeceği’ öngörüsüdür. Buna göre istihdam artmıyor iken mezun sayısının artması sosyal bir problemlere yol açabilecek, niteliksiz mezunlar istihdam politikalarını olumsuz yönde etkileyecek, verimlilik düşecek, daha vasıfsız işlerle yetinme durumu ortaya çıkacaktır. Çözüm ise etkin bir kariyer planlaması yapılmak

suretiyle üniversiteler ile üretken sektörler arasında yoğun bir eşgüdüm ve işbirliğinin sağlanmasında ve bu çerçevede ortaya konulacak gerçekçi standartların/ hedeflerin ilk etapta tutturulması, seviyenin korunması ve yükseltilmesinden geçmektedir.

Anahtar Sözcükler: Kalkınma, Bölgesel Kalkınma, Üniversite.

Doç. Dr. Mehmet KAYA

Dicle Üniversitesi, kayamehmet@dicle.edu.tr

Doç. Dr. Bahar BURTAN DOĞAN

Dicle Üniversitesi, baharburtandogan@yahoo.com

Mustafa DEMİREL

Dicle Üniversitesi, mustafademirel999@gmail.com

Özet

Orta gelir tuzağı(middle income trap) kavramını ilk ortaya koyanlar Gill ve Kharas(2007)'tir. Onlara göre, bu tuzağa yakalanan ülkelerin, düşük ücretli fakir ülkelere karşı standart imalat sanayi ürünlerinde rekabet gücü zayıflıyorken diğer yandan inovasyona dayalı büyüyen zengin ülkelere ise yaklaşmakta zorlanırlar. Kavram herhangi bir ülke için büyümenin nispeten kolay olan ilk aşamaları geçildikten adeta büyümenin sınırlarına yaklaşırken üretkenlik kazanımlarına dayalı sürdürülebilir bir büyüme sürecine geçişin zorluklarını ifade etmek için kullanılmaktadır. Bu geçişin sağlıklı yapılabilmesi için bazı yenilikçi argümanların devreye girmesi gerekir.

Orta gelir tuzağıyla ilgili önemli bir husus kavram/soruna ilişkin kriter(ler)in belirlenmesidir. Bu konuda farklı yaklaşımlar sözkonusudur. Kavram ilk ABD'de kullanıldığını için ABD'de kişi başına düşen gelirin %20'si ülkeler için eşik olarak kabul edilmiştir. Daha sonra Dünya Bankası 2012 yılı Dünya Kalkınma Raporu ile kişi başına gelir aralıkları üzerinden ekonomileri "Düşük, Orta-Alt Orta-Üst Orta- ve Yüksek Gelirliler" şeklinde sınıflandırmıştır. Nitekim Türkiye 2012 yılındaki kişi 10540 dolar başına gelir ile Üst orta gelirli ekonomilerde (3.976 – 12.275 dolar arası) yer almaktadır.

Orta gelir tuzağı için sadece kişi başına gelir düzeyini veya aralığını kriter kabul etmek sorunun sebebinin tek boyuta, ortalama büyüme hızına, indirgemek olup sorunun kapsamını ve boyutlarını görmeyi engellediği gibi tuzaktan çıkmaya dair çabaları da kısırlaştırır. Bu hususların öngörüsüyle Kaliforniya Üniversitesi, Berkeley Ekonomi Profesörü **Barry Eichengreen** ve arkadaşları orta gelir tuzağını;(1) Fert başına gelir düzeyinin (2005 sabit fiyatlarıyla) 16.000 dolara yükselmesi; (2) Fert başına gelirin ABD düzeyinin yüzde 58'ine ulaşması gibi yine gelir düzeyi ile ilgili kriterlerin yanında, (3) Ülke içinde imalat sanayiinin toplam milli gelirin yüzde 23'üne ulaşması kriteri ile birlikte daha kapsamlı değerlendiriyorlar. Bu yaklaşımlar üzerinden orta gelir tuzağı ile ilgili sorunun, dolaysız veya dolaylı olarak ekonomik büyüme etrafında tezahür ettiğini ve sorunun çözümünün de

üretkenlik kazanımlarına dayalı sürdürülebilir büyümeyi sağlamaya dönük stratejiler geliştirmeye dayandığı göstermektedir. Büyümeyi ise uzun dönemde;”sermaye birikimi”,”işgücü-istihdam artışı” ve “toplam faktör verimliliği”belirler. Büyüme sürecinin ilk aşamalarında ilk iki faktör etkili iken, uzun dönemde büyümeyi sağlamak için toplam faktör verimliliğinin arttırılması gerekir.

Orta gelir tuzağına yakalanmamak için veya çıkmak için nelerin yapılması gerektiğini gösteren dünyadaki örnekleri ve onların neler yaptıkları, nasıl seviye atladıkları yol göstericiliği açısından büyük bir öneme sahiptir. Örneği Güney Kore’de korumacılık ve destekler sayesinde, şirketlerde artan inovasyon ve Ar-Ge çalışmaları teknoloji gelişmiş ve bilgi- teknoloji yoğun üretim sayesinde güç kazanan Samsung, LG, Hyundai gibi dev şirketler doğmuştur. Ayrıca KOBİ’leri destekleyerek gelişen ve orta gelir tuzağında inovasyona yaptığı yatırımla çıkan Tayvan ise konumuz açısından araştırılmaya değerdir.

İnovasyon ve Ar-Ge yatırımlarıyla gelişen teknoloji sayesinde artan verimlilikle yaşanan büyüme, yatırımların uzun dönemli bir meyvesidir. Burada kilit rol inovasyon ve Ar-Ge’de yaşanan gelişmelerdedir. Örneğin, Türkiye’nin Ar-Ge harcamalarının milli gelire oranı %1 bile değildir. Oysa ki yüksek gelirli ülkelerde bu oran %1.5 ile %3.5 arasındadır. Ülkemiz henüz bu tuzak içinde değildir ama yüksek bir kişi başına gelir seviyesine çıkmak ve ‘tuzak’ riskine girmemek adına, inovasyon sayesinde bir üst seviyeye çıkarak yüksek teknolojili ve katma değerli ürünler üretmek yararımıza olacaktır. İnovasyonla verimliliği artırıp kaliteli büyümeyi gerçekleştirmek sadece orta gelir tuzağından çıkmanın yolu değil artık küresel dünyada var olabilmenin de gereği olmuştur.

Anahtar sözcükler: Orta Gelir Tuzağı, İnovasyon, Verimlilik.

XX YÜZYIL AZERBAIJAN'DA ROMANTİZM AKIMININ SOSYAL-
SİYASAL TEMELLERİ**Dr. Afak Sultan kızı Mehmetova**Azerbaycan Dövlət İktisad Universiteti, Azerbaican, Bakı, AZ-1033
mamedov.afaq@yandex.ru**Özet**

XX. yüzyıl sosyal-siyasal olayların şiddetli döneminde ortaya çıkan romantizm felsefi-estetik bir akım olmanın yanı sıra, hem de ülkemizin manevi hayatını, sosyal-ekonomi durumunu yansıtan toplumsal moralinin ifadesi oldu. Rus İmparatorluğu'nda sömürgeciliğin milletlerin toplumsal değerlerini çiğnemesi, din ve diline karşı itinasız müamele, milli tarafgirlik politikasının yürütülmesi gibi özellikler Azerbaycan'da kendini idraka dayanan toplumsal-siyasal akımın var olmasına neden oldu. Romantizm akımı Azerbaycan Halk Cumhuriyeti'nin kurulma sürecinin ideoloji hazırlık aşamasında önemli rol oynamış, dönemin felsefi-toplumsal, siyasal, hukuksal, moral, estetik, bedii, etik ülkülerinin oluşturulmasına yönlendirilmişti.

Azerbaycan'ı zaptetmiş Rus ordusu ve bolşevizm sadece Azerbaycan Halk Cumhuriyeti'nin ve hükümet adamlarının değil, hem de milli romantizm akımının temsilcilerini bozguna uğrattı, muhacir hayatına zorladı. Sonunda milli bağımsız bir devlet ve onun manevi ideoloji temellerini oluşturan tam bir sosyo-kültürel akım çökmüş oldu.

Anahtar kelimeler: romantizm akımı, kendini idrak, milli düşünce, milli bağımsızlık hareketi.

AZERBAIJANLI BESTECİLERİN ESERLERİNDE TARİHSEL-KAHRAMANLIK
MEVZUSU**Dr. Doç. Habibe MAMMADOVA**

Üzeyir Hacıbeyli adına Bakü Müzik Akademisi

habishka83@mail.ru

Dr. Doç. Rovşana KERİMOVA

Azerbaycan Milli Konservatuarı

kerimova.rovshana@mail.ru

20. yüzyılın sonlarında Azerbaycan'da yaşanan tarihsel ve politik olaylar, her türlü sanata o cümleden de müziğe yansımıştır. Klasik müzikte görülen çeşitli yönelik eğilimler, gelişme ve durgunluk, yeni fikirlerin ve konuların terennümü, sınırları aşmak, gelenekleri bozmak, çeşitli türlerin sentezi bu dönemin karakteristik özellikleri olarak özünü göstermiştir. Azerbaycan müziğinde tarihi-kahramanlık konusu imge-içerik dairesinden tutmuş, onların müzik dilinin özelliklerine kadar, müzik-sahne eserlerinden başlayarak her tarzda güncelliğini bulmuştur. Bu dönem, Azerbaycan halkının tarihinde önemli bir aşama olarak kabul edilir. Bu dönemde ortaya çıkan eserlerin konusu yaşanan sosyo-politik olaylara, halkın yaşadığı ağır trajedilere ayrılmış olmakla birlikte, XX yüzyılın ikinci yarısında besteci yaratıcılığı için karakteristik olan yeni ifade üsulları, stil ve temayülleri ile de seçilir. Toplumdaki ekonomik, sosyal ve politik değişimlerin müzikal yaratıcılığa yansımaları ve bestecilerin bu olaylara karşı yaklaşması önemlidir. Çağdaş Azerbaycan tarihinde, halkımız bazı siyasi ve sosyal dönüşler yaşamıştır: Azerbaycan Halk Cumhuriyeti'nin kurulması (1918-1920); Azerbaycan'da Sovyetler dönemi (1920-1991); 1941-1945 Savaşı; Garabagh savaşıyla bağlantılı olarak 1990'larda yaşanan olaylar halkın bağımsızlığının tarihinin aşamalarıydı.

Tarihimizin bu gergin anlarında meydana gelen tarihi-sosyal koşullar kahramanlık, vatanseverlik duygularının yükselmesine, sanatsal yaratıcılığın konusuna dönüşmesine katkıda bulunmuştur. Bu konularda bestecilerin çalışmalarının ön planda olduğunu belirtmek gerekir.

Azerbaycan müziğinde tarihsel-kahramanlık mevzusu besteci yaratıcılığına ait her tarzda kendi yerini bulmuştur ki, bu da türün özellikleri ile bağlıdır. 1990. yıllarda bağımsızlık kazanmak için Cumhuriyet'deki kurtuluş hareketi büyük trajedilere yol açtı. Kanlı Ocak adıyla yaddaşılarla iz salmış bu olayda bir çok insan hayatını kayb etmiş, halkın, vatanının özgürlüğü yolunda şehit olmuştur. Bu olayla ilgili sanatda, literatürde farklı türlerde eserler meydana gelmiştir.

Görüldüğü gibi, Azerbaycan müziğinde tarihi-kahramanlık konusunu araştırırken bele bir sonuca varmak olur ki, eski köklere dayanan şifahi geleneksel Azerbaycan müzik kültürü, muğam ve aşık sanatı ile bağlı olsa da XX yüzyılda meydana gelen Azerbaycan sahne sanatı önemli hissesini taşımaktadır. Bu nedenle, toplumdaki sosyal ve politik olayların katılımcısı olan besteciler bu olaylara kendi yaşamlarını yazdıkları müzik eserleri ile bildirmişler. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz çerçevesinde örneklerle anlatılmaya çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler: müzik, besteci, kahramanlık, tarih, savaş.

YENİ KENT STADYUM PROJELERİNİN KENTSEL BELLEK ÜZERİNDEKİ
ETKİLERİ

Arş. Gör. Beydullah SULAK

Karadeniz Technical University, Department of Urban and Regional Planning

beytullahslk@gmail.com

Özet

Kentsel bellek bir kenti kent yapan sosyal ve kültürel tüm öğeleridir. Bu öğeler sivil yapılar, anıtlar, mühendislik yapıları, camiler vb. mimari eserler olabileceği gibi bir mekân yâda bir meydan da olabilirler. Kentlilerin belleğinde yer etmiş bu tür yapı ve mekânlar ziyaretçilerin sürekli ilgi odağındadır. Kentleri diğer kentlerden farklılaştıran bu özellikler aynı zamanda kentin kimliğini de oluşturmaktadır. Sadece kültürel miras öğeler değil yakın zamanda yapılmış yapıt ve eserler de doğal, sosyal ve yapıtlı çevre arasında ilişki ve etkileşim içerisinde. Görüntü, mekân, algı ve aidiyetlik belleğin oluşumunda önemli rol oynamaktadır. Tarihi, kültür ve mimari bir değeri olmasa da kentin belleğinde yer etmiş bazı yapıtlar zamanla güncel trendler veya eskimleri sonucunda yıkılabilmektedir. Bazı kentlerdeki stadyumlar bu yapılara bir örnektir. Ancak ülkemizde son yıllarda birçok şehirde yeni kent stadyumları yapılmasına hız verilmiştir. Oysaki kent belleğinde önemli yer tutmuş bu stadyumların eskiye dair iz bırakmadan tamamen ortadan kaldırılması bellek açısından olumsuz etkiler yaratmaktadır.

Gençlik ve Spor Bakanlığı'nca eskiyen stadyumlar yerine, kentin dokusuyla uyumlu, standartları yüksek, sadece spor alanı olmakla kalmayan, sosyal ve kültürel alanlar da içeren yeni stadyum ve spor kompleksi alanları oluşturmaktadır. 23 şehir ve 25 stadyum projelerinden biri Trabzon Medical Park Stadyumu'dur. Yapılan yeni stadyum ile birlikte Trabzon kent kullanıcıları için bellekte önemli yer etmiş Avni Aker Stadyumu da yıkılmıştır. Avni Aker Stadyumu ve çevresi tarihsel dönemlerde Kavaklık Meydanı olarak bilinen kültürel ve sportif karşılaşmaların yapıldığı bir alandır. Dolayısıyla hem tarihsel süreçten beri kent belleğinde yer etmiş hem de günümüzde önemli bir landmark olan bu yapının ortadan kaldırılmasının etkileri tartışılması gereken bir konudur. Bu bağlamda çalışmanın amacı yapılan yeni kent stadyum projelerinin kentsel bellek üzerindeki etkilerini Avni Aker Stadyumu örneği üzerinden tartışmaktır. Çalışma kapsamında bazı kent kullanıcılarıyla görüşmeler yapılarak kent belleği üzerindeki etkileri irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kent Belleği, Kimlik, Trabzon, Kavak Meydanı, Avni Aker Stadyumu.

EYOF 2011 TRABZON GENÇLİK OYUNLARI İLE KAZANDIRILAN SPOR
KOMPLEKSLERİNİN SOSYAL ETKİLERİ

Arş. Gör. Beydullah SULAK

Karadeniz Technical University, Department of Urban and Regional Planning

beytullahslk@gmail.com

Özet

Büyük ölçekli spor etkinlikleri tanıtım, pazarlama ve turizm açısından dünya genelinde pek çok ülke için cezbedici olmuştur. Ülkeler kendi sınırları içerisinde sadece bir kez yapılacak etkinlik için bile önemli tesis ve alt yapı yatırımları gerçekleştirmektedirler. Bu tür etkinliklerin kentin ve ülkenin gelişiminde olumlu veya olumsuz etkileri olduğu tartışmasız bir gerçektir. Türkiye’de özellikle 2000’li yıllardan sonra büyük ölçekli spor etkinliklerine ev sahipliği yapmıştır ve yapmaktadır. Etkinliğin gerçekleşebilmesi için kentlerde eksik olan kapalı veya açık spor kompleksleri, konaklamaya ilişkin tesisler ve ulaşım alt yapılarında iyileştirmeler veya yeni tesisler inşa edilmektedir. Türkiye’de gerçekleştirilmiş İzmir 23. Dünya Üniversite Yaz Oyunları (2005), Formula 1 Türkiye Grand Prix (2005-2011), Erzurum 25. Dünya Üniversite Kış Oyunları (2011), Avrupa Gençlik Olimpik Oyunları (EYOF 2011, Trabzon) ve Mersin 17. Akdeniz Oyunları (2013) önemli büyük ölçekli spor etkinlikleri arasında yer almaktadır. Bu etkinliklerde EYOF 2011 gençlik oyunları çalışmanın konusunu oluşturmaktadır.

Avrupa Olimpiyat Komitesi'nin (EOC) organizasyonu olan ve Avrupa Gençlik Olimpik Oyunları olarak da adlandırılan EYOF 2011, Türkiye'nin olimpiyat düzeyinde düzenlediği ilk spor organizasyonu olma özelliğine sahip olmuştur. Trabzon’da gerçekleştirilmiş olan olimpik oyunlar için kapalı, açık, yüzme, jimnastik, tenis ve atletizm dallarında altı adet yeni spor tesis yapısı inşa edilmiştir. Olimpik oyunlar sonrasında kente kazandırılan bu tesislerin bazıları halka açık rekreatif ve spor amaçlı kullanılmalarına izin verilirken bazıları da önemli müsabakalara ev sahipliği yapmaya devam etmektedir. Bu kapsamda çalışmanın amacı EYOF 2011 Trabzon gençlik oyunları ile kente kazandırılan spor komplekslerinin kente yarattıkları olumlu sosyal etkilerini irdelemektedir. Çalışmanın yöntemini yarı yapılandırılmış anket ve görüşmeler oluşturmaktadır. Bu kapsamında yapılan spor tesisleri kullanan kişiler ile görüşmeler yapılarak, kullanım sıklığı, zamanları ve amaçları belirlenerek sosyal açıdan gelişmelerine etkileri sorgulanmıştır.

Anahtar kelimeler: EYOF 2011, Trabzon, Sosyal gelişim, Spor.

**İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİCİLERİNİN
İK BİLGİ SİSTEMLERİ KULLANIMI VE TERCİHLERİ
ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA****Dr. Öğr. Üyesi Esin ERTEMSİR**Yıldız Teknik Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü
esinertemsir@gmail.com**Doç. Dr. Yasemin BAL**Yıldız Teknik Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü
yaseminmutluay@gmail.com

İnsan Kaynakları Yönetimi; işletmelerde destek bir fonksiyon olarak görüldüğü günlerden, temel ve stratejik önemde bir fonksiyona dönüştüğü günümüze gelene kadar uzun bir yol kat etmiştir. Dönüşüm sürecinde, insanın bir kaynak olarak görülüp değerinin artmasının yanında teknolojik gelişmelerin de önemli bir etkisi olmuştur. İşletmeler, hem İş Kanunları ile getirilen yasal zorunluluklara uyabilmek, hem de teknolojik yeniliklerin sunduğu avantajlardan faydalanabilmek adına, çalışanlarının kayıtlarını daha istatistiksel ve bilimsel metotlarla tutmaya başlamıştır. Bu amaçla, İnsan Kaynakları Yönetimi ile Bilgi Teknolojilerinin kesişiminden doğan “İnsan Kaynakları Bilgi Sistemleri” (İKBS) yaygın olarak kullanılmaktadır.

İnsan Kaynakları Bilgi Sistemleri; işletmelerde İK stratejileri, politikaları ve etkinliklerinin web- tabanlı kanallar üzerinden yürütüldüğü, İK veri bilgi gereksinimlerinin karşılandığı, veri girişi ve takibinin yapıldığı yazılımlar veya çevrimiçi çözümler olarak tanımlanabilir. Literatürde İKBS kullanımının, veri depolamadaki maliyet avantajlarına, raporlamadaki zaman tasarrufuna, artan kurumsal şeffaflığa, değişen çevre şartlarına cevap verme becerisine ve karar verme sürecinin etkinliğini ve hızını arttıran analiz sürecine değinilmektedir. İK yöneticileri, organizasyonda hem idari hem de stratejik rolleriyle daha katılımcı olmayı amaçladıkları bu dönemde, İK bilgi sistemlerinin yardımıyla verilere hızla ulaşmakta, ayrıntılı ve karşılaştırmalı analizler yapabilmekte ve üst yönetime sundukları raporlarla daha ikna edici olabilmektedir.

Bu çalışmada, İnsan Kaynakları Bilgi Sistemleri’nin kullanım alanları, sıklıkla kullanılan paket yazılımlarla ilgili yöneticilerin tercihleri, yazılımın kurum içinde geliştirilmesi veya dışarıdan satın alınması kararlarını etkileyen faktörler, İK yöneticilerinin İKBS’de aradıkları nitelikler gibi boyutlarda derinlemesine veri toplamaya yönelik olarak konu alanı

uzmanlarıyla görüşmeler yapılması planlanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerle toplanacak verilerin, İKBS'nin ülkemizde, özellikle kurumsal işletmelerin İK birimlerindeki kullanımları ile ilgili güncel bilgi sağlaması ve sistemlerin geliştirilmesi gereken noktalarını açığa çıkarması amaçlanmaktadır.

Anahtar Sözcük: İnsan Kaynakları Yönetimi, İK Bilgi Sistemleri, Nitel Araştırma.

**TÜRKİYE ATLETİZM SÜPER LİĞİ'NDE GÜLLE ATMA BRANŞINDA YARIŞAN
BAZI KADIN ATLETLERİN BENCH PRESS MAKSİMAİLERİ İLE GÜLLE ATMA
DERECİLERİ ARASINDAKİ İİİŞKİ****Ömer Tarkan TUZCUOĞULLARI**

Gaziantep Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Atletizm sporu; koşular, atlamalar ve atmalar olmak üzere üç disipline ayrılır. Atma branşları “kapalı” tabir edilen, strateji gerektirmeyen bir disiplindir. Atletizm sporunun kapalı branşlarından olan gülle atma, “Glide tekniğı”nin büyük bir kısmı düzgün doğrusal bir hareket içermektedir. Bu doğrultuda yapılan kuvvet çalışmaları da dairesel hareketlere göre daha etkili olmaktadır. Glide tekniğı ya da rotasyon tekniğini benimseyen ve uygulayan sporcular gülle çıkış anında doğrusal momentum uygulamaktadırlar. Bu tekniğı yönelik kuvvet gelişimi aynı doğrultuda yapılan dinamik maksimal kuvvet çalışmaları ile sağlanır. Bench Press (göğüsten itme); sehpaye sırtüstü yatar (horizontal) pozisyonda, kollar vücuda doksan derece açıyla (sagital ve transvers düzlemde -bilek ekstensiyonu, omuz fleksiyonu ve omuz horizontal adüksiyonu- yaparak) ağırlığı alıp yerçekimi yönüne ve göğse indikten sonra yerçekimi tersine, (önce konsantrik, sonra eksentrik kasılma ile) hareket tamamlanır. Bu dinamik maksimum kuvvet çalışmalarının gülle atma derecesinin gelişimi ile doğrudan etkili olduğu düşünülmektedir. Türkiye Atletizm Süper Ligi'nde yarışan gülle atma kadın sporculardan ilk dört sıradaki sporcunun gülle atma dereceleri ile maksimal bench pres dereceleri dört yıllık periyotta incelenmiş ve en yüksek dereceler kayıt edilmiştir. Gülle atma performansları yarışma skorlarından elde edilmiş, maksimal bench pres performansı ise 1RM metodu ile belirlenmiştir. Verilerin analizi SPSS 22.0 programında yapılmış, ortalama ve standart sapma olarak sunulmuştur. İstatistiksel anlamlılık 0.05 olarak kabul edilmiştir. Parametreler arasındaki ilişkinin belirlenmesi için Spearman korelasyon analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, bütün deneklerin dört yıllık gülle atma ve bench pres performans ortalamaları arasında yüksek düzeyde pozitif yönde bir korelasyon görülmüştür. ($r:0.874$, $p:0.001$). Aynı zamanda yıllara göre gülle ve bench pres performanslarının korelasyonuna bakıldığında; yıl arttıkça gülle ($r:0.564$, $p:0.023$) ve bench pres ($r:0.540$, $p:0.031$) performanslarının da arttığı görülmüştür. Sonuç olarak gülle atma kadın sporcularda bench press performansları arttıkça gülle atma performansının da arttığı, aynı zamanda antrenman yılı arttıkça gülle atma performansının da arttığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Gülle atma, maksimal kuvvet, bench press.

**MÜZİK EŞLİKLİ YAPILAN SPORTİF YARIŞMA VE GÖSTERİLERDE TELİF
HAKLARI ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA****Ömer Tarkan TUZCUOĞULLARI**Gaziantep Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
tarkanfolk@hotmail.com

Müzik ve müzik eşlikli yapılan bedensel hareketler Türk kültüründe avcılık döneminden günümüze kadar önemini yitirmemiştir. Geleneksel sporlarda, sanatta ve halkoyunlarında varlığını sürdürmektedir. Günümüzde müzik eşlikli yapılan sportif yarışmalar ve sanatsal gösteriler; kazanma-kaybetme veya belli bir skor elde etmenin yanında seyredenleri de etkisi altına alan faaliyetlerdir. Kitlelerin ilgi duyması, bu faaliyetlerin ticarileşmesine imkan vermektedir. Dolayısıyla belli bir kitleye gerek ücret karşılığı organizasyon düzenlemek, gerekse, maddi imkanlar sağlayacak sponsorların dikkatini çeken faaliyetler içerisinde bu tür yarışma ve gösterilere yer vermek, müzik eşlikli yapılan sporlarda ve sanatsal faaliyetlerde telif sorununu oluşturmaktadır. Bu faaliyetlerde kullanılan müziklerin sahibinden izin alınmadan icra edilmesi ve yukarıda bahsi geçtiği gibi bir takım kar amaçlı organizasyonlarda yer alması telif hakları açısından sorun teşkil etmektedir. Telif hakları; yazarların, eser sahiplerinin emeklerini korumaya yönelik hazırlanmış 5846 sayılı kanuna göre çıkarılmıştır. Sportif açıdan bakıldığında masumca görülen, Türk halk kültürüne ya da spor kültürüne hizmet çabası içerisinde görülen bazı faaliyetler sorunlara yol açabilir. Anonim müzikler üzerine yapılan düzenlemeler başka kişilerce izin almaksızın kullanılamaz. Bu durum; halkoyunları yarışma ve gösterilerinde sıkça karşılaşılan sorunların başında gelir. Yine, senkronize cimnastik, buz dansı, senkronize yüzme, ritmik cimnastik ve modern dans yarışmaları da dahil olmak üzere telif hakları hususunda önemli derecede sıkıntılar görülmektedir. Bir eserin telif hakkından çıkıp halka mal olması için yetmiş yıl süre aşımını geçmesi gerekmektedir. Aksi durumlarda izin alınmamış eserler için eser sahibi veya varisleri telif haklarını savunabilir. Söz konusu faaliyetler eğitim için ya da bir devlet kurumunun himayesinde gerçekleşiyor ise telif hakkı %8, bunların dışında bir faaliyet ise %20 gibi bir hükümlülük içermektedir. Sonuç olarak; söz konusu spor dalları için, gerek antrenörler, menejerleri, organizasyon şirketleri, sporcular ve onların bağlı olduğu kulüp, kurum ya da stklar müzik eşlikli sporların icrasında kullanılacak eserler için gerekli yasal zorunlulukları yerine getirmesi gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Telif hakları, müzik, spor, organizasyon.

**THE ROLE OF LEADERS IN EFFECTIVELY MANAGING WORKFORCE
DIVERSITY**

Dr. Öğr. Üyesi Esin ERTEMSİR
esinertemsir@gmail.com
Yıldız Teknik Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
İşletme Bölümü

Doç. Dr. Yasemin BAL
yaseminmutluay@gmail.com
Yıldız Teknik Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
İşletme Bölümü

In today's turbulent business environment, in order to sustain success, organizations have to be adaptive and innovative. One of the main sources of innovation has become the utilization of diverse workforce. Diverse workforce is an important asset if it is used right. Many companies try to create diversity consciously in order to capitalize the different insights, perspectives, talents and knowledge that are brought to the organizations by the contribution of individuals from different demographic compositions and backgrounds. Despite the advantages that may be brought about by the help of these differences, there are many obstacles against adaptation and integration of these individuals. Organizational culture and the leader of the work group play an important role to cope with such controversies. Accordingly, this study will attempt to address the role of the leader in managing diversity and draw a framework for leaders to help them leverage workforce diversity successfully.

In accordance with the above mentioned points, the study will explore the factors that challenge a leader while managing a diverse workforce and explain the reasons of possible failure. The steps a leader should take in order to effectively and efficiently lead a diverse workforce and the possible attempts to turn this challenge into competitive advantage such as gaining multicultural skills and knowledge will be discussed. To conclude, the aim of this study is to highlight the role of the leader in managing a diverse workforce in order to utilize the opportunity of variety and to underline what a leader should do in order to perform this role successfully.

Key Words: Workforce Diversity, Leadership, Diversity Management.

**MOBBİNGİN ÖZEL SEKTÖR ÇALIŞANLARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ:
BİR NİTEL ARAŞTIRMA****Elif ŞERİFOĞLU**

Yıldız Teknik Üniversitesi S.B.E

serifogluelifs@gmail.com

Doç. Dr. Öğr. Üyesi Yasemin BAL

Yıldız Teknik Üniversitesi İşletme Bölümü

yaseminmutluay@gmail.com

Özet

Bireyden topluma uzanan ekosistemde, iş yaşamında fiziki ve ruhsal olarak mutlu çalışan bireylere ihtiyaç vardır. Bunun gerçekleşmesi ise mutlu ve huzurlu çalışma ortamlarının sağlanması ile mümkündür. Mobbing kavramı, bu ortamın sağlanmasının önündeki engellerden biridir ve mücadele gerektirir. Bu çalışmada, iş hayatının var olduğu günden bu yana yaşanan, ancak tanım olarak literatürdeki yeri çok eskiye dayanmayan mobbing olgusu hakkında farkındalığın ne boyutta olduğunu gözlemlemek, mobbing davranışlarının ardındaki nedenleri ortaya koymak, çalışanlar üzerindeki etkilerini incelemek ve mobbinge mücadelede atılması gereken somut adımları belirlemek hedeflenmiştir.

Çalışmada mobbing kavramı üzerinde durulmuş, mobbingin tarihsel gelişimi, ülkemiz ve dünyadaki yeri hakkında bilgi verilmiştir. Mobbingin hukuktaki yerine değinilmiş, oluşumu, çalışma yaşamındaki nedenleri, kişi ve örgüt üzerindeki etkileri ve sonuçları üzerinde durulmuş, mücadele yöntemlerinden bahsedilmiştir. Çalışmanın amacından hareketle özel sektörde görev yapan ve çalışma yaşamının bir bölümünde mobbinge maruz kalmış çalışanlarla bir uygulama gerçekleştirilmiştir. İlgili çalışma bir nitel araştırma olup, davranışsal mülakatlar sonucunda elde edilen verilerin analizinden çıkarılan sonuçlara dayanmaktadır. Mobbinge uğradığı düşünülen çalışanlarla bir araya gelinmiş ve derinlemesine mülakatlar yapılmıştır. Mülakat soruları içeriğe uygun olarak hazırlanmış, mağdurlara açık uçlu sorular sorulmuş ve mağdurdan olabildiğince çok veri alınmaya çalışılmıştır.

Veriler çözümlenirken içerik analizi yöntemine başvurulmuş, verilen ortak yanıtlara bakılarak sonuca ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda çalışma yaşamında görülen ve önemi ile farkındalığı her geçen gün artan mobbing olgusunun çalışanlar üzerindeki etkileri ortaya konmuştur. Mülakatlar, çalışanların içinde bulundukları ruh hali ve duygu durumlarını da gözlemlemeye imkan vermiştir. Araştırma sonucunda ayrıca mobbingin bireyin yanı sıra aile, sosyal çevre, örgüt ve topluma olan maliyetleri de ortaya konmuş, mobbinge mücadele konusunda süreçte pay sahibi olan aktörlere düşen görevler üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mobbing, Nitel Araştırma, İş tatmini.

**TÜRK TİYATROSU TARİHİNDE UYGULAMALARIYLA YER ETMİŞ BİR
SANATÇI OLARAK HALE EREN'İN KOSTÜM TASARIMI ANLAYIŞI****Araş. Gör. Dr. Atilla Emre KESKİN**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Güzel Sanatlar
Fakültesi Sahne Sanatları Bölümü Sahne Tasarımı Anasanat Dalı

Cumhuriyet dönemi Türk Tiyatrosu tarihine sayısız kostüm tasarımı uygulamaları ile adını yazdırmış olan Hale Eren, özellikle Şehir Tiyatroları ve Devlet Tiyatroları'nın aranan sanatçısı olarak çok sayıda ödüle de layık görülmüştür. Ağırlıklı olarak Osmanlı dönemini konu alan tarihsel oyunlar için kostüm tasarlayan Eren, opera, bale ve müzikaller için de kostüm tasarımları yapmıştır. Hale Eren'in tasarımları öncelikle titiz bir ön araştırma ve dramaturgi çalışmasından sonra oyunun dekor, oyuncu, ışıklama gibi diğer unsurları göz önüne alınarak biçimlenmiştir. Örneğin oyunda kullanılacak kostümlerin dekor içinde kaybolmaması, kullanılacak renk yoğunluklarının kostüm ve dekor unsurlarının birbirlerinin önüne geçmemesi gerektiği gibi detaylar sanatçı için önemli olmuştur. Oyunun atmosferini tamamlama, oyun kişilerini tanıtmaya ve oyuncunun tavır geliştirmesinde çok önemli bir unsur olan kostüm tasarımı Eren için çok iyi bir malzeme bilgisi gerektirir. Sanatçı, kostüm ve aksesuar uygulamaları için çoğu kez ucuz malzemelerin daha iyi sonuçlar verdiğini görmüş, değişik bir takım malzemeler yardımıyla pratik çözümler elde etmiştir. Ayrıca bu konuda devlet bütçesini koruyan bir anlayışa sahip olmuştur. Ona göre kostüm tasarımcısı dramaturgi ve rejisi ışığında eskizlerini hazırlarken, uygulamada kullanılacak malzemelerin özelliklerini belirlemelidir. Kumaşın cinsi, dokusu gibi detayların pratikte karşılığı olmalıdır. Eren, kostüm tasarımcısının aynı zamanda çok iyi kalıp ve dikiş bilgisine sahip olması gerektiğinin ve tasarım sürecinin her aşamasında yer alması gerektiğinin altını çizmektedir. Oyuncu ve kostüm ilişkisine önem veren sanatçı, büyük küçük rol ayrımı yapmadan tüm oyun kişilerine aynı özenle kostüm tasarlarlarken, kostümlerini oyuncuların fiziksel özelliklerini, kullanım kolaylığı gibi detayları da göz önüne alarak tasarlamıştır. Hale Eren, tasarım ve uygulamalarında izlediği yöntemler kadar eğitimci kimliği ile de Türk Tiyatrosu uygulama alanında örnek ve yol gösterici olmuştur. Bu çalışma ile sanatçının tasarımı sürecini, tiyatronun diğer unsurları ile ilişkili olarak nasıl ele aldığı, aşamalarıyla kostüm tasarımı sürecinde kullandığı yöntemleri, gerçekleştirilmiş uygulamalarından örneklerle ortaya konacaktır.

**BAŞKURT DİLİNİN DOĞU AĞZI DERLEMİ İÇİN ARAŞTIRMA SEFERLERİ
ESNASINDA MATERYALLER TOPLAMA VE İŞLEME PRENSİPLERİ****THE PRINCIPLES OF COLLECTING AND PROCESSING OF EXPEDITION
MATERIALS OF THE EASTERN DIALECT OF THE BASHKIR LANGUAGE FOR
THE DIALECT CORPUS****Z. Sirazitdinov**Filoloji bilim adayı, sazin11@mail.ru**L. Buskunbaeva**Filoloji bilim adayı, buskl@yandex.ru**A. İşmuhametova**Araştırma görevlisi, ishmuhametova_anita@mail.ru**G. Şamsutdinova**Araştırma görevlisi, moon07@yandex.ru

Tarih, Dil ve Edebiyat Enstitüsü, Ufa Federal Bilim Merkezi, Rusya Bilimler
Akademisi, Ufa, Başkurdistan Cumhuriyeti, Rusya Federasyonu.
Institute of History, Language and Literature, Ufa Federal Research Centre, Russian
Academy of Sciences, Ufa, Republic Bashkortostan, Russia.

Özet

Başkurtağızlarının incelenmesi, 20.yüzyılın 20-30'larından itibaren başlamıştır. G.S. Amantaev, T.G. Baişev, G.Y. Davletşin, Z.Ş. Şakirov, G. İşbulatova ve başkalar katılımıyla düzenlenmiş olan araştırma seferleri lehçelerinin ve diyalektlerin temel sınırlarını ve özelliklerini belirlemek için izin vermiştir. T.G. Baişev ve Z.Ş. Şakirov'un [1, 2] bilimsel raporlarına dayanarak halk dili materyallerine dayalı olarak Başkurt dilinin dilbilgisini oluşturma fikri öne sürüldü. Bu fikri N.K. Dmitriyev "Başkurt dilbilgisi" (M.; L., 1948) kitabında uygulamıştır. Bu kitap başlı olarak Başkurt dilbilimcilerinin diyalektolojik materyaline dayanıyordu. 1950'lerin başından bu yana, Başkurt diyalektolojisi lehçeleri fonetik, morfoloji ve kelime dağarcıklarının sistematik incelemesini başladı. T.G. Baişev'in [3], J. Kiekbaev'ın [4] monografik eserlerinin ortaya çıkışı Başkurt diyalektoloji bilimini tüm Türkoloji alanına getirdi.

Anahtar sözcükler: Başkurt dili, Türk dilleri, diyalektoloji, dilbilimsel derlem, derlem dilbilimi.

ИСТОРИЯ КАЗАХСКОГО ЯЗЫКА

Нургул УТЕМИСОВА

Западно-Казахстанский Университет

Аннотация

КАЗАХСКИЙ ЯЗЫК, один из тюркских языков, относится к кыпчакской группе. Устаревшие названия – киргиз-кайсацкий, казак-киргизский. Распространен в основном в Республике Казахстан, где является государственным, а также в других среднеазиатских государствах СНГ, в России, Иране, Афганистане, Синьцзян-Уйгурском автономном районе КНР и в некоторых других странах. По данным переписи 1989, число казахов, считающих родным казахский язык, на территории бывшего СССР составляло ок. 7890 тыс. человек. На территории Казахстана используется, наряду с русским, в качестве языка межнационального общения представителями проживающих в республике тюркских этносов, а также дунганами. Распространено казахско-русское двуязычие (особенно в городах).

Ключевые Слова: Казахский язык, история, становление

Wang Xiaoli
Zhejiang University
xwijao@gmail.com

Abstract

A significant feature of the present time is the growing interest in the history of the formation and development of sociological science in the East, including in China. The fallacy of considering foreign sociology has become obvious; history and modern achievements in the context of the development of the western sociocultural tradition only.

The study of the history of the development of Chinese sociology has an important theoretical and political significance. This means that in the conditions of universal globalization there is a real need to take into account the opinions of all nations and peoples of the world when developing a new paradigm of the world order.

Lei Jieqiong was a well-known sociologist, lawyer, teacher, an outstanding public figure, one of the founders and leaders of the China Democracy Development Association, as well as a close friend of the CCP.

Keywords: Chinese sociology, Lei Jieqiong

SAĞLIKLI YAŞAMDA DOĞAL BİR WELLNESS TRENDİ: ORMAN BANYOSU

A NATURAL WELLNESS TREND FOR HEALTHY LIFE: FOREST BATHING

Doç. Dr. Mehmet Han ERGÜVEN
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
erguven@klu.edu.tr

Özet

Sağlıklı yaşayarak sağlıklı yaşlanmak, günümüzde bir yaşam tarzı haline dönüşmektedir. Sağlığın devamlılığını sağlamak için hem bireyler hem de devletler, farklı arayışlar içine girmektedir. Japonların sağlıklı yaşam tarzının bir parçası olarak kabul edilen Shinrin Yoku (Orman Banyosu) dünyanın diğer bölgelerine de hızlı bir şekilde ulaşmaktadır. Bu çalışmanın amacı, 2016 yılının wellness trendleri arasında sayılan „Orman Banyosu”nun doğuş ve gelişim sürecini araştırmak ve bir turistik ürün çeşidi olarak halihazırdaki durumunu ortaya koyarak Türkiye için, özellikle ormanlık alanlardaki uygulanabilirliği üzerine öneriler getirerek ülkenin kırsal kesimlerinin kalkınmasına destek olmaktır. Keşifsel bir özellik taşıyan ve nitel araştırma yönteminin benimsendiği bu çalışmada veriler, doküman analiz tekniği ile ilgili kurumların internet sayfaları taranarak elde edilmiştir. Derlenen bilgiler hâlihazırdaki ikincil kaynaklarla desteklenmiştir. Araştırma sürecinde Shinrin Yoku’nun sadece bir sağlıklı yaşam trendi olmadığı, aynı zamanda doğanın bir parçası olan insanın doğayla tekrar uzlaşmasına bir araç olduğu görülmekle birlikte insanın doğaya olan özlemini „gidermenin“ amaçlandığı da anlaşılmıştır. Türkiye’de, özellikle Karadeniz kıyısındaki kırsal kesimlerde benzer bir uygulamanın sunulabileceği düşünülmektedir. Bu konsept sadece orman banyosu ile sınırlı kalırsa çok cılız olacağından; beslenme, sauna, aroma terapi gibi diğer hizmetlerle tamamlanabileceği de önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: Sağlıklı yaşam, Wellness, Shinrin Yoku, Orman banyosu.

ABSTRACT

Today, healthy aging through healthy living is becoming a popular lifestyle trend. Both the individuals and the governments have been in search of different ways to maintain wellness. Shinrin Yoku (Forest Bathing), which is regarded as a part of healthy lifestyle of the Japanese, has been rapidly becoming a popular trend throughout the world. The purpose of this study is to investigate the dawn and development of “Forest Bathing”, which is ranked among the wellness trends of 2016, and to support the development of the rural areas in Turkey by bringing suggestions on applicability of forest bathing concept as a tourism product particularly in forestlands in Turkey. In this heuristic study, where qualitative research method was adopted, the data were obtained by reviewing the web pages of relevant institutions through document analysis technique. The data obtained were supported by available secondary resources. Within this process, although it was observed that Shinrin Yoku was not only a healthy lifestyle trend, but it was also a medium between humans and

the nature, it was also observed that the eventual purpose of this activity is to “satisfy” the humans’ need to escape to nature. It is suggested that a similar activity may be offered in rural areas on the coastline of the Black Sea in Turkey. Since this activity alone would not be as much satisfying and interesting as it is intended to be, it is also suggested to complement this with other services, such as food & beverage, sauna, aroma therapy, etc.

Keywords: Healthy Living, Wellness, Shinrin Yoku, Forest Bathing.